

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

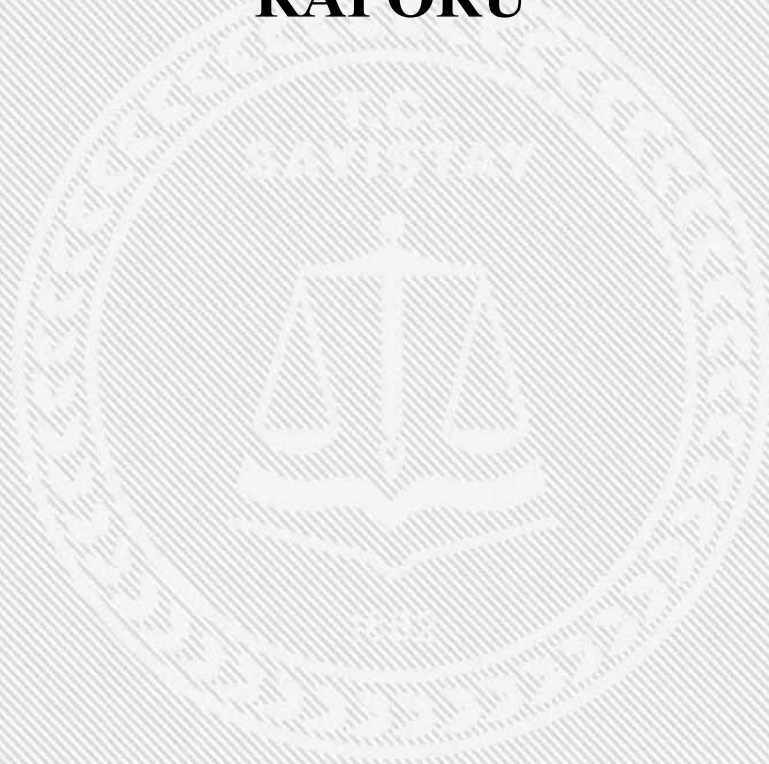
EGE ÜNİVERSİTESİ
2017 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2018

İÇERİK

EGE ÜNİVERSİTESİ 2017 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
EGE ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2017 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	138

EGE ÜNİVERSİTESİ
2017 YILI
SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM
RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	0
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	2
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	2
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	2
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	3
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	12
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	12
8.	EKLER.....	130

KISALTMALAR

ATM	: Automatic Teller Machine
BAP	: Bilimsel Araştırma Projeleri
BKK	: Bakanlar Kurulu Kararı
EBYS	: Elektronik Bilgi Yönetim sistemi
EDYS	: Elektronik Dokuman Yönetim sistemi
EGESEM	: Ege Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi
EÜ	: Ege Üniversitesi
GYMY	: Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği
İBB	: İzmir Büyükşehir Belediyesi
İKN	: İhale Kayıt Numarası
İMİDB	: İdari Mali İşler Daire Başkanlığı
KBS	: Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi
MYO	: Meslek Yüksek Okulu
OG	: Orta Gerilim
RG	: Resmi Gazete
SGDB	: Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı
SKSDB	: Sağlık Kültür Spor Daire Başkanlığı
TİF	: Taşınır İşlem Fiş
TKYS	: Taşınır Kayıt Yönetim Sistemi
TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
YİTDB	: Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı
YÖK	: Yüksek Öğretim Kurulu
VUK	: Vergi Usul Kanunu

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: 2017 Yılı Bütçe Gider Gerçekleşmesi

Tablo 2: 2017 Yılı Bütçe Gelir Gerçekleşmesi

Tablo 3: 2017 Yılında Amortisman Ayrılan Taşınırılar

Tablo 4: 2017 Yılında Amortisman Ayrılmayan Taşınırılar

Tablo 5: Ekonomik Ömrü Dolmasına Karşın Amortisman Ayrılmaya Devam Edilen Taşınırılar

Tablo 6: Derslikler ve Merkezi Birimler İnşaatı (Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü Biyomühendislik Bölümü-Hemşirelik Fakültesi) Yapım İşi Ödenek Tutarları

Tablo 7: Aylık Ödenekler, Hakediş Tutarları, Aylık İlerleme Yüzdeleri ve Hakediş Ödemeleri ve Ödeme Tarihleri

Tablo 8: İptal Edilen Projeler ve Harcama Tutarları

Tablo 9: Mal Teslimlerinden Sonraki Tarihleri Taşıyan Piyasa Fiyat Araştırma Tutanakları

Tablo 10: “Teslim Eden-Teslim Alan” İmzaları Olmayan İrsaliyeli Faturalar

Tablo 11: Aynı Firmadan Şubat-Ekim Ayları Arasında Satın Alınan Ahşap Malzeme Tutarı

Tablo 12: Tahsis İşlemleri Devam Eden Hazine Taşınmazları

Tablo 13: Kiralanan/İrtifak Hakkı Tesis Edilen Taşınmaz Üzerinde İşletilecek Tesislerden Alınacak Hasılat Payları

Tablo 14: Kiraladıkları Alanları İzinsiz Genişleten Kantin ve Kafeteryalar

Tablo 15: BAP Özel Hesabından Strateji Geliştirme Daire Başkanlığının Banka Hesabına Yapılan Aktarmalar

Tablo 16: Özel Bütçeli İdarelerde Harcama Yetkilileri

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Ege Üniversitesi (EÜ) 1955 yılında kurulmuş olup, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli "II sayılı Cetvel"de yer alan kamu tüzel kişiliğine sahip, özel bütçeli bir kuruluştur.

Üniversite bütçesi, Analitik Bütçe Hazırlama Rehberi çerçevesinde hazırlanır. Özel bütçeli bir idare olan EÜ'de tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversite muhasebe işlemlerini Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak yürütmektedir. Bu bağlamda bütçe uygulama sonuçlarını göstermek üzere anılan Yönetmelik'in 539'uncu maddesinde sayılan mali tablolar düzenlenmektedir.

EÜ'nün mali raporlama sürecine ilişkin hükümler 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda yer almaktadır.

Üniversitenin 2017 yılında bütçe ile verilen başlangıç ödeneği 722.932.000,00 TL'dir. Yıl içerisinde 79.578.308,48 TL eklenmiştir. Neticede kullanılabilir bütçe ödeneği 802.510.308,48 TL olmuştur. Bu tutarın 716.199.594,94 TL'si harcanmıştır. Bu durumda bütçe gerçekleşme oranı % 89,24'tür.

Bütçede 722.932.000,00 TL gelir tahmini yapılmıştır. Bütçe uygulama sonucunda 800.108.522,56 TL gelir elde edilmiştir. Gelir gerçekleşme oranı % 110,68 olmuştur.

EÜ'nün 2017 mali tablolarına göre gelir ve gider durumu aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 1: 2017 Yılı Bütçe Gider Gerçekleşmesi

2017 YILI BÜTÇE GİDER GERÇEKLEŞMELERİ				
Açıklama	Başlangıç Ödeneği	Toplam Ödenek	Toplam Harcanan	Bütçe Gerçekleşme Oranı (%)
Gider gerçekleşmesi	722.932.000,00	802.510.308,48	923.075.000,00	% 89,24

Tablo 2: 2017 Yılı Bütçe Gelir Gerçekleşmesi

2017 YILI BÜTÇE GELİR GERÇEKLEŞMELERİ			
Açıklama	Bütçe Tahmini	Gerçekleşen Gelir Toplamı	Gerçekleşme Oranı (%)
Bütçe Gelirleri Toplamı	515.575.064,51	800.108.522,56	% 110,68

Görüleceği üzere 2017 yılında Kurum; başlangıçta öngördüğünden daha fazla gelir elde etmiştir.

EÜ'nün 2017 yılı Yönetim Dönemi Hesabı içerisinde;

1. Birleştirilmiş Veriler Defteri
2. Geçici ve Kesin Mizan Cetveli
3. Bilanço
4. Sayım Tutanaqları
 - a) Kasa Sayım Tutanağı
 - b) Menkul Kıymet ve Varlıklar Tutanağı
 - c) Teminat Mektupları Sayım Tutanağı
 - d) Banka Mevcutları Tutanağı
 - e) Banka Mevcutları Tespit Tutanağı
 - f) Alınan Çekler Sayım Tutanağı
 - g) Değerli Kağıtlar Sayım Tutanağı
5. Taşınır Kesin Hesap Cetveli İle Taşınır Hesabı İcmal Cetveli/Envanter Defteri
6. Bütçe Gelirleri Ekonomik Sınıflandırma Tablosu
7. Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu
8. Faaliyet Sonuçları Tablosu

mevcut olup, Kurum bünyesinde yapılan denetim, “Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar”ın 5’inci maddesi gereğince verilen ve yukarıda tek tek sayılan mali tablolar ile, 8’inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülmüş ve sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle

gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Dış Hekimliği Fakültesinde Bulunan ve Tarihi Değeri Olan Eserlerin Taşınır Kaydının Olmaması

Dış Hekimliği Fakültesinde bulunan ve tarihi değeri olan eserlerin taşınır kaydının olmadığı görülmüştür.

Taşınırların muhasebe kayıtlarına alınmasında Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 37 ve 39'uncu maddelerine istinaden güncellenen ve Yönetmelik ekinde yer alan Taşınır Kod Listesi kullanılmaktadır. Buna göre müze, koleksiyon, kitap, herbaryum, vb. bulunan eserlerin 255.06 hesap kodunda kaydının yapılması ve takip edilmesi gerekmektedir.

EÜ Dış Hekimliği bünyesinde bulunan ve "Tarihi Müze" olarak adlandırılan bölümde sergilene antika ve eski eser niteliği taşıyan taşınırların:

- Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi (KBS) – Taşınır Kayıt Yönetim Sistemi (TKYS) programına (taşınır kayıtlarına) girişlerinin yapılmadığı, söz konusu demirbaşların giriş kaydının olmaması nedeniyle Taşınır Mal Yönetmeliği kapsamında düzenlenmesi gereken taşınır belge ve cetvellerde yer almadığı, böylece söz konusu 228 adet taşınır ve 15 adet kitabın tamamının 255.06 (ilgisine göre 255.07) hesap grubunda ilgili kodlarda kayıtlarının olmadığı,

-Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 9'uncu maddesi (b) bendinde Dayanıklı Taşınırlar Defteri (Örnek: 2) ile ilgili olarak "Bu defter, Taşınır Kod Listesinin (B) bölümünde yer alan dayanıklı taşınırların kayıtları için kullanılır. Her bir dayanıklı taşınıra ait giriş ve çıkış kayıtları ayrı yapılır." denildiği, ancak, yukarıda sayıları verilenlerden demirbaş mahiyetinde olanların giriş kaydının olmaması nedeniyle söz konusu taşınırların ilgili harcama birimlerine ait Dayanıklı

Taşınırlar Defteri'nde de (Örnek: 2) bulunmadığı,

- Diş Hekimliği Fakültesine ait koleksiyonda fiilen bulunan taşınırların kayda alınmaması nedeniyle taşınır konsolide görevlisince düzenlenen Taşınır Hesap Cetveli (Örnek: 15), İdare Taşınır Mal Yönetimi Ayrıntılı Hesap Cetveli (Örnek: 16) ve İdare Taşınır Mal Yönetim Hesabı İcmal Cetveli (Örnek: 17) ve bu arada üniversitenin taşınır mal yönetim hesabına söz konusu taşınırların fiili durumunun yansımadağı,

-Kamu idaresinin taşınır mal yönetim hesabını çıkarmakla görevli taşınır konsolide görevlisinin bulgu konusu taşınırların ilgili birimlerin defter, belge ve cetvellerinde yer almamasını sorgulamadan, taşınır mal yönetim hesabını eksik ve fiili duruma aykırı çıkardığı,

-Taşınır belge, tutanak ve cetvellerde yapılacak tüm bu kayıtlar üzerine idarenin 255 no'lu Hesabında (255.06 hesap grubuna ait ayrıntı kodları ile bu hesap grubu dışındaki diğer ayrıntı kodlarda ve ilgisine göre 255.07 hesap grubunda takip edilmesi gerekenlerde) kayıtlı tutar değişeceğinden İdarenin 255 Hesap Grubunda kayıtlı tutarların gerçeğı yansıtmadığı,

tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle; Taşınır Mal Yönetmeliğı'nin 37'nci ve 39'uncu maddelerine istinaden güncellenen ve Yönetmelik ekinde yer alan Taşınır Kod Listesine göre müze, koleksiyon, kitap, herbaryum vb. bulunan eserlerin 255.06 Hesap Kodunda kaydının yapılmasının gerektiğı,

Ancak 255.06 taşınır koduna ilişkin değer tespiti bugüne kadar yapılamadığından giriş kayıtlarının yapılamamış olduğu, Diş Hekimliği Tarihi Sergisinde bulunan taşınırların (228 adet taşınır ve 15 adet kitap) ilgili Fakültece iz bedelden 2018/11 numaralı taşınır işlem fişi (Müze ve Kütüphaneler için) ile 255.6.4 (Diğer Güzel Sanat Eserleri) koduna kayıt edildiğı, taşınır konsolide görevlisince düzenlenen (Örnek:16) İdare Taşınır Mal Yönetimi Ayrıntılı Hesap Cetveli ve (Örnek:17) İdare Taşınır Mal Yönetim Hesabı İcmal Cetvellerinin fiili durumu yansıttığı, buna ilişkin belgelerin ekte sunulduğu, bu işlemlerin daha etkin ve düzenli bir şekilde yapılması için, tüm harcama birimlerinin nezdinde gerekli bilgilendirme ve uyarıların yapılacağı

bildirilmiştir.

Sonuç olarak; bulgu konusu tespitin mali tabloları etkilediğı değerlendirilmiştir.

BULGU 2: Sistem Tarafından Otomatik Olarak Üretilen Amortisman Defterinde Birden Fazla Konuda Hatalı Veri Girişinin Mevcut Olması

Say2000i yazılımı içerisinde bulunan Taşınır Kayıt Yönetim Sistemi (TKYS) tarafından üretilen Amortisman Defterinde çeşitli konularda hatalı kayıtlar yapıldığı tespit edilmiş olup; bunlar aşağıda listelenmiştir:

1. Amortisman Defterinde; envanter kayıtları tamamlanan taşınmazlar için ayrılan amortismanların tamamının silinerek yeniden ilk kayıt yapılmış gibi işlem tesis edilmesi

Kuruma ait Amortisman Defterinin 252 Binalar kısmında 01.01.2006 tarihinde yürürlüğe giren Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümleri gereği kayıt altına alınan taşınmazların büyük kısmının “satış” şeklinde elden çıkarılmış gibi kayıt tesis edildiği ve kayıttan düşülen bu taşınmazlar için ayrılan amortismanların da ters kayıt yapılarak kapatıldığı, daha sonra “satış” yoluyla kayıtlardan çıkarılan taşınmazların tekrar yeni bedellerle kayıt altına alındığı tespit edilmiştir.

SGDB tarafından bazı taşınmazların satış yapılmadığı halde yapılmış gibi gösterilerek kayıtlardan düşülmesi, sonradan yeni bedellerle tekrar yeni satın alınmış gibi kayıtlara alınması nedenleri anlaşılmadığı gibi, söz konusu taşınmazlar için 1-3 yıl (2014-2015 ve 2016 yıllarında) süresince ayrılan amortismanların sıfırlanması kurumun mali tablolarında yer alan 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabının eksik görülmesine sebep olmuş, bu durumun mali tabloların doğruluğu ve güvenilirliğini etkilediği değerlendirilmiştir.

2. 2017 yılında çok sayıda taşınır için amortisman ayrılmaması

Amortisman Defterinde kayıtlı taşınırların bir kısmı için amortisman hesaplandığı ve muhasebe kayıtlarına intikal ettirildiği halde, bir kısmı (çok sayıdadır) için 2017 yılında sistemin amortisman hesaplamadığı ve kayıtlara intikal ettirilmediği görülmüş ve bu tespit aşağıda örneklenmiştir:

Tablo 3: 2017 Yılında Amortisman Ayrılan Taşınırlar

Sicil numarası	İktisap değeri (TL)	Amortisman süresi	Amortisman oranı	Amortisman ayrılan yıllar	Ayrılan amortisman tutarı (TL)
253.3.6/15/1959	35.000,00	5 yıl	%20	2015	7.000,00
				2016	7.000,00
				2017	7.000,00

253.2.3/14/1150	18.054,00	5 yıl	%20	2014	3.610,80
				2015	3.610,80
				2016	3.610,80
				2017	3.610,80
253.2.4/13/103161	15.812,00	5 yıl	%20	2013	3.162,40
				2014	3.162,40
				2015	3.162,40
				2016	3.162,40
				2017	3.162,40
253.3.1/13/99304	31.742,00	5 yıl	%20	2013	6.348,40
				2014	6.348,40
				2015	6.348,40
				2016	6.348,40
				2017	6.348,40

Tablo 4: 2017 Yılında Amortisman Ayrılmayan Taşınrlar

Sicil numarası	İktisap değeri (TL)	Amortisman süresi	Amortisman oranı	Amortisman ayrılan yıllar	Ayrılan amortisman tutarı (TL)
253.3.6/15/16178	18.496,50	5 yıl	%20	2015	3.699,30
				2016	3.699,30
				2017	0,00
253.3.6/15/17098	100.000,00	5 yıl	%20	2015	20.000,00
				2016	20.000,00
				2017	0,00
253.3.6/15/3352	42.498,88	5 yıl	%20	2015	8.499,78
				2016	8.499,78
				2017	0,00
253.3.6/16/13478	48.332,80	5 yıl	%20	2016	9.666,56
				2017	0,00
253.3.6/16/15180	29.995,60	5 yıl	%20	2016	5.999,12
				2017	0,00

3. Ekonomik ömürleri dolan bazı taşınrlar için amortisman ayrılmaya devam edilmesi

Bazı taşınrlar değerlerinde bir artış olmamasına ve ekonomik ömürlerini doldurmuş bulunmalarına rağmen bu taşınrlar için halen amortisman ayrılmasına devam edildiği görülmüş ve bu durumda olan çok sayıda taşınırdan bazıları aşağıdaki tabloda örneklenmiştir:

Tablo 5: Ekonomik Ömrü Dolmasına Karşın Amortisman Ayrılmaya Devam Edilen Taşınır

Sicil numarası	İktisap değeri (TL)	Amortisman süresi	Amortisman oranı	Amortisman ayrılan yıllar	Ayrılan amortisman tutarı (TL)
94801/1-1	16.092,00	5 yıl	%20	2008	3.218,40
				2009	3.218,40
				2010	3.218,40
				2011	3.218,40
				2012	3.218,40
				2017	3.218,40
				Toplam	19.310,40
95429/1-1	27.315,00	5 yıl	%20	2008	5.463,00
				2009	5.463,00
				2010	5.463,00
				2011	5.463,00
				2012	5.463,00
				2017	5.463,00
				Toplam	32.778,00
95872/1-1	90.506,00	5 yıl	%20	2008	18.101,20
				2009	18.101,20
				2010	18.101,20
				2011	18.101,20
				2012	18.101,20
				2017	18.101,20
				Toplam	108.607,20

Bu durum; an itibarıyla birçok taşınır için iktisap değerinin üzerinde amortisman ayrılmasına sebep olmuştur.

Amortisman defterindeki yukarıda açıklanan söz konusu hatalı kayıtların Kurumun mali tablolarında yer alan 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı açısından doğru ve güvenilir bilgi içermediği değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle;

1. Amortisman Defterinde; envanter kayıtları tamamlanan taşınmazlar için ayrılan amortismanların silinerek yeniden ilk kayıt yapılmış gibi işlem tesis edildiği ile ilgili olarak; Taşınmaz kayıtlarına ilişkin işlemlerin Maliye Bakanlığınca oluşturulan otomasyon sistemi üzerinden yürütüldüğü, sistemde “Düzeltilme menüsü” bulunmadığından, hesap ve işlemleri tutturmak için sistemin cevaz verdiği işlemler yapılarak hesapların düzeltilebildiği, bu kapsamda; taşınmaz kayıtlarının yeni değerleri ile ancak, “Satış” seçeneği seçilerek kayıt düzeltilmesi yapılmak zorunda kalındığı,

Söz konusu taşınmazlar için 1-3 yıl (2014-2015 ve 2016 yıllarında) süresince ayrılan amortisman tutarlarının yılsonu işlemlerinde herhangi bir gecikmeye mahal vermemek üzere

yapılamamış olduğu, yeniden girilmiş olan sicilli taşınmazların 3 yıllık amortisman tutarlarının (2014-2015-2016 yıllarında) 2018 yılı içinde muhasebe kayıtlarına alınarak, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabının eksik görülmesine sebep olan durumun ortadan kaldırılarak, mali tabloların doğruluğu ve güvenilirliğini etkileyen durumun giderilebileceği,

2. 2017 yılında çok sayıda taşınır için amortisman ayrılmadığının bildirildiği ile ilgili olarak; limit üstü amortisman tutarlarının otomatik hesaplanmakta olduğu, Amortisman Defterinde 2017 yılında amortisman tutarlarının görülememesinin sistemsel (say2000i) hatadan kaynaklandığı,

3. Ekonomik ömürleri dolan bazı taşınırlar için amortisman ayrılmaya devam edildiği hususu ile ilgili olarak da; amortisman hesaplama kontrol raporunda (amortisman kartı olanlar/sicil numaralı) görülen bazı taşınırların değerlerinde bir artış olmamasına ve ekonomik ömürlerini doldurulmuş bulunmalarına rağmen bu taşınırlar için amortisman ayrılmasına devam edilmesi durumunun Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğüne bildirildiği, gelen cevapta Amortisman Defterinin hatalı rapor ürettiğinin belirtildiği, fiili durumda kayıtlı varlık değerinden daha fazla amortisman ayrılabilmesinin mümkün olmadığı, Kurumun mali tablolarında yer alan 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabının doğruluğunu ve güvenilirliğini etkileyen bir durum içermediği

bildirilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında;

1. Amortisman Defterinde; envanter kayıtları tamamlanan taşınmazlar için ayrılan amortismanların silinerek yeniden ilk kayıt yapılmış gibi işlem tesis edildiği ile ilgili olarak; taşınmaz kayıtlarına ilişkin işlemlerin Maliye Bakanlığınca oluşturulan otomasyon sistemi üzerinden yürütüldüğünü, sistemde “Düzeltilme menüsü” bulunmadığından, taşınmaz kayıtlarının yeni değerleri ile ancak, “Satış” seçeneği seçilerek kayıt düzeltilmesi yapılmak zorunda kalındığını, yeniden girilmiş olan sicilli taşınmazların 3 yıllık amortisman tutarlarının (2014-2015-2016 yıllarında) 2018 yılı içinde muhasebe kayıtlarına alınarak, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabının eksik görülmesine sebep olan durumun ortadan kaldırılarak, mali tabloların doğruluğu ve güvenilirliğini etkileyen durumun giderilebileceğini bildirmiştir.

SGDB tarafından bazı taşınmazların satış yapılmadığı halde yapılmış gibi gösterilerek kayıtlardan düşülmesi, sonradan yeni bedellerle tekrar yeni satın alınmış gibi kayıtlara alınması, kurumun mali tablolarında yer alan 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabının eksik görülmesine

sebepe olmuş, bu durumun mali tabloların doğruluğu ve güvenilirliğini etkilediği değerlendirilmiştir.

2. 2017 yılında çok sayıda taşınır için amortisman ayrılmadığının bildirildiği ile ilgili olarak; Amortisman Defterinde 2017 yılında amortisman tutarlarının görülememesinin sistemselle (say2000i) hatadan kaynaklandığını beyan etmiştir.

Sistemden kaynaklanan bu hata kurumun mali tablolarında yer alan 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabında yer alan rakamın gerçek durumu yansıtmamasına sebepe olmuş, bu durumun mali tabloların doğruluğu ve güvenilirliğini etkilediği değerlendirilmiştir.

3. Ekonomik ömürleri dolan bazı taşınırlar için amortisman ayrılmaya devam edildiği hususu ile ilgili olarak da; bulgu konusu tespitinin Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğüne bildirildiği, gelen cevapta Amortisman Defterinin hatalı rapor ürettiğinin belirtildiği bildirilmiştir.

Amortisman Defterindeki yukarıda açıklanan söz konusu hatalı kayıtların Kurumun mali tablolarında yer alan 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı açısından doğru ve güvenilir bilgi içermediği değerlendirilmiştir.

BULGU 3: Alınmayan Makine Teçhizatın Alınmış Gibi Gösterilerek Bedelinin Ödenmesi

İhale Kayıt Numarası (İKN) 2017/361478 sayılı “Diş Hekimliği Fakültesi ve Deney Hayvanları Binası Klima ve Havalandırma Tesisatı Malzemeleri Alım İşii” kapsamında yükleniciden alınan makine teçhizat fiili sayım sırasında yerinde olmadığı tespit edilmiştir.

Yerinde denetim sırasında; söz konusu iş kapsamında 2017 Ekim tarihli fatura ile alınmış görünen 24 kalem mal/malzeme yerinde görülmek istenmiş ve Diş Hekimliği Fakültesi ve Deney Hayvanları Binasında Muayene Kabul Komisyonu Teknik Üyesi, Diş Hekimliği Fakülte Sekreteri, Diş Hekimliği Fakültesi Teknik Atölye Sorumlusu ve Deney Hayvanları Binası’nda sorumlu Veteriner Hekim ile birlikte 28.02.2018 tarihinde fiili sayım yapılmıştır.

Yapılan sayım sonucunda; 2017/361478 sayılı ihale kapsamında 2017 Ekim tarihli fatura ile alınmış ve muayene kabulü yapılmış görünen mal/malzemelerin ilgili birimlerde bulunmadığı anlaşılmıştır. Söz konusu makine teçhizatın aslen bu birimlere hiç gelmediği fakülte ve diğer birim sorumluların beyanları ile sabit olup, durum Tutanak altına alınmıştır.

Kamu idaresi cevabında özetle; Üniversitenin makine teçhizat alımlarına ilişkin ödeneklerin bütçe tekniği açısından İMİDB altında ödenekleştirildiği, yıl içerisinde birimlerden gelen taleplere göre ihaleye çıkıldığı, ihale sonuçlandıktan sonra mal veya malzeme tesliminin doğrudan ilgili birime ve teknik personele yapıldığı,

Bulguya konu mal ve malzemelerin talebinin (24 kalem/teknik şartnamesi) YİTDB tarafından yapıldığı, akabinde ihale komisyonunun oluşturulduğu ve mal ve malzemelerin açık ihalesinin yapıldığı, ihaleye konu mal ve malzemelerin gerek teknik nitelikli, gerekse inşaat mahallinde montaj ve tesisi gereken mal ve malzemeler olmalarından dolayı, YİTDB personelinin yüklenici firma ile muhatap olduğu,

Nitekim, YİTDB tarafından İMİDB'ye gönderilen teslim tutanağı ve muayene kabul komisyon raporunda mal ve malzemelerin teslim alındığının belirtildiği, söz konusu işlemlere binaen mal ve malzemelerin taşınır işlem fişi kesilerek, gerekli işlemlerin tesis edildiği ve yüklenici firma adına ödeme emri düzenlendiği,

Bulguda yer alan tespitlerle ilgili illiyet bağı kurulan personel hakkında soruşturma açılması yönünde gerekli işlemlerin tesis edileceği

bildirilmiştir.

Sonuç olarak; Kamu idaresi cevabında, bulguda yer alan tespitlerle ilgili illiyet bağı kurulan personel hakkında soruşturma açılması yönünde gerekli işlemlerin tesis edileceğini bildirmiştir.

Bulguda ayrıntıları ile açıklandığı üzere; İKN: 2017/361478 sayılı “Diş Hekimliği Fakültesi ve Deneysel Hayvanları Binası Klima ve Havalandırma Tesisatı Malzemeleri Alım İşisi” kapsamında alınmış ve muayene kabulü yapılmış görünen mal/malzemelerin ilgili birimlerde bulunmadığı, söz konusu makine teçhizatın aslen bu birimlere hiç gelmediği tespit edilmiş olup; alınmayan mal/malzemelerin alınmış gibi muhasebe kayıtlarına intikal ettirilmesinin mali tabloların hatalı veri üretmesine sebep olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 4: Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının Mali Tablolarda Yer Almaması

Üniversiteye ait kampüslerde 2016 yıl sonu itibarıyla çok sayıda ana arter ve iç yollar, elektrik ve telefon hatları, otoparklar, yaya yolları, peyzaj alanları, trafolar ve kanalizasyon ile doğalgaz hatları bulunduğu halde mali tablolarında 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının

yer almadığı, diğer bir deyişle; bu yapıların muhasebe kayıtlarına intikal ettirilmedikleri tespit edilmiştir.

Kurumda; 2012 yılında I. Etap, 2013 yılında II. Etap, 2014 yılında III. Etap ve 2016 yılında IV. Etap Kampüs Alt Yapı İhaleleri yapılmış olup; I. Etap ve II. Etap kapsamında yaklaşık 47.500 m² yol ve otoparklar, 23.000 m² yaya yolları, 150.000 m² peyzaj alanları ve 2300 metre bisiklet yolu, doğalgaz 4. Etabı, trafolar, kampüs ve hastane kampüsü bölgelerinde pıssu-kanalizasyon bağlantıları işleri tamamlanmıştır. III. Etap çalışmalarında ise 21.700 m² peyzaj alanı ve yollar, doğalgaz 5. Etabı, Biyomühendislik binası için Orta Gerilim (OG) ve trafo sistemleri, kampüs yeni yapılar için telefon ve network hattı çalışmaları yapılmıştır.

2016 yılı IV. Etap çalışmalarında ise; Biyomühendislik çevre düzenlemesi bordür ve yol yapımı, Emel Akın Meslek Yüksekokulu (MYO) arkasında yol yapım işleri, Eczacılık ve Edebiyat Fakültesi bahçe yol yapımı ve kilit taş döşemesi, KİTVAK-Onkoloji arası yol yapımı ve kilit taş döşemesi işlerinin yapıldığı 2016 yılı Faaliyet Raporu ile sabittir.

Kurumun uygulamakla yükümlü olduğu Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabına yapılacak kayıtları düzenleyen 173'üncü maddesinde bu hesabın; herhangi bir işin gerçekleşmesini sağlamak veya kolaylaştırmak için, yeraltında veya yerüstünde inşa edilmiş her türlü yol, köprü, baraj, tünel, bölme, sarnıç, iskele, park ve benzeri yapılar ile bunların eklenti ve bütünlüleyici parçalarının ve bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Merkez ve diğer kampüslerde yer alan ve yukarıda sadece 2012-2016 yılları arasında yapılan yeraltı ve yerüstü yapıların muhasebe kayıtlarına intikal ettirilmemiş olmasının mali tablolarındaki verilerin doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilediği değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle; kampüs altyapı yatırım projesi içerisinde yaptırılan yeraltı ve yerüstü imalatların 251 no'lu Hesaba yansıtılarak muhasebe kayıtlarına alınmasına bundan sonra dikkat edileceği,

Üniversite kampüsünün 1 merkez, 10 perifer olmak üzere toplam 27.504.328m² açık alana sahip olduğu, yeraltı ve yerüstü (yollar, elektrik ve telefon hatları, otoparklar, peyzaj alanları, trafolar, kanalizasyon ve doğalgaz hatları, vb.) düzenlerine ilişkin kayıtlar/değerlemelerin personel ve mali imkansızlıklar nedeniyle yapılamadığı, konuyla ilgili olarak gerekli çalışmalara başlanılmış olduğu ve söz konusu bulguda yer alan tespitlerin giderilmesi yönünde gerekli dikkat ve özenin gösterileceği

bildirilmiştir.

Sonuç olarak; merkez ve diğer kampüslerde yer alan yeraltı ve yerüstü yapıların muhasebe kayıtlarına intikal ettirilmemiş olmasının mali tablolardaki verilerin doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilediği değerlendirilmiştir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Ege Üniversitesi 2017 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Yapım İşinde YİTDB Süre Uzatımı Komisyonunca Mevzuata Aykırı Olarak Süre Uzatım Kararları Verilmesi

Derslikler ve Merkezi Birimler İnşaatı (Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü, Biyomühendislik Bölümü, Hemşirelik Fakültesi) Yapım İşinde, YİTDB Süre Uzatımı Komisyonunun süre uzatımı verilebilmesi için gerekli koşullar bulunmadığı halde, mevzuata aykırı olarak iki defa süre uzatımı kararı verdiği görülmüştür.

Yüklenici ile imzalanan sözleşmenin 18'inci maddesinde, süre uzatımıyla ilgili hususlarda Yapım İşleri Genel Şartnamesi hükümlerinin uygulanacağı ifade edilmiştir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin "İşin süresi ve sürenin uzatılması" başlıklı 29'uncu maddesinde;

"(1) İşin, sözleşmesinde belirlenen zamanda tamamlanıp geçici kabule hazır hale getirilmemesi durumunda, gecikilen her gün için sözleşmesinde öngörülen günlük gecikme cezası uygulanır.

(...)

(4) İdarenin, sözleşmenin ifasına ilişkin yükümlülüklerini Yüklenicinin kusuru olmaksızın yerine getirmemesi (yer teslimi, projelerin onaylanması, iş programının onaylanması, ödenek yetersizliği gibi) ve bu sebeple sorumluluğu Yükleniciye ait olmayan

gecikmelerin meydana gelmesi, bu durumun taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olması ve Yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemiş olması halinde, işi engelleyici sebeplere ve yapılacak işin niteliğine göre, işin bir kısmına veya tamamına ait süre en az gecikilen süre kadar uzatılır.

(5) Öngörülemeyen durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olduğu hallerde ilave işin gerektirdiği ek süre Yükleniciye verilir.

(6) Mücbir sebepler ve/veya idarenin sebep olduğu hallerden dolayı, işte sorumluluğu yükleniciye ait olmayan gecikmelerin meydana gelmesi halinde, durum idarece incelenerek işi engelleyici sebeplere ve yapılacak işin niteliğine göre işin bir kısmına veya tamamına ait süre uzatılır.” denilmektedir.

Bu hükümlere göre iş programında meydana gelen bir gecikme nedeniyle süre uzatımı verilebilmesi için üç şartın birlikte var olması gerekmektedir. Bunlar;

- 1- Yükleniciye ait olmayan gecikmelerin meydana gelmesi
- 2- Bu durumun taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olması
- 3- Yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemiş olmasıdır.

59.340.000,00 TL sözleşme bedelli EÜ Derslikler ve Merkezi Birimler İnşaatı (Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü, Biyomühendislik Bölümü ve Hemşirelik Fakültesi) Yapım İşi, 16.05.2014 tarihinde ihale edilmiş, 28.05.2014 tarihinde sözleşmesi imzalanmış, sözleşmeye göre işin süresi 720 gün, işin bitimi 18.05.2016 olarak belirlenmiştir. Yükleniciye 29.05.2014 tarihinde iş yeri teslimi yapılmıştır.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 4'üncü maddesinde iş programı; “*yüklenicinin, işin süresi ve varsa iş kısımlarına ait bitirme tarihleri ile yıllık ödeme miktarlarını da dikkate alarak, yapım işine ait iş kalemlerini/gruplarını, aylık imalatı ve iş miktarlarını, ihzarat ödemesi öngörülen işlerde ihzaratı, yıllık ödenek dilimlerini ve bunların aylara dağılımını ayrıntılı olarak gösterdiği program/çizelge*” olarak tanımlanmıştır ve Genel Şartname'nin 17'nci maddesinde yüklenicinin idarece onaylanmış iş programına aynen uymak zorunda olduğu, ancak zorunlu hallerde idarenin uygun görüşü ile iş programında değişiklik yapılabileceği hüküm altına alınmıştır.

Bahse konu yapım işi, 2005 yılı Yatırım Programına konulmuştur. Aşağıdaki tabloda da

görülebileceği gibi 2012 yılından itibaren bu iş için ilave ödeneklerle birlikte toplam 140.594.000,00 TL ödenek tahsis edilmiş olup, 18.05.2016 yılında tamamlanması öngörülen yapım işi için bu tarihe kadar tahsis edilen başlangıç ödeneği bile tüm sözleşme bedeli (ek sözleşmeler dahil) ve fiyat farkı ödemelerini karşılar niteliktedir. Kaldı ki, 2012 yılından beri her fırsatta bütçede bulunan finansman fazlası (likit), gelir fazlası, bağış ve yardımlar ile Kalkınma Bakanlığı yatırımları hızlandırma ödeneğinden aktarılan kaynaklarla ilave ödenekler temin edilmiştir.

Tablo 6: Derslikler ve Merkezi Birimler İnşaatı (Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü Biyomühendislik Bölümü-Hemşirelik Fakültesi) Yapım İşİ Ödenek Tutarları

Yıllar	Başlangıç Ödeneği (TL)	İlave Ödenek (TL)	Toplam Ödenek (TL)
2012	9.000.000,00	11.500.000,00	20.500.000,00
2013	16.000.000,00	4.000.000,00	20.000.000,00
2014	17.500.000,00	5.850.000,00	23.350.000,00
2015	21.500.000,00	1.485.000,00	22.985.000,00
2016	19.900.000,00	3.459.000,00	23.359.000,00
2017	26.400.000,00	4.000.000,00	30.400.000,00
Toplam	110.300.000,00	20.294.000,00	140.594.000,00

Söz konusu yapım işinde sözleşmeye göre ödenek oranları, 2014 yılı için %10, 2015 yılı için %45 ve 2016 yılı için %45 olarak belirlenmiştir. Buna göre yüklenici tarafından hazırlanan ve İdarece onaylanan iş programına göre ödenek dilimleri, yukarıdaki oranlara tekabül edecek şekilde, 2014 yılı için 5.934.000,00 TL, 2015 yılı için 26.703.000,00 TL ve 2016 yılı için 26.703.000,00 TL olarak belirlenmiştir.

Yüklenicinin 05.10.2015 tarihli dilekçesinde;

"Yapım işinin sözleşmeye göre ödenek dilimlerinin 2014 yılında %10, 2015 yılında %45, 2016 yılında %45 olduğu, ancak Ekim ayı itibarıyla firmanın almış olduğu ödeneğin sadece %40'ı ancak bulabildiği (%55 olması gerekirken) ve İdare tarafından ödenek yetersizliğinden dolayı 2015 yılı için bundan sonra, yeni yıl için de Mart ayından önce ödeme yapılamayacağı,

Son iki aydır da yapılan işlere göre çok cüzi miktarda hakediş alındığı da göz önünde bulundurularak, işin bitiş süresinde gecikme olacağı, bu gecikmeden dolayı Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 29'uncu maddesinin dördüncü bendi uyarınca ek süre verilmesi gerektiği"

ifade edilmiştir.

26.10.2015 tarihinde yüklenicinin İdareye verdiği dilekçede sözleşmeye göre harcanması gereken ödeneğin gelmemesi sebebiyle ek süre verilmesi ve revize iş programının kabulü talep edilmiştir. Bunun üzerine yükleniciye süre uzatımı verilmemiş ancak 1. revize iş programı onaylanmıştır. Revize iş programına göre, ödenek dilimleri, sözleşmedeki oranları gözleterek, 2014 yılı için 8.873.856,81 TL, 2015 yılı için 15.079.016,24 TL ve 2016 yılı için 35.387.126,95 TL olarak belirlenmiştir.

Yüklenici 04.03.2016 tarihli dilekçesinde ise;

Yapım işinin sözleşmeye göre ödenek dilimlerinin 2014 yılında %10, 2015 yılında %45, 2016 yılında %45 olduğu, ancak 2016 Mart ayı itibarıyla alınan ödeneğin sadece %49'u ancak bulabildiği, toplam süresi 720 gün olan işin bitim süresine 75 gün kalmasına rağmen, alınan ödeneğin toplam işin yarısını dahi bulmadığı,

Ayrıca bu tarih itibarı ile de 2016 yılında gelecek ödenek miktarı da halen belli olmadığı için program yapılmadığı, son aylarda yapılan işlere göre çok cüzi miktarda hakediş alındığı da göz önünde bulundurularak, işin bitiş süresinde gecikme yaşanacağı gerekçeleriyle, Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 29'uncu maddesinin dördüncü bendi gereğince süre uzatımı talebinde bulunmuştur.

Yüklenicinin İdareye verdiği süre uzatımı talepli dilekçeye istinaden, YİTDB Süre Uzatımı Komisyonu, yapı denetim görevlilerince hazırlanan gerekçe raporuna (yüklenicinin dilekçesinde belirttiği tüm hususların tekrarı şeklindedir) da dayanarak 09.03.2016 tarih ve 47271559/3-894/17885 sayılı Karar ile 18.05.2016 tarihi olarak belirlenen işin bitim tarihine 365 gün ilave ederek, işin bitim tarihini 18.05.2017 olarak yeniden tespit etmiştir.

14.04.2016 tarihinde söz konusu yapım işi kapsamında sözleşmede öngörülmeyen durumlar nedeniyle 3.066.536,88 TL'lik ek sözleşme bedeli karşılığında inşaat, elektrik ve mekanik imalatlarında %5,16774 oranında iş artışı yapılmıştır.

08.09.2016 tarihinde yine iş kapsamında sözleşmede öngörülmeyen durumlar nedeniyle 728.822,94 TL'lik ek sözleşme bedeli karşılığında inşaat ve mekanik imalatlarında %1,228215 oranında iş artışı yapılmıştır.

Yüklenicinin 07.02.2017 tarihli dilekçesinde; Yapım işinin sözleşmeye göre ödenek dilimlerinin 2014 yılında %10, 2015 yılında %45, 2016 yılında %45 olduğu, ancak Ekim ayı itibarıyla firmanın almış olduğu ödeneğin sadece %72,89'u ancak bulabildiği, ödenek

dilimlerinin de yıl sonuna kadar dağılımı yapıldığından, hakediş ödemelerinin de yıl sonuna kadar devam edeceği,

2015 ve 2016 yıllarında da yapılan işlere göre çok cüzi miktarda hakediş alındığı da göz önünde bulundurularak, işin bitiş süresinde gecikme olacağı, bu gecikmeden dolayı Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 29'uncu maddesinin dördüncü bendi uyarınca ek süre verilmesi gerektiği

belirtilmiştir.

Yüklenicinin İdareye verdiği dilekçeye istinaden, YİTDB Süre Uzatımı Komisyonu, yapı denetim görevlilerince hazırlanan gerekçe raporuna (yüklenicinin dilekçesinde belirttiği sebeplerin tekrarı niteliğindedir) da dayanarak 14.02.2017 tarih ve 47271559/3-894/38690 sayılı Karar ile 18.05.2017 tarihi olarak belirlenen işin bitim tarihine 226 gün ilave ederek işin bitim tarihini 30.12.2017 olarak yeniden tespit etmiştir. Ayrıca 27.04.2017 tarihinde sözleşmede öngörülmeleyen durumlar nedeniyle son defa 805.386,94 TL'lik ek sözleşme bedeli karşılığında inşaat, elektrik ve mekanik imalatlarında %1,357241 oranında iş artışı yapılmıştır.

Buna göre, toplam sözleşme bedeli 63.940.746,76 TL, toplam iş artışı ise %7,753196 olmuştur. İş artışları ve süre uzatım kararları sebebiyle yüklenici tarafından iki adet daha revize iş programı (2. ve 3.) düzenlenmiştir.

Tablo 7: Aylık Ödenekler, Hakediş Tutarları, Aylık İlerleme Yüzdeleri ve Hakediş Ödemeleri ve Ödeme Tarihleri

Yıllar	Aylar	Aylık Ödenek (İş Programı)	Aylık Ödenek (Revize İş Programı 1)	Hakediş Tarihi ve No'su	Toplam Hakediş Tutarı	Aylık İlerleme Yüzdeleri	Ödeme Tarihi	Toplam Ödenen Tutar (Fiyat Farkı ve KDV ve Yasal Kesintiler Hariç)
2014	Haziran	847.714,29	1.263.911,74	07.07.2014/1	1.263.911,74	2,1299490%	15.07.2014	1.263.911,74
	Temmuz	847.714,29	1.996.811,18	1.08.2014/2	1.996.811,18	3,3650340%	05.08.2014	1.996.811,18
	Ağustos	847.714,29	1.843.219,67	1.09.2014/3	1.843.219,67	3,1062010%	04.09.2014	1.843.219,67
	Eylül	847.714,29	1.991.669,36	01.10.2014/4	1.991.669,36	3,3563690%	02.10.2014	1.991.669,36
	Ekim	847.714,29	532.087,54	10.11.2014/5	532.087,54	0,8966760%	10.11.2014	532.087,54
	Kasım	847.714,29	828.059,43	02.12.2014/6	828.059,43	1,3954490%	09.12.2014	828.059,43
	Aralık	847.714,29	418.097,89	12.12.2014/7	418.097,89	0,7045802%	23.12.2014	418.097,89
	Toplam	5.934.000,00	8.873.856,81		8.873.856,81	14,9542582%		8.873.856,81
2015	Ocak	0,00	1.678.917,89	09.02.2015/8	1.678.917,89	2,8293190%	13.02.2015	1.678.917,89
	Şubat	0,00	1.962.160,18	05.03.2015/9	1.962.160,18	3,3066400%	12.03.2015	1.962.160,18
	Mart	1.500.000,00	1.245.217,26	02.04.2015/10	1.245.217,26	2,0984450%	07.04.2015	1.245.217,26
	Nisan	1.500.000,00	499.344,32	04.05.2015/11	499.344,32	2,7364560%	21.05.2015	499.344,32
	Mayıs	1.500.000,00	3.216.801,51	04.06.2015/12	3.216.801,51	3,5260075%	08.06.2015	3.216.801,51

	Haziran	1.500.000,00	2.839.369,26	06.07.2015/13	2.839.369,26	4,7849162%	14.07.2015	2.839.369,26
	Temmuz	3.450.500,00	2.839.983,94	03.08.2015/14	2.839.983,94	4,7859520%	13.08.2015	2.839.983,94
	Ağustos	3.450.500,00	797.221,88	03.09.2015/15	797.221,88	1,3434814%	08.09.2015	797.221,88
	Eylül	3.450.500,00	0,00	09.11.2015/16	470454,64	0,00792812%	12.11.2015	470.454,64
	Ekim	3.450.500,00	0,00					
	Kasım	3.450.500,00	0,00	22.12.2015/17	674.971,14	0,01137464%	24.12.2015	674.971,14
	Aralık	3.450.500,00	0,00					
	Toplam	26.703.000,00	15.079.016,24		16.224.442,02	27,3414931%		16.224.442,02
2016	Ocak	0,00	0,00	20.01.2016/18	3.187.154,37	5,3710050%	20.01.2016	3.187.154,37
	Şubat	0,00	2.000.000,00	03.02.2016/19	954.307,66	1,6082030%	03.02.2016	954.307,66
	Mart	8.901.000,00	2.000.000,00	30.03.2016/20	1.081.124,95	1,8219160%	04.04.2016	1.081.124,95
	Nisan	8.901.000,00	10.000.000,00	08.04.2016/21	2.174.452,99	3,6643960%	15.04.2016	2.174.452,99
	Mayıs	8.901.000,00	21.387.126,95					
	Toplam	26.703.000,00	35.387.126,95		7.397.039,97	12,4655200%		7.397.039,97
		59.340.000,00	59.340.000,00		32.495.338,80	54,7612713%		32.495.338,80

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü üzere, 2014’de iş programına göre %10’luk ödeneğe karşılık 5.934.000,00 TL’lik imalat yapılması gerekirken yüklenici tarafından 8.873.856,81 TL’lik imalat yapılmıştır, bu da %14,9542582’lük bir orana tekabül etmektedir. Diğer bir ifadeyle, imalat açısından iş programından ileride olunması durumunda bütçedeki likit fazlasından sağlanan ilave ödenek ile yükleniciye tüm hakedişleri ödenmiştir. Aylık olarak düzenlenen hakediş ödemelerinde herhangi bir gecikme yaşanmamıştır.

Yüklenicinin ödenek yetersizliği nedeniyle süre uzatımı talebinde bulunduğu ve revize iş programının sunulduğu 26.10.2015 tarihine kadar, hakedişlerden ve yine ilk iş programında belirlenen aylık ödenek dilimlerine ilişkin bilgilerden görüleceği üzere, yapılması gereken toplam imalat tutarı 2014 Haziran-2015 Ekim döneminde 25.736.000,00 TL’dir. Bu dönemde fiilen yapılan imalat tutarı ise 24.423.327,29 TL’dir. Bir başka deyişle inşaat iş grubundan % 41,1582873 oranında imalat gerçekleştirilmiş, bunun karşılığında da yükleniciye bu orana tekabül eden (24.423.327,29 TL) tutarın tamamı ödenmiştir. Ancak, iş programına göre hem inşaat iş grubunda daha fazla oranda imalat yapılması, hem de mekanik iş grubundan bazı imalatların yapılması öngörülmekte iken, bu imalatlar yapılmamıştır.

Yükleniciye ilk süre uzatımının verildiği 09.03.2016 tarihinde, inşaat iş grubundan %49,2749593 oranında imalat yapılmış, bu oran karşılığı olan 29.239.760,86 TL ödeme yapılmıştır. Ancak, iş programına göre hem inşaat iş grubunda daha fazla oranda imalat yapılması, hem de mekanik ve elektrik iş grubundan bazı imalatların yapılması öngörülmekte iken, bu imalatlar yapılmamıştır.

İşin bitim tarihi olan 18.05.2016 tarihinde yine sadece inşaat iş grubundan %54,7612713

oranında imalat yapılmış, yükleniciye aynı oran karşılığında 32.495.338,40 TL ödeme yapılmıştır. Bu tarihte işin bitmesi, tüm iş gruplarında (inşaat, mekanik, elektrik) yer alan imalatların tamamlanması gerekirken, sadece inşaat imalatı yapılmıştır.

Bununla birlikte, ödeneği mevcut olan, sözleşme hükümlerine uygun oranda ödenek dilimleri belirlenen ve buna göre iş programı düzenlenen, hakediş ödemelerinde gecikme olmayan ve gerçekleşen imalat oranına tekabül eden tutarda yükleniciye ödeme yapılan, süre uzatımı kararı bulunmayan, işin devamı sırasında herhangi bir mücbir sebeple karşılaşılmayan ve yüklenicinin kusurundan dolayı iş programında gecikme olan bir durumda revize iş programı (1. revize iş programı) düzenlenmemesi gerektiği halde, yüklenicinin lehine olacak şekilde revize iş programı düzenlendiği görülmüştür. Ancak zorunlu hallerde yapılabilen revize iş programının, gerekli şartlar oluşmadığı halde yapılması yukarıda anılan mevzuata aykırılık teşkil etmektedir.

Her ne kadar yüklenici tarafından verilen dilekçelerde, ödeneğin yetersiz olduğu, son aylarda yaptığı işlere göre çok cüzi miktarda hakediş aldığı, bu nedenle işin bitiş süresinde gecikme olacağı ifade edilse de, iş programına göre yapılması gerekenden fazla imalat yapıldığını gösteren herhangi bir kanıtlayıcı belge sunulmamıştır. Yeşil defter kayıtları da, yapılan imalat ile hakediş ödemelerinin paralel olduğunu kanıtlamakta olup, ne kadar imalat yapıldı ise yükleniciye o oranda hakediş ödemesi yapılmıştır. İşin kontrolünde görevli personel de yüklenicinin ifadelerini teyit eden bilgi ve belgelere sahip değildir. Bilakis hakediş raporlarının incelenmesinde, 2014 yılı hariç yüklenicinin iş programının oldukça gerisinde olduğu, işin bitmesi gereken tarihte ancak işin yarısının tamamlandığı görülmüştür. Ayrıca İdarenin yükleniciye ödenek yetersizliğinden dolayı 2015 yılı Ekim ayından sonra, yeni yıl için de Mart ayından önce ödeme yapamayacağı hususunu kanıtlayacak yazılı bir belge ibraz edilememiştir. Yüklenicinin bu konuda İdareye yazılı olarak herhangi bir başvurusu olup olmadığına dair herhangi bir belgeye de ulaşılamamıştır.

Yüklenicinin iş programıyla paralel veya iş programına göre daha fazla imalat yapmış olması halinde bugüne kadar yaptığı her imalatın karşılığının kendine gecikmeksizin ödendiği bir ortamda, bu durumu hakediş raporunda göstermekten kaçınmayacak, işin bitimine 75 gün kala işin ancak yarısını tamamlamayacak, süre uzatımı verilmemesi durumunu da dikkate alarak, cezalı çalışmayı göze alamayacaktır.

Kaldı ki, iş programının ilerisinde olduğu durumda, İdarece ödenek yetersizliği savı ileri sürülmemiş, yükleniciye yapılan hakediş ödemelerinde herhangi bir gecikme olmamış, aylık

düzenlenen hakediş raporlarında belirtilen oranlarda yapılan imalatların tümü bütçedeki likit fazlasından takviye yapılarak kendisine ödenmiştir. Yüklenici kendi imkanlarıyla fazla imalat gerçekleştirdi ve de karşılığını alamadıysa (ki tüm hakedişleri kendisine eksiksiz ve zamanında ödenmiştir) bu durumda Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 29'uncu maddesinin dördüncü bendi uyarınca süre uzatımı verilmesi gerekmemektedir, çünkü burada işin yürütülmesine engel olunmamış, yüklenicinin de bu engeli ortadan kaldırmaya gücü yetmiş, inşaatın devamı sağlanmıştır. Fiili durum yüklenicinin ifade ettiği gibi olsaydı zaten 565 günlük süre uzatımına da gerek olmazdı.

Ayrıca yüklenicinin İdarenin 2017 yılı sonuna kadar ödenek dağılımı yapmasından hakediş ödemelerinin de yıl sonuna kadar devam edeceği sonucunu çıkararak 18.05.2017 tarihinde bitecek olan iş için süre uzatımı talebinde bulunması ve bu gerekçenin kabul edilerek işin bitim süresinin 30.12.2017 tarihine ötelenmesi mümkün görülmemektedir. Ödenek dağılımının yıl sonuna kadar yapılmış olması, yıl sonuna kadar hakediş ödemesi yapılacağı anlamına gelmemektedir. Yapım işlerinde hakediş ödemesi iş ve imalat yapılması karşılığında ödenmektedir. Yapım işi kapsamında imalat yapılmamış ise hakediş ödenmesi de mümkün değildir. Kaldı ki bu durum sadece 2017 yılına özgü olmayıp, 2014 yılında ihalesi yapılan bu yapım işi için ödenek dağılımı aylık olarak Ocak ayından Aralık ayına kadar 2012'den beri bütçeye konmuştur. Yatırım bütçeleri yıllık olarak hazırlandığı için aylık ödenek dağılımı yapılmıştır. İlgili yılda kullanılmayan ödenek bir sonraki yıl için likit fazlası olarak kaydedilmekte, gerektiği zaman ödenekleştirilerek, ilgili yapım işi kapsamında kullanılmaktadır.

Bahse konu yapım işinde ödenek yetersizliğinden söz etmek mümkün olmamakla birlikte aslında yüklenicinin iş programına uygun olarak imalat yapmaması, iş programında öngörülenden oldukça az imalat yapması söz konusudur. 720 gün içinde bitmesi öngörülen işin, 14.04.2016-27.04.2017 tarihleri arasında verilen %7,753196'lık cüzi bir iş artışıyla birlikte 565 günlük süre uzatımı ile 1285 gün sonunda ancak 04.12.2017 tarihinde bitirilebilmesi bu durumu kanıtlamaktadır.

Diğer taraftan, Yapım İşleri Genel Şartnamesi'ne göre; sözleşmeye bağlanan her türlü yapım işleri, İdare tarafından görevlendirilen yapı denetim görevlisinin denetimi altında, yüklenici tarafından yönetilir ve gerçekleştirilir. YİTDB'nin kontrollüğünde yapılan yapım işinde gerçekleşme, yüklenicinin verdiği iş programında öngördüğünün gerisinde olmasına karşın yapı denetim görevlileri tarafından gerekli takibin yapılmadığı ve yüklenicinin yazılı

olarak uyarılmadığı da tespit edilmiştir.

Yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde, somut olayda yükleniciye süre uzatımı verilebilmesi için gereken şartların gerçekleşmediği açık olup, idareden kaynaklanan ve süre uzatımını gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Yükleniciden kaynaklanan sebeplerle yapım işi zamanında bitirilememiştir. Dolayısıyla, Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı Süre Uzatımı Komisyonunun süre uzatımı verilebilmesi için gerekli şartlar mevcut olmadığı halde, mevzuata aykırı olarak iki defa süre uzatım kararı verdiği anlaşılmıştır. Süre uzatım kararlarının yasal dayanaktan yoksun olması nedeniyle, Süre Uzatımı Komisyonunun üyelerinin ve yapı denetim görevlilerinin sorumluluğu bulunduğu kanaatine varılmıştır.

Kamu idaresi cevabında özetle; İKN:2014/52261 ihale kayıt numaralı EÜ Derslikler ve Merkezi Birimler İnşaatı (Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü-Biyomühendislik Bölümü-Hemşirelik Fakültesi) Yapım İşinde bulguda yer alan tespitlerle ilgili illiyet bağı kurulan personel hakkında soruşturma açılması yönünde gerekli işlemlerin tesis edileceği bildirilmiştir.

Sonuç olarak; Kamu idaresi cevabında, EÜ Derslikler ve Merkezi Birimler İnşaatı (Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü-Biyomühendislik Bölümü-Hemşirelik Fakültesi) Yapım İşinde YİTDB Süre Uzatımı Komisyonunca mevzuata aykırı olarak süre uzatım kararları verilmesi hususunda sorumluların belirlenerek, haklarında idari soruşturma başlatılacağı belirtilmiştir.

Bulgu konusuna ilişkin sorumlulukları tespit edilen personel hakkında gerekli işlemlerin başlatılmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

BULGU 2: Bilimsel Araştırma Projelerinde (BAP) Mevzuattaki Düzenlemelere Aykırı İşlem Tesis Edilmesi

Bilimsel araştırma projelerinde (BAP) mevzuattaki düzenlemelere aykırı işlemler tesis edildiği görülmüş olup, mevzuata aykırı işlemler aşağıda açıklanmıştır.

a) Bilimsel araştırma projelerinde ara raporların süresinde verilmemesi ve bu raporların takip edilmemesi

Üniversitede 2011-2017 yılları arasında yürütülen bilimsel araştırma projelerinde proje yürütücüsü tarafından düzenlenmesi gereken ara raporlarının zamanında düzenlenmediği ve BAP Komisyonunun 2017 yılına kadar söz konusu raporları takip etmediği görülmüştür.

Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'in 8'inci maddesinde; *“(1) Kabul edilen bir projenin yürütücüsü Komisyona altı ayda bir geçmiş dönemdeki çalışmalarla ilgili bilgilerin yer aldığı ara rapor sunar. Komisyon projenin türüne ve özelliğine göre ara rapor sunma sürelerini ve koşullarını değiştirebilir... Projelerin sonraki dilimleri ile ilgili maddi desteğin devamı Komisyonun olumlu görüşüne tabidir.”*

denilmektedir.

07.05.2002 tarih ve 11/2 sayılı EÜ Senatosu Kararı ile kabul edilen EÜ Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönerge'nin 13'üncü maddesinde ve 16.08.2017 tarih ve 9 sayılı EÜ Senato Kararı ile kabul edilen EÜ Bilimsel Araştırma Projeleri Yönergesi'nin 14'üncü maddesinde de yukarıda anılan Yönetmelik hükümlerine paralel düzenlemeler yapılmıştır.

Buna göre, proje yürütücüleri projenin devamı süresince her 6 ayda bir ara raporunu, BAP Komisyonuna göndermek zorundadır. Proje yürütücüsünün ara raporları belirlenen süre içinde vermemesi durumunda ise proje kapsamında bir sonraki dönemde harcamaların yapılması mümkün değildir.

Yapılan incelemede, 2011-2017 yılları arasında yürütülen çok sayıda bilimsel araştırma projelerinin ara raporlarının tüm uyarılara rağmen süresinde hazırlanmadığı, 2017 yılına kadar bu raporların BAP Komisyonunca takip edilmediği ve projelere ilişkin herhangi bir yaptırımın da uygulanmadığı tespit edilmiştir.

Örneğin, 06.09.2017 tarih ve E.219769 sayılı BAP Koordinatörlüğünce tüm akademik birimlere yazılan yazıda Ekim 2017 dönemine ait proje ara raporlarının en geç 27.10.2017 tarihine kadar BAP Komisyonuna gönderilmesi talep edilmesine rağmen, 15-TIP-040 no.lu, 16-TIP-047 no.lu, 16-TIP-066 no.lu, 15-EDB-019 no.lu, 15-EDB-023 no.lu, 15-EDB-012 no.lu, 16-SBE-006 no.lu projelere ait ara raporlar Komisyona sunulmamış, bunun üzerine BAP Komisyonununun 08.12.2017 tarih ve 15 sayılı Kararı ile söz konusu projelerin ara raporlarının 28.12.2017 tarihine kadar BAP Komisyonuna sunulması tekrar talep edilmiştir. Bahse konu projelerden 16-TIP-066 no.lu ve 16-SBE-006 no.lu projelerin ara raporları defaatle talep edilmesine rağmen 31.12.2017 tarihine kadar da Komisyona gönderilmemiş, Komisyonca da bu projelere yönelik herhangi bir yaptırım işlemi uygulanmamıştır.

Dolayısıyla, özellikle 2017 yılından önce süresinde veya hiç verilmeyen ara raporlara ilişkin gerekli takiplerin yeterince yapılmadığı kanaati hasıl olmuştur.

Bu itibarla, bu hususun düzeltilmesi için bilimsel araştırma projelerinin ara raporlarının mevzuatta belirlenen sürede düzenlenmesini ve projelerin takibinin sağlıklı bir biçimde yapılmasını sağlamaya yönelik gerekli tedbirlerin alınması ve cezai yaptırımların uygulanmasının gerekmekte olduğu değerlendirilmiştir.

B) Bilimsel araştırma projelerinin sonuç raporlarının zamanında verilmemesi ve proje protokollerinde belirlenen süre içinde bitirilmemesi

Bilimsel araştırma projelerinin sonuç raporlarının zamanında verilmediği, ilgili akademik birimle imzalanan proje protokollerinde belirlenen süre içinde bitirilmediği, ve BAP Komisyonunca bu hususlara ilişkin gerekli takiplerin yeterince yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kurumun bilimsel araştırma projeleri ile ilgili olarak uygulamakla yükümlü olduğu BAP Yönetmeliği'nin "Proje raporları" başlıklı 8'inci maddesinde; "... (2) Proje yürütücüsü, protokolde belirtilen bitiş tarihini izleyen en geç üç ay içerisinde, araştırma sonuçlarını içeren proje sonuç raporunu Komisyon tarafından belirlenen formata uygun olarak sunar. Lisansüstü tez projeleri için, ilgili birimlerce onaylanmış tezler de sonuç raporu olarak kabul edilebilir. Sonuç raporu Komisyon tarafından değerlendirilerek projenin başarılı sayılıp sayılmayacağına karar verilir. Komisyon gerekli gördüğü durumlarda konunun uzmanlarının görüşlerine de başvurarak değerlendirme sürecini tamamlayabilir.",

"Proje süresi" başlıklı 16'ncı maddesinde; "Araştırma projeleri en çok üç yıl içinde tamamlanır. Proje yöneticisinin talebi üzerine, Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu kararı ile ek süre veya ilave kaynak verilebilir. Ek süre bir yıla, ilave kaynak ise toplam proje maliyetinin yüzde 50'sine kadar artırılabilir."

denilmektedir.

07.05.2002 tarih ve 11/2 sayılı EÜ Senatosu Kararı ile kabul edilen EÜ Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönerge'nin 19'uncu maddesinde ve 16.08.2017 tarih ve 9 sayılı EÜ Senato Kararı ile kabul edilen EÜ Bilimsel Araştırma Projeleri Yönergesi'nin 16'ncı maddesinde de yukarıda anılan Yönetmelik hükümlerine paralel düzenlemeler yapılmıştır.

Bununla birlikte, 07.05.2002 tarihli EÜ Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönerge'nin "Projenin İptali" başlıklı 19'uncu maddesinde; "Yöneticisi, ve/veya ortak araştırmacıların kusurları sonucunda gelişmesi durmuş bir proje; Alt Komisyonun önerisi ve Komisyon kararı ile iptal edilebilir. İptal kararı Komisyon Başkanı tarafından ilgili Alt

Komisyon Başkanı aracılığı ile proje yöneticisine bildirilir. Komisyon, iptal edilen projeler için yapılan ödemeleri ve satın alınan malzemeleri proje yöneticisi ve ortak araştırmacılardan kısmen veya tamamen geri alabilme yetkisine sahiptir. Projesi iptal edilen bir yöneticiye, iptal tarihinden itibaren 3 yıl süre ile desteklenen projelerde görev verilmez.”,

16.08.2017 tarihli EÜ Bilimsel Araştırma Projeleri Yönergesi'nin “Yönetici Değişikliği İptal ve Yürürlükten Kaldırma” başlıklı 17'nci maddesinde;

“(1) Komisyon aşağıdaki durumlarda Alt Komisyonun görüşüne bağlı olarak projeyi dondurabilir, yürütücüsünü değiştirebilir veya projeyi iptal edebilir:

- Projeye ilişkin ara raporların düzeltme taleplerine rağmen yeterli bulunmaması,*
- Toplam iki kez ara rapor verilmemesi,*
- Ek Süreler tamamlandığı halde sonuç raporlarının verilmemesi,*
- Proje yürütücüsünün bu görevi bırakması,*
- Proje bütçesinin amaç dışı kullanılması,*
- Projenin yürütülmesi sırasında bilimsel etiğe aykırılık saptanmış olması,*

(2) Yürütücüsü ve/veya ortak araştırmacıların kusuru nedeniyle yürümeyen bir proje, Alt Komisyonun önerisi ve Komisyon kararı ile iptal edilebilir.”,

“Yaptırımlar” başlıklı 20'nci maddesinde;

“(1) Proje yürütücüsünün yeni bir proje alabilmesi için sonuçlanan projenin kesin raporuyla birlikte 19'uncu maddede belirtilmiş olan çıktılardan en az birini belgelemesi gerekir. Proje çıktılarının projenin yürütüldüğü süre içerisinde sağlanamaması durumunda proje yürütücüsü 3 yıl süreyle yürütücü olarak başvuru yapamaz.

...

(3) Komisyon, iptal edilen projeler için yapılan ödemeleri ve satın alınan malzemeleri proje yürütücüsü ve ortak araştırmacılardan kısmen veya tamamen geri alabilmek için hukuki süreci başlatma yetkisine sahiptir.

...

(6) Kasıt, kusur veya ihmal nedeniyle süresi içinde kapatılmayan projeler için yapılan harcamalar proje yürütücüsünden talep edilir.”

hükümlerine yer verilmiştir.

BAP Komisyonu tarafından desteklenen bilimsel araştırma projelerinin incelenmesinde; 2011-2017 yıllarında yürütülen 1565 bilimsel araştırma projesinden 1325'inin süresi içinde bitirmediği, bu projeler için 51.038.846,89 TL bütçe tahsis edildiği ve bu tutarın 46.939.098,44 TL'sinin ise harcandığı,

-2011 yılında bitirilmesi gereken projelerden, 7'sinin 2013'te, 1'inin 2014'te, 5'inin 2015'te, 1'inin de 2016 yılında,

- 2012 yılında bitirilmesi gereken projelerden 67'sinin 2013'te, 34'ünün 2014'te, 33'ünün 2015'te, 9'unun da 2016 yılında,

- 2013 yılında bitirilmesi gereken projelerden 147'sinin 2014'te, 127'sinin 2015'te, 27'sinin 2016'da, 1'inin de 2017 yılında,

- 2014 yılında bitirilmesi gereken projelerden 228'inin 2015'te, 64'ünün 2016'da, 8'inin de 2017 yılında,

- 2015 yılında bitirilmesi gereken projelerden, 134'ünün 2016'da, 24'ünün de 2017 yılında,

- 2016 yılında bitirilmesi gereken projelerden, 63'ünün 2017 yılında,

bitirildiği,

Diğer projelerin ise tamamlanması gereken aynı yıl içinde fakat gecikmeli olarak tamamlandığı

görülmüştür.

Öte yandan, BAP Koordinatörlüğünün 14.12.2017 tarih ve E.322195 sayılı yazısı ile BAP Komisyonunca desteklenmiş ancak süresi tamamlandığı halde sonuç raporu teslim edilmeyen projelerin sonuç raporlarının, 28.12.2017 tarihine kadar BAP Komisyonuna sunulması tüm akademik birimlere duyurulmasına rağmen, 93 projenin (2013 yılında tamamlanması gereken 4'ünün, 2014 yılında tamamlanması gereken 4'ünün, 2015 yılında tamamlanması gereken 18'inin, 2016 yılında tamamlanması gereken 24'ünün, 2017 yılında

tamamlanması gereken 43'ünün) sonuç raporu komisyona gönderilmemiştir. Bu projeler halen “devam eden” projeler kategorisinde takip edilmektedir. Söz konusu projeler için 2.655.929,46 TL bütçe tahsis edilmiş bu tutarın 2.356.077,86 TL'si harcanmıştır.

Görüldüğü üzere, bilimsel araştırma projelerinin büyük bir çoğunluğunun sonuç raporu zamanında verilmemiş ve önemli bir bölümü süresi içinde tamamlanmamış, ancak 2017 yılının sonunda tamamlanmaları için uyarıda bulunulmuş, 2017 yılından önce proje takiplerine ilişkin herhangi bir işlem tesis edilmemiş, hatta tüm uyarılara rağmen süresi tamamlanan (ek süreler dahil) projelerin sonuç raporları 31.12.2017 tarihine kadar Komisyona verilmemesine rağmen bu projeler devam ettirilmiştir.

Söz konusu projeler için BAP Yönetmeliği ve BAP Yönergelerinde yer alan düzenlemeler gereğince, BAP Komisyonunca süresi biten projelerin yöneticilerinden proje sürelerinin bitimini takiben 3 ay içerisinde sonuç raporlarını vererek projeyi sonlandırmaları talep edilerek projelerin zamanında kapatılmasının sağlanması, proje sonuç raporunu zamanında vermeyen proje yürütücülerinin projelerinin “BAŞARISIZ” olarak değerlendirilerek iptal edilmesi, bu yürütücülere 3 yıl süre ile bilimsel araştırma projelerinden yararlanamama cezası verilmesi ve kendilerinden yapılan harcamalar ve satın alınan malzemelerin iadesinin talep edilmesi gerekmektedir.

Projelerin takibinin gereği gibi yapılmaması ve yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine aykırı olarak herhangi bir cezai yaptırım uygulanmaması sonucunda; projelere ayrılan bütçeler harcanmış, ancak uzun süre herhangi bir çıktı alınmamıştır. Ayrıca projelerin büyük çoğunluğu proje yürütücüsünün görevli olduğu birim için gerekli olan makine ve cihaz alımından ibaret olup, bu projeler kapsamında alınan dayanıklı taşınırlar proje yürütücüleri üzerinde iken ekonomik ömürlerini tamamlamış ve işlevsiz hale gelmiştir. Geline nokta; belli bilimsel çalışmalar için ayrılan iç kaynaklı proje ödeneklerinden yapılan harcamalar ile beklenen fayda/sonuç sağlanamamış olup; bu durumun proje destekleri için ayrılan kaynakların etkili, etkin ve ekonomik olarak kullanılmadığının bir göstergesi olduğu kanaatine varılmıştır.

Bu itibarla, kamu kaynaklarının etkili, etkin ve ekonomik olarak kullanılması açısından, bilimsel araştırma projelerinin sonuç raporlarının süresinde düzenlenmesi, projelerin zamanında sonuçlandırılması ve projelerin takibinin sağlıklı bir biçimde yapılmasını sağlamak için gereken tedbirlerin alınması ve cezai yaptırımların uygulanmasının gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle; bulgu ile saptanan hususların üst yönetim tarafından da tespit edildiği, BAP projelerinin her fakülte bünyesinde farklı komisyonlar tarafından yönetilmesi ve yazılımsal bir iş birliği olmadığı için sistemin bu tür hatalar üretmeye açık olmasının büyük sorunlara yol açtığı, üst yönetim tarafından bu problemler hemen fark edildiği için iki önlemin alındığı, bunların ilkinin yeni Yönerge ile tüm alt komisyonların kaldırılması, diğerinin de BAPSİS adı verilen yazılım ile sürecin tamamen bilgisayar ortamında takip edilebilir hale gelmesi olduğu,

Bu programın 2018 yılı Haziran ayı içinde kullanımına başlanacağı ve söz konusu program sayesinde tüm takip süreçlerinin izlenebilir hale geleceği, alınan önlemler ile uygulama hatalarının giderilmesi yönünde azami çaba ve önlemin sarf edileceği

bildirilmiştir.

Sonuç olarak; Kamu idaresi cevabında, bulguda tespit edilen mevzuata aykırı uygulamaların düzeltilmesi için çalışmalara başlanılarak, gerekli önlemlerin alındığı belirtilmiş olup, Kurumun hatalı uygulamasını mevzuata uygun olarak değiştirmesinin gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 3: İptal Edilen Bilimsel Araştırma Projelerine Mali Yaptırım Uygulanmaması

BAP Komisyonunca iptal edilen bilimsel araştırma projelerine mali yaptırım uygulanmadığı, bu konuda herhangi bir işlem yapılmadığı görülmüştür.

07.05.2002 tarih ve 11/2 sayılı EÜ Senatosu Kararı ile kabul edilen EÜ Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönerge'nin 13'üncü maddesinde; "(...) *Bir sonraki dönemde harcamaların yapılabilmesi için, ara raporların süresi içinde teslim edilmiş olması ve Komisyon tarafından olumlu bulunması şarttır. İki dönem üst üste ara rapor göndermeyen projeler iptal edilir. Projesi iptal edilen bir yöneticiye, iptal tarihinden itibaren 3 yıl süre ile desteklenen projelerde görev verilmez.*",

17'nci maddesinde; "*Yöneticisi, ve/veya ortak araştırmacıların kusurları sonucunda gelişmesi durmuş bir proje; Alt Komisyonun önerisi ve Komisyon kararı ile iptal edilebilir. İptal kararı Komisyon Başkanı tarafından ilgili Alt Komisyon Başkanı aracılığı ile proje yöneticisine bildirilir. Komisyon, iptal edilen projeler için yapılan ödemeleri ve satın alınan malzemeleri proje yöneticisi ve ortak araştırmacılardan kısmen veya tamamen geri alabilme yetkisine*

sahiptir. Projesi iptal edilen bir yöneticiye, iptal tarihinden itibaren 3 yıl süre ile desteklenen projelerde görev verilmez.”,

19’uncu maddesinde; *“Sonuçlanan araştırma projesinin bütün bilimsel ve teknik yönlerini ve sonuçlarını kapsayan kesin rapor, Komisyonca belirlenmiş forma ve sayıya uygun olarak, projenin tamamlanmasını izleyen en çok 4 ay içerisinde ekleri ile birlikte ilgili Alt Komisyona teslim edilir.”*

hükümlerine yer verilmiştir.

BAP Komisyonunca iki dönem üst üste ara rapor gönderilmemesi ve proje süresinin tamamlanmasına rağmen kesin sonuç raporunun teslim edilmemesi nedeniyle iptal edilen projeler için sadece “proje yöneticilerine/yürütücülerine projenin iptali tarihinden itibaren bilimsel araştırma projelerinde 3 yıl süre ile görev verilmemesi” şeklinde karar alınmış, yukarıda anılan Yönerge’nin 17’inci maddesi gereğince Komisyonun proje kapsamında yapılan harcamaların veya alınan malzemelerin geri alınması yetkisi varken, bu yetkinin kullanımına ilişkin herhangi bir yaptırım kararı alınmamış, diğer sebeplerle yapılan proje iptalleri için ise hiçbir yaptırım uygulanmamıştır.

Aşağıdaki tabloda BAP Komisyonu kararıyla çeşitli sebeplerle iptal edilen projeler ve harcama tutarları gösterilmiştir.

Tablo 8: İptal Edilen Projeler ve Harcama Tutarları

Proje Kodu	Proje Adı	Başlangıç Tarihi	Bitiş Tarihi	Ek Süre ile Bitiş Tarihi	Fili Bitiş Tarihi	Harcanan
16-ÖMYO-002	Peyniraltı Suyu ve Probiyotik Kaynaklı Farklı Meyve Pulpları Kullanımının Depolama Sürecinde Kefirin Özellikleri Üzerine Etkisi	07.06.2016	07.06.2018	07.06.2018	06.12.2016	2.836,72
14-TIP-088	Günübirlik Anestezi Uygulamalarımız ve Gelişen Komplikasyonlar	05.12.2014	05.12.2014	05.12.2014	07.06.2016	1.038,40
12-MÜH-056	Yapay Sinir Ağları ve Görüntü İşlemeye Dayalı Bir Retina Tanıma ve Analiz Yazılımı Geliştirimi	11.10.2012	11.10.2014	11.10.2014	29.06.2017	6.622,80
11-TKMYO-001	Kuruyemişlerde Çeşnilendirilmiş İzmir Tulum Peyniri Üretimi Üzerine Bir Araştırma	05.05.2011	05.05.2013	05.05.2014	13.07.2016	18.950,80
11-TIP-063	Siçanlarda Omirilik Travması Sonrası Lezyon Distalinde Aksonal Dejenerasyonun Değerlendirilmesi	05.05.2011	05.05.2012	05.05.2012	19.02.2015	9.949,20
11-TIP-010	Charcot Hastalığının Hastaların Yürüyüşüne Etkisi	05.05.2011	05.05.2013	05.05.2013	13.07.2016	70.741,00
11-TDAE-003	Tacikistanda XI-XVIII. Yüzyıl Mimari Eserlerini Araştırma	05.05.2011	05.05.2014	05.05.2014	07.04.2016	8.500,00

11-GEE-005	Tek Cam, Çift Cam Ve Fotovoltaik Modül Entgre Edilmiş Trombe Duvarlı Sistemlerin Yaz Dönemi Serinletmesinin Termal Analiz Kıyaslaması Üzerine Araştırmalar	05.05.2011	05.05.2012	05.05.2012	26.06.2014	3.995,48
11-EDB-015	Resimli Bir XVII. Yüzyıl Hikâye Külliyyatı: Süheylî (Ahmed B. Hemdem Kethudâzâde)'Nin Acâ'ibü'l-Me'âsir Ve Garâ'ibü'n-Nevâdir'i	29.09.2011	29.09.2013	29.09.2013	13.07.2016	5.249,00
10-UBE-001	Bilgisayar Ağlarında Enerji Tasarrufu	21.04.2010	21.04.2012	21.04.2012	11.10.2012	19.694,20
09-TDAE-006	Resul Rızayev,Hayatı-Sanatı Ve Şiirleri	20.04.2009	20.04.2012	20.04.2013	6.06.2013	1.827,50
09-MÜH-051	Aromatik ve Aromatik Olmayan Hidrokarbon Karışımlarının Ayrılması Amacıyla İyonik Sıvıların Kullanılması	20.04.2009	20.04.2010	20.04.2010	7.04.2016	1.750,00
09-MÜH-050	Damıtma Kolonlarında,Yapılandırılmış Dolgu Malzeme Geometrilerinin Kütle Aktarımına etkilerinin İncelenmesi	20.04.2009	20.04.2010	20.04.2010	7.04.2016	1.750,06
09-ZRF-009	Sera Beyazsineği Trialeurodes Vaporariorum Westwood (Hom., Aleyrodidae) Un Farklı Fasülye Çeşitleri Üzerinde Bazı Biyolojik Özellikleri ve Organik Örtüaltı Fasülye Yetiştiriciliğinde Savaş Olanakları Üzerinde Araştırmalar.	20.04.2009	20.04.2010	20.04.2010	23.01.2014	1.195,31
09-EĞF-002	Düzyer Derslikleri Öğrencileri Nasıl Etkiliyor: Öğrenciler, Öğretmenler, Okul Yöneticileri ve Veliler Üzerine Bir Çalışma	20.04.2009	20.04.2010	20.04.2010	5.05.2011	2.500,00
09-EDB-013	Demiryolu Metaforunun Türk ve Amerikan Edebiyatında Kültürel Olarak Karşılaştırılması	20.04.2009	20.04.2011	20.04.2011	13.07.2016	1.998,00
09-BESYO-004	Uluslararası Duygusal Resim Sistemi Nden (Iaps) Seçilmiş Uyarılara Verilen Fizyolojik Tepkiler ve İlgili Bilişsel Süreçler	10.09.2009	10.09.2011	10.09.2011	07.04.2016	4.484,00
09-BESYO-003	Uyarılmışlık Düzeyinin Psikomotor Performans Üzerine Etkisi: Izof Modelinin Test Edilmesi.	20.04.2009	20.04.2011	20.04.2011	07.04.2016	9.725,60
10-ZRF-012	Bazı Biyoinspektisitlerin Encarsia Formosa Ya (Hymenoptera: Aphelinidae) Yan Etkileri Ve Birlikte Kullanım Olanakları.	21.04.2010	21.04.2011	21.04.2011	20.11.2014	2.998,41
					Toplam	175.806,48

BAP Yönetmeliği'nin "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinde bilimsel araştırma projeleri; "tamamlandığında sonuçları ile alanında bilime evrensel veya ulusal ölçülerde katkı yapması, ülkenin teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkı sağlaması beklenen bilimsel içerikli, yükseköğretim kurumu içi ve/veya dışı, ulusal ve/veya uluslararası kurum ya da kuruluşların katılımlarıyla da yapılabilecek projeler" olarak tanımlanmıştır.

Tanımindan da anlaşılacağı üzere BAP kapsamında projelerin desteklenmesi için bilimsel bir çıktı önermesi gereklidir. Nitekim birim bünyesinde kurulan Komisyon eliyle, desteklenmek üzere kendilerine sunulan projeler bilimsel açıdan değerlendirilerek

desteklenmesinin uygun olup olmadığına karar verilmekte, bilimsel sonuç önermeyen projeler reddedilmektedir.

Bilimsel bir çıktı elde edileceği önermesiyle kabul edilip, desteklenen projelerden bazılarının süreleri sona ermesine karşın sonuçlandırılmaması ve sonuçlandırılmasının da bundan sonra mümkün olmaması nedeniyle BAP Komisyonu tarafından iptal edildiği anlaşılmıştır. Söz konusu proje bütçelerinden yapılan harcamalar karşısında kamu herhangi bir fayda/yarar sağlamamış olup bu durum, kamu kaynaklarının etkin, ekonomik ve verimli olarak kullanılmadığının göstergesi olarak değerlendirilmiştir.

Bu itibarla, kamu kaynaklarının etkin, ekonomik ve verimli olarak kullanılması açısından, iptal edilen bilimsel araştırma projeleri için Yönerge hükümleri doğrultusunda mali hükümlerin kararlılıkla uygulanması gerektiği değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle; 24.04.2018 tarihinde Üniversite Senatosunda kabul edilen yeni EÜ Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönerge ile iptal edilen projelere mali yaptırım uygulamasının getirildiği, yeni Yönerge ve BAPSİS yazılımı ile projelerin başvuru aşamasından tamamlanıncaya kadar tüm süreçlerin tamamen kişisel hatalardan arındırılmış hale geleceği, bu şekilde BAP ile ilgili her türlü idari ve mali uygulamanın mevzuata uygun bir şekilde ilerlemesinin sağlanmasının hedeflendiği bildirilmiştir.

Sonuç olarak; Kamu idaresi cevabında, BAP projelerine ilişkin 24.04.2018 tarihinde kabul edilen yeni Yönerge ile iptal edilen projelere mali yaptırım uygulamasının getirildiği ve böylelikle BAP ile ilgili her türlü idari ve mali uygulamanın mevzuata uygun bir şekilde yapılacağı belirtilmiştir.

İptal edilen BAP projeleri için yeni düzenlenen Yönerge hükümleri doğrultusunda mali yaptırımların uygulanmasının gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 4: EÜ Sürekli Eğitim Merkezi (EGESEM) ile Eğitim Programlarını Yürütmek İçin Protokol İmzalayan Bazı Firmaların Milli Eğitim Bakanlığında Alınan Kurum Açma İzni ile İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyet Göstermesi

Ege Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi (EGESEM) ile işbirliği yaparak eğitim programlarını yürütmek için protokol imzalayan bazı firmaların Milli Eğitim Bakanlığında alınan kurum açma izni ile iş yeri açma ve çalışma ruhsatı olmadan faaliyet gösterdikleri tespit edilmiştir.

5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun 2'nci maddesinde;

“Bu Kanunda geçen;

a) Bakanlık: Millî Eğitim Bakanlığını,

b) Kurum: Okul öncesi eğitim, ilköğretim, ortaöğretim, özel eğitim okulları ile çeşitli kursları, özel öğretim kurslarını, uzaktan öğretim yapan kuruluşları, motorlu taşıt sürücülere kursları, hizmet içi eğitim merkezleri, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezleri, sosyal etkinlik merkezleri ile benzeri özel öğretim kurumlarını,

(...)

g) (Değişik: 1/3/2014-6528/9 md.) Çeşitli kurslar: kişilerin sosyal, sanatsal, sportif, kültürel ve mesleki alanlarda bilgi, beceri, dil, yetenek ve deneyimlerini geliştirmek, isteklerine göre serbest zamanlarını değerlendirmek amacıyla faaliyet gösteren özel öğretim kurumlarını,

(...)..

m) Kurucu: Kurumun sahibi olan ve adına kurum açma izin belgesi düzenlenen gerçek veya tüzel kişiyi,

(...).

ifade eder.”,

Aynı Kanun'un 3 üncü maddesinde; *“Bir kurumda öğretime başlayabilmek için kurum açma izni alınması zorunludur. İzin başvuruları ilgili Millî Eğitim Müdürlüğüne yapılır. Valilikçe yapılan inceleme sonucunda açılması uygun görülen okullar dışındaki kurumlara kurum açma izni verilir. Valilikçe açılması uygun görülen okullara ilişkin başvurular ise kurum açma izni verilmek üzere Bakanlığa gönderilir.*

(...)

Kurum açma izni alınmadıkça, kuruma öğrenci kaydı yapılamaz.

Gerçek ve tüzel kişiler tarafından; hizmet içi eğitim kapsamına giren faaliyetler dışında Kanun kapsamında belirtilen faaliyetler, bu Kanuna göre yetkili makamlardan kurum açma izni alınmadan yapılamaz.

(Ek fıkra: 25/11/2010-6082/19 md.) 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir

Belediyesi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi, 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi ile 22/2/2005 tarihli ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen izin veya ruhsatlar, bu Kanun kapsamındaki özel öğretim kurumlarını kapsamaz. Özel öğretim kurumları mevzuatına uygun olmak kaydıyla işyeri açma ve çalışma ruhsatı Bakanlıkça verilir. Bakanlık bu yetkisini valiliklere devredebilir.

(Ek fıkra: 1/3/2014-6528/10 md.) Her ne ad altında olursa olsun, eğitim ve öğretim sunmak amacıyla yürütülen faaliyetler Bakanlığın izin ve denetimine tabidir. Bu faaliyetleri yürütenler, özel öğretim kurumları için bu Kanunda öngörülen kurallara uymakla yükümlüdür.

(Ek fıkra: 2/12/2016-6764/61 md.) Bu Kanun kapsamındaki eğitim-öğretim faaliyetlerini yapan ancak bu Kanuna uygun olarak kurum açma izni ile işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenmeyen yerleri kuran veya işletenlere brüt asgari ücretin 20 katı idari para cezası uygulanır ve bu yerler valiliklerce kapatılır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.”

denilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere özel öğretim kurumlarının eğitim-öğretim faaliyeti yapabilmesi için Milli Eğitim Bakanlığında kurum açma izni ile işyeri açma ve çalışma ruhsatı alması zorunludur. Bununla birlikte, her türlü eğitim ve öğretim faaliyeti Milli Eğitim Bakanlığının izin ve denetimine tabi olup, bu faaliyetleri yürütenler, özel öğretim kurumları için bu Kanunda belirtilen kurallara uymakla yükümlüdür.

Dolayısıyla EGESEM ile çeşitli eğitim faaliyetlerini yürütmek üzere protokol imzalayan firmaların Milli Eğitim Bakanlığında kurum açma izni ile işyeri açma ve çalışma ruhsatı alması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, EGESEM ile birlikte Aile ve Öğrenci Koçluğu Sertifika Programını yürüten, Yangın Eğitim Programı, EN ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi Temel Eğitim Programı, EN ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi İç Denetçi Eğitimi Programı ve Yüksekte Güvenli Çalışma Eğitici Eğitimi Programını yürüten, Kendine Koçluk Atölyesi, Uygulamalı Fesih Yöntemi ve Her Kafadan Tek Ses Eğitim Programlarını yürüten, Tiyatro Eğitimi, Temel Oyunculuk, Oyunculuk Atölyesi ve Çocuklar İçin Yaratıcı Drama Eğitim Programını yürüten firmaların Milli Eğitim Bakanlığında kurum açma izni ile işyeri açma ve çalışma ruhsatı almadan bu eğitim faaliyetlerini belli bir ücret karşılığı yürüttükleri,

eğitimler sonunda kursiyerlere Üniversite veya EGESEM adına düzenlenmiş eğitim sertifikaları verildiği, üniversite tüzelkişiliği araç olarak kullanılmak suretiyle haksız kazançlar elde edildiği görülmüştür.

Bu itibarla, EGESEM'in eğitim programlarını yürütmek için başvuran firmalardan öncelikle Milli Eğitim Bakanlığında kurum açma izni ile iş yeri açma ve çalışma ruhsatı talep etmesi, bu belgelere sahip olmayan firmalarla protokol imzalamaması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında özetle; EGESEM'in hayat boyu öğrenme programları düzenlemek üzere kurulmuş bir merkez olduğu, hayat boyu öğrenme/sürekli eğitimin yaşantı içinde öğrenme, müzik, tiyatro vb. gibi sanatsal etkinlikler, toplum içinde yaşayarak birbirinden öğrenme (yemek yapmak, konuşarak yabancı dil öğrenmek vb. gibi) gibi çok geniş bir yelpazeyi kapsamakta olduğundan Özel Eğitim Kurumları Yönetmeliği'nde yer alan dershaneler veya sertifika verilen eğitim kurumları ile sınırlandırılmayacağı,

Üniversitelerin Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına bağlı olarak çalıştığı ve eğitim programları için Milli Eğitim Bakanlığı tarafından onay almalarının gerekli olmadığı, 2547 sayılı Kanun'un 31'inci maddesinde, "*Öğretim görevlileri; üniversitelerde ve bağlı birimlerinde bu Kanun uyarınca atanmış öğretim üyesi bulunmayan dersler veya herhangi bir dersin özel bilgi ve uzmanlık isteyen konularının eğitim-öğretim ve uygulamaları için, kendi uzmanlık alanlarındaki çalışma ve eserleri ile tanınmış kişiler, süreli veya ders saati ücreti ile görevlendirilebilirler.*" denildiği, bu bakımdan Sürekli Eğitim Merkezleri tarafından verilen eğitimlerde Üniversitede öğretim üyesi kadrosunda bulunmayan ancak alanında uzmanlaşmış kişiler tarafından eğitimlerin verilebilmesinin yasal olarak uygun olduğu,

Yukarıda belirtilen madde uyarınca, EGESEM'in dış kurumlar ile yapacağı protokollerde öncelikle verilecek eğitim konusu ile ilgili Ege Üniversitesinde çalışan öğretim üyesi olup olmadığının sorgulandığı, EÜ'de bu eğitimi verecek kişi olmadığına Üniversite dışından eğitimcilerin öz geçmişleri ve programların içeriğinin EGESEM Yönetim Kurulu ve EÜ'nün ilgili bölümlerince incelendikten sonra uygun bulunursa protokol yapıldığı, EÜ ile ortak eğitim verecek kurumların yasal olarak sorumlu tutulabilecek bir kurum olup olmadığının Ticaret Sicil Gazetesi, Ticaret Odası kayıtları ve Vergi Levhası ile belirlendiği, protokol yapılan tüm kurumlar ve kurum yöneticileri ile ilgili gerekli incelemenin Hukuk Bürosu aracılığı ile Emniyet Müdürlüğüne yazılarak haklarında soruşturma bulunup bulunmadığı sorgulanarak yapıldığı,

Ayrıca tüm eğitimlerin içeriği ve değerlendirilmelerinin EGESEM’de görevli öğretim üyeleri tarafından yapıldığı, eğitime katılanların değerlendirildiği, eğitimin niteliğine göre katılım belgesi veya sertifika verilmesine karar verildiği, ortak verilen eğitimlerde EÜ’de çalışan öğretim üyelerinin eğitici olarak yer alması durumunda EÜ adı kullanılırken (Temel Oyunculuk, Oyunculuk Atölyesi, Çocuklar İçin Yaratıcı Drama) EÜ’de çalışan öğretim üyesinin olmadığı ya da eğitime katkısının düşük olduğu eğitimlerde sadece EGESEM’in isminin kullanıldığı, raporda sözü edilen bazı programların atölye çalışması niteliğinde olduğundan zaten sertifika veya eğitim belgesi verilmediği (Kendine Koçluk, Uygulamalı Fesih Yönetimi ve Her Kafadan Tek Ses),

Özel Eğitim Kurumları Yönetmeliği kapsamında eğitim kurumlarının denetlenmesi ve izlenmesinin Millî Eğitim Bakanlığının görev alanı olduğu ve bu denetimi yapmanın da üniversitelerin görev alanında bulunmadığı, halen pek çok kamu kurumunun (TSE, TÜRKAK, MYK vb. gibi), Ticaret ve Sanayi Odaları, Meslek odaları (Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası, Tabip Odası, İnşaat Mühendisleri Odası, Makina Mühendisleri Odası vb. gibi) ücret karşılığında eğitim ve sertifika vermekte olduğu halde hiçbirinin Millî Eğitim Bakanlığından iş yeri açma ruhsatına ve eğitim verme onayına sahip olmadığı, üstelik bu eğitimleri verenlerin nasıl değerlendirildiği, eğitimlerin içeriği, eğitimlerin nasıl değerlendirildiği konusunun da bilinmediği,

Sürekli Eğitim Merkezlerinde verilecek eğitimlerde alanında uzmanlaşmış kişilerin eğitim programlarında yer almasının yasalara ve yönetmeliklere uygun olduğu, bu eğitim programları ile ilgili harcamalar ve gelirlerin yasa ve yönetmeliklere uygun olarak sürdürülmesinin Hukuk Müşavirliğinden görevlendirilen bir avukat ve Strateji Daire Başkanlığı tarafından gözden geçirilmiş, Rektörlük tarafından onaylanmış protokoller ile garanti altına alındığı,

Söz konusu bulgudaki tespitlerin giderilmesi yönünde ilgili birimlerin bilgilendirildiği bildirilmiştir.

Sonuç olarak; Kamu idaresi cevabında, EGESEM’in hayat boyu öğrenme programları düzenlemek üzere kurulmuş bir merkez olduğu,

Üniversitelerin Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına bağlı olarak çalıştığı ve eğitim programları için Milli Eğitim Bakanlığı tarafından onay almalarının gerekli olmadığı,

EÜ ile ortak eğitim verecek kurumların yasal olarak sorumlu tutulabilecek bir kurum olup olmadığının Ticaret Sicil Gazetesi, Ticaret Odası kayıtları ve Vergi Levhası ile belirlendiği, protokol yapılan tüm kurumlar ve kurum yöneticileri ile ilgili gerekli incelemenin Hukuk Bürosu aracılığı ile Emniyet Müdürlüğüne yazılarak haklarında soruşturma bulunup bulunmadığı sorgulanarak yapıldığı,

Özel Eğitim Kurumları Yönetmeliği kapsamında eğitim kurumlarının denetlenmesi ve izlenmesinin Millî Eğitim Bakanlığının görev alanı olduğu ve bu denetimi yapmanın da üniversitelerin görev alanında bulunmadığı, halen pek çok kamu kurumunun (TSE, TÜRKAK, MYK vb. gibi), Ticaret ve Sanayi Odaları, Meslek odaları (Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası, Tabip Odası, İnşaat Mühendisleri Odası, Makina Mühendisleri Odası vb. gibi) ücret karşılığında eğitim ve sertifika vermekte olduğu halde hiçbirinin Millî Eğitim Bakanlığından iş yeri açma ruhsatına ve eğitim verme onayına sahip olmadığı,

Sürekli eğitim merkezlerinde verilecek eğitimlerde alanında uzmanlaşmış kişilerin eğitim programlarında yer almasının yasalara ve yönetmeliklere uygun olduğu, bu eğitim programları ile ilgili harcamalar ve gelirlerin yasa ve yönetmeliklere uygun olarak sürdürülmesinin Hukuk Müşavirliğinden görevlendirilen bir avukat ve SGDB tarafından gözden geçirilmiş, Rektörlük tarafından onaylanmış protokoller ile garanti altına alındığı,

ifade edilmiştir.

Ancak, 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun bulguda ayrıntılı olarak belirtilen ilgili hükümleri ile özel öğretim kurumlarına eğitim-öğretim faaliyeti yapabilmeleri için Milli Eğitim Bakanlığından kurum açma izni ile iş yeri açma ve çalışma ruhsatı alması zorunluluğu getirilmiştir.

Kaldı ki; her türlü eğitim ve öğretim faaliyeti Milli Eğitim Bakanlığının izin ve denetimine tabi olup, bu faaliyetleri yürütenler, özel öğretim kurumları için yukarıda anılan mevzuatta yapılan düzenlemelere uymakla yükümlüdür.

Diğer taraftan, EGESEM'in dış kurumlar ile yapacağı protokollerde aradığı kriterler, belgeler ile eğiticinin niteliği ve eğitimin içeriğine ilişkin yapılan değerlendirmeler yeterli olmayıp, yukarıda anılan Kanun hükümlerinin de uygulanması gerekmektedir.

Bununla birlikte, TSE, TÜRKAK, MYK vb. gibi kamu kurumları ile Ticaret ve Sanayi Odaları, Meslek Odaları, 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun kapsamında

olmayıp, hukuki statüleri gereği eğitim faaliyeti yürütürken Milli Eğitim Bakanlığında kurum açma izni ile iş yeri açma ve çalışma ruhsatı almak zorunda değillerdir.

Dolayısıyla, EGESEM'in çeşitli eğitim faaliyetlerini yürütmek üzere protokol imzaladığı firmalardan kendi belirlediği kriterler yanında, Milli Eğitim Bakanlığında alınması gereken kurum açma izni ile iş yeri açma ve çalışma ruhsatını araması gerekmekte olup, bu belgelere sahip olmayan firmalarla protokol imzalamamasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

BULGU 5: Say2000i Yazılımından 500.9.1.1 Kodlu Hesapla İlgili Olarak Geçmişe Dönük Sorgulama Yapılamaması

Say2000i yazılımından 500.9.1.1 kodlu hesapla ilgili olarak geçmişe dönük sorgulama yapılamadığı görülmüştür.

Denetim sırasında 500.9.1.1 de görülen ve 2007 yılında yapılan ilk denge kaydının ayrıntısı talep edilmiş, ancak sistemden söz konusu hesaba ilişkin olarak sadece toplam rakamlar alınabilmiş, 2007 yılında yapılan ilk yıl denge kaydında muhasebe kayıtlarına intikal ettirilen değerler ile ilgili bilgi temin edilememiştir.

Kurumun varlıklarıyla ilgili olarak 2007 yılında yapılan ilk denge kaydına ait sistemde yapılan sorgulamada sadece toplam rakamın görünmesi, 500.9.1.1 hesaba ilk kayıt yapıldığı anda kurumun hangi varlıklarının sermayesine dahil edildiği konusunda denetim yapılmasını engeller mahiyette olup, bu konudaki eksikliğin giderilmesini teminen durumun Maliye Bakanlığına bildirilmesinin gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle; Say2000i Sisteminin Maliye Bakanlığı tarafından oluşturulduğu ve son 10 yıla ilişkin kayıt ve verileri üretebildiği, 500.9.1.1 Kodlu Hesapla ilgili olarak geçmişe dönük sorgulama yapılamaması hususunun Maliye Bakanlığına bildirileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; ilgili hesapta geçmişe dönük sorgulama yapılamaması, 500.9.1.1 kodlu hesaba ilk kayıt yapıldığı anda Kurumun hangi varlıklarının sermayesine dahil edildiği konusunda denetim yapılmasını engeller mahiyette olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 6: Açık İhale Yöntemiyle Yaptırılması Gereken EÜ Derslikler ve Merkezi Birimler İnşaatı (Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü- Biyomühendislik Bölümü- Hemşirelik Fakültesi) Yapım İşinin Pazarlık Usulü (21-b) ile Yaptırılması

Mevzuat uyarınca açık ihale yöntemiyle yapılması gereken Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölüm Laboratuvarı- Biyomühendislik Bölümü ve Hemşirelik Fakültesi) Yapım İşinin YİTDB personeli olan 3 mühendis tarafından hazırlanan “Gerekçe Raporu”na dayanılarak pazarlık usulü ile (21-b) yaptırıldığı tespit edilmiştir.

Söz konusu Raporda; Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü ile Biyomühendislik Bölümü içerisinde yer alan laboratuvarların ileri teknoloji ve altyapı içerdiği, ileri teknoloji içeren bu laboratuvarların gerek gerek projelendirme gerekse yapım aşamasında uzmanlık içeren detaylar bulunduğu, Hemşirelik Fakültesi binasında da teknik ayrıntılara dikkat edilmesi gerektiği, bunlar göz önünde bulundurularak söz konusu binaların yapımının teknik uzman kadro ve ekipmanı bulunan, sahada teknik çözümler üretip uygulayabilecek kapasitede ve daha önce bu tip uzmanlık gerektiren binaların yapımını üstlenmiş firmalarca yapılmasının hem laboratuvar ve merkezlerin doğru ve amacına uygun olması açısından hem de Ar-Ge araştırma ve çalışmalarının doğru ve güvenilir sonuçlandırılması açısından olduğu gibi standartlara uygun laboratuvar merkezleri olması bakımından önemli olduğu, bunun yanı sıra İzmir Büyükşehir Belediyesi (İBB) tarafından sağlanan maddi katkının geri dönmemesi için yapım ihalesinin bir an önce yapılıp sözleşmeye bağlanmasının gerekli olduğu, Hemşirelik Fakültesi kontenjanının Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) tarafından 2012 yılından itibaren 400 öğrenciye çıkarıldığı, o anda eğitimin sürdüğü fakülte binasının bu kontenjanı karşılayacak durumda olmadığı için sıkıntılar yaşandığı, mevcut sınıflarda kapasitenin çok üstünde öğrenci olması nedeniyle olası bir yangın ve deprem sırasında öğrencilerin binayı kolayca boşaltmalarının mümkün görünmediği, bu nedenlerle Üniversitenin 2014 yılı yatırım programının revize edilerek Hemşirelik Fakültesi'nin de 2014 yılı programına alındığı, ihalenin açık ihale usulü veya belli istekliler arasında ihale usulü ile yapılması halinde kanuni sürelerde kanuni sürelerde hiçbir aksama olmasa dahi 80-90 gün süre gerektiği, şikayet olması halinde bu sürenin asgari 80-90 gün daha uzayacağı, bu durumda ihalenin sözleşmeye bağlanmasının 2014 yılı Kasım ayını bulacağı, bu durumda yeni eğitim yılına bina inşaatlarının yetişmeyeceği belirtilerek yapım işinin pazarlık usulü ile yapılmasının uygun olacağı şeklinde kanaat belirtilmiştir.

Mevzuat öngörmediği ve İhale Yetkilisinin onayı yeterli olduğu halde; EÜ YİTDB tarafından Rektörlük Makamına muhatap 25.04.2014 tarih ve 47271559/1832 tarihli yazıda;

söz konusu bila tarihli Rapor dayanak gösterilerek Biyomühendislik Binası, Elektrik-Elektronik Bölüm Laboratuvarı Binası ve Hemşirelik Fakültesi binaları yapımının açık ihale usulü ile yapılması için gerekli zamanın olmaması, uzmanlık ve yüksek teknoloji gerektirmesi sebebiyle 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21/b maddesi uyarınca pazarlık usulüyle yapılmasının gerekli olduğu belirtilerek "Olur" istenmiş, bu talep 25.05.2014 tarihinde Rektörlük Makamı tarafından kabul edilmiştir.

Ancak YİTDB oluru beklemeden harekete geçmiş, 07.05.2014 tarihinde ihale komisyonunda yer alacak mali üyeyi belirlemesi için SGDB'ye yazmış, aynı gün kendi dairesindeki ihale komisyon üyelerini de atamıştır. SGDB'ye yazdığı yazıda ihale tarihi olarak 16.05.2014 yazmaktadır. İsteklilerin teklif mektuplarının teslim alındığına dair yazıların tamamında ihale tarihi 16.05.2014 saat:10.00 olarak gösterilmiş ve ihale de rektörlük makamının onayı beklenmeden 16.05.2014 tarihinde yapılmış, ihale komisyon kararı 16.05.2014 saat: 13.45'te düzenlenmiştir.

Görüüleceği üzere; Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığınca söz konusu Biyomühendislik Binası, Elektrik-Elektronik Bölüm Laboratuvarı Binası yapım işinin teknik uzmanlık gerektirdiği, Hemşirelik Fakültesinin de ihtiyaca karşılık vermediği ve İBB tarafından sağlanan maddi katkının geri dönmemesi için hızlı hareket edilmesi gerektiği ve açık ihale yöntemi için yeterli zaman bulunmadığı hususları gerekçe gösterilerek yapım işinin pazarlık usulüyle yaptırılması yoluna gidilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci maddesinin (b) bendinde; İdarelerin doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması halinde pazarlık usulünün kullanılabilceği hüküm altına alınmıştır.

İdare tarafından öne sürülen ve işin 4734 sayılı Kanununun 21/b bendi kapsamında pazarlıkla yapılmasına gerekçe olarak gösterilen sebeplerin hiçbirisi 4734 sayılı Yasa'nın 19'uncu maddesinde düzenlenen "açık teklif usulü" ile ihaleden kaçınılmasına cevaz vermemektedir. Kaldı ki; "işin açık ihale yöntemiyle yapılması halinde sürecin uzayacağı ve **2016 yılının Kasım ayında** ancak işin bitebileceği ve eğitim birimlerinin 2016-2017 akademik takvimine yetişmeyeceği, acilen yapılmasını teminen pazarlık usulünün tercih edildiği" şeklindeki gereklilik te yerine gelmemiştir. Şöyle ki; işi 18.05.2016 tarihinde bitirmesi gereken yükleniciye yaklaşık %7'lik bir iş artışı karşılığında 1,5 yıl süre uzatımı verilmiş ve inşaatın

geçici kabul işlemleri ancak 28.12.2017 tarihinde yapılabilmektedir.

Gelinen noktada; aciliyeti nedeniyle 4734 sayılı Kanun'un 21/b maddesi kapsamında yaptırılmasına karar verilen ve 2016 yılının Mayıs ayında tamamlanması öngörülen eğitim binalarının denetimin yapıldığı 2018 yılının Şubat ayı itibarıyla bitmediği ve kesin kabullerinin yapılamadığı görülmüştür.

Açık teklif usulü ile yaptırılması gereken EÜ Derslikler ve Merkezi Birimler İnşaatı (Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü - Biyomühendislik Bölümü-Hemşirelik Fakültesi) yapım işinin pazarlık usulü ile (21-b) yaptırılması sonucunda 4734 sayılı Kanunun 5'inci maddesinde yer alan temel ilkelere aykırı hareket eden personel hakkında idari soruşturma açılmasının gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle; 2014/52261 İKN'li EÜ Derslikler ve Merkezi Birimler İnşaatı (Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü-Biyomühendislik Bölümü-Hemşirelik Fakültesi) Yapım İşinin pazarlık usulüyle (21/b) yapılması ile ilgili personel arasında illiyet bağı kurulduğunda, söz konusu personel hakkında idari soruşturma açılması yönünde işlem tesis edileceği bildirilmiştir.

Sonuç olarak; bulguda ayrıntıları ile açıklandığı üzere, İdare tarafından öne sürülen ve işin 4734 sayılı Kanunun 21/b bendi kapsamında pazarlıkla yapılmasına gerekçe olarak gösterilen sebeplerin hiçbirisi 4734 sayılı Yasa'nın 19'uncu maddesinde düzenlenen "açık teklif usulü" ile ihalden kaçınılmasına cevaz vermemektedir.

Açık teklif usulü ile yaptırılması gereken EÜ Derslikler ve Merkezi Birimler İnşaatı (Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü - Biyomühendislik Bölümü-Hemşirelik Fakültesi) yapım işinin pazarlık usulü ile (21-b) yaptırılması sonucunda 4734 sayılı Kanunun 5'inci maddesinde yer alan temel ilkelere aykırı hareket eden personel hakkında idari soruşturma açılmasının gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 7: EÜ Derslikler ve Merkezi Birimler İnşaatı Yapım İşinde Kontrol Zafiyeti Oluşması

EÜ Derslikler ve Merkezi Birimler (Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü Laboratuvarı- Biyomühendislik Bölümü ve Hemşirelik Fakültesi) Yapım İşinin kontrolünde görevlendirilen personelin inşaat dönemi boyunca birçok kez değiştirildiği görülmüştür.

Söz konusu yapım işi ile ilgili sözleşme 28.05.2014 tarihinde imzalanmış, bir gün sonra

29.05.2014 tarihinde yükleniciye yer teslimi yapılarak inşaat fiilen başlamıştır. İşin süresi 720 takvim günü- 2 yıl olup, kontrol teşkilatındaki hareketlilik aşağıda listelenmiştir:

i) Yer teslimi ile beraber 29.05.2014 tarihinde biri inşaat mühendisi, biri makine yüksek mühendisi, biri de elektrik teknikeri olmak üzere 3 personel kontrol teşkilatı üyesi olarak görevlendirilmiştir.

ii) Aralık 2014 tarihinde inşaat mühendisinin ücretsiz izin alması nedeniyle yerine inşaat teknikeri olan bir personel atanmış,

iii) Bundan 2 ay sonra, 12.02.2015 tarihinde yeni atanan inşaat teknikeri kontrol teşkilatından ayrılmış, yerine yeni bir inşaat teknikeri atanmıştır.

iv) Söz konusu değişiklikten yaklaşık 1,5 ay sonra 25.03.2015 tarihinde komisyondaki elektrik teknisyeni ayrılmış, yerine elektrik teknisyeni olan yeni bir personel görevlendirilmiştir.

vi) 11.04.2016 tarihinde yıllık izne ayrılan (daha sonra kontrol teşkilatındaki görevine hiç dönmeyen) ve makine kontrol görevlisi olarak görev yapan personelin yerine makine mühendisi olan başka bir personel atanmıştır.

vii) Son olarak da 19.07.2017 tarihinde söz konusu işte kontrol teşkilatı üyesi olarak çalışan inşaat teknisyeni yerine başka bir personel aynı işte görevlendirilmiştir.

Görüleceği üzere; iki yıllık bir yapım işinde görev yapan ve 3 kişiden oluşan kontrol teşkilatı üyeleri devamlı olarak değişmiş olup, her biri inşaatın belli bir süreci (atandıkları tarih ile görevden ayrıldıkları tarih aralığı) hakkında bilgi sahibi olup, inşaatın tamamını değerlendirecek bilgiye sahip değildirler. Geline nokta; geçici kabul aşamasında görevli olan kontrol teşkilatı üyelerinden hiçbirisi inşaatın başından sonuna kadar işin kontrollüğünde görev yapmamış olup, İdarenin kontrol teşkilatı üyeleri tarafından tutulması gereken şantiye defteri de tutulmadığından, yapılan işleri sadece yüklenicinin tuttuğu yeşil defter kayıtları üzerinden değerlendirmeleri olayı daha da dikkat çekici bir hale getirmiştir.

Bu durumun önemli bir kontrol zafiyeti olmasının yanı sıra, yapım işlerinin yüklenicinin kayıtları üzerinden takibi sonucunu doğuran bu eylemin kamuyu muhtemel zarara uğratacak bir davranış olduğu değerlendirilmiştir.

Bu durumun önemli bir kontrol zafiyeti olmasının yanı sıra, yapım işlerinin yüklenicinin

kayıtları üzerinden takibi sonucunu doğuran bu eylemin kamuyu muhtemel zarara uğratacak bir davranış olduğu değerlendirilmiştir. İdarenin bu konuda gerekli önlemleri almasının uygun olacağı kanaatine varılmıştır.

Kamu idaresi cevabında özetle; 2014/52261 İKN’li EÜ Derslikler ve Merkezi Birimler İnşaatı (Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü-Biyomühendislik Bölümü-Hemşirelik Fakültesi) Yapım İşinde bulguda yer alan tespitlerle ilgili illiyet bağı kurulan personel hakkında soruşturma açılması yönünde gerekli işlemlerin tesis edileceği bildirilmiştir.

Sonuç olarak; EÜ Derslikler ve Merkezi Birimler (Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölüm Laboratuvarı- Biyomühendislik Bölümü ve Hemşirelik Fakültesi) Yapım İşinin kontrolünde görevlendirilen personelin inşaat dönemi boyunca birçok kez değiştirilmesi önemli bir kontrol zafiyeti olarak algılanmıştır. Bunun yanı sıra kontrol teşkilatı üyeleri tarafından tutulması gereken şantiye defteri de tutulmamış, yapılan işler sadece yüklenicinin tuttuğu yeşil defter kayıtları üzerinden takip edilmiştir.

İdarenin bu konuda gerekli önlemleri almasının ve bulguda yer alan tespitlerle ilgili illiyet bağı kurulan personel hakkında soruşturma açmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

BULGU 8: Yapım İşlerinde Şantiye Defterlerinin Tutulmaması

EÜ YİTDB tarafından ihale edilen ve yürütülen tüm yapım işlerinde inşaat ile ilgili şantiye defterlerinin tutulmadığı görülmüştür.

05.09.1979 tarih ve 16745 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış olan Bayındırlık İşleri Kontrol Yönetmeliği’nin kapsamının belirtildiği 1’inci maddesinde; “*Madde 1 -Devlet ve kuruluşları, Katma Bütçeli Daireler, İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Kamu İktisadi Kuruluşları ve tüm Kamu Kuruluşlarınınca Yaptırılan her türlü yapı, tesis, onarım, bakım, imalat, ameliyat, etüt ve proje işlerinin kontrolü bu Yönetmelik hükümlerine göre yapılır.*” denilmiştir.

Yönetmelik’in “Kontrol amiri ve yetki sorumlulukları” başlıklı 8’inci maddesinin 8.1. ve 8.2. alt bentlerinde;

“*8.1. Yönetim ve denetimi kendisine verilen işlerin, sözleşme ve eklerine, şartnamelere, fen ve sanat kurallarına uygun olarak ve iş programı gereğince iyi bir biçimde yapılıp süresinde bitirilmesini sağlamakla görevli ve sonuçlarından sorumludur.*”

“*8.2. Kontrol mühendisliğince düzenlenecek, röleve, ataşman defteri, plankote, proje,*

hesap, tutanak, **şantiye defteri** ve işin yürütülmesi için gerekli diğer evrakın zamanında ve **usulüne uygun olarak hazırlanmasını** ve kontrollük hizmetinde çalışanların görevlerini eksiksiz olarak yapmalarını titizlikle izler. Bu evrakı kontrol ettiği tarihleri yazarak imzalar.” denilmektedir.

Yönetmelik’in “Kontrol mühendisi görev, yetki ve sorumluluğu” başlıklı 10’uncu maddesinde; “ *Kontrol mühendisi, kendisine verilen işleri, sözleşme ve eklerine, şartnamelere, uygulama projelerine, fen ve sanat kurallarına ve iş programına uygun olarak yürütülüp süresinde bitirilmesini sağlamak için (aşağıda belirtilen işleri) kendisi çalışarak, işin büyüklük ve önemine göre emrine verilen kontrol yardımcıları, sürveyanlar ile diğer personelin hizmetlerinden de yararlanarak yapmakla görevli ve sorumludur.*” hükmü yer almaktadır. Aynı Yönetmelik’in 10.18 alt bendinde; “ **10.18. Şantiye, röleve ve ataşman defterleri ile tutanakların düzenlenmesi için her türdeki kayıtları tutar, tutturur ve denetleyerek her kısım için başlangıç ve bitim tarihlerini saptar.**” denilmektedir.

Yönetmelik’in “Şantiye defteri” başlıklı 10.18.1. maddesinde; “ *Şantiye defterine her gün, hava durumundan başlayarak işin ilerleyişini, gelişmesini, çıkan engelleri, şantiyeye göre ihzarat bedeli ödenecek gereçler ile fiyat farkına tabi gereçlerin çeşit ve miktarlarını fatura, tarih ve no’ su ile, sözleşmesi gereğince müteahhidin iş başından bulundurması şart koşulan teknik elemanların o gün iş başında bulunup bulunmadığını, müteahhitle yapılan önemli görüşme ve sonuçlarını işte kullanılan işçi, makine ve teçhizatın miktarını, üst kademedeki gelenlerin ziyaretlerini ve konuşularak karar verilen hususları, ile birlikte imza eder. (Şantiye defteri, çift yapraklı ve biri zımbalı olarak düzenlenecektir. Zımbalı kopya imzadan sonra müteahhide verilir.)*” hükümleri mevcuttur.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi’nin 29’uncu maddesinde; “*İşyerlerinde, yapılan işlerin bütün ayrıntılarını günü gününe kayıt altına almak için, örneklerine göre şantiye günlük defteri, röleve ve ataşman defterleri, bunlarla ilgili belgeler yüklenici ile birlikte yapı denetim görevlisi tarafından tutulur. Yüklenici bu defterleri ve ilgili belgeleri imzalamak zorundadır. Bunlardan imzalı birer kopya yükleniciye verilir.*”

Yüklenici bu belgelerle defteri imzalamış olmakla içindekileri ve yapılan hesapların doğruluğunu kabul etmiş olur. İmzalamaz ise veya ihtirazi kayıtlar altında imzalarsa karşı görüşlerini yazılı olarak bildirmesi için, defter ve belgelerin kendisine gösterildiği tarihten başlamak üzere, on gün süre verilir. Bu süre içinde karşı görüşlerini yazı ile bildirmezse belgelerin ve defterlerin içinde kayıtlı hususları kabul ve imza etmiş sayılır. Bu sonucu tespit

eden bir tutanak düzenlenerek ataşmana eklenir. Ataşman defterinde, mürekkep veya sabit kalem kullanılacak ve yazı, rakam, resim, kroki ve kesitler özenle, açık ve noksansız olacak, kazıntı ve silinti olmayacaktır. Herhangi bir yanlışlık yapıldığı veya görüldüğü takdirde ilk rakam ve yazı okunacak şekilde üzeri kırmızı mürekkeple çizilip, doğrusu yazılarak aynı renkli mürekkeple imza edilir.” hükmü yer almaktadır.

Üniversite tarafından ihalesi yapılan yapım işlerinde şantiye defterinin usulüne göre düzenlenmesi yukarıdaki ilgili mevzuat çerçevesinde bir zorunluluk olup, yapım işlerine ait sözleşmelerin uygulanmasına ilişkin yapılacak kontrollerde kontrol teşkilatının etkin çalışması açısından bir gerekliliktir. YİDB tarafından yaptırılan inşaat ve onarım işlerinin hiçbirisinde şantiye defteri tutulmamış, bunun sonucu olarak söz konusu yapım işleri üzerindeki denetim sırasında sadece müteahhit tarafından tutulan defter ve kayıtlara itibar edilmek zorunda kalınmıştır.

Mevzuatla kendilerine verilen görevi yapmayarak kamuyu özel şahıslar/firmalar karşısında zayıf konuma düşüren yapım işleri kontrol teşkilatlarında görevli personel hakkında idari soruşturma açılmasının gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle; bulguda yer alan tespitlerle ilgili illiyet bağı kurulan personel hakkında soruşturma açılması yönünde gerekli işlemlerin tesis edileceği bildirilmiştir.

Sonuç olarak; bulguda ayrıntıları ile belirtildiği üzere, mevzuatla kendilerine verilen “şantiye defteri tutma” görevini yerine getirmeyerek kamuyu özel şahıslar/firmalar karşısında zayıf konuma düşüren yapım işleri kontrol teşkilatlarında görevli personel hakkında idari soruşturma açılmasının gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 9: 4734 Sayılı Kanun’un 22’nci Maddesinin (d) Bendi Gereğince Doğrudan Temin ile Yapılan Mal Alımları ile Bakım-Onarım ve Tadilat İşlerinde Birden Fazla Eksiklik ve Mevzuata Aykırılıkların Bulunması

4734 sayılı Kanun’un 22’nci maddesinin (d) bendi gereğince doğrudan temin ile yapılan mal alımları ile bakım-onarım ve tadilat işlerinde aşağıda belirtilen eksiklik ve aksaklıklar tespit edilmiştir:

1. Mal alımları ile bakım-onarım ve tadilat işlerine ilişkin harcama talep formunun bulunmaması

Doğrudan temin yoluyla yapılan mal alımları ile bakım-onarım ve tadilat işlerine ilişkin

harcama talep formunun bulunmadığı görülmüştür.

Bilindiği üzere, kamu kurumlarında alım süreci ihtiyacın ortaya çıkmasıyla başlamaktadır. Doğrudan temin ile ihtiyaçların karşılanabilmesi için öncelikle alıma konu ihtiyacın (mal-hizmet-yapım) tespit edilmesi gerekmektedir. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesine göre idareler ihtiyaçlarını uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla da yükümlüdürler. Bu nedenle, ilk adım olarak ihtiyacın doğru tespit edilmesi büyük önem arz etmektedir.

Harcama Talep Formu, harcama biriminden ihtiyaç duyulan mal ve hizmet alımına yönelik talep sırasında kullanılan belgeyi ifade etmekte olup, bir mal ve hizmetin alınabilmesi için öncelikle harcama talep formunun açık, detaylı ve anlaşılır bir biçimde düzenlenmesi şarttır. Birimlerden gelen talepler öncelikle ambar mevcudu kontrolü yapılarak değerlendirilmeli, şayet ambar mevcudu yok veya yetersizse talebin karşılanacağı bütçe tertibinin tespiti yapılarak ödenek durumu kontrol edilmelidir.

Yapılan incelemede, YİTDB tarafından yapılan mal alımları ile bakım-onarım ve tadilat işlerinde herhangi bir harcama talep formu düzenlenmediği, alınacak mal veya yapılacak bakım-onarım işlerinde birimlerden şifahi olarak talep alındığı (bu husus teyit edilememiştir), ayniyat mevcudu kontrolü yapılmadan, şifahi talepler üzerine alım yapıldığı, hizmet ifa edildiği, ancak alınan mal ve yapılan bakım onarım işlerinin ne ölçüde bu taleplerle uyumlu olduğu, gereksiz malzeme alınıp alınmadığı, talebe dayanılarak alınan malzemenin o iş için kullanılıp kullanılmadığı veya ne kadarının kullanıldığı vb. gibi hususların tespitinin mümkün olmadığı görülmüştür.

Bu itibarla, hem mal alımların ile bakım-onarım işlerinin sağlıklı bir şekilde yapılmasını ve takibini sağlamak, hem de gelecek yıllara ilişkin doğru ve gerçekçi bir ihtiyaç planlaması yapabilmek için alım sürecinin temelini oluşturan harcama talep formunun düzenlenmesi gerektiği değerlendirilmiştir.

2. Onay belgeleri ile ödeme emri belgelerinde yapılan mal alımları ve bakım-onarım ile tadilat işlerine ilişkin yeterli açıklamalara yer verilmemesi, söz konusu belgelere kanıtlayıcı evrakların eklenmemesi

Onay belgeleri ile ödeme emri belgelerinde yapılan mal alımları ve bakım-onarım ile tadilat işlerine ilişkin yeterli açıklamalara yer verilmediği, söz konusu belgelere kanıtlayıcı

evrakların eklenmediği görülmüştür.

Kamu İhale Tebliği'nin 22.1.1.4'üncü maddesinde; “ (...) *Kanun'un 22'nci maddesine göre ihtiyaçların karşılanmasında onay belgesi düzenlenmesi, onayı takiben ihale yetkilisince görevlendirilen kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılması ve buna ilişkin belgelerin dayanakları ile birlikte onay belgesine eklenmesi zorunludur.*” denilmektedir.

Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin “Tanımlar” başlıklı 4'üncü maddesinde; Onay Belgesi; “...*doğrudan temin suretiyle veya kamu ihale mevzuatında belirtilen istisnai alımlarda ise alım konusu için nev'i, niteliği, varsa proje numarası, miktarı, gereken hallerde yaklaşık maliyeti, kullanılabilir ödeneği ve tertibi, alımda uygulanacak usulü, avans ve fiyat farkı verilecekse şartlarını gösteren ve harcama yetkilisinin imzasını taşıyan belgeyi ifade eder.*” şeklinde tanımlanmıştır.

Hangi mal alımı veya bakım-onarım işinin yapılması gerektiğini belirten Harcama Talep Formunun düzenlenmemesi, talep sürecinin şifahi bildirimlerle başlatılması sebebiyle, onay belgesinde ortaya çıkan ihtiyacın karşılanması gerekliliği, yapılacak mal alımı veya bakım-onarım işlemi ile ilgili açıklamalara yer verilmemiştir.

Tüm onay belgelerinde “İşin Tanımı” kısmında “EÜ Kampüsünde Kullanılan Malzemeler”, “Hastane Bölgesinde Kullanılan Malzemeler” ve “Lojman Bölgesinde Kullanılan Malzemeler”, “İşin Niteliği” kısmında “Malzeme” şeklinde genel ifadeler yer verilmiştir. Alınan mal veya yapım işlerine ait ödeme emri belgelerinin açıklama bölümünde de onay belgesindeki aynı genel ifadeler bulunmaktadır. Söz konusu belgelerde mahal ve işin niteliğine yönelik ayrıntılı bilgilerin yer almaması, 27.373.608 m²'lik geniş bir alana sahip Üniversitede alınan malzemelerin hangi iş için alındığı, spesifik olarak nerede kullanıldığının tespitini imkansız hale getirmektedir.

Ayrıca YİTDB bünyesinde görevli personelin yaptığı bakım onarım ve tadilat veya imalat işlerini belgeleyecek herhangi bir evrak düzenlemediği, şifahi talimatlarla kendilerine verilen işleri yerine getirdikleri/getirmedikleri görülmüştür.

Daire Başkanlığında görevli personel ile yapılan görüşmeler sonucunda ilgili personelin (Muayene kabul komisyonu üyeleri, gerçekleştirme görevlileri ve harcama yetkilileri) alınan malzemenin nerde kullanıldığı konusunda tam olarak bilgi sahibi olmadıkları, yapılan işlere dair somut belge ibraz edemedikleri ortaya çıkmıştır. Böylelikle bu konuda da fiili ve fiziki denetim yapılamamıştır.

Örneğin; 13.10.2017 tarihli fatura kapsamında alınan 410 m³ hazır beton ile ilgili olarak düzenlenen onay belgesinde “İşin Tanımı” başlıklı bölümde “EÜ hastane bölgesinde kullanılan malzemeler” şeklinde çok geniş bir tanım yapıldığı görülmüştür. Spesifik olarak nerelere hazır beton döküm işi gerçekleştirildiğini bilmekle yükümlü olan muayene kabul komisyonu üyelerine defaatle sorulduktan sonra bir defter sayfasına el yazısı ile yazılmış bir belge ibraz ederek sayfada yer alan yerlere hazır beton döküldüğü ifade edilmiştir. İbraz edilen belgedeki kayıtlar incelendiğinde; “tenis kortları çalışma sahası” ve “kampüs turnikeleri zemin kaide beton işi” şeklinde çok genel ifadeler içerdiği görülmüştür. Bu defter sayfasının yapılan harcamanın kanıtlayıcı belgesi olarak kabul edilmesi mümkün olmayıp, gösterilen yerlerin daha önceki tarihlerde ve başka işler ve alımlar kapsamında yapılan/yaptırılan işler olma ihtimalinin yüksek olduğu değerlendirilmiştir. Kaldı ki; alımın kanıtlayıcı belgesi olarak kabul edilse dahi 410 m³ hazır betonun tamamının kullanılıp kullanılmadığının anlaşılabilmesi için döküm yapılması planlanan alanların eni, boyu ve yüksekliğini gösterir bilgilere (çizimlere) ihtiyaç olduğu açıktır. Söz konusu bilgiler tarafımıza ibraz edilemediğinden; 13.10.2017 tarihli fatura kapsamında alınan hazır betonun hangi işlerde ve ne kadar kullanıldığı hususu denetlenememiştir.

Bu durum, kurumda belirsiz ve muğlak uygulamalara yol açtığı gibi, 5018 sayılı Kanun’un “Kamu Kaynağının Kullanılmasının Genel Esasları Hesap Verme Sorumluluğu” bölümünün “Hesap Verme Sorumluluğu” başlıklı 8’inci maddesindeki; *“Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır.”* hükmüne de aykırılık teşkil etmektedir.

Bu itibarla, onay belgeleri ile ödeme emri belgelerinde yapılan mal alımları ve bakım-onarım ile tadilat işlerine ilişkin kapsamlı açıklamalara yer verilerek, bu işlere ait kanıtlayıcı belgelerin düzenlenmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

3. Yaklaşık maliyet tespit komisyonunca yapılan piyasa fiyat araştırmalarında gerekli özenin gösterilmemesi

Yaklaşık maliyet tespit komisyonunca yapılan piyasa fiyat araştırmalarında gerekli özenin gösterilmediği görülmüştür.

Yaklaşık maliyet tespit komisyonunca gerçekleştirilecek piyasa fiyat araştırmasının sağlıklı, gerçekçi ve kanıtlanabilir biçimde yapılması gerekmektedir. Doğrudan temin ile yapılacak alımlarda ekonomik açıdan en avantajlı fiyatın oluşması konusunda belirleyici etken idarece yapılan piyasa fiyat araştırmasıdır. Burada temel amaç, ihtiyaç olan alımı gerçek piyasa değerlerine uygun yapabilmektir. Bu nedenle yapılacak piyasa araştırmasının sağlıklı ve gerçekçi tespitlere dayanması olası İdare zararlarının önlenmesi bakımından büyük önem taşımaktadır.

Yapılan incelemede, Yaklaşık maliyet tespit komisyonunca, piyasa fiyat araştırması yapılırken, genellikle aynı üç firmadan fiyat alındığı ve alımların bu firmalardan yapıldığı görülmüştür.

Bununla birlikte, piyasa fiyat araştırmasına ilişkin firmalarla şifahi görüşmeler yapılması sebebiyle, firmaların teklif ettiği fiyatların hangi teknik özelliklere sahip malzemeye ait olduğu anlaşılamamıştır. Örneğin, 10.10.2017 tarih ve 20456 no'lu fatura ile alımı yapılan "Muhtelif ebatta inşaat demiri" şeklinde ifade edilen malzeme için fiyat araştırması yapılmış, çok çeşitli teknik özellikleri (çap, boy, ağırlık vb.) olan inşaat demirlerinden hangisi için fiyat istendiği, firmaların hangi özellikteki demir için fiyat verdiği ve hangi özellikte inşaat demiri satın alındığı ödeme emri belgesine ekli evraklardan tespit edilememiştir. Yine bahse konu fatura ile satın alınan ve inşaat demiri gibi çok çeşitli teknik özellikleri (tip, eni boy, çap, ağırlık, kesit alanı, göz aralığı) olan çelik hasır için de aynı durum söz konusudur.

Hal böyle iken, satın alınan malzeme, bakım-onarım işinin bitmesi ve nerelerde kullanıldıkları hususunun ilgili personel tarafından bilinmemesi sebebiyle tespit edilememiş, harcama sonrası denetim imkanı kalmamıştır.

Bu itibarla, mal alımlarına ilişkin piyasa fiyat araştırmasının satın alınacak malın teknik özelliklerinin detaylı olarak belirlenerek ve fiyat alınan firmaların çeşitliliğini de artırarak daha kapsamlı ve özenli yapılması gerekmektedir.

4. Doğrudan temin usulü ile alınan malzemelere ilişkin yaklaşık maliyet araştırmasının malzemeler temin edildikten sonra yapılması

YİTDB'nin küçük onarımlar için ihtiyaç duyulan mal ve malzemeler için gerekli piyasa fiyat araştırmasını yapmadan belirli birkaç firmadan malzemeleri satın aldığı, söz konusu malzemelerin tesliminden sonraki bir tarihte, sanki ilgili alıma ilişkin piyasa fiyat araştırması yapmış ve en ucuz teklif veren firmayı tespit etmiş gibi Piyasa Fiyat Araştırma Tutanağı

düzenlediği ve en ucuz teklif veren firmadan satın alınmış gibi evrak tanzim edildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Yaklaşık maliyet" başlıklı 9'uncu maddesinde mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalesi yapılmadan önce idarece, her türlü fiyat araştırması yapılarak katma değer vergisi hariç olmak üzere yaklaşık maliyetin belirleneceği ve dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterileceği hüküm altına alınmış iken YİTDB'de bu hükme aykırı olarak piyasa fiyat araştırması yapılmadan önceki bir tarihte belirli firmalardan mal ve malzeme alımı yapıldığı, alınan mal ve malzemelerin atölyelere teslim edildikten sonra (firma tarafından atölyelere teslim edilen malzemelere ilişkin olarak düzenlenen sipariş fişlerinden tespit edilmiştir) sanki piyasada bir fiyat araştırması yapılmış ve en uygun teklifi verdiği için söz konusu firmadan alım yapılmış gibi Piyasa Fiyat Araştırma Tutanağı tanzim edildiği anlaşılmıştır. Bu şekilde yapılmış çok sayıda alım mevcut olup bir kısmı aşağıdaki tabloda örneklenmiştir:

Tablo 9: Mal Teslimlerinden Sonraki Tarihleri Taşıyan Piyasa Fiyat Araştırma Tutanaqları

Firma Adı	Yaklaşık Maliyet Tespit Tutanağı Tarihi	Fatura Tarihi	Sipariş Fişi (Mal Teslim) Tarihi
..... Hırdavat İnş. Taş. Tic. Ltd. Şti.	06.02.2017	10.02.2017	02.01.2017 13.01.2017
	24.02.2017	06.03.2017	31.01.2017 14.02.2017 17.02.2017 20.02.2017 22.02.2017
..... Ticaret	03.04.2017	17.04.2017	08.02.2017 27.03.2017 31.03.2017
	18.05.2017.	29.05.2017	04.05.2017 09.05.2017 10.05.2017 12.05.2017 16.05.2017
..... Hırdavat İnş. Taş. Tic. Ltd. Şti.	31.06.2017	11.07.2017	29.05.2017 02.06.2017 08.06.2017 14.06.2017 15.06.2017 20.06.2017 21.06.2017

4734 sayılı Kanunun "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde aynen:

"Temel ilkeler

Madde 5- İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit

muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.” şeklinde bir düzenleme mevcuttur.

Kurumun ihtiyaç duyduğu malzemelerin piyasa fiyat araştırması yapılmaksızın temin edilerek, sonradan gerçek duruma uygun olmayan belge düzenlenmiş olması yukarıda belirtilen hükme de aykırı olup; ihalede saydamlık, rekabet ve eşit muamele ilkeleri zedelenmiştir.

İdare tarafından; 4734 sayılı Kanunun birden fazla maddesine aykırı işlem yaparak muhtemel kamu zararına sebep olan personel hakkında idari işlem/gerekirse adli işlem yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

5. Doğrudan temin yoluyla yapılan satınalmalarda mali karar ve işlemin onaylanması safhasından başlayarak tüm süreçlerde aynı personelin görevlendirilmiş olması

YİTDB tarafından ihtiyaç duyulan mal ve malzemelerin çeşitli tarihlerde doğrudan temin yoluyla karşılanması sürecinde mali karar ve işlemin onaylanması, uygulanması, kaydedilmesi ve kontrolü süreçlerinde aynı personelin yer aldıkları tespit edilmiştir.

Örneğin; 17.08.2017 tarihli onay belgesine dayanılarak yapılan orman ürünleri alımında onay belgesinde imzası bulunan bir personelin, Yaklaşık Maliyet Hesap Cetveli, Piyasa Fiyat Araştırması Tutanağı üzerinde imzasının bulunduğu ve bu süreçlerde aktif görev aldığı, sonrasında da Muayene Raporunda komisyon üyesi sıfatıyla ve son olarak da ödeme fişi üzerinde gerçekleştirme görevlisi olarak imzasının bulunduğu görülmüştür. Bu şekilde sonuçlandırılmış çok sayıda alım mevcuttur.

5018 sayılı Kanun'un 55'inci maddesinde iç kontrol, *"idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünü"* olarak tanımlanmıştır.

Kanun'un 56'ncı maddesinde iç kontrolün amaçları;

- Kamu gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesini,

- Kamu idarelerinin kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesini,
- Her türlü malî karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesini,
- Karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesini,
- Varlıkların kötüye kullanılması ve israfını önlemek ve kayıplara karşı korunmasını, sağlamak olarak belirlenmiştir.

Kanun'un 57'nci maddesinde ise kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrol sistemlerinin harcama birimleri, muhasebe ve malî hizmetler ile ön malî kontrol ve iç denetimden oluştuğu belirtilmiş, yeterli ve etkili bir kontrol sisteminin oluşturulabilmesi için;

- Mesleki değerlere ve dürüst yönetim anlayışına sahip olunması,
- Malî yetki ve sorumlulukların bilgili ve yeterli yöneticilerle personele verilmesi,
- **Belirlenmiş standartlara uyulmasının sağlanması,**
- Mevzuata aykırı faaliyetlerin önlenmesi,
- Kapsamlı bir yönetim anlayışı ile uygun bir çalışma ortamının ve saydamlığın sağlanması,

bakımından ilgili idarelerin üst yöneticileri ile diğer yöneticileri tarafından görev, yetki ve sorumluluklar göz önünde bulundurulmak suretiyle gerekli önlemlerin alınması öngörülmüştür.

Yukarıdaki Kanun hükümlerine dayanılarak düzenlenen 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliğinin Kontrol Standartları bölümünde yer alan "Görevler ayrılığı" başlıklı 9 no'lu standartta; hata, eksiklik, yanlışlık, usulsüzlük ve yolsuzluk risklerini azaltmak için faaliyetler ile mali karar ve işlemlerin onaylanması, uygulanması, kaydedilmesi ve kontrol edilmesi görevlerinin personel arasında paylaşılmasının gerekli olduğu, her faaliyet veya mali karar ve işlemin onaylanması, uygulanması, kaydedilmesi ve kontrolü görevlerinin farklı kişilere verilmesi gerektiği şeklinde düzenleme yapılmış, personel sayısının yetersizliği nedeniyle görevler ayrılığı ilkesinin tam olarak uygulanamadığı durumlarda idarelerin yöneticilerini gerekli önlemleri almakla yükümlü

tutulmuştur.

YİTDB bünyesindeki doğrudan temin yoluyla alımlarda yukarıdaki mevzuat hükümlerine aykırı olarak mali kararların onay safhasından başlayarak yaklaşık maliyetin tespiti ve Piyasa Fiyat Araştırma Tutanağının düzenlenmesi, muayene ve kabul süreci ve son olarak ta ödeme emri gerçekleştirme aşamalarında aynı personelin görev yaptığı görülmüş olup bu durumun; mali işlemlerde hata, eksiklik, yanlışlık, usulsüzlük ve yolsuzluk risklerini yükselttiği değerlendirilmiştir.

Söz konusu risklerin gerçekleşmemesi adına Kurumun üst yöneticisinin Üniversitenin iç kontrol sisteminin kamu kontrol standartlarına uygun şekilde işlemesi için gereken tedbirleri almasının uygun olacağı kanaatine varılmıştır.

6. Doğrudan temin yoluyla yapılan satınalmalarda ödeme emrine eklenen irsaliyeli faturaların mevzuata uygun olarak düzenlenmemesi

Üniversite bünyesinde YİTDB tarafından yapılan doğrudan temin alımlarına ait olarak düzenlenen ve ödeme emri belgelerine eklenen “irsaliyeli faturaların” 213 sayılı Vergi Usul Kanunu’nda (VUK) belirtilen şekle uygun olarak düzenlenmediği tespit edilmiştir.

213 sayılı VUK’un 211 Seri No’lu Genel Tebliği (8) ile, irsaliyeli fatura uygulaması getirilmiş bulunmaktadır. Bu uygulamada mükellefler, fatura ve sevk irsaliyesini ayrı belgeler olarak değil, “irsaliyeli fatura” adı altında tek belge olarak düzenleyeceklerdir. Daha sonra getirilen VUK’un 232 Seri Nolu Genel Tebliği (9) ile, satılan malın alıcıya teslim edilmek üzere satıcı tarafından taşındığı veya taşıtırıldığı hallerde, satıcı tarafından irsaliyeli fatura düzenlenebileceği gibi ayrı ayrı fatura ve sevk irsaliyesi de düzenlenebilecektir. İrsaliyeli fatura düzenlenmesi halinde ayrıca sevk irsaliyesi aranmayacaktır. İrsaliyeli fatura, hem faturanın hem sevk irsaliyesinin şartlarını bir belgede toplama özelliğine sahip bir vesikadır.

Anılan Yasa’nın “faturanın şekli” başlıklı 230’uncu maddesinin 5 no’lu bendinde; irsaliyeli faturalarda satılan malların teslim tarihi ve irsaliye numarasının, (malın alıcıya teslim edilmek üzere satıcı tarafından taşındığı veya taşıtırıldığı hallerde satıcının, teslim edilen malın alıcı tarafından taşınması veya taşıtırılması halinde alıcının taşınan veya taşıtırılan mallar için sevk irsaliyesi düzenlemesi ve taşıtta bulundurulması şarttır. Malın, bir mükellefin birden çok iş yerleri ile şubeleri arasında taşındığı veya satılmak üzere bir komisyoncu veya diğer bir aracıya gönderildiği hallerde de, malın gönderen tarafından sevk irsaliyesine bağlanması gereklidir. Bu bentte yazılı irsaliyeler hakkında fiyat ve bedel ile ilgili bilgiler hariç olmak

üzere, bu madde hükmü ile 231 inci madde hükmü uygulanır. İrsaliyelerde malın nereye ve kime gönderildiği ayrıca belirtilir. Şu kadar ki nihai tüketicilerin tüketim amacıyla perakende olarak satın aldıkları malları kendilerinin taşıması veya taşıttırması halinde bu mallara ait fatura veya perakende satış fişinin bulunması şartıyla sevk irsaliyesi aranmaz.) belirtilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

VUK'un 231'inci maddesinin 5 numaralı bendinin mükelleflere tanıdığı, malın tesliminden itibaren faturanın yedi gün içinde düzenlenmesi imkanından vazgeçerek, bu yükümlülüğü derhal yerine getirmek isteyen mükellefler, fatura ve sevk irsaliyesini ayrı ayrı düzenlemeksizin, diledikleri takdirde, aşağıda sıralanan esaslara uygun olarak "irsaliyeli fatura" düzenleyebileceklerdir.

İrsaliyeli fatura uygulamasını seçen mükelleflerden mal satın alan mükelleflerin, bu malları taşımaları veya taşıttırmaları esnasında "irsaliyeli fatura" bulunması halinde, bunların "sevk irsaliyesi " düzenleme yükümlülükleri yoktur.

İrsaliyeli faturada; faturayı düzenleyenin adı, ticari unvanı, iş adresi, bağlı olduğu vergi dairesi ve hesap numarası, malın nev'i, miktarı, fiyatı ve tutarı ile nereye ve kime gönderileceği; müşterinin adı, ticari unvanı, adresi, varsa vergi dairesi ve hesap numarası, düzenleme tarih ve saati ile anlaşmalı matbaa ile ilgili bilgilere yer verilecektir. Bu bilgilerin eksik olması halinde "irsaliyeli fatura" hiç düzenlenmemiş sayılacaktır.

12 Eylül 1991 tarih ve 20989 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 211 sayılı VUK Genel Tebliği'nin ekinde "irsaliyeli fatura örneği" yer almıştır. Buna göre irsaliyeli faturaların "teslim eden-teslim alan" kişiler tarafından imzalanması gerekmektedir.

Açılan bir yargı davasıyla ilgili olarak T.C. YARGITAY 13.Hukuk Dairesi 23.06.2005 tarih ve Esas: 2005/5652, Karar: 2005/10744 sayılı Kararında; davacının satım ilişkisini yasal delillerle kanıtlaması gerektiği, davacının iddiasını ispat etmek için ibraz ettiği 11 adet faturanın açık fatura olup, sadece fatura düzenlenmiş olmasının satıma konu malın teslim edildiğini ispata yetmediğini, faturanın altında kaşe imzası bulunan kulüp yetkilisinin imzasının davalı kulüp yetkilisine ait olup olmadığının araştırılarak ait olduğunun tespiti halinde de bu 2 fatura bedelinden sorumlu olduğunun kabulüne karar verilmesi gerektiği, bunun dışında faturada yazan malların teslimine dair davacı tarafından herhangi bir belge ibraz edilemediğinden bu fatura muhteviyatının teslim edildiğinin kabul edilemeyeceği, davacının ticari defterlerindeki kayıtlara dayanılarak malların teslim edildiğinin kabulünün de doğru olmadığı ve yukarıda

açıklanan şekilde araştırma yapıp sonucuna göre hüküm kurulması gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisinin usul ve yasaya aykırı olup bozma nedeni olduğu hüküm altına alınmıştır.

Benzer bir hüküm de T.C. Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun E. 2002/19-753 K. 2002/661 sayılı Kararı ile tesis edilmiştir. Söz konusu kararda; sevk irsaliyelerinin bir kısmında, irsaliyelere konu malların teslim alındığına dair isim ve imzalar, bir kısmında sadece imzalar mevcut olduğu, bazılarında ise "teslim alan" hanesinin boş bulunduğu, konuyla ilgili sonuca varabilmek için; "teslim alan" hanelerinde isimle birlikte imza veya sadece imza bulunan sevk irsaliyelerinin tek tek davalıya gösterilip, öncelikle, irsaliye tarihleri itibarıyla, söz konusu hanelerde isimleri yer alan kişilerle kendisi arasında, (imzalarıyla kendisini bağlayacak nitelikte) herhangi bir akdi ilişki bulunup bulunmadığının ve imzaların bu kişilere ait olup olmadığının; sadece imza bulunan irsaliyeler yönünden ise, bu imzaların kimlere ait olduklarının; imza sahiplerini biliyorsa, yine bu kişilerle kendisi arasında anılan şekilde bir hukuki ilişkinin mevcut olup olmadığının sorulup saptanması, buna ilişkin beyanının tutanağa geçirilip imzalatılması; davacıdan da, aynı konularda beyan ve delillerinin sorulup toplanması, bu yöntemle ulaşılabilecek sonucun, söz konusu malların davalıya teslim edildiğini göstermesi halinde, anılan irsaliyelerin ilişkin bulunduğu faturaların davalıya tebliğ edilip edilmediği hususunun da ayrıca araştırılması gerektiği belirtilerek bu doğrultuda hüküm tesis edildiği görülmüştür.

Yine T.C. YARGITAY 19. Hukuk Dairesinin 03.12.2012 tarih, E: 2012/13382, K: 2012/18184 sayılı Kararında da; irsaliyeli faturada bulunan teslim alan ve teslim eden imzaları incelenerek sonucuna göre karar verilmesi gerekirken bu konuda yemine dayanılarak karar verilmesinin isabetli olmadığından bahisle hükmün bozulmasına karar verildiği görülmüştür.

Her üç yüksek yargı kararında da ortak nokta; irsaliyeli faturalarda imza bulunsa dahi bu imzaların alıcı-satıcıya ait olup olmadığı hususları incelenmeden sonuca varılmaması gerektiğidir.

Hal böyle iken, yani yargı tarafından, irsaliyeli faturalarda teslim eden-teslim alan imzalarının bulunmaması bir tarafa, olan imzaların incelenmeden karara varılması bile bozma sebebi olarak gösterilmiş iken; aşağıdaki listede örneklenen alımlarla ilgili olarak düzenlenen irsaliyeli faturaların hiçbirisinin altında "teslim eden/teslim alan" kısmında isim ve imza mevcut olmayıp, bu kısımlar boş bırakılmıştır.

Tablo 10: “Teslim Eden-Teslim Alan” İmzaları Olmayan İrsaliyeli Faturalar

<i>Alınan mal/malzemenin adı</i>	<i>Fatura tutarı</i>	<i>Teslim eden-Teslim alan imzaları</i>
Orman ürünleri	67.171,50	YOK
Orman ürünleri	68.145,00	YOK
Orman ürünleri	68.322,00	YOK
Orman ürünleri	66.764,40	YOK
Orman ürünleri	67.732,00	YOK
Orman ürünleri	67.260,00	YOK
Orman ürünleri	67.260,00	YOK

Sonuç olarak; “teslim eden-teslim alan” kısımları imzasız ve boş bırakılan irsaliyeli faturalar kapsamında yapılan alımların teslimatlarının yapılıp yapılmadığı hususunda tereddüt hasıl olmuş, gerekli inceleme ve tespitlerin Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

7. Konusu aynı olan bazı mal alımlarının 4734 sayılı Kanun’un 22’nci maddesinin (d) bendinden faydalanmak amacıyla parçalara bölünmesi

YİTDB tarafından konusu aynı olan, aynı tarihlerde ve aynı firmalardan yapılan muhtelif mal alımlarının 4734 sayılı Kanun’un 22’nci maddesinin (d) bendinden faydalanmak amacıyla parçalara bölüldüğü görülmüştür.

4734 sayılı Kanun’un “Temel ilkeler” başlıklı 5’inci maddesinde; İdarelerin, bu Kanun’a göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu oldukları,

Eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin kısımlara bölünemeyeceği,

Bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulünün temel ihale usulleri olduğu, diğer ihale usullerinin Kanunda belirtilen özel hallerde kullanılabileceği,

hüküm altına alınmıştır.

4734 sayılı Kanun’un yukarıda belirtilen hükümleri göz önüne alındığında, idarelerin ihtiyaçlarını karşılarken öncelikle temel ihale yöntemleri olan açık ihale ve belli istekliler arasında ihale yöntemine başvurmaları, doğrudan temin ile ihtiyaçlarını karşılama usulüne ise ancak Kanunun 22’nci maddesinde belirtilen sınırlı hallerde ve bazı küçük ve acil alımlarda

başvurmaları, bu hallerde de Kamu İhale Kanununun 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamının, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşmamaları gerekmektedir. Ayrıca idareler, bu Kanun'a göre yapılacak ihalelerde; eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işlerini kısımlara bölmemeleridir.

Bununla birlikte, aynı nitelikteki mal alımlarının Kanun'da belirtilen eşik değerlerin altında kalarak yükleniciden yapılması, diğer bir deyişle Kanun'da bahsi geçen temel usullerde ihale edilmeyip kısımlara bölünmesi, idarenin ihalelerde sağlamakla yükümlü olduğu saydamlık, rekabet, eşit muamele, ihtiyaçların uygun şartlarda karşılanması ve kaynakların verimli kullanılması ilkelerine aykırılık teşkil etmektedir.

Söz konusu alımların doğrudan temin yöntemiyle yapılması, ihale yapılması halinde işi üstlenebilecek olası diğer yüklenicilerin rekabet şanslarını ortadan kaldırmakta ve ihtiyacın daha yüksek fiyatlarla karşılanmasına yol açabilmekte ve dolayısıyla kamu zararına da sebep olabilmektedir.

Yapılan incelemede, YİTDB tarafından yıl boyunca kullanılan bazı malların/malzemelerin doğrudan temin ile parçalara bölünerek tedarik edildiği tespit edilmiştir.

Örneğin Şubat-Ekim aylarında ortalama 20 gün ara ile Marangoz Atölyesinde büro mobilyaları imalatında kullanılan ahşap malzemenin (MDF, MDF lam, akrilik, highgloss, glossmax panel) aynı firmalardan alındığı tespit edilmiştir. Aşağıdaki tabloda aynı firmadan ilgili aylarda yapılan 874.940,50 TL tutarında ahşap malzeme alımları gösterilmiştir.

Marangoz Atölyesinde yapılan büro mobilyaları imatları süreklilik arzeden bir faaliyet olup, işin doğası gereği ahşap malzeme ihtiyacı yıl boyunca olacaktır. Dolayısıyla alımı yapılacak ahşap malzemenin parçalara bölmek suretiyle doğrudan temin yolu ile değil, sağlıklı ve gerçekçi bir ihtiyaç planlaması yapılarak açık ihale usulü ile satın alınması gerekmektedir.

Tablo 11: Aynı Firmadan Şubat-Ekim Ayları Arasında Satın Alınan Ahşap Malzeme Tutarı

Aylar	Fatura Tarihi	Ödeme Tutarı (TL)
Şubat	10.02.2017	67.171,50
	16.02.2017	67.165,60
	Toplam	134.337,10
Mart	Fatura Tarihi	Ödeme Tutarı
	02.03.2017	68.145,00

	17.03.2017	68.322,00
	Toplam	136.467,00
Nisan	Fatura Tarihi	Ödeme Tutarı
	10.04.2017	66.764,40
	Toplam	66.764,40
Mayıs	Fatura Tarihi	Ödeme Tutarı
	05.05.2017	67.732,00
	23.05.2017	67.260,00
	Toplam	134.992,00
Haziran	Fatura Tarihi	Ödeme Tutarı
	19.06.2017	67.496,00
	Toplam	67.496,00
Temmuz	Fatura Tarihi	Ödeme Tutarı
	13.07.2017	67.319,00
	24.07.2017	66.670,00
	Toplam	133.989,00
Ağustos	Fatura Tarihi	Ödeme Tutarı
	22.08.2017	66.257,00
	Toplam	66.257,00
Eylül	Fatura Tarihi	Ödeme Tutarı
	08.09.2017	67.378,00
	Toplam	67.378,00
Ekim	Fatura Tarihi	Ödeme Tutarı
	09.10.2017	67.260,00
	Toplam	67.260,00
	Genel Toplam	874.940,50

Kamu idaresi cevabında özetle; bulguda bahsedilen hususlarla ilgili olarak bundan böyle mevzuata uygun hareket edilerek, gerekli dikkat ve özenin gösterileceği bildirilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında; bulguda bahsedilen hususlarla ilgili olarak bundan böyle mevzuata uygun hareket edilerek, gerekli dikkat ve özenin gösterileceği bildirilmiştir.

1. Mal alımları ile bakım-onarım ve tadilat işlerine ilişkin harcama talep formunun bulunmaması; alınan mal ve yapılan bakım onarım işlerinin ne ölçüde ihtiyaçlarla uyumlu olduğu, gereksiz malzeme alınıp alınmadığı, ihtiyaca dayanılarak alınan malzemenin o iş için kullanılıp kullanılmadığı veya ne kadarının kullanıldığı vb. gibi hususların tespitini imkansız hale getirmiştir.

Bu itibarla, hem mal alımların ile bakım-onarım işlerinin sağlıklı bir şekilde yapılmasını ve takibini sağlamak, hem de gelecek yıllara ilişkin doğru ve gerçekçi bir ihtiyaç planlaması

yapabilmek için alım sürecinin temelini oluşturan harcama talep formunun düzenlenmesi gerektiği değerlendirilmiştir.

2. Onay belgeleri ile ödeme emri belgelerinde yapılan mal alımları ve bakım-onarım ile tadilat işlerine ilişkin yeterli açıklamalara yer verilmemesi, söz konusu belgelere kanıtlayıcı evrakların eklenmemesi; 27.373.608 m²'lik geniş bir alana sahip Üniversitede alınan malzemelerin hangi iş için alındığı, spesifik olarak nerede kullanıldığının tespitini imkansız hale getirmektedir.

Bu itibarla, onay belgeleri ile ödeme emri belgelerinde yapılan mal alımları ve bakım-onarım ile tadilat işlerine ilişkin kapsamlı açıklamalara yer verilerek, bu işlere ait kanıtlayıcı belgelerin düzenlenmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

3. Yaklaşık maliyet tespit komisyonunca yapılan piyasa fiyat araştırmalarında gerekli özenin gösterilmemesi; yapılacak alımlarda ekonomik açıdan en avantajlı fiyatın oluşup oluşmadığı konusunda tereddüde yol açmıştır. Yapılacak piyasa araştırmasının sağlıklı ve gerçekçi tespitlere dayanması olası İdare zararlarının önlenmesi bakımından büyük önem taşımaktadır.

Bu itibarla, mal alımlarına ilişkin piyasa fiyat araştırmasının satın alınacak malın teknik özelliklerinin detaylı olarak belirlenerek ve fiyat alınan firmaların çeşitliliğini de artırarak daha kapsamlı ve özenli yapılması gerekmektedir.

4. Doğrudan temin usulü ile alınan malzemelere ilişkin yaklaşık maliyet araştırmasının malzemeler temin edildikten sonra yapılması; 4734 sayılı Kanun'un "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesine aykırı olup, ihalede saydamlık, rekabet ve eşit muamele ilkeleri zedelenmiştir.

İdare tarafından; 4734 sayılı Kanunun birden fazla maddesine aykırı işlem yaparak muhtemel kamu zararına sebep olan personel hakkında idari işlem/gerekirse adli işlem yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

5. Doğrudan temin yoluyla yapılan satın almalarda mali karar ve işlemin onaylanması safhasından başlayarak tüm süreçlerde aynı personelin görevlendirilmiş olması; 5018 sayılı Kanun'un 55, 56 ve 57'inci maddelerindeki iç kontrol sistemi, amaçları ve standartları ile ilgili düzenlemeler ile bu hükümlere dayanılarak çıkarılan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliğinin Kontrol Standartları bölümünde yer alan "Görevler ayrılığı" başlıklı 9

no'lu standartta belirtilen; hata, eksiklik, yanlışlık, usulsüzlük ve yolsuzluk risklerini azaltmak için faaliyetler ile mali karar ve işlemlerin onaylanması, uygulanması, kaydedilmesi ve kontrol edilmesi görevlerinin personel arasında paylaşılmasının gerekli olduğu, her faaliyet veya mali karar ve işlemin onaylanması, uygulanması, kaydedilmesi ve kontrolü görevlerinin farklı kişilere verilmesi gerektiği şeklinde düzenlemeye aykırılık teşkil etmekte olup; YİTDB bünyesindeki doğrudan temin yoluyla alımlarda yukarıdaki mevzuat hükümlerine aykırı olarak mali kararların onay safhasından başlayarak yaklaşık maliyetin tespiti ve Piyasa Fiyat Araştırma Tutanağının düzenlenmesi, muayene ve kabul süreci ve son olarak ta ödeme emri gerçekleştirme aşamalarında aynı personelin görev yaptığı görülmüş olup bu durumun; mali işlemlerde hata, eksiklik, yanlışlık, usulsüzlük ve yolsuzluk risklerini yükselttiği değerlendirilmiş, söz konusu risklerin gerçekleşmemesi adına Kurumun üst yöneticisinin Üniversitenin iç kontrol sisteminin kamu kontrol standartlarına uygun şekilde işlemesi için gereken tedbirleri almasının uygun olacağı kanaatine varılmıştır.

6. Doğrudan temin yoluyla yapılan satın almalarda ödeme emrine eklenen irsaliyeli faturaların mevzuata uygun olarak düzenlenmemesi sonucunda; “teslim eden-teslim alan” kısımları imzasız ve boş bırakılan irsaliyeli faturalar kapsamında yapılan alımların teslimatlarının yapıp yapılmadığı hususunda tereddüt hasıl olmuş, gerekli inceleme ve tespitlerin Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

7. Konusu aynı olan bazı mal alımlarının 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinin (d) bendinden faydalanmak amacıyla parçalara bölünmesi; 4734 sayılı Kanun'un “Temel ilkeler” başlıklı 5'inci maddesindeki düzenlemeye aykırı olup; anılan Kanunda yer alan temel usullerde ihale edilmeyip kısımlara bölünmesi, idarenin ihalelerde sağlamakla yükümlü olduğu saydamlık, rekabet, eşit muamele, ihtiyaçların uygun şartlarda karşılanması ve kaynakların verimli kullanılması ilkelerine aykırılık teşkil etmektedir.

Söz konusu alımların doğrudan temin yöntemiyle yapılmasının, ihale yapılması halinde işi üstlenebilecek olası diğer yüklenicilerin rekabet şanslarını ortadan kaldırarak ihtiyacın daha yüksek fiyatlarla karşılanmasına yol açabileceği değerlendirilmiştir.

BULGU 10: Taşınır Kayıt Yetkililerinin Gerekli Özeni Göstermeden Taşınır Kaydı Yapmaları

YİTDB ve İMİDB tarafından doğrudan temin yoluyla satın alınan mal/malzemelere ait ve “irsaliyeli fatura” niteliği taşımayan faturalar Taşınır Kayıt Yetkilileri tarafından yeterli görülerek satın alınan malzemelere ait TİF düzenlendiği ve girişlerinin yapıldığı tespit edilmiştir.

213 sayılı VUK'un 229 uncu maddesinde “fatura” tarif edilmiş, 230 uncu maddesinde de faturanın şekli belirlenmiştir. Söz konusu maddelerde faturanın, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olduğu ve her faturada:

1. Faturanın düzenlenme tarihi seri ve sıra numarası;
2. Faturayı düzenleyenin adı, varsa ticaret unvanı, iş adresi, bağlı olduğu vergi dairesi ve hesap numarası;
3. Müşterinin adı, ticaret unvanı, adresi, varsa vergi dairesi ve hesap numarası;
4. Malın veya işin nev'i, miktarı, fiyatı ve tutarı;
5. (Değişik: 4/12/1985-3239/19 md.) Satılan malların teslim tarihi ve irsaliye numarasının, (Malın alıcıya teslim edilmek üzere satıcı tarafından taşındığı veya taşıtırıldığı hallerde satıcının, teslim edilen malın alıcı tarafından taşınması veya taşıtırılması halinde alıcının taşınan veya taşıtırılan mallar için sevk irsaliyesi düzenlemesi ve taşıtta bulundurulması şarttır. Malın, bir mükellefin birden çok iş yerleri ile şubeleri arasında taşındığı veya satılmak üzere bir komisyoncu veya diğer bir aracılara gönderildiği hallerde de, malın gönderen tarafından sevk irsaliyesine bağlanması gereklidir. Bu bentte yazılı irsaliyeler hakkında fiyat ve bedel ile ilgili bilgiler hariç olmak üzere, bu madde hükmü ile 231 inci madde hükmü uygulanır. İrsaliyelerde malın nereye ve kime gönderildiği ayrıca belirtilir. Şu kadar ki nihai tüketicilerin tüketim amacıyla perakende olarak satın aldıkları malları kendilerinin taşınması veya taşıtırması halinde bu mallara ait fatura veya perakende satış fişinin bulunması şartıyla sevk irsaliyesi aranmaz.)

belirtilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Kanundaki bu düzenlemeye aykırı olarak, YİTDB ve İMİDB tarafından bazı

firmalardan satın alınan mal/malzemelere ilişkin olarak düzenlenen faturaların tamamının “irsaliyesiz ve açık fatura” niteliğinde olduğu,

a) Bunlardan bir kısmının üzerinde “fatura tarihi” ve “irsaliye no” bölümlerinin açılmış olduğu, ancak, “irsaliye no” kısmında “iş yeri teslim” ibaresinin bulunduğu, bu ibare; mal/malzemelerin alıcı tarafından satıcının işyerinden teslim alınmış olduğu anlamına gelmekteyse de yapılan incelemede Üniversite tarafından böyle bir taşıma işleminin gerçekleşmediği, dolayısıyla; fatura üzerinde bulunan “iş yeri teslim” ibaresinin gerçeği yansıtmadığı, taşıma işinin satıcının sorumluluğunda bulunduğu, ancak, bu satış işlemiyle ilgili satıcı tarafından “sevk irsaliyesi” düzenlenmediği,

b) Bir kısmında ise; fatura üzerinde bulunan “sevk irsaliyesi no” kısmına hiçbir şey yazılmadığı, boş bırakıldığı, söz konusu faturalar kapsamında Üniversiteye teslim edilen mal/malzeme ile ilgili olarak “sevk irsaliyesi” düzenlenmediği,

görülmüştür.

Konu ile ilgili olarak açılan bir yargı davasında verilen Kararın yüksek yargıya intikal ettiği ve T.C. YARGITAY 13. Hukuk Dairesinin 23.06.2005 tarih ve Esas: 2005/5652, Karar: 2005/10744 sayılı kararında; davacının satım ilişkisini yasal delillerle kanıtlaması gerektiği, davacının iddiasını ispat etmek için ibraz ettiği faturaların açık fatura olup, sadece fatura düzenlenmiş olmasının satıma konu malın teslim edildiğini ispata yetmediğini, faturada yazan malların teslimine dair davacı tarafından herhangi bir belge ibraz edilemediğinden bu fatura muhteviyatının teslim edildiğinin kabul edilemeyeceği, davacının ticari defterlerindeki kayıtlara dayanılarak malların teslim edildiğinin kabulünün de doğru olmadığı ve yukarıda açıklanan şekilde araştırma yapıp sonucuna göre hüküm kurulması gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisinin usul ve yasaya aykırı olup bozma nedeni olduğu hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda belirtilen 213 sayılı Kanunun ilgili maddesi ve konu ile ilgili yüksek yargı kararından da açıkça görüldüğü üzere; irsaliyesiz faturaların kesilmiş olması malın teslim edildiğini ispata yeterli olmayıp, mal teslimini kanıtlayacak sevk irsaliyelerinin düzenlenmesi gerekli ve şarttır. Denetim sırasında satın alınan mal/malzemelerin girişlerini yapan Taşınır Kayıt Yetkililerinin söz konusu malzemelere ilişkin olarak düzenlenmiş sevk irsaliyelerini aramadan sanki mal/malzemelerin teslimi gerçekleşmiş gibi işlem tesis etmeleri ve TİF kesmeleri hatalı olup; bu şekilde fatura tutarlarının bütçeden ödenmesine sebep olmuşlardır. Söz konusu mal/malzemeleri fiilen görmeden, faturaya dayanarak kayıt altına aldıkları

yönündeki beyanları da dikkate alındığında, söz konusu faturalar kapsamında alınmış görünen mal/malzemelerin teslim edilmemiş olma olasılığı yüksektir. Teslim edilmemiş olması muhtemel olan mal/malzemeleri giriş kaydeden Taşınır Kayıt Yetkililerinin bu eylemlerinin ileride Kamuyu yargı önünde zayıf konuma düşürecek bir davranış olduğu açık olup; bu personel hakkında idari soruşturma açılmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle; sevk irsaliyelerinin malzeme teslim edilen birimde bırakıldığı için fatura ile birlikte dosyalanmadığı, bundan sonraki işlemlerde arşiv ve dosyalama sisteminde gerekli hassasiyetin gösterileceği ve gerekli uyarıların yapılacağı bildirilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında; sevk irsaliyelerinin malzeme teslim edilen birimde bırakıldığı için fatura ile birlikte dosyalanmadığı, bundan sonraki işlemlerde arşiv ve dosyalama sisteminde gerekli hassasiyetin gösterileceği ve gerekli uyarıların yapılacağı bildirilmiştir.

Ancak bu cevap bulgudaki tespitleri tam olarak karşılamamaktadır. Şöyle ki; satın alınan mal/malzemelerin girişlerini yapan Taşınır Kayıt Yetkililerinin söz konusu malzemelere ilişkin olarak düzenlenmiş sevk irsaliyelerini aramadan sanki mal/malzemelerin teslimi gerçekleşmiş gibi işlem tesis etmeleri ve TİF kesmeleri hatalı olup; bu şekilde fatura tutarlarının bütçeden ödenmesine sebep olmuşlardır. Söz konusu mal/malzemeleri fiilen görmeden, faturaya dayanarak kayıt altına aldıkları yönündeki beyanları da dikkate alındığında, söz konusu faturalar kapsamında alınmış görünen mal/malzemelerin teslim edilmemiş olma olasılığı yüksektir. Teslim edilmemiş olması muhtemel olan mal/malzemeleri giriş kaydeden Taşınır Kayıt Yetkililerinin bu eylemlerinin ileride Kamuyu yargı önünde zayıf konuma düşürecek bir davranış olduğu açık olup; bu personel hakkında idari soruşturma açılmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

BULGU 11: EÜ Tarafından Kullanılmakta Olan Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

EÜ tarafından kullanılmakta olan taşınmazların cins tashihlerinin gerçekleştirilmediği tespit edilmiştir.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 4 üncü maddesinde;

"Cins tashihi: Binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut

kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemini, (...) ifade eder.”

denilmektedir.

Cins tashihlerinin yapılması ile ilgili olarak aynı Yönetmelik'in 10'uncu maddesinde; *“Kamu idareleri taşınmazların cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yaparlar”* denilmiş ve takip eden fıkrada; *“Tahsis edilen ve üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar açısından bu yükümlülük kullanan idarenin veya gerçek veya tüzel kişilerin durumu tespit eden yazısı üzerine taşınmaz maliki idareye aittir. Ancak cins tashihine ilişkin gerekli belgeler ile buna ilişkin malî yükümlülükler kullanıcılar tarafından karşılanır.”* denilerek cins tashihi işlemlerinin taşınmaz maliki durumunda olan kurumlar tarafından kullanıcı konumunda olan kurumların yazısı üzerine yapılacağı, eğer taşınmazı bizzat malik kurumların kendisi kullanıyor ise bu kurumlar tarafından tüm işlemlerin yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

EÜ 2017 yılı mali denetimi sırasında; Üniversiteye ait ve kendisi tarafından kullanılmakta olan taşınmazlar ile Üniversitenin kullanımına tahsis edilen taşınmazların büyük bir kısmının mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının uyumlu olmadığı görülmüştür.

Bu konunun 2015 yılı denetimlerinde mali rapora alındığı ve kamu idaresinin tapu kayıtlarının fiili duruma uygun hale getirilmesi için ilgili Tapu Müdürlüğünde gerekli işlemlere başlanıldığı şeklinde cevap verdiği anlaşılmış ve konu Sayıştay tarafından izlemeye alınmıştır. Sürecin devamında İdare tarafından yapılan işlemler incelendiğinde; 19.04.2016 tarihinde Bornova Belediyesine muhatap bir yazı ile Üniversite tarafından kullanılmakta olan taşınmazların cins tahsislerinin yapılmasının talep edildiği, Bornova Belediyesinin 09.05.2016 tarihli cevabi yazısında ise; Üniversite alanında kalan binaların cins tahsislerinin yapılabilmesi için istenen evrakların temin edilerek Tapu Sicil Müdürlüğüne müracaat edilmesi gerektiğini bildirdiği görülmüştür.

Ancak, süreç burada kesilmiş ve hali hazırda EÜ tarafından kullanılmakta taşınmazların büyük bir kısmının mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının uyumlu olmadığı; fakülte binası, hizmet binası, kütüphane vs. olarak kullanılmakta olan çok sayıda taşınmazın tapuda arazi ya da tarla olarak görüldüğü tespit edilmiştir.

Üniversiteye tahsisli taşınmazlardan mevcut kullanım şekliyle tapu kayıtları farklı olan taşınmazlar için ise malik konumunda olan idareler ile herhangi bir yazışma yapılmadığı tespit edilmiştir. Tapu kayıtları üzerinde gerekli düzeltme işlemlerinin ivedilikle yapılması, böylece

taşınmazların mevcut kullanım şekilleriyle tapu kayıtları ile uyumlu hale getirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle; taşınmazların cins tashihlerinin yapılması için gerekli dikkatin gösterileceği bildirilmiştir.

Sonuç olarak; EÜ tarafından kullanılmakta taşınmazların büyük bir kısmının mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtları uyumlu değildir. Fakülte binası, hizmet binası, kütüphane vs. olarak kullanılmakta olan çok sayıda taşınmazın tapuda arazi ya da tarla olarak görünmekte olup, taşınmazların mevcut kullanım şekillerinin tapu kayıtları ile uyumlu hale getirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

BULGU 12: Üniversite Binalarının Birçoğunun Yapı Kullanım İzin Belgesinin Bulunmaması

EÜ ait binaların (yeni yapılanlar da dahil) birçoğunun Yapı Kullanma İzininin bulunmadığı tespit edilmiştir.

Üniversiteye ait çok sayıda binadan sadece 6 adedinin yapı kullanma izni mevcut olduğu görülmüş ve bunlar aşağıda listelenmiştir.

1. Ege Üniversitesi Öğrenci Köyüne Yapılan İlave Yurt Binaları
2. Tıp Fakültesi Deney Hayvanları Binası
3. BİLFEN İlköğretim ve Orta Öğretim
4. EGEYURT A-B Bloklar ve Dükkanlar
5. Çocuk Hastanesi
6. Tevfik Fikret Eğitim Kurumu

Görüleceği üzere yapı kullanım izni bulunan binaların çoğu üst hakkı tesisi ve uzun süreli kiralama işlemleri çerçevesinde kiracılar/hak lehdarları tarafından yaptırılan taşınmazlara aittir. Üniversite tarafından yaptırılmış taşınmazlara ilişkin yapı kullanma izinleri denetim sırasında defaatle istenmesine karşın tarafımıza ibraz edilmemiştir.

03 Temmuz 2017 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği’nin:

- “Genel ilkeler” başlıklı 5’inci maddesinde; "(9) ***Kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılacak veya yaptırılacak yapılara; imar planlarında o maksada tahsis edilmiş olmak, plan ve mevzuata aykırı olmamak üzere mimari, statik, tesisat fenni mesuliyeti ve her türlü sorumlulukların bu kamu kurum ve kuruluşlarınca üstlenilmesi ve mülkiyetin belgelenmesi***

kaydıyla avan projeye göre yapı ruhsatı, ilgili kamu kurumlarının geçici kabulünü müteakip yapı kullanma izin belgesi talep üzerine ilgili idaresince düzenlenir.”

- “Kamu alanlarında yapılacak yapılarda ruhsat” başlıklı 56’ncı maddesinde; “ (1) Kanun ve diğer mevzuat kapsamında Bakanlığa görev olarak verilen yapı ruhsatı, yapı kullanma izni, işyeri açma ve çalışma ruhsatı, imar durum belgesi, kanal ve yol kotu tutanaklarını düzenleme, yapı malzemelerinin piyasa gözetimi ve denetimine ilişkin faaliyetler ve bu faaliyetlere ilişkin idari yaptırımları gerçekleştirme ve uygulama işleri afet riski altındaki alanların dönüştürülmesine ilişkin mevzuat kapsamında gerektiğinde kat mülkiyeti tesisi, tescili, imar hakkı transferi, yapı ruhsatı ve yapı kullanma izni verilmesi işlemleri Bakanlık taşra teşkilatı olan müdürlüklerce, Bakanlık adına yürütülür.”

- “Yapı kullanma izni” başlıklı 64’üncü maddesinde; “Yapı tamamlandığında tamamının veya kısmen kullanılması mümkün kısımları tamamlandığında bu kısımlarının kullanılabilmesi için, mal sahibinin müracaatı üzerine yapı ruhsatını veren ilgili idareden izin alınması zorunludur.”

şeklindeki hükümlerine rağmen halen kullanılan binaların yapı kullanım izinlerinin mevcut olmaması önemli bir eksiklik ve risk olarak değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle; binalara ait yapı kullanım izin belgelerinin tamamlanması için çalışmaların devam ettiği bildirilmiştir.

Sonuç olarak; Kamu idaresi cevabında, binalara ait yapı kullanım izin belgelerinin tamamlanması için çalışmaların devam ettiği bildirilmiştir.

Üniversite tarafından yaptırılmış taşınmazlara ilişkin olan ve mevzuat gereği binanın geçici kabulünü müteakip alınması gereken yapı kullanma izinlerinin aradan uzun yıllar geçmiş olmasına karşın halen mevcut olmaması önemli bir eksiklik ve risk olarak değerlendirilmiştir.

BULGU 13: Yapı Kullanma İzni Olmayan Yurt Binalarında Öğrencilerin Barınmasına İzin Verilmesi

EÜ tarafından uzun süreli (25 yıl) kiralama suretiyle kiralanan arazi üzerine inşa edilen 2 Blok halindeki öğrenci yurtlarına ait binaların Yapı Kullanım İzni alınmadan önce kiralayan tarafından İdareye başvurularak tesisin işletmesine izin verilmesini talep ettiği ve İdare tarafından da talep edilen iznin verilerek yurda öğrenci kabulüne başlanıldığı tespit edilmiştir.

03 Temmuz 2017 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Planlı Alanlar İmar

Yönetmeliği'nin

a) “Genel İlkeler” başlıklı 5’inci maddesinde; (9) **Kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılacak veya yaptırılacak yapılara**; imar planlarında o maksada tahsis edilmiş olmak, plan ve mevzuata aykırı olmamak üzere mimari, statik, tesisat fenni mesuliyeti ve her türlü sorumlulukların bu kamu kurum ve kuruluşlarınca üstlenilmesi ve mülkiyetin belgelenmesi kaydıyla avan projeye göre yapı ruhsatı, ilgili kamu kurumlarının **geçici kabulünü müteakip** yapı kullanma izin belgesinin talep üzerine ilgili idaresince düzenleneceği,

b) “Yapı kullanma izni” başlıklı 64’üncü maddesinde de; yapı tamamlandığında tamamının veya kısmen kullanılması mümkün kısımları tamamlandığında bu kısımlarının kullanılabilmesi için, mal sahibinin müracaatı üzerine yapı ruhsatını veren ilgili idareden izin alınmasının zorunlu olduğu

hüküm altına alınmıştır.

Mülkiyeti Üniversiteye ait olan 14000 Ada, 1 parsel üzerinde yurt yapılması amacıyla 18.12.2015 tarihinde firma ile 18.11.2015 tarihine sözleşme imzalandığı, 05.02.2016 tarihinde yer teslimi yapıldığı, firmanın kız ve erkek yurdu olmak üzere inşaatı (A) ve (B) blok olmak üzere gerçekleştirdiği, kız yurdu olarak tasarlanan (B) Blokun ilk iki (2) katının bittiğinden bahisle söz konusu katların işletmeye açıldığı, İdarenin kısmi olarak işletmeye alınan iki kat için bir kira bedeli tespit ederek firmadan tespit edilen bu kira bedelini SGDB’ye yatırması konusunda 16.08.2017 tarihli bir yazı yazarak firmanın İdareden izin almaksızın yurdun iki katını işletmeye açması ve öğrenci kabul etmesinin zımnen onaylandığı anlaşılmıştır. (Taraflar arasında imzalanan sözleşmede “kısmi kabul” ile ilgili herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır.) Kız yurdu olarak inşa edilen ve ilk 2 katı 16.08.2016 tarihinde işletmeye açılan binaya 23.06.2017 tarihinde, yani işletmeye açıldıktan yaklaşık 10 ay sonra Yapı Kullanım İzin Belgesi verilmiştir.

Söz konusu bloğun 1 zemin kat ve 6 kattan oluştuğu dikkate alındığında; halen inşaat halinde olan ve sadece ilk 2 katı tamamlanmış ve Yapı Kullanım İzni olmayan bir binada öğrencilerin kalmasına izin verilmesinin, can güvenliği açısından son derece riskli olduğu değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle; Üniversitenin Öğrenci Köyü içerisinde bulunan Yurt Bloklarının inşa edilmesi sırasında Bornova Belediye Başkanlığından alınmış olan üç adet Yapı Kullanım İzin belgesinin mevcut olduğu, 18/01/2017 tarih ve 19/85518 belge numaralı Yapı Kullanım İzin belgesinin A Blok Kız Öğrenci Yurdu ilk iki katı için alındığı, söz konusu bloğun tamamı ile ilgili 19/10/2017 tarih ve 415/81134 belge numaralı ikinci bir Yapı Kullanım İzin

belgesinin alındığı,

Diğer blok için de alınan 23/06/2017 tarih ve 216/52713 belge numaralı izin belgesinin ekte sunulduğu,

2017 yılı Sayıştay incelemesinde yapılan tespitler üzerine YİTDB teknik personellerinden oluşan bir komisyon kurularak, bahse konu komisyondan kullanım alanlarının tespit edilmesinin istenildiği ve 12/07/2017 tarihli tutanak ve ekleri ile kullanım alanı tespitinin yapıldığı,

Kullanıma ait kira bedeli hesaplamasının YİTDB Emlak Ofis Birimince yapılarak kiracıya ve SGDB'ye bildirildiği, kiracının bahse konu kullanımla ilgili ödemeyi 18/08/2017 tarihinde yaptığı,

İki katın kullanıma açılma tarihi net olarak tespit edilemediğinden 2016-2017 eğitim öğretim yılının başlangıcının-kamu zararı oluşmasına mahal vermemek için-baz alındığı, kaldı ki 18/01/2017 tarihli yapı kullanım izin belgesinin de baz alınabileceği, kabul anlamına gelmemek kaydıyla İdarenin kamu zararına mahal vermemek için temkinli davranması sonucu bu durumun meydana geldiği,

bildirilmiştir.

Sonuç olarak; Kamu idaresinin cevabı bulgudaki tespiti karşılar nitelikte değildir. Bulguda; halen inşaat halinde olan ve sadece ilk 2 katı tamamlanmış ve Yapı Kullanım İzni olmayan bir binada öğrencilerin kalmasına izin verilmesinin, can güvenliği açısından son derece riskli olduğu şeklinde bir tespit söz konusu iken kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta; yurt bloklarının Yapı Kullanım İzin belgeleri tarihleri ile yine denetim sırasında yurt blokları ile ilgili olarak yapılan “kiracı tarafından kullanım alanlarının sözleşmeye aykırı şekilde genişletildiği” şeklindeki başka bir tespite ilişkin olarak yapılan çalışmalardan bahsedilmiştir.

Halen inşaat halinde olan (sadece ilk 2 katı tamamlanmış) ve Yapı Kullanım İzni bulunmayan bir binada öğrencilerin kalmasına izin verilmesinin, can güvenliği açısından son derece riskli olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 14: Üniversite Tarafından Uzun zamandır Kullanılan Maliye Hazinesine Ait Arazilerin Tahsis İşlemlerinin Tamamlanmamış Olması

Üniversite tarafından uzun zamandır kullanılan maliye hazinesine ait arazilerin tahsis işlemlerinin tamamlanmamış olduğu görülmüştür.

13/09/2006 tarihli ve 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in bazı maddeleri, 19/06/2014 tarihli ve 29035 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 03/06/2014 tarihli ve 2014/6455 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'te Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile değiştirilmiştir.

Anılan Yönetmelik değişikliği ile muhasebe birimlerince, kayıtlı taşınmazları ilgili hesaplardan 01/10/2014 tarihi itibarıyla çıkarılması, aynı tarihte fiili envanter bilgileri üzerinden muhasebe kayıtlarının yapılması ve 31.12.2017 tarihine kadar da taşınmazların kayıtlara alınması işlemlerinin tamamlanması gerekmektedir. Maliye Bakanlığınca uygulama birliğinin sağlanması amacıyla 25.07.2014 tarih ve 8189 sayılı yazı ile de taşınmazların kayıtlara alınması işlemleri (taşınmaz envanteri) hakkında bilgilendirme de yapılmıştır.

Bu kapsamda Üniversitede taşınmazların envanter çalışmaları yapılmış ve bunun sonucunda taşınmaz listeleri düzenlenmiştir. Söz konusu listeler incelendiğinde; mülkiyeti Maliye Hazinesine ait olan ve uzun zaman önce Üniversitenin kullanımına verilmesi için tahsis işlemleri başlatılan çok sayıda taşınmaza (arazi) ilişkin tahsis işlemlerinin halen devam ettiği görülmüştür.

Aşağıdaki tabloda gösterilen Hazine taşınmazları ile ilgili sorunların tespit edilerek giderilmesi ve tahsis işlemlerinin tamamlanmasına yönelik çalışmaların başlatılmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Tablo 12: Tahsis İşlemleri Devam Eden Hazine Taşınmazları

Kullanım amacı	İlçesi/ Mahallesi	Taşınmaz numarası	Cinsi	Hisse oranı	Edinme şekli	Durumu	Tescil tarihi	Mevcut kullanım durumu
2.1.7.1- Kamu Konutları	Bornova/Kazımdirik	35.01.1.3.2.501	Bağ, bahçe, zeytinlik	TAM	Maliye Hazinesi	Tahsis işlemleri devam ediyor.	1997	Hemşire Lojmanları
2.1.2.4- Ün. Ak. Ens. ve Yük.Binaları	Bornova/Erzene	35.01.1.3.1.506	Zeytinli tarla	TAM	Maliye Hazinesi	Tahsis işlemleri devam ediyor.	2003	Tekstil Müh. İşletmeler (4 adet)
	Bornova/Erzene	35.01.1.3.1.507	Zeytinli tarla	TAM	Maliye Hazinesi	Tahsis işlemleri devam ediyor.	2003	Boş alan
2.1.12.2- Atölyeler	Bornova/Erzene	35.01.1.3.1.508	Tarla	TAM	Maliye Hazinesi	Tahsis işlemleri devam ediyor.	2003	Atölye Binaları
2.1.2.4- Ün. Ak. Ens. ve Yük.Binaları	Bornova/Erzene	35.01.1.3.1.509	Tarla	TAM	Maliye Hazinesi	Tahsis işlemleri devam ediyor.	2003	Tekstil Müh. İşletmeler (4 adet)
2.1.12.2- Atölyeler	Bornova/Erzene	35.01.1.3.1.510	Tarla	TAM	Maliye Hazinesi	Tahsis işlemleri devam ediyor.	2003	Atölye Binaları
2.1.2.4- Ün. Ak. Ens. ve Yük.Binaları	Bornova/Erzene	35.01.1.3.1.511	Zeytinli tarla	TAM	Maliye Hazinesi	Tahsis işlemleri devam ediyor.	2003	Tekstil Müh. İşletmeler (4 adet)
	Bornova/Erzene	35.01.1.3.1.512	Zeytinli tarla	TAM	Maliye Hazinesi	Tahsis işlemleri devam ediyor.	2003	Boş alan
2.1.12.2- Atölyeler	Bornova/Erzene	35.01.1.3.1.513	Zeytinli tarla	TAM	Maliye Hazinesi	Tahsis işlemleri devam ediyor.	2003	Atölye Binaları
	Bornova/Erzene	35.01.1.3.1.514	Tarla	TAM	Maliye Hazinesi	Tahsis işlemleri devam ediyor.	2003	Boş alan
	Bornova/Erzene	35.01.1.3.1.514	Tarla	TAM	Maliye Hazinesi	Tahsis işlemleri devam ediyor.	2003	Boş alan

Kamu idaresi cevabında özetle; Maliye Hazinesine ait arazilerin tahsis işlemlerinin tamamlanması ile ilgili yapılmış yazışmaların hızlandırılacağı bildirilmiştir.

Sonuç olarak; Üniversite tarafından uzun zamandır kullanılan maliye hazinesine ait arazilerin tahsis işlemlerinin en kısa zamanda tamamlanmasının gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 15: Üniversite Tarafından Gerçekleştirilen Üst Hakkı Tesis ve Uzun Süreli Kiralama İşlemlerinde Mevzuata Aykırı Uygulamalar Yapılması

Üniversite tarafından eğitim amaçlı taşınmazlar yaptırılması amacıyla irtifak hakkı tesis edilmek suretiyle gerçekleştirilen kiralama işlemleri ile uzun süreli kiralama işlemlerinde Kira Sözleşmeleri ve Kira Şartnamelerine aykırı uygulamalar tespit edilmiştir.

Hak sahibi şirketler ile EÜ Rektörlüğü arasında anaokulu, ilköğretim ve ortaöğretim kurumu komplekslerini içerir eğitim tesisi kurulması/yurt yapımı amacıyla Kira Sözleşmeleri imzalanmıştır. Söz konusu Kira Sözleşmeleri ve Kira Şartnamelerinde yer alan düzenlemelere aykırı uygulamalar aşağıda açıklanmıştır:

1. Kullanma izni verilen/irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar üzerinde bulunan/işletilen tesislerden alınan hasılat payının hatalı/eksik tespit edilmesi

EÜ tarafından kullanma izni verilen veya irtifak hakkı tesis edilen taşınmazların üzerinde bir tesis kurulması ve hak lehdarı tarafından işletilmesi halinde alınacak hasılat paylarının mevzuata aykırı şekilde hatalı ve eksik belirlendiği ve bu oran/oranlar üzerinden sözleşme imzalanmak suretiyle kamu aleyhine sonuç doğuran eylemlerde bulunduğu tespit edilmiştir.

26.04.2009 tarih ve 27211 Resmi Gazete’de yayımlanan 324 sayılı Milli Emlak Tebliğinin “Bedellerin tahsili” başlıklı 14’üncü maddesinde aynen:

“Md: 14-

A. (...)

B. Hasılat payları

(1) Kullanma izni verilen veya irtifak hakkı tesis edilen Hazine taşınmazı üzerinde yapılacak tesisin işletmeye geçmesinden itibaren alınacak hasılat paylarına ilişkin işlemler

	Gösterecek Olan Eğitim Tesisinin Kiralanması İşİ	(bindebirbuçuk)	
18.11.2015	Ege Üniversitesi Öğrenci Köyüne İlave Yurt Yapılması Kiralama İşİ	% 0,15 (bindebirbuçuk)	25 yıl
08.03.2016 Lisesi	% 0,2 (bindeiki)	25 yıl
04.07.2014	... Anaokulu ve İlköğretim Kurumu Kiralama İşİ	%0,1 (bindebir)	İnşaat süresi hariç 10 yıl

Yukarıda belirtilen kiralama yapan firmalardan bazılarının (Anaokulu ve İlköğretim Kurumu ile EÜ Öğrenci Köyüne Yapılan İlave Yurtlar) İdarenin yazılı talebi üzerine yıllık hasılat paylarını %1 üzerinden yatırdıkları görülmüştür. Ancak bu geçici bir çözüm olup; bu konudaki sorunun tüm kiralama süresini kapsayacak şekilde çözümlenebilmesi için taraflar arasında imzalanan kira sözleşmelerinin İdareye ödenecek hasılat miktarını düzenleyen maddelerinin mevzuat hükümleri doğrultusunda tadil edilmesinin gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

2. Kira Sözleşmelerine konu taşınmazlar üzerinde inşa edilen yapı ve tesislerin kesin kabulünün yapılmaması

Yine aynı tip Kira Sözleşmelerinin “Kira süresi başlama ve bitiş tarihi” başlıklı maddelerinde; hakkın süresinin yapım işinin tamamlanmasından sonra EÜ YİTDB tarafından yapılacak olan “Kesin Kabul”den sonra başlayacağı şeklinde bir düzenleme yapılmıştır. Hak sahipleri eğitim tesisini/yurdu tamamlayıp gelir elde etmeye başladığı halde, denetimin yapıldığı 2018 Şubat tarihi itibarıyla halen YİDB tarafından hiçbir tesisin kesin kabulünün yapılmadığı tespit edilmiştir. Kesin kabul yapılmadığından hakkın süresinin ne zaman başladığı (veya başlayıp başlamadığı), dolayısıyla sona erme tarihi de belli değildir. Bu durumun ileride kamuyu zarara uğratma olasılığı yüksektir.

Her ne kadar kesin kabul yapılsa da ileride kamunun zarara uğramasının engellenmesini teminen hakkın başlangıç tarihi olarak yapı ruhsatının alınma tarihinin esas alınması ve bu tarihten itibaren işletme süresi ile sınırlandırılmasının uygun olacağı, taraflar arasında akdedilen sözleşmelerin bu doğrultuda tadil edilmesi/ek sözleşme düzenlenmesinin gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

3. Herhangi bir ihale süreci işletilmeksizin mülkiyeti Üniversiteye ait parseller üzerinde Vakıf lehine “bedelsiz” intifa hakkı tesis edilmesi

a) Üniversite Mülkiyetinde bulunan ve Bornova tapusunda 48 pafta,187 ada,14 parsel ve 191 ada 4,16 ve 17 parsellerinde kayıtlı 43.333 m2’lik tarla üzerinde EÜ Yönetim Kurulu

tarafından 24.11.1992 tarihinde bir hipermarket yaptırılması için EÜ Güçlendirme Vakfı (Vakıf) lehine yıllık 1.800.000 TL bedel karşılığında 45 yıllığına intifa hakkı tesis edilmesine karar verilmiştir.

b) Üniversite Mülkiyetinde bulunan ve Bornova tapusunda 3 pafta, 11 ada, 18-29 parsellerinde kayıtlı 14.054 m²'lik tarla üzerinde EÜ Yönetim Kurulu tarafından 22.06.1993 tarihinde bir otel yaptırılması için EÜ Güçlendirme Vakfı (Vakıf) lehine yıllık 1.200.000 TL bedel karşılığında 45 yıllığına intifa hakkı tesis edilmesine karar verilmiştir.

İntifa hakkının (mülkiyetin gayri ayni hak tesisi) temel dayanağı, Medeni Kanun olmakla birlikte kurulma şekli ve ihale usulü 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nda düzenlenmektedir. Buna göre 2886 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesi gereği öncelikle tahmin edilen bedel tespiti yapılması daha sonra da bu bedel esas alınarak çıkılacak ihaleye göre oluşacak uygun bedel üzerinden intifa hakkı tesis edilmesi gerekmektedir.

Buna karşın Üniversite tarafından herhangi bir ihale süreci işletilmeksizin söz konusu Yönetim Kurulu Kararına istinaden mülkiyeti Üniversiteye ait söz konusu parseller üzerinde sırasıyla 13.01.1993 ve 19.09.1993 tarihlerinde Vakıf lehine "bedelsiz" intifa hakkı tesis edilmiştir. Dolayısıyla yapılan işlemler, hem bahse konu Yönetim Kurulu Kararlarına hem de 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na açıkça aykırılık teşkil etmekte olup, kanuni dayanaktan yoksundur.

4. Kiralamaları takip eden YİTDB Emlak Ofisi tarafından Hukuk Müşavirliğine zamanında tahsil edilmeyen kiralar hakkında bildirim yapılmaması nedeniyle, kiracılara yönelik tahliye işlemlerinin yapılmaması

a) Üniversite mülkiyetinde bulunan ve Bornova tapusunda 48 pafta, 187 ada, 14 parsel ve 191 ada 4, 16 ve 17 parsellerinde kayıtlı 43.333 m²'lik tarla üzerine Üniversite tarafından 10.000 m²'lik hipermarket yaptırılması amacıyla Ege Üniversitesi Güçlendirme Vakfı lehine intifa hakkı tesis edilmesi ve kiralama işi kapsamında, E.Ü Yönetim Kurulu tarafından 24.11.1992 Tarihinde Vakıf lehine verilen 45 yıllık intifa hakkına istinaden 03.02.1993 tarihinde Vakıf ile bir hipermarket arasında 40 yıllık bir kira sözleşmesi imzalanmış ve bahse konu yer üzerine bila bedel anahtar teslimi hipermarket yaptırılması için protokol yapılmıştır.

01.06.1994 tarihinde ise yukarıda bahsedilen kira sözleşmesinin de dayanağını oluşturan intifa hakkı, Üniversite Yönetim Kurulu Kararına istinaden tapudan terkin edilerek kaldırılmıştır.

2886 sayılı Kanun'un 51/g maddesi hükümleri çerçevesinde 15.02.1995 tarihinde Üniversite ile Vakıf arasında 10 yıllık bir kira sözleşmesi imzalanmıştır.

Taraflarca imzalanan kira sözleşmesinin 3'üncü maddesinde; “... *bu mukavelenin bitim tarihinden 2 ay önce kiraya verilen yerlerin boşaltılmaları ile ilgili taraflarca tebligat yapılmadığı takdirde Kira Yasası hükümleri doğrultusunda mukavele şartları aynen uzar*”,

4'üncü maddesinde; “... *kira bedelinin zamanında ödenmemesi veya iş bu mukavele hükümlerine uyulmaması halinde müstecir, mukavelenin feshini tek taraflı olarak kabul etmiş olacaktır.*”

hükümlerine yer verilmiştir.

Üniversite ile Vakıf arasında imzalanan 10 yıllık kira sözleşmesi 15.02.2005 tarihinde sona ermiştir. İdare, sözleşmenin 3'üncü maddesinde yer alan hükme istinaden 22.11.2005 tarihinde Vakfa bir yazı yazarak, 1 yıllık uzatmanın 15.02.2006 tarihinde sona ereceğini belirterek taşınmazın tahliye edilmesini talep etmiştir.

Vakfın tahliye işlemini gerçekleştirilmemesi üzerine, Üniversite tarafından 09.03.2006 tarihinde dava konusu taşınmazın 2886 sayılı Kanun hükümlerine tabi olduğu ve Vakıf ile hipermarket arasında imzalanan 40 yıllık kira sözleşmesinin 10 yıldan fazla olamayacağından bahisle tahliye davası açılmıştır. İzmir 1. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2006/396 E. sayılı Kararında “Dava konusu taşınmazın 6570 sayılı Gayrimenkul Kiraları Hakkında Kanun hükümlerine tabi olduğu, davada söz konusu Yasa'da yazılı tahliye nedenlerinden birine dayanılmadığı, kira süresinin bitmesinin tahliye nedeni olmadığı...” ifade edilerek davanın reddine karar verilmiştir. İşbu karar, temyiz ve karar düzeltilmesi aşamalarından sonra 08.11.2007 tarihinde kesinleşmiştir.

Üniversite tarafından Vakfa karşı akde aykırılıktan, hipermarkete karşı ise fuzili işgalden dolayı açılan ve İzmir 11. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2010/304 E. sayılı dosyası ile görülen davada da; “(...)davalı Vakfın intifa hakkı sahibiyken hipermarket ile kira sözleşmesi akdetmesi ve bu sözleşmenin davacının muvafakati ile tapuya şerh edilmesi sebebiyle sözleşmenin davacı Üniversite açısından da geçerli ve bağlayıcı olduğu, hipermarketin Vakıf ile Üniversite arasında akdedilen 15.02.1995 tarihli sözleşmenin tarafı olmaması sebebiyle bu sözleşmenin hipermarket ile Vakıf arasında akdedilen 03.02.1993 tarihli sözleşmeyi fesheder nitelikte olmadığı ve bu nedenle 03.02.1993 tarihli sözleşmenin, intifa hakkının terkininden sonra vakıf ile Üniversite arasında akdedilen sözleşmeye aykırılık teşkil etmeyeceği, dava

konusunun 6570 sayılı Yasa hükümlerine tabi olduğunu ve bu yönden tahliye sebeplerine dayanılmadığı (...)” gerekçe gösterilerek, davanın reddine karar verilmiş ve dava kesinleşmiştir.

Ayrıca son 11 yılda yapılan toplam 144 aylık kira bedellerinden 81 aylık kısmı gecikmeli tahsil edilebilmiştir. Diğer bir ifadeyle, gecikmeli olarak tahsil edilen kira tutarı toplam kira tutarının yaklaşık %65’ine tekabül etmektedir. Özellikle 2013 yılından beri bütün aylara ait kira bedelleri zamanında ödenmemiştir.

Üniversite ile Vakıf arasında imzalanan protokolün 3’üncü maddesindeki; “(...) bu mukavelenin bitim tarihinden 2 ay önce kiraya verilen yerlerin boşaltılmaları ile ilgili taraflarca tebligat yapılmadığı takdirde Kira Yasası hükümleri doğrultusunda mukavele şartları aynen uzar”, 6570 sayılı Kanun’un 11’inci maddesindeki; “Kiracı kira müddetinin bitmesinden en az on beş gün evvel mecuru tahliye edeceğini yazı ile bildirmediği takdirde sözleşme aynı şartlarla bir yıl uzatılmış sayılır.” ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu’nun 347’nci maddesindeki; “Konut ve çatılı işyeri kiralalarında kiracı, belirli süreli sözleşmelerin süresinin bitiminden en az onbeş gün önce bildirimde bulunmadıkça, sözleşme aynı koşullarla bir yıl için uzatılmış sayılır. Kiraya veren, sözleşme süresinin bitimine dayanarak sözleşmeyi sona erdiremez. Ancak, on yıllık uzama süresi sonunda kiraya veren, bu süreyi izleyen her uzama yılının bitiminden en az üç ay önce bildirimde bulunmak koşuluyla, herhangi bir sebep göstermeksizin sözleşmeye son verebilir.” hükümleri gereğince zimnen sözleşmenin her yıl aynı şartlarda bir yıl daha uzatıldığı kabul edilerek 15.02.2015 tarihine kadar gelinmiştir.

Üniversite tarafından 13.11.2015 tarihinde Vakfa yazılı ihtar yapılarak hipermarket binasının kira süresinin 15.02.2015 tarihi itibarıyla sona erdiği ifade edilmiş ve 15.02.2016 tarihinde hipermarket yerinin boşaltılması talep edilmiştir.

Vakfın hipermarket binasını Üniversiteye belirtilen sürede teslim etmemesi nedeniyle Üniversite tarafından 2886 sayılı Kanun’un 64 üncü maddesi ve 6098 sayılı Borçlar Kanunu’nun konut ve çatılı işyeri kiralalarında sözleşmenin sona ermesine ilişkin hükümleri düzenleyen 347’inci maddesine dayanarak tahliye davası açılmıştır. İzmir 10. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2016/437 E sayılı dosyasında görülen dava söz konusu mahkeme tarafından reddedilerek, yine Üniversite aleyhine sonuçlanmış olup, dava süreci devam etmektedir.

b) Üniversite mülkiyetinde bulunan ve Bornova tapusunda 3 pafta, 11 ada, 18-29 parsellerinde kayıtlı 14.054 m²’lik tarla üzerinde Üniversite tarafından 150 odalı, 6 katlı, 3

yıldızlı otel yaptırılması amacıyla EÜ Güçlendirme Vakfı lehine intifa hakkı tesis edilmesi ve kiralama işi kapsamında EÜ Yönetim Kurulu tarafından 22.06.1993 tarihinde bir otel yaptırılması için Vakıf lehine 45 yıllığına tesis edilen intifa hakkına istinaden 24.08.1993 tarihinde Vakıf ile bir otel arasında 25 yıllık bir kira sözleşmesi imzalanmıştır.

01.06.1994 tarihinde ise yukarıda bahsedilen kira sözleşmesinin de dayanağını oluşturan intifa hakkı, Üniversite Yönetim Kurulu Kararına istinaden tapudan terkin edilerek kaldırılmıştır.

2886 sayılı Kanun'un 51/g maddesi hükümleri çerçevesinde ve yukarıda anılan protokol hükmü uyarınca 15.02.1995 tarihinde Üniversite ile Vakıf arasında 10 yıllık bir kira sözleşmesi imzalanmıştır.

Kira sözleşmesinin 4'üncü maddesinde; *"(...) kira bedelinin zamanında ödenmemesi veya iş bu mukavele hükümlerine uyulmaması halinde müstecir, mukavelenin feshini tek taraflı olarak kabul etmiş olacaktır."*,

9'uncu maddesinde ise; *"İş bu mukavelenin belirlediği hükümlere müstecir uymadığı takdirde, 10 gün süre ile müstecir ihtar edilir. Bu ihtara rağmen aynı durumun devam etmesi halinde ayrıca protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın mukavele feshedilir ve kesin teminatı irat kaydedilir."*

denilmektedir.

Ancak Vakıf ile otel arasındaki 25 yıllık kira sözleşmesi yukarıdaki madde hükmüne aykırı olarak devam ettirilmiştir.

Üniversite ile Vakıf arasında imzalanan 10 yıllık kira sözleşmesi 15.02.2005 tarihinde sona ermiştir. İdare, sözleşmenin 3'üncü maddesinde yer alan; *"(...) bu mukavelenin bitim tarihinden 2 ay önce kiraya verilen yerlerin boşaltılmaları ile ilgili taraflarca tebligat yapılmadığı takdirde Kira Yasası hükümleri doğrultusunda mukavele şartları aynen uzar"*, hükmüne istinaden 22.11.2005 tarihinde Vakfa bir yazı yazarak, 1 yıllık uzatmanın 15.02.2006 tarihinde sona ereceğini belirterek taşınmazın tahliye edilmesini talep etmiştir.

Vakfın tahliye işlemini gerçekleştirilmemesi üzerine, Üniversite tarafından 09.03.2006 tarihinde tahliye davası açılmıştır. İzmir 6. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2006/396 E. sayılı Kararında özetle; *"(...) davacı kira sözleşmesinin 3 üncü maddesine göre "mukavelenin bitim tarihinden 2 ay önce kiraya verilen yerlerin boşaltılmaları ile ilgili taraflarca tebligat*

yapılmadığı takdirde Kira Yasası hükümleri doğrultusunda mukavele şartları aynen uzar”, hükmü uyarınca yapılan 1 yıllık ek uzatma süresinin de 15.02.2006’da sona ereceği belirtilerek davalı Vakfa 22.11.2005 tarihli ihtarnameyi göndermiştir. İhtarnameden de anlaşıldığı gibi 10 yıllık süre 15.02.2005 tarihinde dolmuş, sözleşme 1 yıllığına yenilenmiş olmaktadır.

Kira sözleşmesine konu taşınmaz musakkaf ve belediye sınırları içinde kalmakta olup, bu nitelikleri itibarıyla 6570 sayılı Kanun kapsamında kalmaktadır. Ancak davacı 6570 sayılı Kanun’un 7’nci maddesinde sayılan tahliye nedenlerinden hiçbirine dayanmamıştır.” denilerek davanın reddine karar verilmiştir. İşbu karar, temyiz aşamasından sonra 01.07.2008 tarihinde kesinleşmiştir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulunun 01.05.2008 tarih ve YÖK.06.2008.08 sayılı inceleme raporunda kiralama süresinin dolması sebebiyle Vakfa karşı kira akdine muhalefet, otele karşı fuzuli işgalden dolayı yeniden tahliye davası açılması konusunda Üniversitenin uyarılması yönünde görüş bildirilmiştir.

Bahse konu inceleme raporuna istinaden, 15.02.1995 başlangıç tarihli sözleşmeye aykırılığın 15.12.2010 tarihine kadar giderilmesi için Vakıf ihtar edilmiştir. Vakıftan olumsuz cevap alınması üzerine Vakfa karşı akde aykırılıktan, otele karşı ise fuzuli işgalden dolayı açılan İzmir 11. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2010/305 E. sayılı dosyası ile görülen davada da vakfın akde aykırılığının bulunmadığı ve otelin de fuzuli şağil sayılmayacağı yönünde karar verilerek, dava Üniversite aleyhine sonuçlanmış ve temyiz sürecinin ardından karar 21.09.2011’de kesinleşmiştir.

Ayrıca 2006 yılından beri kira bedelinin yaklaşık %67’si gecikmeli olarak tahsil edilebilmektedir. Özellikle 2013 yılından itibaren neredeyse hiçbir kira bedeli süresi içinde tahsil edilmemiştir.

Üniversite ile Vakıf arasında imzalanan protokolün 3’üncü maddesindeki; “... *bu mukavelenin bitim tarihinden 2 ay önce kiraya verilen yerlerin boşaltılmaları ile ilgili taraflarca tebligat yapılmadığı takdirde Kira Yasası hükümleri doğrultusunda mukavele şartları aynen uzar”*, 6570 sayılı Kanun’un 11’inci maddesindeki; “*Kiracı kira müddetinin bitmesinden en az on beş gün evvel mecuru tahliye edeceğini yazı ile bildirmediği takdirde sözleşme aynı şartlarla bir yıl uzatılmış sayılır.*” ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu’nun 347’nci maddesindeki; “*Konut ve çatılı işyeri kiralalarında kiracı, belirli süreli sözleşmelerin süresinin bitiminden en az onbeş gün önce bildirimde bulunmadıkça, sözleşme aynı koşullarla bir yıl için*

uzatılmış sayılır. Kiraya veren, sözleşme süresinin bitimine dayanarak sözleşmeyi sona erdiremez. Ancak, on yıllık uzama süresi sonunda kiraya veren, bu süreyi izleyen her uzama yılının bitiminden en az üç ay önce bildirimde bulunmak koşuluyla, herhangi bir sebep göstermeksizin sözleşmeye son verebilir.” hükümleri gereğince zımnen sözleşmenin her yıl aynı şartlarda bir yıl daha uzatıldığı kabul edilerek 15.02.2015 tarihine kadar gelinmiştir.

Üniversite tarafından 12.11.2015 tarihinde Vakfa yazılı ihtar yapılarak otelin kira süresinin 15.02.2015 tarihi itibarıyla sona erdiği ifade edilmiş ve 15.02.2016 tarihinde otelin boşaltılması talep edilmiştir.

Vakfın otel binasını Üniversiteye belirtilen sürede teslim etmemesi nedeniyle Üniversite tarafından 2886 sayılı Kanun’un 64’üncü maddesi ve 6098 sayılı Borçlar Kanunu’nun konut ve çatılı işyeri kiralarda sözleşmenin sona ermesine ilişkin hükümleri düzenleyen 347’inci maddesine dayanarak tahliye davası açılmıştır. İzmir 3. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2016/542 E sayılı dosyasında görülen davada özetle “Davalı ... A.Ş (otel) ile davalı Vakıf arasında 24.08.1993 tarihli ve 25 yıl süreli alt kira sözleşmesi akdedilmiştir. Davaya konu taşınmazın 10 yıllık kira süresi 15.02.2005 tarihinde dolmuş olup, anılan 15.02.1995 tarihli protokolün 3 üncü maddesinde yer alan “(...) bu mukavelelerin bitim tarihinden 2 ay önce kiraya verilen yerlerin boşaltılmaları ile ilgili taraflarca tebligat yapılmadığı takdirde Kira Yasası hükümleri doğrultusunda mukavele şartları aynen uzar” hükmü ile Borçlar Kanunu’nun 347’nci maddesinde belirtilen 10 yıllık uzama süresi sonunda kiraya veren bu sürenin bitiminden en az 3 ay önce bildirimde bulunmak koşuluyla herhangi bir sebep göstermeksizin sözleşmeye son verilebilir hükümleri uyarınca 10 yıllık ek uzatma süresi 15.02.2015 tarihinde sona ermiştir. 12.11.2015 tarihinde davacı tarafın yazısı ile her iki davalıya ihtirat yapılmış, davaya konu taşınmazın 15.02.2016 tarihinde boş olarak teslimi istenilmiştir.

10 yıllık uzama süresi 15.02.2015 tarihinde sona erdiği, bu süreden 2 ay önce bildirimde bulunulması gerekmesine rağmen 12.11.2015 tarihinde ihtar bildiriminde bulunulduğu, sözleşmenin aynı şartlarla 10 yıl süre ile uzadığı anlaşıldığından davacının davası reddedilmiştir(...)” denilerek Üniversite aleyhine karar verilmiştir. Dava süreci temyiz aşamasında devam etmektedir.

Yukarıda ayrıntılarıyla açıklanana her iki irtifak hakkı tesis etme yoluyla yapılan kiralama işlemlerinde uygulanması gereken;

6570 sayılı Kanun’un 7’nci maddesinin (e) bendinde; “Kira şartlarına ve Borçlar

Kanununun bu kanuna aykırı olmayan hükümlerine riayet edilse bile aşağıdaki yazılı hallerde kiralayan

(...)

e) Kira bedelini vaktinde ödememelerinden dolayı haklı olarak bir yıl içinde kendilerine iki defa yazılı ihtar yapılan

kiracılar aleyhine, ayrıca ihtar hacet kalmaksızın, kira müddetinin hitamında, tahliye davası açabilirler.”,

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 352'nci maddesinin ikinci fıkrasında; “*Kiracı, bir yıldan kısa süreli kira sözleşmelerinde kira süresi içinde; bir yıl ve daha uzun süreli kira sözleşmelerinde ise bir kira yılı veya bir kira yılını aşan süre içinde kira bedelini ödemediği için kendisine yazılı olarak iki haklı ihtar da bulunulmasına sebep olmuşsa kiraya veren, kira süresinin ve bir yıldan uzun süreli kiralarda ihtarların yapıldığı kira yılının bitiminden başlayarak bir ay içinde, dava yoluyla kira sözleşmesini sona erdirebilir.”*

hükümlere rağmen, ilgili birimler ve Hukuk Müşavirliğince haklı tahliye nedeni sayılan “kiralamanın zamanında ödenmemesi” durumunun göz ardı edilerek yukarıdaki hükümlerde belirtilen gerekli yasal prosedür işletilmemiş ve bu gerekçe ileri sürülerek dava yoluyla kira sözleşmeleri sona erdirilmemiştir.

Vakfin tahliye edilmemesi ve bu nedenle de yeniden ihaleye çıkılamaması sonucunda önemli bir kira gelirinden mahrum kalındığı açıktır.

Üniversitenin açtığı davalarda verilen kararlarda dava konusu taşınmazla ilişkin 6098 sayılı Kanun'un uygulanacağına ifade edilmesi göz önüne alındığında, gelir kaybının önlenmesi amacıyla, kira sözleşmesinin sona erdirilmesi ve tahliyenin sağlanması için 6098 sayılı Kanun'un 352'nci maddesinin ikinci fıkrasının uygulamaya konulmasına yönelik gerekli işlemlerin ivedilikle yapılması gerekmektedir.

İdarenin mevzuata aykırı uygulamaları ve kiracının tahliyesine ilişkin gerekli yasal prosedürleri işletmemesi, açıkça gelir kaybına yol açtığından, bu durumun kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasına sebebiyet verdiği değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle;

Bulgu 22-1: Kullanma İzni Verilen/İrtifak Hakkı Tesis Edilen Taşınmazlar Üzerinde

Bulunan/İşletilen Tesislerden Alınan Hasılat Payının Hatalı/Eksik Tespit Edilmesi

Hasılat paylarının oranı ile ilgili kira sözleşmesinde sehven hata yapıldığı, Sayıştay incelemesi sırasında konunun gündeme gelmesi akabinde, hasılat paylarının %1 olarak tahsil edildiği, dolayısıyla kamu zararı oluşmadığı, hasılat paylarının 324 sayılı Milli Emlak Tebliği hükümleri çerçevesinde kira dönemi boyunca geçerli olması için bulguda bahsi geçen dosyalar ile ilgili ayrı ayrı ek protokol çalışmalarının başlatıldığı ve çalışmaların ivedilikle sonuçlandırılacağı,

Bulgu 22-2: Kira Sözleşmelerine Konu Taşınmazlar Üzerinde İnşa Edilen Yapı Ve Tesislerin Kesin Kabulünün Yapılmaması

Kesin kabul tarihi olarak yapı kullanım belgelerinin tarihlerinin baz alındığı ve Kesin Kabul Tutanaklarının düzenlendiği, bahse konu tutanakların SGDB'ye gönderilerek, kira ödemelerinin bu tarihler baz alınarak başlatılması gerektiğinin bildirildiği,

Bulgu 22-3: Herhangi Bir İhale Süresi İşletilmeksizin Mülkiyeti Üniversiteye Ait Parseller Üzerinde Vakıf Lehine “Bedelsiz” İntifa Hakkı Tesis Edilmesi

Üniversite mülkiyetinde bulunan ve 48 pafta 187 ada 14 numaralı parsel ile 191 ada 4,16 ve 17 numaralı parseller üzerinde EÜ Güçlendirme Vakfı lehine tesis edilen irtifa hakkı ile yine Üniversite mülkiyetinde bulunan 3 pafta 11 ada, 18 ve 29 numaralı parseller üzerinde EÜ Güçlendirme Vakfı lehine tesis edilen irtifa hakkının 01/06/1994 tarihinde Üniversite tarafından kaldırıldığı ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun ilgili hükümleri doğrultusunda kiralama ihalelerinin yapıldığı,

Bulgu 22-4: Kiralamaları Takip Eden YİTDB Emlak Ofisi Tarafından Hukuk Müşavirliğine Zamanında Tahsil Edilmeyen Kiralar Hakkında Bildirim Yapılmaması Nedeniyle Kiracılara Yönelik Tahliye İşlemlerinin Yapılmaması

Bulguda, 6570 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinin (e) bendi ve 6098 sayılı TBK'nın 352'nci maddesinin 2'nci fıkrasında yer alan hükümlere rağmen, ilgili birimler ve Hukuk Müşavirliğince haklı tahliye nedeni sayılan “kiralardan zamanında ödenmemesi” durumunun göz ardı edilerek, belirtilen hükümlerde yer alan yasal prosedürlerin işletilmediği ve bu gerekçe ileri sürülerek dava yoluyla kira sözleşmelerinin sona erdirilmediğine ilişkin tespitte bulunulduğu,

Ancak Üniversitede kira alacaklarının tahsil edilmemesi ve/veya geç tahsil edilmesi durumunda, kira alacaklarının tahsili ile kiracının tahliyesi istemlerinin SGDB'nin görev ve

yetkisi dahilinde olduğu ve bu taleplerin Hukuk Müşavirliğine iletilmesi akabinde Hukuk Müşavirliğince yasal prosedürlerin başlatıldığı,

Bundan böyle kira sözleşmelerinin sona erdirilmesi ve tahliyenin sağlanmasına yönelik 6098 sayılı Kanununun 352'nci maddesinin ikinci fıkrası hükümlerinin titizlikle uygulanacağı, bildirilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında;

1: Kullanma izni verilen/irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar üzerinde bulunan/işletilen tesislerden alınan hasılat payının hatalı/eksik tespit edilmesi ile ilgili olarak; hasılat paylarının oranı ile ilgili kira sözleşmesinde sehven hata yapıldığı, Sayıştay incelemesi sırasında konunun gündeme gelmesi akabinde, hasılat paylarının %1 olarak tahsil edildiği, dolayısıyla kamu zararı oluşmadığı, hasılat paylarının 324 sayılı Milli Emlak Tebliği hükümleri çerçevesinde kira dönemi boyunca geçerli olması için bulguda bahsi geçen dosyalar ile ilgili ayrı ayrı ek protokol çalışmalarının başlatıldığı ve çalışmaların ivedilikle sonuçlandırılacağı beyan edilmiştir.

Bulguya konu kiralamaları yapan firmalardan bazılarının İdarenin yazılı talebi üzerine yıllık hasılat paylarını %1 üzerinden yatırmaları geçici bir çözüm olup; bu konudaki sorunun tüm kiralama süresini kapsayacak şekilde çözümlenebilmesi için taraflar arasında imzalanan kira sözleşmelerinin İdareye ödenecek hasılat miktarını düzenleyen maddelerinin mevzuat hükümleri doğrultusunda tadil edilmesinin gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

2: Kira sözleşmelerine konu taşınmazlar üzerinde inşa edilen yapı ve tesislerin kesin kabulünün yapılmaması ile ilgili olarak; Kesin kabul tarihi olarak yapı kullanım belgelerinin tarihlerinin baz alındığı ve Kesin Kabul Tutanaklarının düzenlendiği, bahse konu tutanakların SGDB'ye gönderilerek, kira ödemelerinin bu tarihler baz alınarak başlatılması gerektiğinin bildirildiği beyan edilmiştir.

Hakkın başlangıç tarihi olarak yapı ruhsatının alınma tarihinin esas alınması ve bu tarihten itibaren işletme süresi ile sınırlandırılması yeterli olmayıp, taraflar arasında akdedilen sözleşmelerin bu doğrultuda tadil edilmesi/ek sözleşme düzenlenmesinin gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

3: Herhangi bir ihale süresi işletilmeksizin mülkiyeti üniversiteye ait parseller üzerinde vakıf lehine "bedelsiz" intifa hakkı tesis edilmesi ile ilgili olarak;

Üniversite mülkiyetinde bulunan parseller üzerinde EÜ Güçlendirme Vakfı lehine tesis edilen irtifa haklarının 1994 tarihinde Üniversite tarafından kaldırıldığı ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun ilgili hükümleri doğrultusunda kiralama ihalelerinin yapıldığı bildirilmiştir.

2886 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesi gereği öncelikle tahmin edilen bedel tespiti yapılması daha sonra da bu bedel esas alınarak çıkılacak ihaleye göre oluşacak uygun bedel üzerinden intifa hakkı tesis edilmesi gerekmektedir.

Buna karşın Üniversite tarafından herhangi bir ihale süreci işletilmeksizin söz konusu Yönetim Kurulu Kararına istinaden mülkiyeti Üniversiteye ait söz konusu parseller üzerinde sırasıyla 13.01.1993 ve 19.09.1993 tarihlerinde Vakıf lehine "bedelsiz" intifa hakkı tesis edilmiştir. Dolayısıyla yapılan işlemlerin, hem bahse konu Yönetim Kurulu Kararlarına hem de 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na açıkça aykırılık teşkil etmekte olup, kanuni dayanaktan yoksun olduğu değerlendirilmiştir.

4: Kiralamaları takip eden YİTDB Emlak Ofisi tarafından Hukuk Müşavirliğine zamanında tahsil edilmeyen kiralar hakkında bildirim yapılmaması nedeniyle kiracılara yönelik tahliye işlemlerinin yapılmaması ile ilgili olarak; Üniversitede kira alacaklarının tahsil edilmemesi ve/veya geç tahsil edilmesi durumunda, kira alacaklarının tahsili ile kiracının tahliyesi istemlerinin SGDB'nin görev ve yetkisi dahilinde olduğu ve bu taleplerin Hukuk Müşavirliğine iletilmesi akabinde Hukuk Müşavirliğince yasal prosedürlerin başlatıldığı, bundan böyle kira sözleşmelerinin sona erdirilmesi ve tahliyenin sağlanmasına yönelik 6098 sayılı Kanunun 352'nci maddesinin ikinci fıkrası hükümlerinin titizlikle uygulanacağı bildirilmiştir.

Bulguda belirtilen mevzuat hükümlerine rağmen, ilgili birimler ve Hukuk Müşavirliğince haklı tahliye nedeni sayılan "kiraların zamanında ödenmemesi" durumunun göz ardı edilerek gerekli yasal prosedürler işletilmemiş ve bu gerekçe ileri sürülerek dava yoluyla kira sözleşmeleri sona erdirilmemiştir.

Vakfın tahliye edilmemesi ve bu nedenle de yeniden ihaleye çıkılamaması sonucunda önemli bir kira gelirinden mahrum kalındığı açıktır.

Üniversitenin açtığı davalarda verilen kararlarda dava konusu taşınmaza ilişkin 6098 sayılı Kanun'un uygulanacağı ifade edilmesi göz önüne alındığında, gelir kaybının önlenmesi amacıyla, kira sözleşmesinin sona erdirilmesi ve tahliyenin sağlanması için 6098 sayılı Kanun'un 352'nci maddesinin ikinci fıkrasının uygulamaya konulmasına yönelik gerekli

işlemlerin ivedilikle yapılması gerekmektedir.

İdarenin mevzuata aykırı uygulamaları ve kiracının tahliyesine ilişkin gerekli yasal prosedürleri işletmemesi, açıkça gelir kaybına yol açtığından, bu durumun kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasına sebebiyet verdiği değerlendirilmiştir.

BULGU 16: İrtifak Hakkı Tesis Edilen/Uzun Süreli Kiralanan Alanlarda Yapılan Binaların Altında Açılan Ticari İşletmelerden Hasılat Payı Alınmaması

İrtifak hakkı tesis edilen/uzun süreli kiralanan alanlarda yapılan binaların altında açılan ticari işletmelerden hasılat payı alınmadığı görülmüştür.

EÜ Öğrenci Köyüne İlave Yurt Yapılması ve 25 Yıllığına Kiraya Verilmesi İş kapsamında 18.11.2015 tarihinde taraflar arasında imzalanan sözleşmede kiralama amacının 2 ayrı bloktan oluşmak üzere toplamda 20.000 m² kapalı alan + 2.000 m² açık alanda 1.000 öğrenci kapasiteli yurt yapılması olduğu belirtilmiştir.

Kiralayan tarafından (A) ve (B) Blok olmak üzere 2 Blok halinde yurt yapımı planlanmış, (A) Bloğun tamamlanmasını takiben hak lehdarı 14.03.2017 tarihinde İdareye başvurarak taşınmazın giriş kısmında bulunan ve sözleşmede kantin olarak işletilmesi için izin verilen toplam 847 m² alanı ticari alana dönüştürmek için İdareden izin istemiş (market, fast-food, ev yemekleri, kozmetik, kahveci, köfte-pizza ve restoran ve kafe) ve talep edilen iznin İdare tarafından kendisine verildiği anlaşılmıştır.

324 sayılı Milli Emlak Tebliğinin 14'üncü maddesinin "B. Hasılat payları" başlıklı bölümünün (4) ve (5) no'lu bentlerinde aynen:

"(4) Hazine taşınmazı üzerinde bulunan tesisin tamamının veya bir kısmının hak lehtarınca üçüncü kişilere kiraya verilmesi hâlinde; hak lehtarından brüt kira üzerinden, kiracıdan/kiracılardan ise, tesisin işletilmesinden elde edilecek toplam yıllık hasılatın hak lehtarına ödenen kira bedeli düşüldükten sonra, kalan tutar üzerinden sözleşmesinde belirtilen oranda pay alınacaktır. Hak lehtarı ile kiracı arasında yapılan kira sözleşmesinin bir örneği İdareye verilecektir. Kira payları, hak lehtarı ile kiracı arasında yapılan sözleşmeye göre kira bedellerinin hak lehtarına ödenmesi gereken ayı takip eden ayın yirminci günü mesai saati bitimine kadar ilgili muhasebe birimine yatırılacaktır. Kiracılardan alınamayan hasılat payları hak lehtarından alınacaktır.

(5) Yıllık hasılatın tespitinde; 26/12/1992 tarihli ve 21447 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğinde yer alan "60. Brüt Satışlar" tanımı esas alınacaktır."

şeklinde düzenleme yapılmıştır.

İznil verildiği tarihte 324 sayılı Milli Emlak Tebliği yürürlükte olduğu halde İdare yazısında yurt binasının altında açılan ticari işletmelerin elde ettikleri hasıllardan mevzuat uyarınca Üniversiteye pay vermeleri gerektiğine dair herhangi bir bildirimde bulunulmadığı görülmüştür. Bu nedenle de; söz konusu ticari işletmeler 2017 yılı sonunda elde ettikleri hasıllardan mevzuat gereği Üniversiteye ödemeleri gereken payları yatırmamışlar ve kamu gelir kaybına uğramıştır.

Hak lehdarı ile Üniversite arasında imzalanan sözleşmenin ivedilikle tadil edilerek yurt binalarının altındaki ticari işletmelerin yıllık hasıllarından mevzuat doğrultusunda alınması gereken paylarla ilgili madde konulmasının gerekli ve şart olduğu değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle; EÜ Öğrenci Köyüne ilave yurt yapılması ve 25 yıllığına işletilmesi işi kapsamında yapılan ve ticari alan olarak kiralanmasına izin verilen yerler ile ilgili hasılat paylarının alınmasına ilişkin ek protokol çalışmalarının başlatıldığı, Denetim Raporunda bahsedilecek hususları da dikkate almak adına protokol için beklenildiği, bu bağlamda 324 sayılı Milli Emlak Tebliğinin 14'üncü maddesinin hükümleri doğrultusunda ek protokol düzenlenmesi çalışmasının en kısa zamanda başlatılacağı bildirilmiştir.

Sonuç olarak; irtifak hakkı tesisi yoluyla uzun süreli olarak kiralanın taşınmazın girişinde ticari işletmeler açılmasına ait iznil verildiği tarihte 324 sayılı Milli Emlak Tebliği yürürlükte olduğu halde İdarenin yazısında yurt binasının altında açılan ticari işletmelerin elde ettikleri hasıllardan mevzuat uyarınca Üniversiteye pay vermeleri gerektiğine dair herhangi bir bildirimde bulunulmamış, bu nedenle; söz konusu ticari işletmeler 2017 yılı sonunda elde ettikleri hasıllardan mevzuat gereği Üniversiteye ödemeleri gereken payları yatırmamışlar ve kamu gelir kaybına uğramıştır.

Hak lehdarı ile Üniversite arasında imzalanan sözleşmenin ivedilikle tadil edilerek yurt binalarının altındaki ticari işletmelerin yıllık hasıllarından mevzuat doğrultusunda alınması gereken paylarla ilgili madde konulmasının gerekli ve şart olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 17: Üniversite Tarafından Gerçekleştirilen İrtifak Hakkı Tesisi ve Uzun Süreli Kiralama İşlemlerinde Kiralayanların/Lehine İrtifak Hakkı Tesis Edilenlerin Sözleşme ile Kendilerine Verilen Alanlardan Daha Fazlasını Kullanmalarına Karşın İdare Tarafından Aleyhlerinde Herhangi Bir İşlem Tesis Edilmemesi

EÜ Öğrenci Köyüne İlave Yurt Yapılması ve 25 Yıllığına Kiraya Verilmesi İşi kapsamında Üniversite tarafından gerçekleştirilen irtifak hakkı tesisi ve uzun süreli kiralama işlemi çerçevesinde taraflar arasında imzalanan sözleşmede belirtilen “kapalı alan” ve “açık alan” sınırlarının kiralayan tarafından aşıldığı ve kiralayanın kendisine tahsis edilen alanlardan daha büyük arazileri kullandığı halde İdare tarafından uyarılmadığı ve hakkında herhangi başkaca bir işlem tesis edilmediği anlaşılmış ve bu durum aşağıda ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

18.11.2015 tarihinde taraflar arasında imzalanan sözleşmede kiralama amacının 2 ayrı bloktan oluşmak üzere toplamda 20.000 m² kapalı alan + 2.000 m² açık alanda 1.000 öğrenci kapasiteli yurt yapılması olduğu belirtilmiştir.

Hal böyle iken; 2017 yılı denetim programı çerçevesinde yerinde yapılan ölçümlerde kiracı şirketin 20.000 m² kapalı alan yerine 12.880 m² A Blok + 12.880 m² B Blok olmak üzere toplamda 25.760 m² kapalı alan, 2.000 m² açık alan yerine de 16.291 m² açık alanı kullandığı ve 1.000 kişi kapasiteli yurt yerine 1.440 öğrenci kapasiteli yurt yaptığı ve bu alan taşmaları için İdareden herhangi bir izin almadığı tespit edilmiştir.

Kapalı alan kullanımı yurt binaları için alınan Yapı Kullanım Ruhsatlarında da açıkça görülmektedir.

Firmanın yıllık kirası toplamda 22.000 m² alan kullanımı ve 1.000 öğrenci kapasiteli bir yurt yapılması ve işletilmesi karşılığı belirlenmiş olup; firma kendisine tahsis edilen alandan 5.760 m² kapalı+14.291 m² açık alan olmak üzere toplam 20.051 m² daha fazla alanı işgal etmiş durumdadır. Bunun sonucu olarak ta yurttaki öğrenci kapasitesi de % 44 oranında artmış, dolayısıyla şirket kazancı da bu oranda yükselmiştir.

Gelinen noktada inşaatı tamamlanarak işletmeye açılan yurtlar için geriye dönük işlem yapılması mümkün olmayıp, İdarenin firmadan fuzuli şagil olduğu alan ve artan öğrenci kapasitesi karşılığı elde edilen gelir oranında kira bedelini artırmasını talep etmesinin ve bu doğrultuda kiralama işine ait sözleşmenin tadil edilmesinin/ek sözleşme yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle; kiralama/irtifak hakkı tesisinin İMİDB'nin görev ve yetki alanı içinde olduğu, EÜ Öğrenci Köyüne ilave yurt yapılması ve 25 yılına kiraya verilmesi işi kapsamında hak lehtarınca gerek fazla yaptırılan kapalı alan ve kapasite artışı ile gerek fazla

kullanılan açık alanlara ilişkin tespite yönelik çalışmaların başlatıldığı, çalışmalar tamamlanır tamamlanmaz, mevcut sözleşme dışı kullanım alanlarına ilişkin fuzuli şagil işlemlerinin yapılacağı ve kira bedelinin artırımına ilişkin ek sözleşmelerin düzenleneceği

bildirilmiştir.

Sonuç olarak; Kamu idaresi cevabında, bulguya konu kiralama/irtifak hakkı tesisinin kiraya verilmesi işi kapsamında hak lehtarınca gerek fazla yaptırılan kapalı alan ve kapasite artışı ile gerek fazla kullanılan açık alanlara ilişkin tespite yönelik çalışmaların başlatıldığı, çalışmalar tamamlanır tamamlanmaz, mevcut sözleşme dışı kullanım alanlarına ilişkin fuzuli şagil işlemlerinin yapılacağı ve kira bedelinin artırımına ilişkin ek sözleşmelerin düzenleneceği bildirilmiştir.

BULGU 18: Üniversite Mülkiyetindeki Taşınmazların Mevzuata Aykırı Olarak Pazarlık Usulü ile İhale Edilmesi

EÜ merkez kampüsü ve çeşitli yerleşkelerinde bulunan muhtelif büyüklüklerdeki çay ocağı, kafeterya, kantin, fotokopi odası, kuaför, büro, Automatic Teller Machine (ATM), otopark gibi kiralanabilir ünitelerin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51/g maddesine göre, pazarlık usulü ile kiraya verildiği tespit edilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde, genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütüleceği, 36'ncı maddesinde ise, bu Kanunun 1'inci maddesinde yazılı işlere ilişkin ihalelerde, tekliflerin gizli olarak verilmesini sağlayan kapalı teklif usulünün esas olduğu, ancak 44'üncü maddede gösterilen işlerin belli istekliler arasında kapalı teklif usulüyle, 45'inci maddede gösterilen işlerin açık teklif usulüyle, 51'inci maddede sayılan işlerin pazarlık, 52'nci maddede gösterilen işlerin de yarışma usulüyle yaptırılabilen hüküm altına alınmıştır.

Kanun'un "Pazarlık usulüyle yapılacak işler" başlıklı mezkur 51 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde hangi işlerin bu kapsamda ihale edilebileceği şu şekilde belirlenmiştir;

"g) Kullanışlarının özelliği, idarelere yararlı olması veya ivediliği nedeniyle kapalı veya açık teklif yöntemleriyle ihalesi uygun görülmeyen, Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malların kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi,"

Madde hükmünde belirtildiği üzere taşınmazların kiralanması hususunda bu fıkra kapsamında pazarlık usulünün uygulanabilmesi için şu iki şartın birlikte mevcudiyeti gerekmektedir;

1- Taşınmazın, Devletin özel mülkiyetindeki veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlardan olması,

2- İşin özelliği, idareye yararlı olması veya ivediliği gereği kapalı yada açık teklif yöntemlerinin kullanılamıyor olması.

Dolayısıyla 51/g yöntemine göre pazarlık usulünün; Devlete ait taşınmazlar kavramının karşılığı olan, genel bütçeli kuruluşlara ait taşınmazlar yani tapuda Maliye Hazinesi adına kayıtlı taşınmazlar dışında uygulanması mümkün değildir.

Nitekim bu durum belediyeye ait bir taşınmaza (Hazine taşınmazı olmayan) yönelik olarak Antalya 2. İdare Mahkemesince verilen 31.10.2006 tarih ve 2006/1861 sayılı Kararı onayan Danıştay 13. Dairesinin vermiş olduğu 21.10.2008 tarih ve 2008/6874 sayılı Kararda da şu şekilde açıkça ifade edilmiştir:

“Mülkiyeti belediyelere ait taşınmazların "Devletin özel mülkü" ve "Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yer"lerden (kayalar, tepeler, dağlar, kaynaklar, sahipsiz şeyler, akarsular, kıyılar vb.) olmadığı tartışmasız olduğu, bu nedenle belediyelere ait taşınmazların 2886 sayılı Yasa'nın 51. maddesinin (g) bendi kapsamında kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi yoluyla devrinin olanaklı olmadığına (...) oy çokluğuyla karar verildi.”

Yukarıda ayrıntılı olarak açıklanan gerekçelerle; üniversitelerin mülkiyetlerinde bulunan taşınmazların kiralama işlemlerinin, 2886 sayılı Kanun'un 51/g bendine göre ihale edilmesi mümkün olmayıp, tahmin edilen bedelin dikkate alınması kaydıyla kapalı veya açık ihale yöntemine göre sonuçlandırılması gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında özetle; 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51/g maddesinin “Maliye Hazinesi adına kayıtlı taşınmazlar dışında uygulanması mümkün değildir” denilerek Üniversitenin birçok risk ile yüz yüze kaldığı, geçmişte yaşanan olaylar çerçevesinde muhatap olunan kiracılar ile kampüsün huzur ve güvenliğini tehlikeye düşürecek durumlar meydana geldiği, görevli personelin de zor durumda kaldığı, tüm bu olaylara imkân vermemek adına gerek Maliye Hazinesi adına kayıtlı gerekse Üniversite adına kayıtlı taşınmaz üzerinde bulunan kiralama konusu yerlerin pazarlık usulü ile ihale edildiği,

Ayrıca Kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması yönünde azami çaba sarf edilerek pazarlık usulü ile ihale edilmesine karşın herhangi bir kamu zararı oluşmadığı, kira bedellerinin emsal yerlere göre yüksek olduğu,

Bu kapsamda 2886 sayılı Yasa'nın 51/g maddesinde yer alan ilgili hükümlerin üniversitelerin özel mülkiyetindeki taşınmazlar hakkında da uygulanacağına ilişkin maddelere atıfta bulunmak suretiyle özel düzenleme yapılması halinde anılan Yasa hükümlerinin lafzı ve ruhuyla üniversiteler açısından da bir bütünlük arz edeceği,

bildirilmiştir.

Sonuç olarak; bulguda ayrıntıları ile açıklandığı üzere; üniversitelerin mülkiyetlerinde bulunan taşınmazların kiralama işlemlerinin, 2886 sayılı Kanun'un 51/g bendine göre ihale edilmesi mümkün olmayıp, tahmin edilen bedelin dikkate alınması kaydıyla kapalı veya açık ihale yöntemine göre sonuçlandırılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 19: Üniversite Mülkiyetinde Bulunan Taşınmaz Üzerine Turistik Konaklama Tesisi ve Benzin İstasyonu Yapılması Şartıyla Kiraya Verilmesi İşleminde Mevzuata Aykırı Uygulamalar Yapılması

Üniversite mülkiyetinde bulunan ve Bornova tapusunda 48 pafta,191 ada,6 parselinde kayıtlı 13.753 m²'lik yer üzerine turistik konaklama tesisi ve benzin istasyonu yapılması şartıyla EÜ Güçlendirme Vakfına (25) yirmi beş yıllığına kiraya verilmesi işleminde mevzuata aykırı uygulamalar yapıldığı tespit edilmiştir.

21.02.1995 tarih ve 15 sayılı EÜ Yönetim Kurulu Kararında; İzmir ili civarında mevcut turizm amaçlı konaklama tesislerinin ise yetersiz kalması nedeniyle hem ülke turizmine bir nebze olsun katkıda bulunulabilmesi hem de Çeşme Meslek Yüksekokulu Otel Yöneticiliği, Turizm Rehberliği ve Seyahat İşletmeciliği Bölümleri Öğrencilerinin staj yapmalarına imkan tanınabilmesi gerekçe gösterilerek Üniversite mülkiyetinde bulunan ve Bornova tapusunda 48 pafta,191 ada,6 parselinde kayıtlı 13.753 m²'lik yerin konaklama tesisi ve benzin istasyonu yapılması kaydıyla Ege Üniversitesi Güçlendirme Vakfına (25) yirmi beş yıllığına kiralanmasına karar verilmiştir.

2886 sayılı Kanun'un 64'üncü maddesindeki: "(...)Kiraya verilecek taşınır ve taşınmaz malların kira süresi, on yıldan çok olamaz. Turistik tesis kurulacak yerlerin ve turistik tesislerin (...)ihtiyacı olan arazilerin on yıldan fazla süre ile kiraya verilmesi mümkündür." hükmü

gereğince 03.04.1995 tarihinde söz konusu yerin konaklama tesisi ve benzin istasyonu yapılması kaydıyla EÜ Güçlendirme Vakfına (25) yirmi beş yıllığına kiralanması için Milli Eğitim Bakanlığında onay alınmıştır.

Kiralama işlemi, 2886 sayılı Kanun'un 51 inci maddesinin (g) bendi gereğince pazarlık usulüyle yapılarak, EÜ Güçlendirme Vakfı ile kira başlangıç tarihi 15.04.1995 olacak şekilde 14.04.1995 tarihinde 25 yıllık protokol yapılmıştır.

İdare ile Vakıf arasında yapılan protokolün 5'inci maddesinde; *"Kira konusu yerin üzerine inşa edilecek turistik konaklama tesisi ve benzin istasyonu yapımı, 31.12.1996 tarihine kadar tamamlanacaktır. Yapım işinin süresinde tamamlanmaması durumunda 2886 sayılı Devlet İhale Kanununu hükümleri dairesince süre uzatımı verilir. Yapım işi ile ilgili her türlü giderler müstecire aittir. Yapım işinin tamamlanmasını müteakiben kira konusu yer üzerine yapılan tesisler, kira tarihindeki rayiç bedeller üzerinden kiralanacaktır."*

6'ncı maddesinde; *"Müstecir kira konusu yeri, mali imkansızlıklar nedeniyle; idarenin iznini almak, bu mukavele şartlarındaki yükümlülüğü devam etmek, kiralama müddetini aşmamak ve maksadına uygun kullanmak kaydıyla, üçüncü şahıslarla birlikte işletebilir veya kiralayabilir. Bu durumda ortaklar arasında doğabilecek ihtilaflar idareyi bağlamaz. İdarenin muhatabı Vakıftır."*

7'nci maddesinde; *"Müstecir iş bu mukavelede belirlenen hükümlerine uymadığı takdirde 10 gün ara ile iki defa ihtar edilir. Bu ihtara rağmen aynı durumun devam etmesi halinde ayrıca protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın mukavele feshedilir."*

11'inci maddesinde ise; *"Kira süresi sona erdiğinde, kiraya verilen yer üzerindeki tesislerle birlikte müstecir tarafından idareye bedelsiz teslim edilir. Teslim işlemi zamanında yapılmadığı takdirde müstecir her geçen gün için o günkü yıllık kira bedelinin %0,5 oranında ceza ödeyecektir."*

denilmektedir.

Kira konusu yerin üzerine yapılan benzin istasyonu inşaatı tamamlanarak vakfa kiraya verilmiş ancak taraflar arasındaki protokolün 5'inci maddesi uyarınca, 31.12.1996 tarihine kadar yapımının tamamlanacağı öngörülen turistik amaçlı konaklama tesisi aradan 20 yıl geçmesine rağmen halen yapılmamıştır.

Kaldı ki 2005 yılından beri kira bedellerinin yaklaşık %90'ı gecikmeli olarak tahsil

edilebilmiştir.

Konaklama tesisi yapılmamasına ve kira bedellerinin büyük ölçüde gecikmeli olarak tahsil edilmesine rağmen idare tarafından Vakfa karşı hukuki yaptırım niteliğinde herhangi bir işlem yapılmamış, vakfin taahhüdünü yerine getirmemesi nedeniyle protokolün ilgili hükümleri uygulamaya konmamıştır.

Kamu menfaatinin korunması açısından konaklama tesisi yapılmadığı için idarenin protokolü feshetmesi veya tadil ederek kira sözleşmesini 10 yıla indirmesi gerekmekte iken, bu işlemler yapılmamıştır. Çünkü bu durumda 25 yıl kiralamaya imkan veren 2886 sayılı Kanun'un 64 üncü maddesinin uygulanmasının mümkün olmayacağı aşikardır.

İdarenin bugüne kadar Vakıf aleyhine herhangi bir işlem tesis etmemesi, hem protokol hükümlerine, hem de 2886 sayılı Kanun'un turistik tesis yapımı kaydıyla 10 yıldan fazla kiralamaya izin veren yukarıda anılan 64 üncü maddesine aykırılık teşkil ettiği gibi, kiralama süresi sonunda idarenin mülkiyetinde olması öngörülen konaklama tesisinden de mahrum kalınmasına sebebiyet vermiştir.

İdarenin mevzuata aykırı uygulamalarının, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılmayarak, açıkça gelir ve varlık (taşınmaz) kaybına yol açtığı,

Bahse konu protokolün feshedilmesine yönelik işlemlerin ivedilikle başlatılması gerektiği

değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında özetle; 20/10/1995 tarih ve 15 sayılı EÜ Yönetim Kurulu Kararı uyarınca, mülkiyeti Üniversiteye ait 48 pafta, 191 ada 6 numaralı 13.753 m²'lik parsel üzerine konaklama tesisi ve benzin istasyonu yapılması kaydıyla 25 yıllığına kiraya verilmesine ilişkin ihale yapıldığı ve 15/04/1995 kira başlangıç tarihli EÜ Güçlendirme Vakfı ile kira protokolünün yapıldığı,

Anılan protokol uyarınca turistik konaklama tesisi ve benzin istasyonu yapımına başlanıldığı, önce benzin istasyonu inşaatının yapıldığı, turistik konaklama tesisinin de inşaatına başlanma safhasında 1996 yılında Üniversite kampüsünde, Bornova Belediye Başkanlığınca imar planı uygulamasına gidildiği, anılan plan uyarınca Üniversite kampüsü içinde iki farklı bölgenin ticari yapılaşma alanı olarak belirlendiği, bu alan dışında kalan bölgelerde ise ticari yapılaşma imkânının kalmadığı,

Bahse konu benzin istasyonu ticari yapılaşma alanı dışında kaldığı için, turistik konaklama tesisi için ek ticari yapılaşmanın mümkün olmadığı, turistik konaklama ve benzin istasyonunun yapılması planlanan 13.753 m²'lik parselin, işlem gördüğü ve sadece benzin istasyonunun bulunduğu 31LIVA-IVD pafta 191 ada 42 numaralı 4.252 m²'lik bir parselde dönüştüğü,

Üniversite Kampüs Plan Notunun 5'inci maddesi uyarınca, daha önce inşa edilmiş mevcut benzin istasyonunun aynen muhafaza edildiği ve mevcut hali ile dondurulduğu,

Ayrıca EÜ Güçlendirme Vakfı Başkanlığı tarafından Üniversiteye gönderilen yazıda; Vakıflar Genel Müdürlüğü, İzmir Bölge Müdürlüğü tarafından kendilerine gönderilen yazı ile benzin istasyonunun bulunduğu alanda sözleşme gereği Kipa AŞ tarafından yapılması gereken turistik tesisin inşası konusunda girişimde bulunulmasının istendiği; Kipa AŞ'ye çekilen ihtarname ile turistik tesisin inşası için gerekli iş ve işlemleri başlanılmasının istenildiği, Kipa AŞ'den alınan cevabi yazıda ise mevcut parselde ifraz işlemi uygulaması nedeniyle emsal hakkının bulunup bulunmadığının sorulduğu, Üniversite tarafından Güçlendirme Vakfına gönderilen 08/06/2015 tarih ve 47271559-1137 sayılı cevabi yazı ile bahse konu alanın güney ve batısında bulunan 14002 ada 1 numaralı parseldeki alanın tamamen fıstık çamı olduğu ve takriben 30 yaşlarındaki ağaçlar ile kaplı olduğuna ilişkin teknik rapor ve alan görüntüsünün gönderildiği,

EÜ Güçlendirme Vakfı Başkanlığına gönderilen 29/07/2015 tarih ve 47271559-1550 sayılı ikinci bir yazı ile ilgili parsel üzerindeki mevcut yapılaşmanın (benzin istasyonu) imar durumundan ayrık nizam Emax 0.20 emsal koşulu sağlandığından, söz konusu alanda ilave bir yapılaşma düzenlemesinin mümkün olmadığı bildirildiği, vaziyet planı, imar durum sureti ve alan görüntüsünün yazı içinde gönderildiği, aynı yazıda 191 ada 42 numaralı parselin batı ve güney cephesinden Orman Bölge Müdürlüğüne tescilli fıstık çam ormanı olduğunun bir kez daha belirtildiği,

bildirilmiştir.

Sonuç olarak; Kamu idaresi cevabında, Mülkiyeti Üniversiteye ait 48 pafta, 191 ada 6 numaralı 13.753 m² lik parsel üzerine konaklama tesisi ve benzin İstasyonu yapılması kaydıyla 25 yıllığına kiraya verilmesine ilişkin ihale yapıldığı ve 15/04/1995 kira başlangıç tarihli EÜ Güçlendirme Vakfı ile kira protokolünün yapıldığı belirtilmiş, söz konusu protokol uyarınca önce benzin istasyonu inşaatının yapıldığı, 1996 yılında Üniversite kampüsünde, Bornova

Belediye Başkanlığınca imar planı uygulamasına gidilerek, Kampüs içinde iki farklı bölgenin ticari yapılaşma alanı olarak belirlendiği, bahse konu benzin istasyonunun ticari yapılaşma alanı dışında kaldığı, konaklama ve benzin istasyonunun yapılması planlanan 13.753 m²'lik parselin, işlem gördüğü ve sadece benzin istasyonunun bulunduğu 191 ada 42 numaralı 4.252 m²'lik bir parsele dönüştüğü ve turistik tesisin yapılacağı parselin güney ve batısında Orman Bölge Müdürlüğünce tescilli fıstık çam ormanı bulunduğu gerekçe gösterilerek turistik konaklama tesisinin yapımının mümkün olmadığı ifade edilmiştir.

İmar planındaki değişiklik nedeniyle turistik konaklama tesisinin yapılamadığı ifade edilse de, bu durumun 1996 yılında bilinmesine rağmen Vakfa karşı herhangi bir hukuki girişimde bulunulmamış, Vakfın taahhüdünü yerine getirmemesi sebebiyle bulguda ayrıntılı olarak belirtilen protokol hükümlerini uygulamak için harekete geçilmemiştir.

Kaldı ki 2012 yılında Vakfın, Vakıflar Genel Müdürlüğünce denetlenmesi üzerine, 2015 yılına kadar Üniversite ve Vakıf arasında turistik konaklama tesisinin yapılması konusunda herhangi bir yazışma dahi yapılmamıştır.

31.12.1996 tarihine kadar yapımının tamamlanacağı öngörülen turistik amaçlı konaklama tesisin aradan 20 yıl geçmesine rağmen halen yapılmaması ve 2005 yılından beri kira bedelinin yaklaşık %90'ının gecikmeli olarak tahsil edilmesine rağmen, İdarenin bugüne kadar Vakıf aleyhine herhangi bir hukuki işlem yapmaması hem protokol hükümlerine, hem de 2886 sayılı Kanun'un 64'üncü maddesine aykırılık teşkil etmektedir.

Turistik konaklama tesisinin yapılamayacağını anlaşıldığı anda, turistik tesis yapımı kaydıyla 25 yıl kiralamaya imkan veren 2886 sayılı Kanun'un 64'üncü maddesinin uygulanma imkanı kalmayacağından, İdarece protokolün feshedilmesi veya tadil edilerek kira sözleşmesini 10 yıla indirmesi gerekmekte iken, bu işlemler yapılmamıştır.

İdarenin kamu menfaatini yadsıyan mevzuata aykırı uygulamaları, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılmamasına sebebiyet verdiği gibi, kira süresinin 10 yıla indirilmemesi nedeniyle yeniden ihaleye çıkılamaması sonucunda önemli bir kira geliri kaybına uğranılmasına yol açmıştır.

Bu itibarla, imar planının değiştirilmesi sebebiyle turistik konaklama tesisinin yapılması artık mümkün olmadığından, 6098 sayılı Borçlar Kanunu'nun 136-138'inci maddelerinde düzenlenen "ifa imkansızlığı"na ilişkin hükümlerin uygulanması için gerekli hukuki işlemlerin ivedilikle başlatılması gerektiği,

2886 sayılı Kanun'un 64'üncü maddesinin uygulanma imkanı ortadan kalktığı halde kira süresinin 10 yıla indirilmemesi ve 2005 yılından beri kira bedelinin büyük ölçüde gecikmeli olarak tahsil edilmesine rağmen, İdarenin bugüne kadar Vakıf aleyhine hukuki yaptırım niteliğinde herhangi bir işlem tesis etmemesine sebep olan personel hakkında gerekli idari soruşturmanın yapılmasının uygun olacağı

değerlendirilmiştir.

BULGU 20: Kiralanan Kantin ve Kafeteryaların Fiyat ve Kullandıkları Alan Konusunda Denetlenmemeleri

EÜ Kampüsünde öğrencilere hizmet vermek üzere kiraya verilen çok sayıda kantin ve kafeteryanın gerek buralarda satılan yiyecek fiyatları açısından gerekse kira sözleşmesinde, kendilerine tahsis edildiği bildirilen alan sınırlarını ihlal edip etmedikleri konusunda herhangi bir denetime tabi olmadıkları tespit edilmiştir.

Söz konusu kantin ve kafeteryalarda yapılan fiziki denetimde; aynı ürünün değişik kafeteryalarda farklı fiyatlardan satıldığı, bazı kafeteryalarda satılan malların hiçbirisinin fiyatlarının yazılı olmadığı, bazılarında sadece içeceklerin fiyatlarının bulunmadığı, bazılarında amaç dışı kullanıma yönelik (oyun-eğlence) makinelerin bulunduğu (langırt, paralı müzik kutusu, ücretli oyun makinesi vs.) ve bunlardan ekstra gelir elde edildiği, kiracıların kullanımına verilen alanların bazılarının İdarenin bilgisi dışında usulsüz olarak genişletildiği, öğrencilerin ihtiyacının giderilmesi amacıyla kiralanan bazı kantin ve kafeteryaların kiracı tarafından İdareye haber vermeksizin keyfi olarak kapatıldığı görülmüştür.

a) EÜ ve bağlı Birimleri bünyesinde öğrenci, personel ve diğer kişilerin beslenme, dinlenme ve sosyal ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla faaliyette bulunan kantin ve kafeterya gibi yerlerin işletilmesi ve denetlenmesi esaslarını belirlemek üzere düzenlenen 26.04.2005 tarih ve 7/6 sayılı Senato Kararı ile kabul edilerek yürürlüğe giren EÜ Kantin-Kafeterya İşletim ve Denetim Yönergesi'nin "Yönetim kurulu" başlıklı 3'üncü maddesinde;

- Gerektiğinde kantin ve kafeteryalar için denetim ekipleri oluşturmak,
- Hazırlanmış olan fiyat listelerini görüşerek onaylamak
- Denetleme komisyonu tarafından yapılan denetimler sonucunda hazırlanan raporları değerlendirerek gerekli önlemlerin alınmasını ve uygulanmasını sağlamak ve
- 5179 sayılı Kanuna, bu Yönergeye ve ihale sözleşmelerinde belirtilen hükümlere uymayan kantin ve kafeterya işletmeleri hakkında gerekli kanuni işlemleri yapmak veya yapılmasını sağlamak

Kantin ve Kafeterya İşletmeleri Yönetim Kurulu'nun görevleri arasında sayılmıştır.

Aynı Yönerge'nin "Denetleme Komisyonu" başlıklı 4 üncü maddesinde de; Rektörlük tarafından görevlendirilen bir öğretim üyesi (tercihan Gıda Mühendisi) başkanlığında, bir Genel Sekreter Yardımcısı, Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı (SKSDB) tarafından belirlenen bir doktor (tercihan Halk Sağlığı Uzmanı) ve bir Diyetisyen ile SKSDB Beslenme Şube Müdüründen oluşan bir Denetleme Komisyonu kurulacağı belirtilmiş ve yine aynı maddede bu Komisyonun görevleri sayılmıştır. Buna göre;

- Yılda en az iki kez olmak üzere kantin ve kafeteryaların denetimini yapmak, denetim raporlarını ve gerektiğinde yapılacak önerileri yetkili kurullara bildirmek ve
- Her eğitim-öğretim yılının başında (Eylül veya Ekim ayında) ve ortasında (Ocak veya Şubat ayında) toplanarak, kantin ve kafeteryalarda satışa sunulan ürünlerin fiyatlarını tespit etmek ve bu fiyatların onaylanması için fiyat listelerini hazırlayarak Yönetim Kuruluna sunmak

Denetleme Komisyonunun görevleri arasındadır.

Yukarıda yer alan Yönerge hükümlerinin yanı sıra Kiracılarla imzalanan tip Kira Şartnamelerinde de (Madde 19); İdarece bir fiyat tarifesinin önerilmesi halinde önerilen bu fiyat tarifesine uygun satış yapılacağı yer almıştır.

Tüm bu düzenlemelere karşın Denetleme Komisyonu ile Yönetim Kurulu Yönerge ve Şartnameler ile kendilerine verilen görevleri yapmamış, her eğitim-öğretim yılının başında ve ortasında kantin ve kafeteryalarda satışa sunulan ürünlerin fiyatlarını tespit etmemiş, yılda en az iki kez olmak üzere kantin ve kafeteryaların denetimini yapmamış, bunun sonucunda kantin ve kafeteryaların bir çoğunda satılan ürünlerin fiyatlarının yazılı olarak belirtilmemesine, kiracıların istedikleri fiyattan öğrenciye satış yapmalarına sebep olmuşlardır. Bütün bunlar Yerleşkede aynı ürünün değişik fiyatlarla satışına sebep olmuş, bazı kafeteryalarda satılan bazı ürünlerin (örneğin tavuk döner menü 11,00 TL) piyasa fiyatının da üzerinde fiyatlarla satışının gerçekleştiği görülmüştür.

124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 32'nci maddesinde:

- a) Öğrencilerin ve personelin, sağlık işleri ve tedavileri ile ilgili hizmetleri yürütmek,
- b) Öğrencilerin ve personelin barınma, yemek ve benzeri ihtiyaçlarını karşılamak,
- c) Öğrencilerin ve personelin, spor, kültürel ve sosyal ihtiyaçlarını karşılayacak faaliyetleri düzenlemek

SKSDB görevleri arasında sayılmıştır.

Yine Üniversitenin 2016 yılı Faaliyet Raporunda da SKSDB'nin Üniversite öğrencilerinin, beden ve ruh sağlığını korumak, barınma, beslenme, çalışma, dinlenme ve ilgi alanlarına göre boş zamanlarını değerlendirmek, yeni ilgi alanları kazanmalarına imkan sağlayarak, gerek sağlık ve gerekse sosyal durumlarının iyileşmesine yeteneklerinin ve kişiliklerinin sağlıklı bir şekilde gelişmesine imkan verecek hizmetler sunmak ve onları ruhsal ve bedensel sağlıklarına özen gösteren bireyler olarak yetiştirmek, birlikte düzenli ve disiplinli çalışma, dinlenme ve eğlenme alışkanlıkları kazandırmakla görevli olduğu açıklanmıştır.

Yönerge kapsamında oluşturulması öngörülen Denetleme Komisyonunda da SKSDB görevlileri ile SKSDB tarafından atanacak üyeler çoğunluktaadır.

Yukarıdaki açıklamalar birlikte değerlendirildiğinde; öğrencilerin beslenme hizmetlerinin (kiralamalar dahil) mevzuat doğrultusunda SKSDB tarafından yürütülmesi gerektiği, ancak ilgili birimin konudaki bu görevini yapmadığı, tip sözleşmelerde yer almasına rağmen kantin ve kafeteryalarda satılan yiyecek maddelerinin cinslerini, fiyatlarını ve içeriklerini belirlememek suretiyle öğrencileri kiracılar karşısında savunmasız bıraktığı değerlendirilmiştir.

SKSDB buna gerekçe olarak kiralama işlemlerinin YİTDB tarafından yapılmasını göstermiş, bu nedenle düzenlenen denetim raporlarının gereği için YİTDB'ye gönderildiğini öne sürmüşlerdir.

Öğrencilere ait beslenme hizmetlerinin (kiralamalar dahil) tamamı ilgili mevzuat çerçevesinde SKSDB tarafından yürütülmesi gerekirken kiralamaların (kira sözleşmeleri ve şartnamelerinin düzenlenmesi) YİTDB tarafından yapılmasının, bu alanda karmaşaya yol açtığı ve beslenme hizmetlerini hijyen ve fiyat açısından riskli bir alan haline getirdiği kanaatine varılmış, bu nedenle hizmetin tek birim tarafından (mevzuat doğrultusunda SKSDB eliyle) yerine getirilmesinin, bu yönde gerekli düzenlemelerin yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

b) Yine kampüste yer alan kantin ve kafeteryaların fiziki denetimlerinde kiracıların birçoğunun İdarenin bilgisi ve izni dışında kendilerine kiralanılan alanları genişlettikleri görülmüş, bunlardan bazıları aşağıdaki tablolarda listelenmiştir: (Aşağıdaki tablo az sayıda örnek alınarak oluşturulmuştur. Ulaşılan sonuç kiralanılan alanları genişletmenin yoğun bir uygulama olduğunu göstermiştir)

Tablo 14: Kiraladıkları Alanları İzinsiz Genişleten Kantin ve Kafeteryalar

<i>Kiralanan yer adı</i>	<i>Sözleşmeye Göre Kiralanan Alanın Yüzölçümü</i>	<i>Filen Kullanılan alanın Yüzölçümü</i>	<i>Fark</i>
--------------------------	---	--	-------------

Tıp Fakültesi A-B Anfi Kafeterya	75 m ²	334 m ²	259 m ²
Lenda Kafe	575 m ²	615,25 m ²	40,25 m ²
Hastane Giriş Kafe Yeri	25 m ²	35 m ²	10 m ²
Poliklinik Giriş Kafe	25 m ²	38,81 m ²	13,81 m ²
Onkoloji Büfe	10 m ²	13 m ²	3 m ²

Gelinen noktada kiracıların büyük kısmı üniversite ve hazine arazilerini sözleşmelerine aykırı olarak genişletmiş ve fuzuli şağil durumunda olmalarına rağmen kendilerine hiçbir yaptırım uygulanamamış, kamu menfaatlerinin ihlal edildiği değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle; üniversitelerin zaman içinde büyüdüğü, öğrenci ve personel sayılarında ciddi artışlar olduğu, bu kapsamda SKSDB'deki personel azlığı nedeniyle kantin ve kafeteryaların kiralanması yoluna gidildiği,

Sermaye Piyasası Kurulu ekonomisi koşullarında işletmelerin tek fiyat uygulamasının arz talep dengesi açısından da uygun olamayacağı düşünülerek, fiyat belirlemesinin işletmelere bırakıldığı, şimdiye kadar da hizmet alan kişilerden şikâyet alınmadığı, işletmelerin sundukları ürün ve hizmetlerin, sağlık bilgisi ve sağlık açısından kontrolünün son yıllarda yönetim değişikliğinden kaynaklanan sirkülasyonlar nedeniyle aksamaya uğradığı, 28/02/2018 tarihli ve 61992 sayılı yazı ile Sosyal Amaçlı Tesisler İşletmesi Denetim Komisyonu oluşturularak görevine başladığı, kiralanmış yerlerin denetimine ilişkin (fiyat tespiti, gıda hijyeni, işgal alanlarının tespiti gibi) tüm bilgi, belge ve taleplerin anılan komisyona iletileceği, bu çalışmalarda kullanılmak üzere tüm kiracılardan fiyat listeleri toplandığı ve denetimler konusunda gerekli hassasiyetlerin gösterileceği,

Fuzuli şağil durumları ile alakalı ecrimisil hesaplaması yapılarak işlemlerin tamamlanacağı ve kamu zararına mahal verilmeyeceği

bildirilmiştir.

Sonuç olarak; Kamu idaresinin bulgudaki tespit ile ilgili olarak verdiği cevap kabul edilebilir nitelikte bulunmamıştır. EÜ Kantin-Kafeterya İşletim ve Denetim Yönergesi'nde Denetim Kurulu'na "Her eğitim-öğretim yılının başında (Eylül veya Ekim ayında) ve ortasında (Ocak veya Şubat ayında) toplanarak, kantin ve kafeteryalarda satışa sunulan ürünlerin fiyatlarını tespit etmek ve bu fiyatların onaylanması için fiyat listelerini hazırlayarak Yönetim Kuruluna sunmak", Yönetim Kuruluna da açıkça " Hazırlanmış olan fiyat listelerini görüşerek

onaylamak" görevleri verilmiş olması karşısında İdarenin "Sermaye Piyasası Kurulu ekonomisi koşullarında işletmelerin tek fiyat uygulamasının arz talep dengesi açısından da uygun olamayacağı düşünülerek, fiyat belirlemesinin işletmelere bırakıldığı" şeklindeki açıklamasının herhangi bir geçerliliği yoktur. Mevzuattaki düzenleme karşısında yöneticilerin bu konuda inisiyatif kullanma hakları yoktur.

Yine İdare; denetim sonrasında Sosyal Amaçlı Tesisler İşletmesi Denetim Komisyonu oluşturularak görevine başladığını, kiralanan yerlerin denetimine ilişkin (fiyat tespiti, gıda hijyeni, işgal alanlarının tespiti gibi) tüm bilgi, belge ve taleplerin anılan komisyona iletileceğini, bu çalışmalarda kullanılmak üzere tüm kiracılardan fiyat listelerinin toplandığını ve denetimler konusunda gerekli hassasiyetlerin gösterileceğini, fuzuli şağil durumları ile alakalı ecrimisil hesaplaması yapılarak işlemlerin tamamlanacağı ve kamu zararına mahal verilmeyeceği bildirilmiştir.

BULGU 21: Kiralanan Kantin ve Kafeteryaların Hijyeni İle İlgili Olarak Gerekli Denetimlerin Düzenli Yapılmaması/Yapılan Denetimler Sonucunda Düzenlenen Raporların Sonuçsuz Kalması

EÜ Kampüsünde öğrencilere hizmet vermek üzere kiraya verilen çok sayıda kantin ve kafeteryanın Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından çıkarılan Okul Kantinlerine Dair Özel Hijyen Kuralları Yönetmeliği uyarınca her eğitim döneminde yapılması gereken denetimlerinin son 3 (üç) dönemdir yapılmadığı, son olarak 2015-2016 Güz Dönemine ilişkin olarak düzenlenen raporun gereği için kiralamayı yapan birime (YİTDB) gönderildiği, ancak, kira sözleşmeleri ve eki şartnamelerde kiracının söz konusu Yönetmelik hükümlerine uygun hareket etmesi gerektiği, aksi takdirde ceza uygulanacağı şeklinde bir düzenleme bulunmadığından ilgili Yönetmelik çerçevesinde hijyen ile alakalı olarak düzenlenen denetim raporunda yer alan eksikliklerle ilgili olarak kiracı nezdinde herhangi bir işlem tesis edilmediği tespit edilmiştir.

Kiralanan yerlerin öğrencinin yemek ihtiyacını karşılamak amacıyla yönelik olduğu hususu göz önüne alınmaksızın kiracılarla sanki normal bir taşınmaz kiralaması yapılmış gibi Kira Sözleşmesi ve Şartnamesi düzenlenmiş, Şartnamede yer alan “alkol satışı yapılamaz ve devlet güvenliği, örf, adet ve genel ahlaki değerlere aykırı ve İdarece sakıncalı bulunacak her türlü alet, kitap, broşür bulundurulamaz” şeklindeki hükümler dışında hijyen dahil herhangi bir özel şart getirilmemiştir. Oysa kiralanan alanda öğrencilerin beslenmesine yönelik hizmet verileceğinden Şartnamelerde temizlik ve hijyen açısından da Yönetmelik’e paralel düzenlemelerin ve bunlara uyulmadığı takdirde uygulanacak cezalara ilişkin yaptırımların da

yer alması gereklidir.

Üniversiteler Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından çıkarılan ve 5 Şubat 2013 tarihinde yayınlanarak yürürlüğe giren Okul Kantinlerine Dair Özel Hijyen Kuralları Yönetmeliğini uygulamakla yükümlü olup; bu Yönetmelik çerçevesinde özel hijyen şartlarına, gıda güvenilirliğine ve resmî kontrolüne ilişkin denetimleri yapmakla görevlidir. Bu çerçevede üniversite en son 2015-2016 Güz döneminde söz konusu denetimleri yaptırmış ve denetim sonrasında düzenlenen raporun gereği için YİTDB'ye gönderildiği anlaşılmıştır. Söz konusu rapor içeriğinde olumsuz tespitler de mevcut olup, kiracılarla imzalanan sözleşmelerde kiracının hizmetin ifası sırasında Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından çıkarılan Okul Kantinlerine Dair Özel Hijyen Kuralları Yönetmeliğini uygulamakla yükümlü olduğu ve bu Yönetmelik hükümlerine aykırı davranışlar tespit edildiğinde İdare tarafından verilecek cezalara ilişkin düzenlemeler bulunmadığından raporda yer alan eksikliklerle ilgili herhangi bir işlem tesis edilmemiş, diğer bir deyişle rapor kadük kalmış, hiçbir sonuç doğurmamıştır.

2015-2016 Güz Döneminden sonra geçen 3 (üç) eğitim döneminde ise (2016 Bahar, 2016-2017 Güz ve 2017 Bahar dönemi) böyle bir denetim yapılmadığı ve bir denetim raporu düzenlenmediği görülmüştür.

124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 32'nci maddesinde:

- a) Öğrencilerin ve personelin, sağlık işleri ve tedavileri ile ilgili hizmetleri yürütmek,
- b) Öğrencilerin ve personelin barınma, yemek ve benzeri ihtiyaçlarını karşılamak,
- c) Öğrencilerin ve personelin, spor, kültürel ve sosyal ihtiyaçlarını karşılayacak faaliyetleri düzenlemek

SKSDB görevleri arasında sayılmıştır.

Yine Üniversitenin 2016 yılı Faaliyet Raporunda da SKSDB'nin Üniversite öğrencilerinin, beden ve ruh sağlığını korumak, barınma, beslenme, çalışma, dinlenme ve ilgi alanlarına göre boş zamanlarını değerlendirmek, yeni ilgi alanları kazanmalarına imkan sağlayarak, gerek sağlık ve gerekse sosyal durumlarının iyileşmesine yeteneklerinin ve kişiliklerinin sağlıklı bir şekilde gelişmesine imkan verecek hizmetler sunmak ve onları ruhsal ve bedensel sağlıklarına özen gösteren bireyler olarak yetiştirmek, birlikte düzenli ve disiplinli çalışma, dinlenme ve eğlenme alışkanlıkları kazandırmakla görevli olduğu açıklanmıştır.

Yukarıdaki açıklamalardan da anlaşılacağı üzere; öğrencilerin yemek ihtiyaçlarını karşılamak SKSDB'nin görevi olup; kampüs içindeki kantin ve kafeteryaların hijyen denetimi sonucunda düzenlenen denetim raporunu gereği için YİTDB'ye göndermesinin ve son 3 (üç)

dönemdir de bu hijyen denetimlerini yapmamasının mevzuat hükümlerine aykırı olmasının yanı sıra, öğrenci sağlığı açısından ağır sonuçlara yol açacak bir kusur olarak değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle; üniversitelerin zaman içinde büyüdüğü, öğrenci ve personel sayılarında ciddi artışlar olmuş olduğu, bu nedenle kantin kafeteryaların hizmet alımı ihtiyacı olduğu, SKSDB'deki personel azlığı nedeniyle kantin ve kafeteryaların kiralanması yoluna gidildiği,

Sermaye Piyasası Kurulu ekonomisi koşullarında işletmelerin tek fiyat uygulamasının arz talep dengesi açısından da uygun olamayacağı düşünülerek fiyat belirlemesinin işletmelere bırakıldığı, şimdiye kadar da hizmet alan kişilerden şikâyet alınmadığı, işletmelerin sundukları ürün ve hizmetlerin, sağlık bilgisi ve sağlık açısından kontrolünün son yıllarda yönetim değişikliğinden kaynaklanan sirkülasyonlar nedeniyle aksamaya uğradığı, 28/02/2018 tarihli ve 61992 sayılı yazı ile yeni komisyon oluşturularak görevine başladığı, denetimler konusunda gerekli hassasiyetlerin gösterileceği

bildirilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında; işletmelerin sundukları ürün ve hizmetlerin, sağlık bilgisi ve sağlık açısından kontrolünün son yıllarda yönetim değişikliğinden kaynaklanan sirkülasyonlar nedeniyle aksamaya uğradığını, 28/02/2018 tarihli ve 61992 sayılı yazı ile yeni komisyon oluşturularak görevine başladığını ve bundan böyle denetimler konusunda gerekli hassasiyetlerin gösterileceğini bildirmiştir.

Öğrencilerin yemek ihtiyaçlarını karşılamak SKSDB'nin görevi olup; kampüs içindeki kantin ve kafeteryaların hijyen denetimi sonucunda düzenlenen denetim raporunu gereği için YİTDB'ye göndermesinin ve son 3 (üç) dönemdir de bu hijyen denetimlerini yapmamasının mevzuat hükümlerine aykırı olmasının yanı sıra, öğrenci sağlığı açısından ağır sonuçlara yol açacak bir kusur olarak değerlendirilmiştir.

BULGU 22: Özel Bütçe Harcamaları İçin Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) Özel Hesabının Kullanılması

2017 yılı özel bütçe harcamaları için mevzuata aykırı olarak bilimsel araştırma projelerine ayrılan kaynağın kullanıldığı görülmüştür.

26 Kasım 2016 tarih ve 29900 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'in "Tanımlar ve

kısaltmalar” başlıklı 3 üncü maddesinin (i) bendinde özel hesap; Yükseköğretim kurumları bütçelerinde bilimsel ve teknolojik araştırma hizmetleri için öz gelir ve hazine yardımı karşılığı olarak tefrik edilen bilimsel araştırma projelerine ilişkin ödeneklerin, ilgisine göre cari veya sermaye ekonomik kodlarından tahakkuka bağlanmak suretiyle aktarıldığı 18/11/2015 tarihli ve 29536 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği hükümleri çerçevesinde muhasebe birimi adına açtırılan banka hesabı olarak tanımlanmıştır.

Aynı Yönetmelik’in “Gelirler ve ödeneklerin kullanımına ilişkin ilkeler” başlıklı 12’nci maddesinin:

- (a) bendinde; bilimsel araştırma projelerine ilişkin olarak yükseköğretim kurumları bütçelerinde tefrik edilen ödeneklerden, bütçelerine gider kaydı yapılmak suretiyle herhangi bir harcama yapılamayacağı, söz konusu harcamaların özel hesaptan gerçekleştirileceği,

- (b) bendinde; özel hesaba aktarılan tutarlar ve projelere ilişkin giderlerin, yükseköğretim kurumları bütçe hesaplarıyla ilişkilendirilmeksizin faaliyet gelir ve gider hesaplarıyla, ilgisine göre varlık ya da yükümlülük hesapları kullanılarak muhasebeleştirileceği,

(...)

- (d) bendinde de; özel hesaba aktarılan tutarların, yükseköğretim kurumlarının Strateji Geliştirme Daire Başkanlıkları tarafından açılan diğer banka hesapları ile ilişkilendirilmeyeceği

şeklinde düzenleme yapılmıştır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden de açıkça anlaşılacağı üzere; bilimsel araştırma projeleri için gerekli olan harcamalar özel hesaptan karşılanacak, SGDB banka hesabından bilimsel araştırma projeleri için harcama yapılamayacak, aynı şekilde; özel hesap ta Üniversitenin diğer birimlerinin ihtiyaçları için kullanılamayacaktır.

Hal böyle iken, 2017 yılında birçok kez Üniversite birimlerinin çeşitli ihtiyaçları için BAP özel hesabının kullanıldığı tespit edilmiş ve bunlar aşağıda listelenmiştir:

Tablo 15: BAP Özel Hesabından Strateji Geliştirme Daire Başkanlığının Banka Hesabına Yapılan Aktarmalar

BAP özel hesabından yapılan aktarmalar		SGDB geri ödemeleri	
Tarihi	Tutarı (TL)	Tarihi	Tutarı (TL)
12.01.2017	26.000.000,00		
23.01.2017	6.000.000,00		
27.01.2017	3.000.000,00		
27.01.2017	7.000.000,00		
		13.01.2017	7.000.000,00
		13.01.2017	9.000.000,00
		13.01.2017	26.000.000,00
		27.01.2017	6.000.000,00
10.02.2017	26.000.000,00		
		14.02.2017	26.000.000,00
		14.02.2017	10.000.000,00
10.03.2017	26.000.000,00		
		14.03.2017	26.000.000,00
12.04.2017	16.000.000,00		
		14.04.2017	16.000.000,00
11.05.2017	10.000.000,00		
		12.05.2017	10.000.000,00
12.06.2017	16.000.000,00		
19.06.2017	6.000.000,00		
20.06.2017	6.000.000,00		
		14.06.2017	16.000.000,00
		19.06.2017	6.000.000,00
		20.06.2017	6.000.000,00
03.07.2017	3.000.000,00		
11.07.2017	3.000.000,00		
12.07.2017	16.000.000,00		
		14.07.2017	6.000.000,00
		14.07.2017	16.000.000,00
07.08.2017	6.000.000,00		
10.08.2017	4.000.000,00		
10.08.2017	6.000.000,00		
11.08.2017	16.000.000,00		
21.08.2017	3.000.000,00		
		14.08.2017	3.000.000,00
		14.08.2017	3.000.000,00
		14.08.2017	26.000.000,00
		24.08.2017	3.000.000,00
12.09.2017	26.000.000,00		
		14.09.2017	26.000.000,00

BAP özel hesabının SGDB harcamalarını karşılamakta kullanılmamasını teminen gerekli önlemlerin alınmasının gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle; Üniversite bütçesinin %90'lık kısmının Hazine Kaynaklı ödeneklerden oluştuğu, Hazine kaynaklı ödenekler karşılığı nakit tutarların Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı koordinasyonunda yapılan çalışmalara göre gönderildiği, harcama öngörülerine göre aylık ve üç aylık Hazine Yardımı nakit talep tablolarının düzenlenerek Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığına iletildiği,

Ancak, söz konusu Bakanlık ve Müsteşarlığın Kurum banka hesaplarındaki nakit tutarları (BAP banka hesabı dahil) göz önüne alarak Kurumun talep ettiği tutarda nakit gönderisi yapmadığı, süreç içerisinde söz konusu kurum yetkilileri ile yapılan görüşmelerde, BAP nakit tutarlarının da kamu kaynağı olduğu, bu nedenle nakit yetersizliklerinde proje banka hesabındaki nakit tutarlarının ödünç olarak kullanılabileceğinin belirtildiği, Üniversitede olduğu gibi diğer Üniversitelerde de bu durumun yaşandığı

bildirilmiştir.

Sonuç olarak Kurum cevabında; Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığının Kurumun banka hesaplarındaki nakit tutarları (BAP banka hesabı dahil) göz önüne alarak Kurumun talep ettiği tutarda nakit gönderisi yapmadığı, süreç içerisinde söz konusu kurum yetkilileri ile yapılan görüşmelerde, BAP nakit tutarlarının da kamu kaynağı olduğu, bu nedenle nakit yetersizliklerinde proje banka hesabındaki nakit tutarlarının ödünç olarak kullanılabileceğinin belirtildiği, Üniversitede olduğu gibi diğer üniversitelerde de bu durumun yaşandığının kendilerine bildirildiğini iletmış, ancak bu görüşmeleri kanıtlayacak yazılı belgeler cevap ekinde göndermemiştir.

26.11.2016 tarih ve 29900 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'in "Gelirler ve ödeneklerin kullanımına ilişkin ilkeler" başlıklı 12'nci maddesinin (d) bendinde açıkça; özel hesaba aktarılan tutarların, yükseköğretim kurumlarının Strateji Geliştirme Daire Başkanlıkları tarafından açılan diğer banka hesapları ile ilişkilendirilmeyeceği şeklinde düzenleme yapılmıştır.

Yukarıdaki mevzuat hükmünden açıkça anlaşılacağı üzere; bilimsel araştırma projeleri için gerekli olan harcamalar özel hesaptan karşılanacak, SGDB banka hesabından bilimsel araştırma projeleri için harcama yapılamayacak, aynı şekilde; özel hesap da Üniversitenin diğer

birimlerinin ihtiyaçları için kullanılamayacaktır.

Hal böyle iken, 2017 yılında birçok kez Üniversite birimlerinin çeşitli ihtiyaçları için BAP özel hesabının kullanılması mevzuattaki düzenlemeye açıkça aykırıdır.

BAP özel hesabının SGDB harcamalarını karşılamakta kullanılmamasını teminen gerekli önlemlerin alınmasının kaçınılmaz olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 23: İcra Yoluyla Tahsil Edilen Alacaklara İlişkin SGDB ile Hukuk Müşavirliği Kayıtları Arasında Uyumsuzluk Bulunması

Üniversitenin kişilerden alacaklar kapsamındaki alacakları ile tahsil edemediği kira alacaklarının tahsili için Hukuk Müşavirliği tarafından icra takipleri yapıldığı, icra yoluyla tahsil edilen alacaklara ilişkin iki birimin kayıtlarının birbirleri ile örtüşmediği, aralarında uyumsuzluk bulunduğu görülmüştür.

Hukuk Müşavirliğinden 2017 yılında icra kanalıyla yaptıkları tahsilatlara ilişkin listeler ile banka dekontları istenmiş ve buradaki bilgiler SGDB kayıtları ile karşılaştırılmıştır. Yapılan çalışma sonucunda; SGDB tarafından yapılan tahsilatların bir kısmının Hukuk Müşavirliği tarafından gönderilen listede yer almadığı, Hukuk Müşavirliği tarafından tahsil edilerek SGDB hesabına yatırılmış görünen bir kısmının da SGDB hesabına intikal etmediği görülmüş ve iki birim tarafından aynı konuda tarafımıza ibraz edilen listelerin birbiri ile büyük ölçüde uyumsuz olduğu tespit edilmiştir.

İnceleme derinleştirildiğinde söz konusu uyumsuzluğun 2 nedeni olduğu görülmüştür:

- Hukuk Müşavirliği eliyle haklarında icra takibine başlanılan borçluların bir kısmının SGDB veznesine ödemedi buldukları, SGDB'nin yaptıkları tahsilatın hangi icra dosyasına ait olduğu hususunda bilgi sahibi olmadıkları gibi bu tahsilatları Hukuk Müşavirliğine bildirmedikleri için borç ödenerek kapatılan alacaklara ilişkin icra dosyaları halen açık görünmektedir.

- Hukuk Müşavirliği tarafından SGDB hesabına 2017 yılında toplam 3 seferde toplu olarak yatırılan paraların hangi icra dosyasına ve kime ait olduğu belirtilmediği için SGDB gelen paraların hangi borca ait tahsilat olduğu konusunda bilgi sahibi olamamaktadır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle icra yoluyla yapılan tahsilatlarla ilgili iki birim kayıtları üzerinde çapraz denetim yapılamamış ve bu alan hakkında bilgi sahibi olunamamıştır.

İdarenin; icra yoluyla yapılan alacak tahsilatları ile ilgili olarak SGDB ile Hukuk Müşavirliğinin kayıtları arasındaki uyumsuzluğu ortadan kaldıracak ve iki birimin koordineli bir şekilde çalışmalarını sağlayacak önlemleri almasının önemli ve gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle;

A) “Hukuk Müşavirliğinin tarafından Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı hesabına 2017 yılında toplam 3 seferde toplu olarak yatırılan paraların hangi icra dosyasına ve kime ait olduğu belirtilmediği için SGBD gelen paraların hangi borca ait olduğu konusunda bilgi sahip olmamaktadır.” yönündeki bulguya ilişkin olarak;

Hukuk Müşavirliği adına Vakıfbank İzmir/Bornova Şubesi nezdinde bir hesap açıldığı, söz konusu hesaba icra dairelerince yapılan tahsilat, avans iadesi ve benzeri tahsilatlar ile yine mahkeme dosyalarına yatan dava avanslardan kullanılmayan kısımların iadesinin ilgili mercilerce yatırıldığı, belli dönemlerde Müşavirlik avukatlarınca söz konusu hesapta biriken meblağın çekildiği, çekilen meblağın hangi birimlere (SGDB ya da Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü veya bazen döner sermayesi olan Dekanlıklar) ait olduğunun ayrımının yapıldığı, bu ayırım sırasında bankadan temin edilen ve çekilen meblağa ilişkin hesap dökümünün esas alındığı, çekilen toplam meblağ içerisinde hesap dökümüne göre, SGDB banka hesabına yatırılmasının Müşavirlikçe sağlandığı, dosyanın infaz olması durumunda SGDB'ye yazılı şekilde bilgi verildiği, yatırılan meblağlara ilişkin dekontlar incelendiğinde hangi icra dosyasının, kime ait olduğu, paraların borcun hangi kalemine (asıl, faiz, gider vb.) ait olduğunun açık olduğu, çekilen meblağ içinde Üniversite hakkında açılan dava ya da Üniversiteye üçüncü kişilere karşı açılan davalara ilişkin ve SGDB avansından kullanılan ilgili adli mercilere depo edilen yargılama gideri avansından, ilgili mahkemece iadeten yatırılmış var ise, avans iadesi işlemi yapılarak hangi mahkeme dosyasının olduğu açıklaması ile SGDB hesabına yatırıldığı,

Yapılan açıklamadan çekilen tüm meblağın SGDB'ye ait olmadığı ve yine SGDB veznesine yatırılması gereken meblağın tamamının da icra yolu ile tahsil edilen alacaklara ilişkin olmadığı anlaşıldığı, bu konuda Müşavirliğin her zamanki gibi titizlikle yükümlülüğünü yerine getirmeye devam edeceği,

B) “Hukuk Müşavirliği eliyle haklarında icra takibine başlanılan borçluların bir kısmının SGBD'nin yaptıkları tahsilatın hangi icra dosyasına ait olduğu hususunda bilgi sahibi olmadıkları gibi bu tahsilatları gibi bu tahsilatları Hukuk Müşavirliğine bildirmedikleri için

borç ödenerek kapatılan alacaklara ilişkin icra dosyaları halen açık tutulmaktadır.” yönündeki bulguya ilişkin olarak;

SGDB’ce icra yolu ile tahsili için Müşavirliğe iletilen dosyalarla ilgili söz konusu Daire Başkanlığınca haricen tahsilat yapılması halinde ise Müşavirlikce irtibata geçilerek sözlü bilgi verilmesi hatta çoğunlukla hangi kalem alacağa mahsuben alınması gerektiğinin Müşavirliğin dosya avukatı tarafından yönlendirildiği, akabinde yapılan tahsilatın yazılı olarak Müşavirliğe bildirilmesinin talep edildiği ve bu tahsilatın Müşavirlik dosyasında da bulunmasının sağlandığı,

Ancak bazen SGDB’ce bu irtibat sağlanmadan haricen tahsil yapılmış olsa dahi dosyanın infazı aşamasına gelinmesi ya da başka bir şekilde dosyaya ilişkin işlem yapılması sırasında Müşavirlikce ilgili Daire Başkanlığıyla irtibatlaştığında durum anlaşılır anlaşılmaz haricen tahsilatın yazı ile Müşavirliğe bildirilmesi istenerek yine eksikliğin giderildiği, bu nedenle SGDB’nin yaptıkları tahsilatın hangi icra dosyasına ait olduğu hususunda bilgi sahibi olmamaları ya da ödeme ile kapatılan dosyaların halen açık görünmesi konusundaki uyumsuzluğun Müşavirlik açısından ilintili olmadığı, bu konuda SGDB’ce açıklama yapılmasının doğru olacağı,

SGDB tarafından gönderilen cevapta özetle; SGDB ile Hukuk Müşavirliği arasında koordineli bir şekilde çalışılarak bu sorunun giderileceği, 2017 yılı hesaplarındaki uyumsuzluk hususunda gerekli incelemenin cari yıl içerisinde yapılacağı

bildirilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında; bulguya konu edilen alacakların tahsili ile ilgili yapılan işlemler ayrıntılı bir şekilde anlatılmış, ancak, tahsil edilemeyen söz konusu alacakların takibi ve tahsili ile kayıtlarını yapan iki birimin (SGDB-Hukuk Müşavirliği) kayıtları arasındaki tutarsızlığa hiç değinilmemiş ve nedenleri hakkında herhangi bir açıklama yapılmamıştır.

Kamu idaresinde yapılan inceleme sırasında; icra yoluyla yapılan tahsilatlarla ilgili iki birim kayıtları üzerinde çapraz denetim yapılamamış ve bu alan hakkında bilgi sahibi olunamamıştır.

İdarenin; icra yoluyla yapılan alacak tahsilatları ile ilgili olarak SGDB ile Hukuk Müşavirliğinin kayıtları arasındaki uyumsuzluğu ortadan kaldıracak ve iki birimin koordineli

bir şekilde çalışmalarını sağlayacak önlemleri almasının önemli ve gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 24: Harcama Yetkisi Devir İşleminin Mevzuata Uygun Olarak Yapılmaması

EÜ Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanının harcama yetkisini devrederken mevzuata uygun hareket etmediği tespit edilmiştir.

24/12/2003 tarihli ve 25326 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanun’la değişik “Üst yöneticiler” başlıklı 11’inci maddesinin birinci fıkrasında;

“Bakanlıklarda müsteşar, diğer kamu idarelerinde en üst yönetici, il özel idarelerinde vali, belediyelerde belediye başkanı üst yöneticidir. Ancak, Milli Savunma Bakanlığında üst yönetici Bakandır.”

hükmüne yer verilmiş, aynı maddenin ikinci fıkrasında üst yöneticilerin 5018 sayılı Kanun’da belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden Bakana; mahalli idarelerde ise meclislerine karşı sorumlu oldukları ve üçüncü fıkrasında ise bu sorumluluklarının gereklerini harcama yetkilileri, mali hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getirecekleri belirtilmiştir.

5018 sayılı Kanun’un 3’üncü maddesinin (k) bendinde ise “Harcama birimi” kamu idare bütçesinde ödenek tahsis edilen ve harcama yetkisi bulunan birim olarak tanımlanmıştır.

Anılan Kanunun “Kamu idareleri bütçeleri” başlıklı ikinci kısmının dördüncü bölümünde “Harcama Yapılması”na ilişkin esaslar düzenlenmiş bulunmaktadır. Bu bölümde yer alan ve 5436 sayılı Kanun’la değişik “Harcama yetkisi ve yetkilisi” başlıklı 31’inci maddesinin birinci fıkrasında;

“Bütçeyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisi harcama yetkilisidir.”

hükmü ile aynı maddenin dördüncü fıkrasının ilk cümlesinde;

“Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde; idareler, merkez ve merkez dışı birimler ve görev unvanları itibarıyla harcama yetkililerinin belirlenmesine, harcama yetkisinin bir üst yönetim kademesinde birleştirilmesine ve devredilmesine ilişkin usul ve

esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir.”

hükmü yer almaktadır.

Bu çerçevede, 5018 sayılı Kanunu'na ekli (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlar hariç, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde harcama yetkililerinin belirlenmesine, harcama yetkisinin bir üst yönetim kademesinde birleştirilmesine ve devredilmesine ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılan ve 1/1/2006 tarihinde yürürlüğe giren Harcama Yetkilileri Hakkında Genel Tebliğ (Seri No:1) ile belirlenmiştir.

Söz konusu Tebliğ'de; 5018 sayılı Kanun'un 5436 sayılı Kanun'la değişik 31'inci maddesinin birinci fıkrasında bütçeyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisi harcama yetkilisi olarak belirlendiği, bu hüküm uyarınca bütçe sınıflandırmasının harcama yetkilisini belirleyen temel unsur olduğu açıklanmış ve 2.1.2'nci maddesinde Özel Bütçeli İdarelerde Harcama Yetkililerinin: **Tablo 16: Özel Bütçeli İdarelerde Harcama Yetkilileri**

Teşkilat Yapısı	Üst Yönetici	Bütçeyle Ödenek Tahsis Edilen Harcama Birimi	Harcama Yetkilisi
Üniversite ve Yüksek Teknoloji Enstitüleri	Rektör	Genel Sekreterlik Daire Başkanlığı Hukuk Müşavirliği Fakülte Yüksekokul Meslek Yüksekokulu Enstitü Hastane Merkez Bölüm Savunma Uzmanlığı	Genel Sekreter Daire Başkanı Hukuk Müşaviri Dekan Müdür Müdür Müdür Başhekim Müdür Başkan Savunma Uzmanı

olduğu belirtilmiştir.

Yine aynı Tebliğ'in "Harcama yetkisinin devri" başlıklı 4'üncü maddesine göre harcama yetkilileri, kamu hizmetlerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde sunulmasını sağlamak amacıyla her bir harcama işlemi itibarıyla, mal ve hizmet alımlarında ikiyüze bin Yeni Türk Lirasını, yapım işlerinde ise bir milyon Yeni Türk Lirasını aşmayan harcamalara ilişkin harcama yetkisini (yetki devri yazılı olmak zorundadır) devredebilirler. Buna göre kamu idarelerinin;

- Merkez teşkilatı harcama yetkilileri bu yetkilerini yardımcılara, yardımcısı olmayanlar ise hiyerarşik olarak bir alt kademedeki yöneticilere,

- Merkez dışı birimlerinde ise bölge müdürleri veya eşdeğer yetkililer, il müdürleri veya eşdeğer yetkililer ile nüfusu 50.000'i aşan ilçelerin ilçe müdürleri veya eşdeğer yetkililer harcama yetkilerini yardımcılara,

- Belediye ve il özel idareleri ile bunlara bağlı idarelerin harcama yetkilileri bu yetkilerini yardımcılara, yardımcısı olmayanlar ise hiyerarşik olarak bir alt kademedeki yöneticilere,

- Mahalli idare birliklerinde birlik başkanı harcama yetkisini birlik genel sekreteri, birlik müdürü veya birim amirlerine,

kısmen veya tamamen devredebilirler.

Harcama yetkisinin devredilmesi, yetkiyi devreden idari sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

Harcama yetkilisinin kanuni izin, hastalık, geçici görev, disiplin cezası uygulaması, görevden uzaklaştırma ve benzeri nedenlerle geçici olarak görevinden ayrılması halinde ilgili harcama biriminin harcama yetkilisi vekaleten görevlendirilen kişidir.

Yukarıda yer alan Tebliğ'deki düzenlemelere göre; Özel Bütçeli bir İdare olan EÜ bünyesindeki YİTDB kendisine bütçeyle ödenek tahsis edilen bir harcama birimi olup, harcama yetkilisi Daire Başkanındır ve gerek gördüğünde harcama yetkisini (yardımcısı olmadığı için) hiyerarşik olarak bir alt kademedeki yönetici olan bir şube müdürüne devredebilir. Ancak uygulamada; belirtilen daire başkanının harcama yetkisini aynı Daire Başkanlığında biri şube müdürü, diğerleri ise yönetici kadrosunda olmayan üç mühendis olmak üzere toplam 4 personele birden devrettiği görülmüş olup, bu eyleminin mevzuata aykırı olduğu değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle; harcama yetkisi devir işleminde mevzuata uygun davranılacağı bildirilmiştir.

Sonuç olarak; Harcama Yetkilileri Hakkında Genel Tebliği'ndeki düzenlemelere göre; EÜ bünyesindeki YİTDB kendisine bütçeyle ödenek tahsis edilen bir harcama birimi olup, harcama yetkilisi Daire Başkanındır ve gerek gördüğünde harcama yetkisini (yardımcısı olmadığı için) hiyerarşik olarak bir alt kademedeki yönetici olan bir şube müdürüne devredebilir. Ancak uygulamada; belirtilen daire başkanının harcama yetkisini aynı Daire Başkanlığında biri şube müdürü, diğerleri ise yönetici kadrosunda olmayan üç mühendis olmak

üzere toplam 4 personele birden devrettiği görülmüş olup, bu eyleminin mevzuata aykırı olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 25: Taşınır Kayıt ve Yönetim Sisteminde Gerçekleştirilen Düzeltme Kaydı İşlemleri Sonucunda Taşınır Sicil Numaralarında Yer Alan Yıl Hanesinin Hatalı Olması

Üniversite Özel Bütçesinde taşınır kayıtları KBS içerisinde bulunan TKYS programı kullanılarak gerçekleştirilmekte olup taşınırların sayısı, niteliği ve ekonomik ömrü gibi pek çok kontroller de bu kayıtlar esas alınarak yapılmaktadır. Yapılan bu kontrollerde en önemli veriler taşınırın sicil numarası, markası, modeli ve birim fiyatı gibi o taşınırı tanımlayan verilerdir. Bu anlamda taşınırın birim fiyatı, markası ve modeli ile sicil numarası;

-Taşınır sayımlarında,

-Kaybolan, çalınan veya sorumlunun kusuru ile kullanılamaz hale gelen taşınırların bedellerinin ilgiliden tahsilinde,

-Hurdaya ayrılacak taşınırların ekonomik ömrünün saptanmasında, kullanılan kayıtlardır.

Muhasebat Genel Müdürlüğü Amortisman ve Tükenme Paylarına İlişkin Genel Tebliği'nin (Sıra No: 47) 6'ncı maddesine göre amortisman ve tükenme payı süresi, duran varlıkların aktife girdiği yıldan başlar. Taşınırların aktife hangi yıl girdiği ise taşınırların kayıtlarında yer alan sicil numaralarındaki yıl hanesinde yazılıdır. Taşınır Mal Yönetmeliğinin 36'ncı maddesinde;

"Dayanıklı taşınırların numaralanması

Madde 36 - (1) Giriş kaydı yapılan dayanıklı taşınırlara, taşınır kayıt yetkilisi tarafından bir sicil numarası verilir. Bu numara yazma, kazıma, damga vurma veya etiket yapıştırma suretiyle taşınırın üzerinde kalıcı olacak şekilde belirtilir. Fiziki veya kullanım özellikleri nedeniyle numaralandırılması mümkün olmayan taşınırlara bu işlem uygulanmaz.

(2) Sicil numarası üç grup rakamdan oluşur. Birinci grup rakam, taşınırın Dayanıklı Taşınırlar Defterinde ayrıntılı izlenmek üzere kaydedildiği taşınır kodundan; ikinci grup rakam, taşınırın giriş kaydedildiği yılın son iki rakamından; üçüncü grup rakam ise taşınıra verilen giriş sıra numarasından oluşur." denilmektedir. Buna göre taşınırların kayıtlarında yer

alan yıl kodunun, sonrasında yapılan düzeltmelerden etkilenmemesi gerekmektedir. Zira Yönetmelik'te açıkça taşınırın "giriş kaydedildiği" yıldan bahsedilmekte olup "düzeltme kaydının yapıldığı yıl" ifadesi yer almamaktadır. Hatta 5 örnek numaralı taşınır işlem fişinin düzenlenmesine ilişkin açıklamalar kısmında 14 no'lu bentte "*Dayanıklı taşınırın çıkışı ile değer artışının kayda alınmasında, taşınıra giriş işlemi sırasında verilmiş olan sicil numarası, yazılır.*" ifadesi bulunmaktadır. Buna göre taşınırın değer artışında değişmeyen sicil numarasının, düzeltme kaydının doğrudan taşınırın yılı ile ilgili olmaksızın diğer düzeltme kayıtlarından etkilenmemesi ve taşınırın ilk aktife girdiği yılı göstermesi gerekmektedir.

Üniversitenin 2017 yılı denetimi kapsamında incelenen taşınır kayıtlarında pek çok taşınırın (marka, model, fiyat vb. kayıtlarda yapılan) düzeltme kaydı sonrasında sicil numarasında yer alan yıl kodunun değiştiği, böylece düzeltme kaydı yapılan taşınırlara ait yeni bir sicil numarası verildiğinden dolayı bu taşınırların yıl kayıtları taşınırın "temin edildiği yıl" değil "düzeltme kaydının yapıldığı yıl" şeklinde görülmektedir. Bu nedenle taşınırın sicil numarasında yıla ilişkin bilginin yer aldığı kısım fiili durumu yansıtmamaktadır.

Bu şekilde düzeltme kayıtlarında yeni bir taşınır sicil numarası verilmesi işlemi Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 36'ncı maddesinde yer alan sicil numarası gruplamasına ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil etmekte olup yine bu durumun taşınırların (sicil numarasından hareketle) ekonomik ömrünü tamamlayıp tamamlamadığına ilişkin yapılacak kontrollerde risk meydana getirdiği değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle; Üniversite özel bütçesinde taşınır kayıtlarının KBS içerisinde bulunan TKYS programı kullanılarak gerçekleştirildiği, taşınırların sayısı, niteliği ve ekonomik ömrü gibi pek çok kontrollerin de bu kayıtlar esas alınarak yapıldığı,

Muhasebat Genel Müdürlüğü Amortisman ve Tükenme Paylarına İlişkin Genel Tebliği'nin (Sıra No:47) 6'ncı maddesine göre amortisman ve tükenme payı süresinin varlığın aktife girdiği yıldan başladığı,

Daha önce 01.07.2007 tarihi itibari ile fiili envanter yapılarak kayda alınan taşınır malların o tarihte ve 2012 yılına kadar yapılan kayıtlarda sicil numarası aldığı, ancak 2013 yılında Maliye Bakanlığının geliştirdiği otomasyon sistemine göre eski kayıtların sisteme yeniden girilmesinin istendiği, kayıtlara önceki yıldan devredilen tutarlar aktarılamadığı için, 2013 yılından itibaren taşınırlara ilişkin kayıtların, yeni envanter kaydı olarak girilmek zorunda kaldığı, yeni sisteme, yeniden girilen taşınırlara da sistemin, Taşınır Mal Yönetmeliği'ne göre

birinci grup rakam, taşınırın Dayanıklı Taşınırlar Defterinde ayrıntılı izlenmek üzere kaydedildiği taşınır kodundan; İkinci grup rakam, taşınırın giriş kaydedildiği yılın son iki rakamından; üçüncü grup rakam ise taşınıra verilen giriş sıra numarasından oluşan otomatik yeni sicil numarası verdiği, bundan önceki yıllarda say2000i sistemine girişi yapılmış taşınır mallara ilişkin sicil numaralarının sistemde kayıtlı olduğu, TKYS sistemine envanter girişi yapılan sicil numaralarıyla aynı numarayı almadığı, TKYS ile Say2000i sistemi arasında entegrasyon sağlandığı ancak, limit üstü sicilden kayıt yapılmış olan bazı taşınırların say2000i sistemine otomatik olarak limit altı kayıt olarak geldiği, say2000i'deki 2013 yılı öncesi limit üstü kayıtların sicil numaralarıyla TKYS'den gelen yeni sicil numaraları uyuşmadığından, yıl içinde düzeltme kayıtları sonrasında da bundan kaynaklı olarak yıl kodu değişikliği olduğu, düzeltme kaydı yapılan taşınırlara bazı durumlarda yeni sicil numarası alınmak durumunda kalındığı, TKYS'ye geçiş süresi 2017 yılı itibari ile 5 yılını dolduracağından ve dayanıklı taşınırların amortisman ve tükenme payları ayrılış süresi de 5 yılda sona erdiğinden, bundan sonraki kayıtların yeni sicil numarasından yapılacağı, eski sicillere ilişkin tükenme paylarının ayrılış tarihlerinin 2017 yılında sona ereceği, bundan sonraki kayıtların taşınırın sicil numarasından hareketle ekonomik ömrünü tamamlayıp tamamlamadığına ilişkin yapılacak kontrollerde riskin azalacağı,

bildirilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında; Üniversite özel bütçesinde taşınır kayıtlarının KBS içerisinde bulunan TKYS programı kullanılarak gerçekleştirildiğini, 01.07.2007 tarihi itibari ile fiili envanter yapılarak kayda alınan taşınır malların o tarihte ve 2012 yılına kadar yapılan kayıtlarda sicil numarası aldığını, ancak 2013 yılında Maliye Bakanlığının geliştirdiği otomasyon sistemine göre eski kayıtların sisteme yeniden girilmesinin istendiğini, kayıtlara önceki yıldan devredilen tutarlar aktarılamadığı için, 2013 yılından itibaren taşınırlara ilişkin kayıtların, yeni envanter kaydı olarak girilmek zorunda kalındığını, bunun sistemsel bir hata olduğunu, TKYS'ye geçiş süresi 2017 yılı itibari ile 5 yılını dolduracağı ve dayanıklı taşınırların amortisman ve tükenme payları ayrılış süresinin de 5 yılda sona erdiği hususları birlikte değerlendirildiğinde, bundan sonraki kayıtların taşınırın sicil numarasından hareketle ekonomik ömrünü tamamlayıp tamamlamadığına ilişkin yapılacak kontrollerde riskin azalacağını bildirmiştir.

Üniversitenin 2017 yılı denetimi kapsamında incelenen taşınır kayıtlarında pek çok taşınırın (marka, model, fiyat vb. kayıtlarda yapılan) düzeltme kaydı sonrasında sicil

numarasında yer alan yıl kodunun değiştiği, böylece düzeltme kaydı yapılan taşınırlara yeni bir sicil numarası verildiğinden dolayı bu taşınırların yıl kayıtları (mevzuata aykırı olarak) taşınırın "temin edildiği yıl" değil "düzeltme kaydının yapıldığı yıl" şeklinde görülmektedir. Bu nedenle taşınırın sicil numarasında yıla ilişkin bilginin yer aldığı kısım fiili durumu yansıtmamaktadır.

Bu şekilde düzeltme kayıtlarında yeni bir taşınır sicil numarası verilmesi işlemi Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 36'ncı maddesinde yer alan sicil numarası gruplamasına ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil etmektedir. Kurum her ne kadar; TKYS'ye geçiş süresi 2017 yılı itibari ile 5 yılını dolduracağı ve dayanıklı taşınırların amortisman ve tükenme payları ayrılış süresinin de 5 yılda sona erdiğinden hareketle, bundan sonraki kayıtların taşınırın sicil numarasından hareketle ekonomik ömrünü tamamlayıp tamamlamadığına ilişkin yapılacak kontrollerde riskin azalacağını bildirmiş ise de; raporda bulgu konusu yapıldığı üzere; TKYS'den üretilen Amortisman Defterinin de hatalı kayıtlar ürettiği ve sistemde ekonomik ömrünü tamamlamış taşınırlara amortisman ayrılmasına devam edildiği saptandığından, bu cevapta öne sürülen hususun mevcut durumu değiştirmeyeceği, bu durumun taşınırların (sicil numarasından hareketle) ekonomik ömrünü tamamlayıp tamamlamadığına ilişkin yapılacak kontrollerde risk meydana getirdiği/getireceği değerlendirilmiştir.

BULGU 26: Üniversiteye Ait Atölyelerde Mal Giriş-Çıkışlarının Kayıt Altına Alınmaması

EÜ içerisinde bulunan Marangoz Atölyesine teslim edilen malzemeler için ne mal geldiğinde ne de malzemeler işlenip mamul mal haline geldikten sonra ihtiyaç duyan birimlere gönderilmeleri suretiyle yapılan çıkışlarda herhangi bir kayıt tutulmadığı, aynı şekilde Demir Atölyesi ve İnşaat Atölyesine teslim edilen malzemelerin de giriş ve çıkışlarının kayıt altına alınmadığı tespit edilmiştir.

YİTDB'de yapılan fiili denetimlerde; sözlü talepler doğrultusunda doğrudan temin suretiyle satın alınan masa-dolap yapımında kullanılan ağaç ürünleri ile, inşaat işlerinde kullanılan kum-çakıl, mıcır, demir, çelik hasır vb. malzemelerin alımı yapan birim (YİTDB) görmeden firmalar tarafından doğrudan atölyelere teslim edildiği, Muayene ve Kabul Komisyonu üyelerinin malın teslim edilip edilmediğini şifahi olarak atölye sorumlularına sorduktan sonra kabul işlemlerini gerçekleştirdikleri, atölye sorumlularına sevk irsaliyeleri teslim edilmediğinden adı geçen görevlilerin Üniversitenin firmadan hangi tutar ve miktarda alım yaptıkları hususunda bilgi sahibi olmadıkları, bilgilerinin ve denetimlerinin sadece kendilerinin yine şifahi olarak birime bildirdikleri ihtiyaç miktarı ile sınırlı kaldığı, atölyelerin

bulunduğu alanda bir kantar/tartı olmadığından özellikle kum-çakıl, mıcır, demir vb. malzemeleri tartma imkanlarının olmadığı ve yüklenicinin beyanına itibar ederek malzemeleri teslim aldıkları anlaşılmıştır.

Kamu İdarelerinde her ne şekilde olursa olsun temin edilen ve kullanıma verilen taşınır malların giriş ve çıkış işlemlerinin nasıl yapılacağı Taşınır Mal Yönetmeliği'nde, satın alınan taşınır malların Muayene ve Kabul Komisyonu tarafından ne şekilde kabulünün yapılacağı da Mal Alımları Denetim, Muayene ve Kabul İşlemlerine Dair Yönetmelik'te ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

YİTDB tarafından satın alma yoluyla temin edilen taşınır malların giriş-çıkış ve kabul işlemlerinin yukarıda belirtilen yönetmeliklerde yer alan hükümlere uygun olmaksızın, tamamen şifahi olarak yürütülen bir süreç ile yapıldığı, mevzuat uyarınca düzenlenmesi gereken belgelerin düzenlenmediği açıktır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle; atölyelere ne kadar mal/malzeme teslimi yapıldığı, teslim edilen malzemelerin satın alınan malzemelere eşit olup olmadığı, teslim edilen malzemelerle ne kadar ürün elde edildiği ve hangi birimlere verildiği hususlarında yeterli denetim kanıtı elde edilememiş ve bu alan denetimsiz kalmıştır.

Söz konusu bu durum; 5018 sayılı Kanunun "Kamu kaynağının kullanılmasının genel esasları" başlıklı bölümünün içerisinde yer alan "hesap verme sorumluluğu" başlıklı 8 inci maddesinde yer alan "*her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır.*" şeklindeki kanuni düzenlemeye de aykırı olduğu değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle; atölyelerde mal giriş ve çıkışlarının kayıt altına alınmasına azami dikkat ve özen gösterileceği bildirilmiştir.

Sonuç olarak; EÜ içerisinde bulunan Marangoz Atölyesine teslim edilen malzemeler için ne mal geldiğinde ne de malzemeler işlenip mamul mal haline geldikten sonra ihtiyaç duyan birimlere gönderilmeleri suretiyle yapılan çıkışlarda herhangi bir kayıt tutulmaması, aynı şekilde Demir Atölyesi ve İnşaat Atölyesine teslim edilen malzemelerin de giriş ve çıkışlarının kayıt altına alınmaması; atölyelere ne kadar mal/malzeme teslimi yapıldığı, teslim edilen malzemelerin satın alınan malzemelere eşit olup olmadığı, teslim edilen malzemelerle ne kadar

ürün elde edildiği ve hangi birimlere verildiği hususlarında yeterli denetim kanıtı elde edilememesi ve bu alanın denetimsiz kalmasına yol açmıştır.

Söz konusu bu durumun; 5018 sayılı Kanunun “Kamu kaynağının kullanılmasının genel esasları” başlıklı bölümünün içerisinde yer alan “hesap verme sorumluluğu” başlıklı 8 inci maddesinde yer alan “*her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır.*” şeklindeki kanuni düzenlemeye aykırı olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 27: Taşınır Mal Yönetmeliği'nin Yürürlüğe Girmesinden Sonra Ayniyat Saymanlığı Kadrolarının İptal Edilmemesi ve Bu Kadrolara Atama Yapılması

18.01.2007 tarihli Taşınır Mal Yönetmeliği'nin yürürlüğe girmesinden sonra herhangi bir görev ve sorumluluğu kalmayan ayniyat saymanlığı görevine ilişkin ayniyat saymanı kadrosunun iptal edilmediği ve bu kadrolara atanmış ayniyat saymanlarının halen görev yaptığı tespit edilmiştir.

1939 yılında çıkarılan Ayniyat Talimatnamesi'nde Ayniyat Saymanı; “*Sarf ve tüketime mahsus bütün eşya ve levâzım ile her nevi demirbaş eşyanın(mefruşat dahil) girip muhtelif sebeplerle çıkmasını, bozulmak ve çürümekten doğacak zaiyatı ve fire emsalinden vukuu bulacak azalmaları ve ambar artımlarını kayıt ve takip etmek ve bunların hesaplarını vermekle görevli memurlar*” olarak tanımlanmış ve görevleri açıklanmıştır.

18.01.2007 tarih ve 26407 sayılı Taşınır Mal Yönetmeliği yürürlüğe girinceye kadar, kurumların taşınır işlemleri Ayniyat Talimatnamesi hükümlerine göre ayniyat saymanının sorumluluğunda yürütülmekte iken, söz konusu Yönetmelikle taşınır işlemlerinin harcama yetkililerince memuriyet ve çalışma unvanına bağlı kalmaksızın görevlendirilecek taşınır kayıt kontrol yetkilileri ve strateji geliştirme birimi yöneticisine bağlı malî hizmetleri yürüten birimin bünyesindeki taşınır kayıt işlemlerinden sorumlu yönetici olan taşınır konsolide görevlileri tarafından yürütüleceği düzenlenmiştir. Yönetmelik'te ayniyat saymanları ile ilgili herhangi bir hükme yer verilmemiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin yürürlüğe girmesinden sonra Maliye Bakanlığı “Maliye Bakanlığı Personeli Görevde Yükselme Unvan Değişikliği ve Atama Yönetmeliği'nde yaptığı değişiklikle, ayniyat saymanlarının atanacakları unvanları belirleyerek ayniyat saymanı

kadrolarını kaldırmıştır. Ancak, yükseköğretim kurumlarında mevcut bulunan ayniyat saymanı kadroları için her hangi bir düzenleme yapılmamıştır. Yönetmelik'in yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, ayniyat saymanları kurumlarında kadroları bulunduğu halde görev ve sorumluluğu bulunmayan personel olup, kurumlarında başka görevlerde istihdam edilmektedirler.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Kadroların Tespiti" başlıklı 33'üncü maddesinde; "*Dolu kadroların iptali kanun ile olmaktadır.*",

190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 9'uncu maddesinde; "*Kuruluşlara verilmiş bulunan ve ekli cetvellerde gösterilen serbest kadrolar, hiyerarşik yapıyı bozmamak kaydıyla, yedinci maddede belirtilen usule uygun olarak Bakanlar Kurulunca değişik derecelerden aynı sınıf ve unvanlı kadrolarla değiştirilebilir.*"

denilmektedir.

Üniversitedeki ayniyat saymanlığı kadroları incelendiğinde, 24 adet ayniyat saymanı kadrosu bulunduğu, 2017 yılı sonu itibarıyla bu kadroların 15'inin dolu olduğu, bu kadrolardan 10'unun Taşınır Mal Yönetmeliği'nin yürürlüğe girmesinden önce atanan ayniyat saymanlarına, 5 kadronun ise 2007 yılından sonra yapılan atamalara ilişkin olduğu görülmüştür.

Bu itibarla, Taşınır Mal Yönetmeliği'nin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren herhangi bir görev, yetki ve sorumluluğu bulunmayan Ayniyat Saymanı kadrosu her ne kadar 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerinin ekli cetvellerinde bir kadro unvanı olarak belirtilse de bu kadroların görevi taşınır kayıt, taşınır kontrol yetkilisi ve taşınır konsolide görevlileri tarafından yerine getirildiğinden, söz konusu kadroların iptal edilip, bu kadrolara yeni atama yapılmamasının gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle; Üniversite bünyesinde halen 14 adet dolu, 10 adet boş ayniyat saymanı kadrosu bulunduğu, 27.12.2016 tarih ve 29946 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2016/9669 sayılı BKK ile 2 adet boş olan ayniyat saymanı kadrosunun, boş kadroda yapılan değişiklikle iptal edildiği, diğer 10 adet boş kadronun 190 sayılı "Genel Kadro ve Usulü Hakkında KHK" ile "Kadro İhdası Serbest Bırakma ve Kadro Değişikliği ile Kadroların Kullanım Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmelik" hükümleri uyarınca iptali için işlem yapılacağı,

Ayrıca Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumları Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği'nde ayniyat saymanı kadrosu için bir düzenleme bulunmadığından, dolu kadrolar için herhangi bir işlem yapılmadığı

bildirilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında; Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumları Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği'nde ayniyat saymanı kadrosu için bir düzenleme bulunmadığından, dolu kadrolar için herhangi bir işlem yapılmadığı bildirilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin yürürlüğe girmesinden sonra Maliye Bakanlığı "Maliye Bakanlığı Personeli Görevde Yükselme Unvan Değişikliği ve Atama Yönetmeliği'nde yaptığı değişiklikle, ayniyat saymanlarının atanacakları unvanları belirleyerek ayniyat saymanı kadrolarını kaldırmıştır. Ancak, yükseköğretim kurumlarında mevcut bulunan ayniyat saymanı kadroları için herhangi bir düzenleme yapılmamıştır.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren herhangi bir görev, yetki ve sorumluluğu bulunmayan ayniyat saymanı kadrosu her ne kadar 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerinin ekli cetvellerinde bir kadro unvanı olarak belirtilse de bu kadroların görevi taşınır kayıt, taşınır kontrol yetkilisi ve taşınır konsolide görevlileri tarafından yerine getirildiğinden, Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumları Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği'nde "Maliye Bakanlığı Personeli Görevde Yükselme Unvan Değişikliği ve Atama Yönetmeliği'nde yaptığı değişikliğe paralel bir değişiklik yapılmasının gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 28: Üniversite Bünyesindeki Bir Fakülte ile Bir Yüksekokulun Fiilen Atıl Durumda Olması

Üniversite bünyesinde açılan Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi ile Ödemiş Sağlık Yüksek Okulunun mevzuata uygun olarak çalıştırılmadığı tespit edilmiştir.

Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi'nin kurulduğu tarihten bu yana hiç öğrencisinin bulunmadığı, Ödemiş Sağlık Yüksekokulunun ise 2016-2017 öğretim yılında 4, 2017-2018 öğretim yılında ise sadece 1 öğrencisinin bulunduğu anlaşılmıştır.

2547 sayılı Kanununun 5'inci maddesinin, (f) bendinde; "*Üniversiteler ile İleri Teknoloji Enstitüleri ve bunlar içindeki fakülte, enstitü ve yüksekokullar, Kalkınma Plan ve*

Programlarının ilke ve hedefleri doğrultusunda ve yükseköğretim planlaması çerçevesinde Yükseköğretim Kurulunun görüşü veya önerisi üzerine kanunla kurulur.” (h) bendinde de “Yükseköğretim kurumlarının geliştirilmesi, verimlerinin artırılması, genişletilmesi ve bütün yurda yaygınlaştırılması amacıyla yönelik olarak yenilerinin açılması, öğretim elemanlarının yurt içinde ve dışında yetiştirilmeleri ve görevlendirilmeleri, üretim - insangücü - eğitim unsurları arasında dengenin sağlanması, yükseköğretime ayrılan kaynakların ve ihtisas gücünün dağılımı, milli eğitim politikası ve kalkınma planları ilke ve hedefleri doğrultusunda ülke, çevre ve uygulama alanı ihtiyaçlarının karşılanması, örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim - öğretimi de kapsayacak şekilde planlanır ve gerçekleştirilir.” hükümleri yer almaktadır.

Yine aynı Yasa'nın 7'nci maddesinde Yükseköğretim Kurulunun görevleri; *“Yükseköğretim kurumlarının bu Kanunda belirlenen amaç, hedef ve ilkeler doğrultusunda kurulması, geliştirilmesi, eğitim - öğretim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi ve yükseköğretim alanlarının ihtiyaç duyduğu öğretim elemanlarının yurt içinde ve yurt dışında yetiştirilmesi için kısa ve uzun vadeli planlar hazırlamak, üniversitelere tahsis edilen kaynakların, bu plan ve programlar çerçevesinde etkili bir biçimde kullanılmasını gözetim ve denetim altında bulundurmak”* olarak sayılmıştır.

Yukarıda da belirtildiği üzere; Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi'nin kurulduğu 2012 yılından (11.04.2012 tarih ve 28261 sayılı R.G./2012-2972 sayılı BKK) bu yana öğrencisi olmamış ve fiilen eğitime başlayamamıştır. Bu süreç içerisinde cari giderleri için:

- 2016 yılında 8.090,88 TL
- 2017 yılında 93.923,51 TL

olmak üzere toplam 102.014,38 TL tutarında bütçeden harcama yapılmıştır.

Ödemiş Sağlık Yüksekokulunda ise sadece Hemşirelik Bölümü mevcut olup; 2012 yılında Yükseköğretim Kararı ile EÜ Hemşirelik Fakültesi ile birleştirildiğinden Hemşirelik Bölümüne artık öğrenci alınmamaktadır.

- 2015-2016 öğretim yılında devam eden öğrenci sayısı 13 olup; bu dönemde Yüksekokul EÜ Hemşirelik Fakültesinden görevlendirilen akademik kadro ile eğitimini sürdürmektedir.

- 2016-2017 öğretim yılında devam eden öğrenci sayısı 4'e düşmüş olup
- 2017-2018 öğretim yılında da sadece 1 öğrenci öğrenim görmektedir. Ancak söz

konusu öğrenci de fiilen Bornova’da bulunan Hemşirelik Fakültesinde öğrenimine devam etmektedir.

Fiilen hiç öğrencisi bulunmayan Ödemiş Sağlık Yüksekokulunda 5 idari personel görev yapmakta olup, Eylül 2017 sonuna kadar personel ve binanın cari giderleri kapsamında bütçeden 225.002,27 TL tutarında harcama yapıldığı tespit edilmiştir.

İhtiyaçlar gözetilmeden fakülte açılması, fiilen atıl duruma gelen yüksekokulun kapatılmaması ve cari giderlerinin ödenmesine devam edilmesinin, kamu kaynaklarının ekonomik ve verimli kullanılmamasına ve dolayısıyla kamu zararına yol açmakta olduğu değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle; 2012-2013 Eğitim Öğretim yılında Üniversitede yeni kurulan Hemşirelik Fakültesi çatısı altında Üniversite Hemşirelik Bölümlerinin birleştirilmesi uygun görüldüğünden, Ödemiş Yüksekokulunun Hemşirelik Bölümü bünyesinde öğrenci alınması durdurularak, 23/10/2012 tarihinden itibaren Yüksekokulunun boş, dolu akademik kadrolarının Hemşirelik Fakültesine aktarıldığı, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının 31/07/2015 tarih ve 42904 sayılı yazısı ile Yüksekokulunun “Çocuk Gelişimi” Bölümünün açıldığı, Yüksekokulda akademik kadro bulunmaması nedeniyle öğrenci alımının yapılamadığı, önümüzdeki eğitim öğretim yıllarında öğrenci alımı yapılabilmesi için 07/11/2017 tarih ve 284651 sayılı yazı ile Rektörlük nezdinde, gerekli olan 3 öğretim üyesi kadrosu talebinde bulunduğu, ayrıca yeni bölümlerin açılabilmesi için de gerekli ön çalışmalar yapıldığı, 2017 yılında bütçeden harcanan 225.002,27 TL’nin Yüksekokulunun temel giderleri olduğu,

Güzel Sanatlar Fakültesinin ise 11 Nisan 2012 tarih ve 28261 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2012/2972 sayılı Kararname ile kurulduğu, 08 Nisan 2016 tarihli ve 29678 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2016/8562 sayılı Karar ile isminin “Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi” olarak değiştirildiği,

Fakülteye Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının 15/12/2017 tarihli ve 87006 sayılı yazısı ile yeni dekan ataması yapıldığı, Fakültenin idari birimlerinin yapılanması kapsamında 10/10/2016 tarihinde fakülte sekreteri kadrosuna atama yapıldığı, bu bağlamda Fakülte cari giderlerinin büyük kısmını söz konusu personelin maaş ve sosyal güvenlik giderlerinin oluşturduğu,

Fakülte Yönetim Kurulunun 20/07/2017 tarihli ve 2017/2-02 sayılı Kararı ile Fakülte bünyesinde fakülte sekreterliği birimi ve fakülte sekreterliğinin alt birimleri olarak özlük bürosu, muhasebe bürosu, öğrenci işleri bürosu, taşınır kayıt ve kontrol birimi, yazı işleri

bürosu, kurul işleri bürosu, bilimsel araştırma projeleri bürosunun kurulduğu,

bildirilmiştir.

Sonuç olarak Bulguda da belirtildiği üzere; Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi'nin kurulduğu 2012 yılından bu yana öğrencisi olmamış ve fiilen eğitime başlayamamış, bu süreç içerisinde cari giderleri için toplam 102.014,38 TL tutarında bütçeden harcama yapılmıştır.

Ödemiş Sağlık Yüksekokulundaki Hemşirelik Bölümü 2012 yılında Yükseköğretim Kararı ile EÜ Hemşirelik Fakültesi ile birleştirildiğinden Hemşirelik Bölümüne artık öğrenci alınmamakta olup, 2015 yılında Yüksekokul bünyesinde açılan “Çocuk Gelişimi” Bölümünde akademik kadro bulunmaması nedeniyle öğrenci alımı yapılamamıştır. Fiilen hiç öğrencisi bulunmayan Ödemiş Sağlık Yüksekokulunda 5 idari personel görev yapmakta olup, Eylül 2017 sonuna kadar personel ve binanın cari giderleri kapsamında bütçeden 225.002,27 TL tutarında harcama yapılmıştır.

İhtiyaçlar gözetilmeden fakülte açılması, fiilen atıl duruma gelen yüksekokulun kapatılmaması ve cari giderlerinin ödenmesine devam edilmesinin, kamu kaynaklarının ekonomik ve verimli kullanılmamasına ve dolayısıyla kamu zararına yol açmakta olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 29: Üniversite Bünyesindeki Çeşitli Eğitim Birimlerinde Zorunlu Ders Yükünü Tamamlamamış Öğretim Üyeleri Varken Diğer Bazı Öğretim Üyelerine Ek Ders Verilmesi ve Ücretinin Ödenmesi

Üniversite bünyesinde yer alan fakültelerin bazılarında (Ziraat Fakültesi, Fen Fakültesi, İletişim Fakültesi, Su Ürünleri Fakültesi) kanunen vermekle yükümlü oldukları zorunlu ders yükünü tamamlamamış öğretim üyeleri mevcut iken aynı bölümde görevli diğer bazı öğretim üyelerine ek ders görevi verildiği tespit edilmiştir.

2547 sayılı Yasanın “Çalışma esasları” başlıklı 36 ncı maddesinde öğretim üyelerinin kadrosunun bulunduğu yükseköğretim birimi ile sınırlı olmaksızın ve ihtiyaç bulunması halinde görevli olduğu üniversitede haftada asgari on saat, öğretim görevlileri ve okutmanların ise haftada asgari on iki saat ders vermekle yükümlü oldukları, Rektör, rektör yardımcısı, dekan, enstitü ve yüksekokul müdürlerinin ders verme yükümlülüğünün bulunmadığı, Başhekimler, dekan yardımcısı, enstitü ve yüksekokul müdür yardımcısı ve bölüm başkanlarının ise bu

madde hükümlerine göre haftada asgari beş saat ders vermekle yükümlü oldukları hüküm altına alınmıştır.

Yine Ders Yükü Tespiti ve Ek Ders Ücreti Ödemelerinde Uyulacak Esaslar'ın “Ders Yükleri ve Ücret Karşılığı Okutabilecekleri Ek Ders Saatleri” başlıklı 1'inci maddesinde; maaş karşılığı haftalık ders yükünün, öğretim üyeleri için 10 saat, öğretim görevlileri ve okutmanlar için 12 saat olduğu, öğretim elemanlarının, haftalık ders yükünün dışında gerek kadrosunun bulunduğu, gerekse diğer yükseköğretim kurumlarında, güz ve bahar yarı yıllarında mecburi ve isteğe bağlı olarak, ek ders ücreti ödenmek kaydıyla ders verebilecekleri, mecburi ve isteğe bağlı dersler ile diğer faaliyetler için haftalık ders programında yer alması ve fiilen yapılması şartıyla öğretim elemanının toplam olarak ücret karşılığı verebileceği ek dersin; normal örgün öğretimde en çok 20 saat, ikinci öğretimde ise en çok 10 saat olduğu şeklinde bir düzenleme yapılmıştır.

Mevzuattan da anlaşılacağı üzere, öğretim üyeleri aldıkları maaş karşılığında haftada asgari 10 saat, öğretim görevlileri ve okutmanlar ise haftada 12 saat ders vermekle yükümlüdür. Ek dersler ancak bundan arta kalan dersler için söz konusu olup bunlar için de haftalık ders saati kısıtlaması mevcuttur. Hal böyle iken; Üniversite bünyesindeki çok sayıda fakülte, yüksekokul ve enstitülerde zorunlu ders yükünü tamamlamamış çok sayıda öğretim elemanı, öğretim görevlisi ve okutman var iken aynı bölümlerde diğer bazı öğretim üyelerine ek ders verilecek şekilde ders programı yapılması ve onaylanması kamu zararına yol açacak bir uygulamadır.

Söz konusu mevzuata aykırı ve kamuyu zarara uğratan uygulamadan vazgeçilerek ek ders yükü belirlenirken öncelikle mensupların zorunlu ders yüklerini tamamlayıp tamamlamadıkları hususunun dikkate alınması ve arta kalan süreler için ek ders programı yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; öğretim üyeleri, öğretim görevlileri ve okutmanların zorunlu haftalık ders yükü takibinin ilgili birimlerin tasarrufunda olduğu, birim dışından yapılan görevlendirmelerin Personel Daire Başkanlığına teklif edildiği,

Bulguda tespit edilen eksiklikler ile ilgili birimlere gerekli uyarıların yapılacağı bildirilmiştir.

Sonuç olarak; mevzuata aykırı ve kamuyu zarara uğratan uygulamadan vazgeçilmesi ve ek ders yükü belirlenirken öncelikle mensupların zorunlu ders yüklerini tamamlayıp

tamamlamadıkları hususu dikkate alınarak ders programlarının oluşturulmasının gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 30: Öğretim Görevlilerinin Seçiminin Objektif Kriterlere Dayanmaması

Üniversite bünyesinde çeşitli eğitim birimlerinde toplam 328 kişinin öğretim görevlisi olarak çalıştığı tespit edilmiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun “Öğretim görevlileri” başlıklı 31’inci maddesinde öğretim görevlilerinin; üniversitelerde ve bağlı birimlerinde bu Kanun uyarınca atanmış öğretim üyesi bulunmayan dersler veya herhangi bir dersin özel bilgi ve uzmanlık isteyen konularının eğitim - öğretim ve uygulamaları için, kendi uzmanlık alanlarındaki çalışma ve eserleri ile tanınmış kişiler, süreli veya ders saati ücreti ile görevlendirilebilecekleri, ilgili yönetim kurullarının görüşleri alınarak fakültelerde dekanların, rektörlüğe bağlı bölümlerde bölüm başkanlarının önerileri üzerine ve rektörün onayı ile öğretim üyesi, öğretim üye yardımcısı ve öğretim görevlisi kadrolarına atanabilecekleri veya kadro şartı aranmaksızın ders saati ücreti veya sözleşmeli olarak istihdam edilebilecekleri, öğretim üyesi kadrolarına en çok iki yıl süre ile atanabilecekleri; bu süre sonunda işgal ettikleri kadroya başvuran öğretim üyesi bulunmadığı ve görevlerine devamda yarar görüldüğü takdirde aynı usulle yeniden atanabilecekleri, atanma süresi sonunda görevlerinin kendiliğinden sona ereceği, yeniden atanmalarının mümkün olduğu, bu takdirde ilk atama usulünün uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Öğretim görevlisi istihdam edilen birimlerin hiçbirisinde “öğretim üyesi olma şartları” adı altında bir düzenleme bulunmadığı anlaşılmıştır. Öğretim görevlisi olarak seçilen kişilerin sahip oldukları yetenek ve bilgi düzeylerini ölçecek hiçbir verinin bulunmaması, görevlendirilenlerin yeterlilikleri konusunda tereddüt hasıl olmasına sebep olmuştur.

Üniversite Yönetim Kurulunun en azından öğretim görevlilerinin sahip olması gereken ana kriterleri ve seçim şeklini belirlemesinin öğrencilerin gerçekten yeterli bilgiye sahip olan kişiler tarafından eğitim almalarının sağlanması için gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle; uygulamalı birimlerde görev yapan 131, ders veren 197 olmak üzere toplam 328 kadrolu öğretim görevlisinin Üniversitede çalıştığı, ayrıca 2547 sayılı Kanun’un 31’inci maddesi gereğince saat ücretli 265 öğretim elemanının görev yapmakta olduğu, ilgili birimlere 09/08/2017 tarih ve 202537 sayı numaralı yazı ile uyarı yapıldığı ve tekrar daha dikkatli olunması hususunda uyarı yapılacağı bildirilmiştir.

Sonuç olarak; öğretim görevlisi olarak seçilen kişilerin sahip oldukları yetenek ve bilgi düzeylerini ölçecek hiçbir verinin bulunmaması, görevlendirilenlerin yeterlilikleri konusunda tereddüt hasıl olmasına sebep olmuştur.

Üniversite Yönetim Kurulunun en azından öğretim görevlilerinin sahip olması gereken ana kriterleri ve seçim şeklini belirlemesinin öğrencilerin gerçekten yeterli bilgiye sahip olan kişiler tarafından eğitim almalarının sağlanması için gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 31: Mali Tablolarının Sadece Cari Yıl Bilgilerini İçerecek Şekilde Düzenlenmesi

Kurumun muhasebe birimi tarafından, GYMY'nin 112'nci maddesi ile 6085 sayılı Sayıştay Kanununa dayanılarak çıkarılan Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar isimli Yönetmelik hükümlerine göre 3 (üç) yıllık verileri gösterecek şekilde düzenlenmesi gereken mali tablolarının sadece cari yıl bilgilerini taşıdığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kanunun "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinin (a) bendinde, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idarelerin genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerini oluşturduğu belirtildikten sonra (b) bendinde, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri tek tek sayılmıştır ve merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, bu Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kurumları ifade ettiği açıklanmıştır.

Yukarıdaki hükümlerden anlaşılacağı üzere, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri içinde yer alan üniversiteler aynı zamanda genel yönetim kapsamındaki idareleri oluşturan unsurlardan bir tanesidir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Amaç" başlıklı 1 inci maddesinde bu Yönetmeliğin amacının; *"merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, ... faaliyet ve işlemlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak, sağlıklı ve güvenilir biçimde muhasebeleştirilmesi, mali tabloların zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde belirtilen standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanmasına ve yayımlanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemek"* olduğu belirtilmiştir.

Görüleceği üzere; Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ve 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'na dayanılarak çıkarılan Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar isimli Yönetmelik hükümlerine göre düzenlenmesi gereken mali tablolarının GYMY ekinde yer alan tablo örnekleriyle uyumlu olacak şekilde hazırlanmaları gerektiği açıktır. Söz konusu tablo örneklerinde tabloların; dönemler arası karşılaştırma yapılabilmesini sağlamak üzere son üç faaliyet dönemine ilişkin verileri kapsayacak şekilde hazırlanmasının istendiği görülmektedir. Ancak; EÜ'nün söz konusu Yönetmelik ekinde gösterilen mali tablolarının tamamının sadece cari yıl verilerini içerdiği, son üç faaliyet dönemine ilişkin verileri kapsayacak şekilde hazırlanmadığı tespit edilmiş, bu nedenle de dönemler arası karşılaştırma yapılamamıştır.

Kamu idaresi cevabında özetle; bulgu kapsamında belirtilen Faaliyet Sonuçları Tablosunun (2015-2016-2017) üç yıllık olarak hazırlanarak ekte sunulduğu bildirilmiştir.

Sonuç olarak Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ve 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'na dayanılarak çıkarılan Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar isimli Yönetmelik hükümlerine göre düzenlenmesi gereken mali tablolarının; dönemler arası karşılaştırma yapılabilmesini sağlamak üzere son üç faaliyet dönemine ilişkin verileri kapsayacak şekilde hazırlanması gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 32: İç Kontrol Sisteminin Değerlendirilmesi

26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği çerçevesinde yapılan inceleme sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir:

1. Kontrol Ortamı Standartları

Kamu Görevlileri Etik Sözleşmesi tüm çalışanlar tarafından imzalanmamıştır. Üniversite Yaşamı Etik Kurulu Yönergesi, Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu Yönergesi, Etik Üst Kurulu Yönergesi ve Etik İlkeleri hazırlanmış ve yürürlüğe konulmuştur. Web sayfasında da yayınlanmıştır. Etik Kurulları da oluşturulmuştur.

İdarenin misyonu ve vizyonu belirlenerek 2016 yılı Faaliyet Raporunda belirtilmiştir.

Üniversitece 2014-2018 dönemine ait Stratejik Plan düzenlenmiş olup, Üniversite

internet sitesinde misyon, vizyon ve temel değerlere yer verilmiştir.

Ayrıca birim yöneticileri tarafından tüm personele yazılı olarak duyurulmuştur. Misyonun gerçekleştirilmesini sağlamak üzere idare birimleri ve alt birimlerce yürütülecek görevler yazılı olarak tanımlanmıştır.

Üst Yönetici Oryantasyon Yönerge taslağı hazırlanmıştır.

Üniversitede var olan hassas görevler ve bu görevlere ilişkin prosedürler henüz belirlenmemiştir.

İç kontrol sisteminin oluşturulmasına yönelik çalışmalarda önemli ilerlemeler kaydedilmekle birlikte, henüz çalışmaların tümü tamamlanmamıştır. 2009 yılında hazırlanan Ege Üniversitesi İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında, iç kontrol sisteminin 79 genel şartı kapsayacak şekilde kurulması için farklı alanlarda 133 eylem öngörülmüş, bu eylemlerden 30 adedi tamamlanamadığından eylem planı revize edilmiş ve 30.06.2018 tarihine kadar tüm eylemlerin tamamlanması öngörülmüştür.

Her düzeydeki yöneticilerin verilen görevlerin sonucunu izlemeye yönelik olarak oluşturduğu kontrol teşkilatları düzgün çalışmamaktadır.

Her görev için eğitim ihtiyacı belirlenmemiş, planlı bir eğitim faaliyeti yürütülmemiştir.

30.06.2018 tarihine kadar tüm birimlerde personele ve iş süreçlerine yönelik mevcut durum analizi yapılarak norm kadro çalışmasının alt yapısının oluşturulacağı, üniversitenin yönetim ve süreçleri içerisinde görev yürütecek personelin o görevin gerektirdiğı bilgi, deneyim ve liyakata sahip olmasına yönelik olarak görev tanımlarına uygunluğunun gözden geçirileceğı,

Akademik Değerlendirme ve Kalite Geliştirme Kurulu tarafından akademik yükselme kriterlerinin güncellenmesine ilişkin çalışmaların yapılacağı,

Bilgi ve deneyimin geliştirilmesine yönelik olarak her yıl düzenli bir şekilde hizmet içi eğitim çalışmaları yapılacağı, kurs, seminer ve toplantılara personelin katılımının sağlanacağı,

Her görev için nesnel ve açık performans kriterleri belirleneceğı, personelin performans takibi ile ilgili bir takip ve değerlendirme sistemi oluşturulacağı, yüksek performans gösteren personelin ödüllendirilmesi için Ödül Yönergesi hazırlanacağı, performansı yetersiz bulunan personelin geliştirilmesine yönelik eğitim programları düzenleneceğı,

EÜ İnsan Kaynakları Yönetim Esasları'nın belirlenmesi amacı ile Senato tarafından bir komisyonun oluşturulacağı,

öngörülmüştür. Bu konularda çalışmalar devam etmektedir.

Bazı birimlerde iş akış süreçlerindeki imza ve onay mercileri belirlenmiştir. Ancak güncelleme çalışmaları yapılmadığı gibi tüm personele de duyurulmamıştır. 30.06.2018 tarihine kadar tüm birimler tarafından iş akış süreçlerinin çıkarılarak, imza ve onay mercileri ile ilişkilendirileceği, yetki ve yetki devrine ilişkin yasal düzenlemelerin yapılacağı hedeflenmiştir.

2. Risk Değerlendirme Standartları

Üniversite 2017 yılı için planlanan hedef ve göstergelerine ulaşmak için ihtiyaç duyduğu kaynakları gösteren Performans Programını oluşturmuştur. Bütçesini Stratejik Plan ve Performans Programlarına uygun olarak hazırlamıştır.

Revize Uyum Eylem Planı kapsamında risk yönetimi çalışma grubu oluşturularak, Üniversitenin stratejik amaç ve hedefleri ile bağlantılı olarak risk başlıkları belirlenmiştir. Risk başlıkları tüm birimler tarafından puanlandırılmış ve Üniversitenin konsolide risk raporu hazırlanarak üst yönetime sunulmuştur. Risk strateji belgesi hazırlanmıştır. Tüm birimlerin temsilcilerinin katıldığı risk yönetimi bilgilendirme toplantısı düzenlenmiş, Risk Strateji Belgesi ve yapılan çalışmalar konusunda bilgilendirme yapılmıştır. Toplantı akabinde birimlere resmi yazı ile Risk Strateji Belgesi gönderilmiş ve birim risk koordinatörleri belirlenmiştir. 30.06.2018 tarihine kadar Risk Değerlendirme Çalışma Grubu tarafından hazırlanan raporlar ile yapılan Risk Analizi Değerlendirmeleri sonuçlarına göre Risk Önleme Eylem Planı oluşturulacağı öngörülmüştür.

3. Kontrol Faaliyetleri Standartları

Revize Uyum Eylem Planı gereğince Kontrol Faaliyetleri Çalışma Grubu ile Bilgi ve İletişim Çalışma Grubu oluşturulmuştur. Kontrol strateji ve yöntemlerin belirlenmesine yönelik çalışmaların 30.06.2018 tarihine kadar tamamlanacağı öngörülmüştür.

Risk yönetimi çalışmaları sonucunda kontrol faaliyeti geliştirilmesi gereken risk başlıkları belirlenmiş ve Kontrol Faaliyetleri Alt Çalışma Grubu tarafından öneriler hazırlanmaya başlanmıştır.

Faaliyetler ile mali karar ve işlemler ile ilgili yazılı prosedürler bulunmaktadır. Yapılan iş analizleri sonucunda akademik personel görev tanımları hazırlanarak, birimlerin görüşüne sunulmuş, idari personel görev tanımları hazırlıklarına başlanmıştır. Birimler bazında görev tanımları olmasına rağmen, personel bazında yazılı hale getirilmiş görev ve sorumluluk tanımları yoktur.

Görevler ayrılığı ilkesine genel olarak uyulmakla birlikte, bu ilkeye uymayan birimler de mevcuttur. Yapılan iş ve işlemler yöneticiler tarafından mevzuattaki düzenlemeler dikkate alınarak genel anlamda kontrol edilmektedir.

Gerekli hallerde vekil personel görevlendirilmektedir. Ancak sürekli olarak (emeklilik, istifa vb. nedenlerle) görevden ayrılan personel yaptığı ve/veya yapacağı işleri bir rapor halinde görevlendirilen personele bildirmemektedir.

4. Bilgi ve İletişim Standartları:

Üniversitede Genel Evrak Kayıt Otomasyonu, Öğrenci Otomasyonu, Personel Otomasyonu, Akademik Bilgi Sistemi, E-Posta sistemi, Web Sitesi, Kurum içi yayınlar vb. bulunmaktadır. Ancak entegre çalışan bilgi ve iletişim sistemi bulunmadığından karar alma süreçlerinde veriler etkili bir şekilde kullanılamamakta, yöneticiler ve personel güncel verilere zamanında ulaşamamaktadır.

Üniversitenin bütçesi Maliye Bakanlığınca yönetilen e-bütçe sistemi üzerinden hazırlanmakta ve yürütülmektedir. Bütçe uygulamaları ve kaynak kullanımlarına ilişkin tüm bilgilere zamanında erişilebilmektedir.

İdare, Stratejik Plan ve Performans Programı hazırlayarak amaçlarını, hedeflerini, stratejilerini, varlıklarını, yükümlülüklerini kamuoyuna açıklamıştır. Yine, yılı faaliyet sonuçları idare Faaliyet Raporunda gösterilmiş ve duyurulmuştur. Bütçelerinin ilk altı aylık uygulama sonuçlarını, ikinci altı aya ilişkin beklentiler ve hedefler ile faaliyetlerini 2017 yılında kamuoyuna açıklamıştır.

Üniversitede; gelen ve giden her türlü evrak dahil iş ve işlemlerin kaydedildiği, sınıflandırıldığı ve dosyalandığı Elektronik Bilgi Yönetim Sistemi (EBYS) kullanılmaya başlanmıştır.

Hata, usulsüzlük ve yolsuzlukların bildirim yöntemleri mevzuat çerçevesinde belirlenmiştir. Revize Eylem Planı uyarınca hata, usulsüzlük ve yolsuzlukların bildirim ve

duyuru yöntemlerini belirleyen iç düzenlemeler yapılacağı amaçlanmıştır. Ayrıca personelin kimliği gizli kalacak şekilde hata, usulsüzlük ve yolsuzlukları elektronik ortamda bildirebileceği bir sistemin web sitesinde oluşturulacağı (sikayet@mail.ege.edu.tr) öngörülmüştür.

5. İzleme Standartları

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunca iç kontrol sistemi yıllık olarak değerlendirilmekte ve üst yöneticiye raporlama yapılmaktadır.

Üniversitede İç Denetim Birimi oluşturulmuş olup, birimde 5 adet iç denetçi görev yapmaktadır. İç Denetim Birim Başkanlığının işleyişi ile iç denetçilerin ve üst yöneticinin iç denetime ilişkin görev yetki ve sorumluluklarına yönelik esas ve usulleri düzenleyen bir yönerge çıkarılmıştır. İç Denetim Birimi yıllık denetim planlarını hazırlayıp üst yönetici onayını aldıktan sonra plan dahilinde denetimlerini yürütmekte olup, denetim sonuçlarını üst yönetime raporlamaktadır.

Kamu idaresi cevabında özetle;

Kontrol Ortamı Standartları

Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in 23'üncü maddesi uyarınca Kamu Görevlileri Etik Sözleşmesinin tüm çalışanlara imzalatılarak özlük dosyalarına konması hususunda Personel Daire Başkanlığına resmi yazı yazıldığı, Daire Başkanlığının 08/05/2018 tarih, 132530 sayılı cevap yazısında, Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in kapsamının belirlendiği 2'nci maddesinin ikinci fıkrasında "*Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Bakanlar Kurulu üyeleri, Türk Silahlı Kuvvetleri, yargı mensupları ve üniversiteler hakkında bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz.*" denildiğinden ilgi yazı hakkında herhangi bir işlem yapılmadığı,

Üniversitede var olan hassas görevler ve bu görevlere ilişkin prosedürlerin, iş analizi ve görev tanımı çalışmalarının tamamlanmasına müteakip hazırlanmaya başlanacağı,

Her düzeydeki yöneticilerin, verilen görevlerin sonucunu izlemeye yönelik kontrol teşkilatlarının etkin bir şekilde yürütülmesi için bilgi sistemlerinde iyileştirme ve entegrasyon çalışmalarına devam edildiği,

Her görev için eğitim ihtiyacının belirlenmesi, planlı bir eğitim faaliyetinin yürütülmesi çalışmaları da dahil olmak üzere Üniversitede insan kaynağına yönelik politikaların geliştirilmesi ve faaliyetlerin hayata geçirilmesi amacı ile İnsan Kaynakları Koordinatörlüğü kurulması çalışmalarının devam ettirildiği,

Kontrol Faaliyetleri Standartları

Akademik ve idari personel için yazılı hale getirilmiş görev tanımları çalışmasının devam ettiği, akademik personel bölümünün tamamlandığı, idari personel görev tanımlarının hazırlanmasına devam edildiği,

Sürekli olarak görevden ayrılan personelin yaptığı ve/veya yapacağı işleri bir rapor halinde görevlendirilen personele bildirmesine ilişkin prosedürlerin, kurulma aşamasında olan İnsan Kaynakları Koordinatörlüğü tarafından belirleneceği ve personele duyurulağı,

Bilgi ve İletişim Standartları

Entegre çalışan ve karar alma süreçlerinde etkili bir şekilde kullanılan bilgi sistemlerinin oluşturulması çalışmalarının devam etmekte olduğu, BAP projeleri ve akademik veri tabanına ilişkin yazılımların Üniversiteye kazandırıldığı ve entegrasyon çalışmalarının başlatıldığı,

Bundan sonraki aşamada iç kontrol ve stratejik risk yönetimi konularında yazılımlar ile karar alma süreçlerinin desteklenmesinin planlandığı

bildirilmiştir.

Sonuç olarak; Kamu idaresi tarafından gönderilen cevaptan, Kurumun iç kontrol sisteminde tespit edilen ve bulguda yer alan eksikliklerin giderilmesi için gerekli çalışmalara başlanıldığı anlaşılmıştır. Söz konusu çalışmaların ivedilikle tamamlanmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

BULGU 33: Bilişim Sisteminin Değerlendirilmesi

Kurumun idari ve mali işlemlerini gerçekleştirirken kullandığı bilişim sistemleri incelenmiş ve tespitler aşağıda belirtilmiştir:

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu, Başbakanlık Elektronik Belge Standartları, 2014/7074 Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ve E-Yazışma Teknik Rehberi uygun şekilde Elektronik Doküman Yönetim Sistemi (EDYS) uygulaması mevcuttur. Sistem bazında yetki, sorumluluk ve haklar tanımlıdır. İşletimsel olarak

sistem bazında denetlenmektedir.

İnternet erişiminde Ulaknet'in politikası uygulanmaktadır. Sistemler Üniversitenin temin ettiği şartlar dahilinde fiziken korunmaktadır. Sistemlere yetkilendirme kullanıcı adı ve şifre sağlanmakta olup, yetkisiz kişilerin sistemlere girişini kısıtlayan IP Tables, Firewall gibi kurallar mevcuttur.

IP Tables ve Firewall ile sistemlere yetkisiz erişimler engellenmektedir. Mail, Eduroam, Proxy sistemlerinde güçlü şifre kullanımı zorunludur. Kullanıcı adı ve şifre ile yetkilendirme dışında erişim engellenmiştir.

Elektronik doküman yönetim sisteminde birim içi eğitici kullanıcılarına eğitim verilmiştir. Yetkilendirilmiş kullanıcılar şifrelerini paylaşmamaları konusunda sık sık bilgilendirilmektedir.

Mail, Proxy, EDYS sistemlerinde sistem yöneticilerinin işlemleri kaydedilmektedir. Sistem yöneticileri yetkileri dahilinde işlem yapmaktadır.

Sistemde güvenlik firewall, mail firewall ile sağlanmaktadır. Güvenli girişleri sağlayabilmek için kuruma ait SSL sertifikası mevcuttur. Üniversite genelinde lisanslı antivirüs yazılımı bulunmaktadır.

Sistem yedekleri belli sıklıklarda düzenli olarak alınmaktadır. Kurumun yedekleme işlemi için dokümante olmamakla birlikte uygulaması vardır.

Otomasyon sistemlerini kullanan veri giriş sorumluları bulunmakta olup, bu kişilerin uymaları gereken süreçler sistemler üzerinde tanımlanmıştır. Kişilerin sorumlu oldukları alanlar dahilinde veri girişleri sağlanmaktadır. Kullanılan sistemlerde, işleyişe göre hiyerarşik yapıda üstten alta doğru gerekli tanımlamalar yapılmıştır. Oluşturan, parafleyen, imzalayan kişilerin sorumluluğu sistem üzerinde belirlenmiş ve kısıtlanmıştır.

Sistemler üzerindeki tüm işlemler, kullanıcı bazlı olarak kayıt altına alınmaktadır. Gerektiğinde tüm iş akışları, log ve tarihçe kayıtlarından alınabilmektedir.

Uygulamalarda hatalı veri girişlerine engel olacak otomatik sistem kontrolleri mevcuttur. Mail, EDYS sistemlerinde hatalar otomatik olarak raporlanmaktadır. Uygulamaların amaca uygunluğu ve güvenliği test edilmektedir. Hatalı işlemlerin düzeltimi işletimsel olarak mevcuttur.

Yazılım ve donanım bazında işin gerekliliğine göre yapılan değişiklikler ilgili birim ile koordineli olarak düzenlenmektedir. Bu düzenlemeler sadece yetkili personel tarafından takip edilmekte ve çözülmektedir.

Öğrenci bilgi sistemi ve personel entegrasyon sistemleri ile EDYS arasında güvenli Web Servis uygulamaları kullanılarak veri transferi yapılmaktadır. Ayrıca, yüklü SSL sertifikası ile veri transferi güvenli bir şekilde yapılmaktadır.

Eksiklikler:

Bilgi İşlem Daire Başkanlığı yönetimindeki yazılımlar (Microsoft Lisansları, EDYS Hizmet ve Bakım sözleşmesi, Üniversite SSL Sertifikası, Mail sistemleri hizmet ve bakım sözleşmesi, Firewall ve Mail-guard sistemleri lisansları, Network altyapı cihazları lisansları), sistem odaları ve iç donanımlarına ait envanter kayıtları tutulmaktadır. Üniversite genelinde her birimde görevli olan sorumlu birimlerin kendileri tarafından tutulan envanter kayıtları mevcut olup bunların tamamının Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından tek noktadan görülebilmesini sağlayan genel bir sistem bulunmamaktadır.

Bilişim sistemlerinin tamamı, yeni sistemler üzerinde aktif-aktif yedekli olacak şekilde çalıştırılmaktadır. Olabilecek donanımsal arızalara karşı risk bu şekilde minimize edildiği belirtilmişse de; bilişim sistemlerinin risklerinin değerlendirildiği güncel bir risk kütüğü bulunmamaktadır. İnternet, mail, web siteleri, elektronik belge yönetim sistemi, öğrenci bilgi sistemi gibi sistemler için güvenlik politikaları hazırlanmış ancak halihazırda senato tarafından onaylanmamıştır. Bilgi Güvenliği Yönetimi kurulmamış olup, çalışmalar devam etmektedir.

Domain yapısı olmadığı için kullanıcı, bilgisayar, grup politikaları oluşturulmamıştır. Bu nedenle kullanıcıların bilgisayarlar üzerindeki kullanım ayarlarını kısıtlayan herhangi bir önlem bulunmamaktadır. Sadece İnternet çıkışı üzerinde zararlı içerik barındıran sitelere erişim Firewall düzeyinde engellenmekte ve anormal hareketler olduğunda raporlanmaktadır. 5651 sayılı Kanun gereğince ağ erişimini yapan bilgisayar ve kullanıcı bilgilerinin eşlenerek kaydını tutabilecek sistemler bulunmadığından İç ağda erişimlerin kayıtları tutulmamaktadır.

Acil durum prosedür çalışması mevcut olmayıp, bu konudaki çalışmalar halen devam etmektedir.

Muhasebe bilgilerinin doğruluğu dayanakları olan kaynak belgelerle ve ilgili olduğu diğer sistemlerin verileriyle (maaş dışında) kontrol edilmemektedir.

Hatalı girişler tespit edilmektedir, ancak, düzeltilmesine ilişkin süreçler belirlenmemiştir.

İnternet ucuna ethernet kablosu bağlantısına erişebilen her bilgisayar kullanıcısı herhangi bir şifreleme olmaksızın doğrudan Üniversite ağına erişebilmektedir. Bu bir güvenlik zafiyeti olarak algılanmıştır.

Kamu idaresi cevabında özetle; envanter kayıtlarının kontrol altına alınabilmesi için donanım tespitine yönelik bir yazılım ile bilgisayar ve donanım araçlarının merkezi olarak bilgilerinin kaydedilebilmesi için gereken altyapının da hazırlandığı, ancak düzenlemelerin yapılabilmesi ve kullanıcı eğitimlerinin verilebilmesi için yeterli personel olmadığından birimler bazında henüz kullanıma başlanmadığı,

Acil durum prosedür çalışmasının, ISO 27001 sertifikasyon çalışmaları sırasında ele alınarak tamamlanacağı, ethernet ucuna takılan her bilgisayarın internete girememesi ve kontrol altına alınabilmesi için 802.1x kimlik doğrulamasının gerektiği, bunun için uygun yazılımlar kullanılması ve tüm ağ altyapısındaki kenar anahtarların bunu destekler hale getirilmesinin şart olduğu, EÜ'de Domain altyapısı bulunmadığından, bu işlem için yeni altyapı yatırımları ile birlikte yazılım temininin yapıldığı, ancak ağ cihazlarının tüm birimlerde konumlandırılması ve kullanılabilir hale getirilmesi çalışmaları halen devam ettiği için yazılımın çalışır hale getirilmesinin henüz yapılamadığı, 2018 yılı Haziran ayı itibariyle ağ altyapı çalışmalarının tamamlanmasının ardından bu çalışmanın da öncelikler dikkate alınarak plan dahilinde gerçekleştirileceği,

Bulguda yer alan tespitlere ilişkin gerekli dikkat ve özenin gösterileceği bildirilmiştir.

Sonuç olarak; İdare tarafından gönderilen cevaptan; Kurumun bilişim sistemlerinde saptanan ve bulgumuzda yer alan eksikliklerin giderilmesi için gerekli çalışmalara başlandığı anlaşılmıştır.

Kurumda kullanılan bilişim sistemlerinin düzgün çalışması tüm işlem ve faaliyetleri ilgilendirdiği ve etkilediği için önem arz etmekte olduğu değerlendirilmiştir.

8. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI**EGE ÜNİVERSİTESİ 2017 YILI BİLANÇOSU**

		2017 Yılı (TL)
AKTİF HESAPLAR		6.030.022.565,80
1 – DÖNEN VARLIKLAR		268.092.714,76
10 – Hazır Değerler		178.716.190,42
	100 – Kasa Hesabı	1.522,31
	102 – Banka Hesabı	173.332.600,85
	103 – Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı (-)	4.446.700,00
	104 – Proje Özel Hesabı	9.828.767,26
12 – Faaliyet Alacakları		42.687.937,71
	120 – Gelirlerden Alacaklar Hesabı	41.207.449,46
	121 – Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	1.210.015,25
	126 – Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı	270.473,00
14 – Diğer Alacaklar		16.225.130,00

	140 – Kişilerden Alacaklar Hesabı	16.225.130,00
	15 - Stoklar	11.372.842,39
	150 – İlk Madde ve Malzeme Hesabı	11.372.842,39
	16 – Ön Ödemeler	18.920.206,07
	162 – Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı	18.920.206,07
	18 – Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	170.408,17
	181 – Gelir Tahakkukları Hesabı	170.408,17
	2 – Duran Varlıklar	5.761.929.851,04
	22 – Faaliyet Alacakları	110.394.338,95
	220 – Gelirlerden Alacaklar Hesabı	110.394.338,95
	24 – Mali Duran Varlıklar	33.025.372,80
	241 – Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı	33.025.000,00
	242 – Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı	372,80
	25 – Maddi Duran Varlıklar	5.618.510.139,29
	250 – Arazi ve Arsalar Hesabı	4.039.120.598,39
	252 – Binalar Hesabı	1.255.034.735,72

	253 – Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı	236.558.674,93
	254 – Taşıtlar Hesabı	2.980.705,28
	255 – Demirbaşlar Hesabı	120.101.167,50
	257 – Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	353.750.795,95
	258 – Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	318.465.053,42
	26 – Maddi Olmayan Duran Varlıklar	0,00
	260 – Haklar Hesabı	9.077.306,09
	268 – Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	9.077.306,09
	PASİF HESAPLAR	6.030.022.565,80
	3 – Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	18.106.974,27
	32 – Faaliyet Borçları	216.215,30
	320 – Bütçe Emanetleri Hesabı	216.215,30
	33 – Emanet Yabancı Kaynaklar	12.424.954,81
	330 – Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	10.688,04
	333 – Emanetler Hesabı	12.414.266,77
	36 – Ödenecek Diğer Yükümlülükler	5.465.804,16

	360 – Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı	5.122.290,33
	361 – Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı	339.140,62
	362 – Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilatlar Hesabı	4.373,21
4 – Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabı		27.153.586,35
43 – Diğer Borçlar		3.370.642,01
	430 – Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	3.370.642,01
47 – Borç ve Gider Karşılıkları		23.782.944,34
	472 – Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	23.782.944,34
5 – Öz Kaynaklar		5.984.762.005,18
50 – Net Değer		5.695.569.648,66
	500 – Net Değer Hesabı	5.695.569.648,66
57 – Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları		169.824.331,84
	570 – Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı	169.824.331,84
58– Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları		20.880.301,87
	580 – Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı (-)	20.880.301,87
59 – Dönem Faaliyet Sonuçları		140.248.326,55

	590 – Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı	140.248.326,55
9 – Nazım Hesaplar		
	910 – Alınan Teminat Mektupları Hesabı	17.731.687,02
	911 – Alınan Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	17.731.687,02
	912 – Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı	0,60
	913 – Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hesabı	0,60
	920 – Gider Taahhütleri Hesabı	4.049.605,24
	921 – Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı	4.049.605,24
	948 – Başka Birimler Adına İzlenen Alacaklar Hesabı	7.323.534,92
	948 – Başka Birimler Adına İzlenen Alacak Emanetleri Hesabı	7.323.534,92
	962 – Bilimsel Projeler Hesabı	34.609.822,06
	963 – Bilimsel Projeler Karşılığı Hesabı	34.609.822,06
	990 – Kiraya Ver. İrtifak Hakkı Tesis Ed Mad Duran Var Kayıtlı Değr	127.879.458,97
	993 – Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gel	105.356.296,61
	998 – Diğer Nazım Hesaplar Hesabı	6.937.844,88
	999 – Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı	240.173.600,46

EGE ÜNİVERSİTESİ 2017 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

EKONOMİK KODLAR					GİDERİN TÜRÜ	CARİ YIL (N)	EKONOMİK KODLAR					GELİRİN TÜRÜ	CARİ YIL (N)
630					GİDERLER HESABI	737.168.317,00	600					GELİRLER HESABI	877.416.643,55
630	01				PERSONEL GİDERLERİ	408.948.663,79	600	03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	69.675.215,54
630	01	01			MEMURLAR	391.162.869,71	600	03	01			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	39.810.354,63
630	01	01	01		Temel Maaşlar	150.898.136,42	600	03	01	01		Mal Satış Gelirleri	124.881,50
630	01	01	01	01	Temel Maaşlar	38.140.656,97	600	03	01	01	01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	12.135,00
630	01	01	01	02	Taban Aylığı	112.757.479,45	600	03	01	01	02	Kitap,Yayın vb. Satış Gelirleri	112.746,50
630	01	01	02		Zamlar ve Tazminatlar	129.533.701,73	600	03	01	02		Hizmet Gelirleri	39.685.473,13
630	01	01	02	01	Zamlar ve Tazminatlar	129.533.701,73	600	03	01	02	29	Örgün ve Yaygın Öğretimden Elde Edilen Gelirler	3.096.898,27
630	01	01	03		Ödenekler	74.663.316,10	600	03	01	02	31	İkinci Öğretimden Elde Edilen Gelirler	6.579.510,00
630	01	01	03	01	Ödenekler	74.663.316,10	600	03	01	02	32	Yaz Okulu Gelirleri	1.232.205,55
630	01	01	04		Sosyal Haklar	3.580.428,09	600	03	01	02	33	Tezsiz Yüksek Lisans Gelirleri	1.392.739,20
630	01	01	04	01	Sosyal Haklar	3.580.428,09	600	03	01	02	36	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	1.322.484,37
630	01	01	05		Ek Çalışma Karşılıkları	32.487.287,37	600	03	01	02	38	Yurt Yatak Ücreti Gelirleri	8.303.823,66
630	01	01	05	01	Ek Çalışma Karşılıkları	527.820,87	600	03	01	02	45	Uzaktan Öğretimden Elde Edilen Gelirler	353.778,92
630	01	01	05	02	Ek Ders Ücretleri	31.959.466,50	600	03	01	02	46	Uzaktan Öğretim Materyal Gelirleri	47.530,00
630	01	02			SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.745.185,56	600	03	01	02	98	667 S. KHK Kapsamında Tahsil Edilen Eğitim-Öğretim Ücretleri	10.851.664,87
630	01	02	01		Ücretler	5.284.400,08	600	03	01	02	99	Diğer hizmet gelirleri	6.504.838,29
630	01	02	01	01	657 S.K. 4/B Sözleşmeli Personel Ücretleri	3.867.758,77	600	03	06			Kira Gelirleri	29.864.860,91
630	01	02	01	04	Yabancı Uyruklu Sözleşmeli Personelin Ücretleri	639.738,39	600	03	06	01		Taşınmaz Kiraları	29.864.860,91
630	01	02	01	05	Sözleşmeli Sanatçıların Ücretleri	776.902,92	600	03	06	01	01	Lojman Kira Gelirleri	726.817,85
630	01	02	02		Zamlar ve Tazminatlar	31.387,50	600	03	06	01	99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	29.138.043,06

630	01	02	02	01	657 S.K. 4/B Sözleşmeli Personel Zam ve Tazminatları	27.139,27	600	04					Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	727.147.382,86
630	01	02	02	04	Yabancı Uyruklu Sözleşmeli Personelin Zam ve Tazminatları	4.248,23	600	04	01				Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	10.439.178,06
630	01	02	03		Ödenekler	30.913,26	600	04	01	01			Cari	10.439.178,06
630	01	02	03	01	657 S.K. 4/B Sözleşmeli Personel Ödenekleri	25.083,68	600	04	01	01	01		AB' den Alınan Bağış ve Yardımlar	10.439.178,06
630	01	02	03	04	Yabancı Uyruklu Sözleşmeli Personelin Ödenekleri	5.289,58	600	04	02				Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve	679.877.000,00
630	01	02	04		Sosyal Haklar	26.504,30	600	04	02	01			Cari	648.001.460,45
630	01	02	04	01	657 S.K. 4/B Sözleşmeli Personel Sosyal Hakları	22.767,90	600	04	02	01	01		Hazine yardımı	648.001.460,45
630	01	02	04	05	Sözleşmeli Sanatçıların Sosyal Hakları	3.736,40	600	04	02	02			Sermaye	31.875.539,55
630	01	02	06		Ödül ve İkramiyeler	371.980,42	600	04	02	02	01		Hazine yardımı	31.875.539,55
630	01	02	06	05	Sözleşmeli Sanatçıların Ödül ve İkramiyeleri	371.980,42	600	04	04				Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışlar	8.062.562,07
630	01	03			İŞÇİLER	7.527.459,62	600	04	04	01			Cari	7.157.459,32
630	01	03	01		Ücretler	4.122.710,34	600	04	04	01	01		Kurumlardan alınan Bağış ve Yardımlar	5.816.150,63
630	01	03	01	01	Sürekli İşçilerin Ücretleri	1.577.302,04	600	04	04	01	02		Kişilerden alınan Bağış ve Yardımlar	1.341.308,69
630	01	03	01	02	Geçici İşçilerin Ücretleri	2.545.408,30	600	04	04	02			Sermaye	905.102,75
630	01	03	02		İhbar ve Kıdem Tazminatları	1.069.535,33	600	04	04	02	01		Kurumlardan alınan Bağış ve Yardımlar	17.100,00
630	01	03	02	01	Sürekli İşçilerin İhbar ve Kıdem Tazminatları	583.866,19	600	04	04	02	02		Kişilerden alınan Bağış ve Yardımlar	888.002,75
630	01	03	02	02	Geçici İşçilerin İhbar ve Kıdem Tazminatları	485.669,14	600	04	05				Proje Yardımları	28.768.642,73
630	01	03	03		Sosyal Haklar	1.026.321,05	600	04	05	01			Cari	20.873.964,98
630	01	03	03	01	Sürekli İşçilerin Sosyal Hakları	382.727,67	600	04	05	01	02		Özel Bütçeli İdarelerden Alınan Proje Yardımları	19.059.844,20
630	01	03	03	02	Geçici İşçilerin Sosyal Hakları	642.593,38	600	04	05	01	09		Diğerlerinden Alınan Proje Yardımları	3.370,78

630	01	03	04		Fazla Mesailer	33.920,96	600	04	05	01	10	YÖK Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı Destekleri	763.000,00
630	01	03	04	01	Sürekli İşçilerin Fazla Mesailer	15.875,30	600	04	05	01	13	YÖK Burs Destekleri	1.047.750,00
630	01	03	04	02	Geçici İşçilerin Fazla Mesailer	18.045,66	600	04	05	02		Sermaye	7.894.677,75
630	01	03	05		Ödül ve İkrariyeler	1.274.971,94	600	04	05	02	02	Özel Bütçeli İdarelerden Alınan Proje Yardımları	7.894.677,75
630	01	03	05	01	Sürekli İşçilerin Ödül ve İkrariyeleri	488.183,80	600	04	05	02	09	Diğerlerinden Alınan Proje Yardımları	50,00
630	01	03	05	02	Geçici İşçilerin Ödül ve İkrariyeleri	786.788,14	600	05				Diğer Gelirler	78.247.880,18
630	01	04			GEÇİCİ PERSONEL	2.556.899,15	600	05	01			Faiz Gelirleri	5.250.658,99
630	01	04	01		Ücretler	2.455.516,55	600	05	01	09		Diğer Faizler	5.250.658,99
630	01	04	01	02	Aday Çıracak, Çıracak ve Stajyer Öğrencilerin Ücretleri	67.133,57	600	05	01	09	01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	2.344,83
630	01	04	01	04	657 S.K. 4/C Kapsamında Yapılacak Ödemeler	809.384,59	600	05	01	09	03	Mevduat Faizleri	4.962.507,68
630	01	04	01	05	Kısmi Zamanlı Çalışan Öğrencilerin Ücretleri	500.000,00	600	05	01	09	99	Diğer Faizler	285.806,48
630	01	04	01	06	Ders Ücreti Karşılığında Görevlendirilenlerin Ücretleri	1.009.898,70	600	05	02			Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	59.979.617,39
630	01	04	01	90	Diğer Geçici Personelle Yapılacak Ödemeler	69.099,69	600	05	02	06		Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	59.979.617,39
630	01	04	03		Sosyal Haklar	48.988,10	600	05	02	06	16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	59.979.617,39
630	01	04	03	04	657 s.K. 4/C Maddesi Kapsamında Çalışanların Sosyal Hakları	48.988,10	600	05	03			Para Cezaları	1.938,32
630	01	04	04		Ek Ödemeler	52.394,50	600	05	03	09		Diğer Para Cezaları	1.938,32
630	01	04	04	04	657 S. Kan. 4/c Mad. Kapsamında Çalışanların Ek Ödemeleri	52.394,50	600	05	03	09	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Para Cezaları	1.938,32
630	01	05			Diğer Personel	1.956.249,75	600	05	09			Diğer Çeşitli Gelirler	13.015.665,48
630	01	05	01		Ücret ve Diğer Ödemeler	1.956.249,75	600	05	09	01		Diğer Çeşitli Gelirler	13.015.665,48
630	01	05	01	04	Öğrenci Harçlıkları	1.956.249,75	600	05	09	01	01	İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar	848,70

630	02				Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	70.167.499,65	600	05	09	01	03	İrat Kaydedilecek Teminat Mektupları	345.000,00
630	02	01			Memurlar	66.885.903,59	600	05	09	01	06	Kişilerden Alacaklar	823.287,76
630	02	01	06		Sosyal Güvenlik Kurumuna	66.885.903,59	600	05	09	01	19	Öğrenci Katkı Payı Telifi Gelirleri	9.685.163,00
630	02	01	06	01	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	41.572.417,98	600	05	09	01	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	2.161.366,02
630	02	01	06	02	Sağlık Primi Ödemeleri	25.313.485,61	600	11				Değer ve Miktar değişimleri Gelirleri	2.224.227,07
630	02	02			Sözleşmeli Personel	1.080.626,72	600	11	99			Değer ve Miktar değişimleri Gelirleri	2.224.227,07
630	02	02	06		Sosyal Güvenlik Kurumuna	1.080.626,72	600	11	99	00		Değer ve Miktar değişimleri Gelirleri	2.224.227,07
630	02	02	06	01	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	685.689,30	600	11	99	00	00	Değer ve Miktar değişimleri Gelirleri	2.224.227,07
630	02	02	06	02	Sağlık Primi Ödemeleri	394.937,42	600	25				Kamu İd Bedelsiz Olarak Al Mali Ol Var El Edilen Gel	121.937,90
630	02	03			İşçiler	1.387.295,37	600	25	02			Öz Büt Kap Kamu İd Bedelsiz Ol Al Mali Olmayan Var El Ed Gel	121.937,90
630	02	03	04		İşsizlik Sigortası Fonuna	123.271,79	600	25	02	05		Bedelsiz Olarak Alınan Tesis Makine Ve Cihazlar	8.461,78
630	02	03	04	01	İşsizlik Sigortası Fonuna	123.271,79	600	25	02	05	00	Bedelsiz Olarak Alınan Tesis Makine Ve Cihazlar	8.461,78
630	02	03	06		Sosyal Güvenlik Kurumuna	1.264.023,58	600	25	02	05		Bedelsiz Olarak Alınan Demirbaşlar	113.476,12
630	02	03	06	01	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	795.988,61	600	25	02	05	00	Bedelsiz Olarak Alınan Demirbaşlar	113.476,12
630	02	03	06	02	Sağlık Primi Ödemeleri	468.034,97							
630	02	04			Geçici Personel	739.160,28							
630	02	04	06		Sosyal Güvenlik Kurumuna	739.160,28							
630	02	04	06	01	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	673.057,02							
630	02	04	06	02	Sağlık Primi Ödemeleri	66.103,26							
630	02	05			Diğer Personel	74.513,69							
630	02	05	06		Sosyal Güvenlik Kurumuna	74.513,69							
630	02	05	06	01	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	74.513,69							

630	03				Mal ve Hizmet Alım Giderleri	93.797.488,73
630	03	02			Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	25.159.244,24
630	03	02	01		Kırtasiye ve Büro Malzemesi Alımları	1.764.571,38
630	03	02	01	01	Kırtasiye Alımları	1.225.804,95
630	03	02	01	02	Büro Malzemesi Alımları	237.324,50
630	03	02	01	03	Periyodik Yayın Alımları	350,00
630	03	02	01	05	Baskı ve Cilt Giderleri	241.529,18
630	03	02	01	90	Diğer Kırtasiye ve Büro Malzemesi Alımları	59.526,75
630	03	02	02		Su ve Temizlik Malzemesi alımları	3.465.423,57
630	03	02	02	01	Su Alımları	3.465.423,57
630	03	02	03		Enerji Alımları	15.141.430,48
630	03	02	03	01	Yakacak Alımları	3.059.242,09
630	03	02	03	02	Akaryakıt ve Yağ Alımları	609.044,98
630	03	02	03	03	Elektrik Alımları	11.473.143,41
630	03	02	04		Yiyecek, İçecek ve Yem Alımları	9.673,68
630	03	02	04	01	Yiyecek Alımları (Bedelen İaşe Dahil)	1.413,68
630	03	02	04	02	İçecek Alımları	8.260,00
630	03	02	05		Giyim ve Kuşam Alımları	350,01
630	03	02	05	03	Tören Malzemeleri Alımları	350,01
630	03	02	06		Özel Malzeme Alımları	4.728.122,19
630	03	02	06	01	Laboratuvar Malzemesi ile Kimyevi ve Temrinlik Malzeme Alımları	4.691.960,74
630	03	02	06	02	Tıbbi Malzeme ve İlaç Alımları	1.333,40
630	03	02	06	03	Zirai Malzeme ve İlaç Alımları	1.445,46
630	03	02	06	04	Canlı Hayvan Alım, Bakım ve Diğer Giderleri	22.873,14
630	03	02	06	90	Diğer Özel Malzeme Alımları	10.509,45

630	03	02	09		Diğer Tüketim Mal ve Malzemesi Alımları	49.672,93
630	03	02	09	01	Bahçe Malzemesi Alımları ile Yapım ve Bakım Giderleri	15.138,44
630	03	02	09	90	Diğer Tüketim Mal ve Malzemesi Alımları	34.534,49
630	03	03			Yolluklar	1.977.724,72
630	03	03	01		Yurtiçi Geçici Görev Yollukları	894.913,89
630	03	03	01	01	Yurtiçi Geçici Görev Yollukları	894.913,89
630	03	03	02		Yurtiçi Sürekli Görev Yollukları	461.067,52
630	03	03	02	01	Yurtiçi Sürekli Görev Yollukları	461.067,52
630	03	03	03		Yurtdışı Geçici Görev Yollukları	617.023,31
630	03	03	03	01	Yurtdışı Geçici Görev Yollukları	616.200,50
630	03	03	03	02	Yurtdışı Tedavi Yollukları	822,51
630	03	03	06		Uluslararası Profesör Uzman, Memur ve Öğrenci Mübadele Gide	4.720,00
630	03	03	06	02	Öğrenci Mübadele Giderleri	4.720,00
630	03	04			Görev Giderleri	844.111,01
630	03	04	02		Yasal Giderler	103.620,93
630	03	04	02	04	Mahkeme Harç ve Giderleri	80.387,12
630	03	04	02	90	Diğer Yasal Giderler	23.233,81
630	03	04	03		Ödenecek Vergi, Resim, Harçlar ve Benzeri Giderler	740.490,08
630	03	04	03	02	İşletme Ruhsatı Ödemeleri ve Benzeri Giderler	5.508,84
630	03	04	03	90	Diğer Vergi, Resim ve Harçlar ve Benzeri Giderler	734.981,24
630	03	05			Hizmet Alımları	58.780.217,55
630	03	05	01		Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler	54.737.404,90
630	03	05	01	01	Ettüt-Proje Bilirkişi Ekspertiz Giderleri	1.458.900,25

T.C. Sayıştay Başkanlığı

630	03	05	01	02	Araştırma ve Geliştirme Giderleri	1.010.428,09
630	03	05	01	03	Bilgisayar Hizmeti Alımları (Yazılım ve Donanım Hariç)	160.381,60
630	03	05	01	04	Müteahhithlik Hizmetleri (Temizlik Hizmet İhaleleri Dahil)	768.523,22
630	03	05	01	05	Harita Yapım ve Alım Giderleri	2.449,91
630	03	05	01	06	Enformasyon ve Raporlama Giderleri	11.800,00
630	03	05	01	08	Temizlik Hizmeti Alım Giderleri	38.834.485,58
630	03	05	01	09	Özel Güvenlik Hizmeti Alım Giderleri	11.519.671,84
630	03	05	01	11	Hizmet Alımı Suretiyle Çalıştırılan Personele Yap Kıd Taz Öd	704.849,37
630	03	05	01	90	Diğer Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler	265.915,04
630	03	05	02		Haberleşme Giderleri	538.455,71
630	03	05	02	01	Posta ve Telgraf Giderleri	105.231,81
630	03	05	02	02	Telefon Abonelik ve Kullanım Ücretleri	383.722,90
630	03	05	02	03	Bilgiye Abonelik Giderleri (İnternet abonelik ücretleri dahi	17.985,00
630	03	05	02	04	Haberleşme Cihazları Ruhsat ve Kullanım Giderleri	31.516,00
630	03	05	03		Taşıma Giderleri	5.198,63
630	03	05	03	02	Yolcu Taşıma Giderleri	3.105,63
630	03	05	03	04	Geçiş Ücretleri	500,00
630	03	05	03	90	Diğer Taşıma Giderleri	1.593,00
630	03	05	04		Tarifeye Bağlı Ödemeler	229.599,13
630	03	05	04	01	İlan Giderleri	171.471,68
630	03	05	04	02	Sigorta Giderleri	58.127,45
630	03	05	05		Kiralar	2.223.882,58

630	03	05	05	01	Dayanıklı Mal ve Malzeme Kiralaması Giderleri	1.000,00
630	03	05	05	02	Taşıt Kiralaması Giderleri	2.123.590,97
630	03	05	05	03	İş Makinası Kiralaması Giderleri	990,00
630	03	05	05	08	Yüzer Taşıt Kiralaması Giderleri	13.290,00
630	03	05	05	90	Personel Servisi Kiralama Giderleri	85.011,61
630	03	05	07		Yargılama Giderleri	390.677,31
630	03	05	01	90	Diğer Yargılama Giderleri	390.677,31
630	03	05	09		Diğer Hizmet Alımları	654.999,29
630	03	05	09	03	Kurslara Katılma Giderleri	126.972,54
630	03	05	09	90	Diğer Hizmet Alımları	528.026,75
630	03	06			Temsil ve Tanıtma Giderleri	37.074,29
630	03	06	01		Temsil Giderleri	37.074,29
630	03	06	01	01	Temsil, Ağır lama, Tören, Fuar, Organizasyon Giderleri	37.074,29
630	03	07			Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri	5.775.068,25
630	03	07	01		Menkul Mal Alım Giderleri	4.571.027,06
630	03	07	01	01	Büro ve İşyeri Mal ve Malzeme Alımları	529.268,50
630	03	07	01	02	Büro ve İşyeri Makine ve Techizat Alımları	3.987.814,71
630	03	07	01	03	Avadanlık ve Yedek Parça Alımları	38.739,55
630	03	07	01	90	Diğer Dayanıklı Mal ve Malzeme Alımları	15.204,30
630	03	07	02		Gayri Maddi Hak Alımları	172.803,36
630	03	07	02	01	Bilgisayar Yazılım Alımları ve Yapımları	172.803,36
630	03	07	03		Bakım ve Onarım Giderleri	1.031.237,83
630	03	07	03	01	Tefrişat Bakım ve Onarım Giderleri	2.979,50
630	03	07	03	02	Makine Teçhizat Bakım ve Onarım Giderleri	652.898,27
630	03	07	03	03	Taşıt Bakım ve Onarım Giderleri	66.977,25

630	03	07	03	04	İş Makinası Onarım Giderleri	125.263,85
630	03	07	03	90	Diğer Bakım ve Onarım Giderleri	183.118,96
630	03	08			Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	1.224.048,67
630	03	08	01		Hizmet Binası Bakım ve Onarım Giderleri	1.224.048,67
630	03	08	01	01	Büro Bakım ve Onarımı Giderleri	8.057,04
630	03	08	01	02	Okul Bakım ve Onarımı Giderleri	1.023.057,78
630	03	08	01	03	Hastane Bakım ve Onarımı Giderleri	29.043,88
630	03	08	01	90	Diğer Hizmet Binası Bakım ve Onarım Giderleri	163.889,97
630	05				Cari Transferler	20.658.923,29
630	05	01			Görev Zararları	10.759.948,29
630	05	01	02		Sosyal Güvenlik Kurumlarına	10.759.948,29
630	05	01	02	05	Sosyal Güvenlik Kurumu'na	10.759.948,29
630	05	02			Hazine Yardımları	5.723.000,00
630	05	02	09		Diğer Hazine Yardımları	5.723.000,00
630	05	02	09	20	Üniversite Döner Sermaye Bütçelerine	5.723.000,00
630	05	03			Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	3.452.000,00
630	05	03	01		Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara	3.452.000,00
630	05	03	01	01	Dernek, Birlik, Kurum, Kuruluş, Sandık vb. Kuruluşlara	2.000,00
630	05	03	01	15	Memurların Öğle Yemeğine Yardım	3.450.000,00
630	05	04			Hane Halkına Yapılan Transferler	723.975,00
630	05	04	01		Burslar ve Harçlıklar	723.975,00
630	05	04	01	01	Yurtiçi Burslar ve Harçlıklar	723.975,00
630	07				Sermaye Transferleri	500.000,00
630	07	01			Yurtiçi Transferleri	500.000,00

630	07	01	09		Diğer Sermaye Transferleri	500.000,00
630	07	01	09	20	Akademik Ar-Ge Projelerine İlişkin Transferler	500.000,00
630	11				Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	967.474,19
630	11	99			Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	967.474,19
630	11	99	00		Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	967.474,19
630	11	99	00	00	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	967.474,19
630	12				Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	9.249.451,96
630	12	03			Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	585.225,66
630	12	03	01		Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	421.954,35
630	12	03	01	01	Mal Satış Gelirleri	1.181,50
630	12	03	01	02	Hizmet Gelirleri	420.772,85
630	12	03	06		Kira Gelirleri	163.271,31
630	12	03	06	01	Taşınmaz Kiraları	163.271,31
630	12	04			Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	8.651.237,70
630	12	04	01		Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	8.651.237,70
630	12	04	01	01	Cari	8.651.237,70
630	12	05			Diğer Gelirler	12.988,60
630	12	05	01		Faiz Gelirleri	1.274,32
630	12	05	01	09	Diğer Faizler	1.274,32
630	12	05	09		Diğer Çeşitli Gelirler	11.714,28
630	12	05	09	01	Diğer Çeşitli Gelirler	11.714,28
630	13				Amortisman Giderleri	73.539.419,71

630	13	01			Maddi Duran Varlıklar Amortisman Giderleri	73.022.199,21
630	13	01	02		Binaların Amortisman Giderleri	26.929.204,53
630	13	01	02	00	Binaların Amortisman Giderleri	26.929.204,53
630	13	01	03		Tesis, Makine ve Cihazların Amortisman Giderleri	29.777.224,66
630	13	01	03	00	Tesis, Makine ve Cihazların Amortisman Giderleri	29.777.224,66
630	13	01	04		Taşıtların Amortisman Giderleri	268.831,35
630	13	01	04	00	Taşıtların Amortisman Giderleri	268.831,35
630	13	01	05		Demirbaşların Amortisman Giderleri	16.046.938,67
630	13	01	05	00	Demirbaşların Amortisman Giderleri	16.046.938,67
630	13	02			Maddi Olmayan Duran Varlıklar Amortisman Giderleri	516.220,50
630	13	02	01		Hakların Amortisman Giderleri	516.220,50
630	13	02	01	00	Hakların Amortisman Giderleri	516.220,50
630	14				İlk Madde ve Malzeme Giderleri	30.246.047,35
630	14	01			Kırtasiye Malzemeleri	1.641.039,31
630	14	01	00		Kırtasiye Malzemeleri	1.641.039,31
630	14	01	00	00	Kırtasiye Malzemeleri	1.641.039,31
630	14	02			Beslenme, Gıda Amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzeme	44.820,28
630	14	02	00		Beslenme, Gıda Amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzeme	44.820,28
630	14	02	00	00	Beslenme, Gıda Amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzeme	44.820,28
630	14	03			Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Malzemeleri	4.711.954,17
630	14	03	00		Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Malzemeleri	4.711.954,17

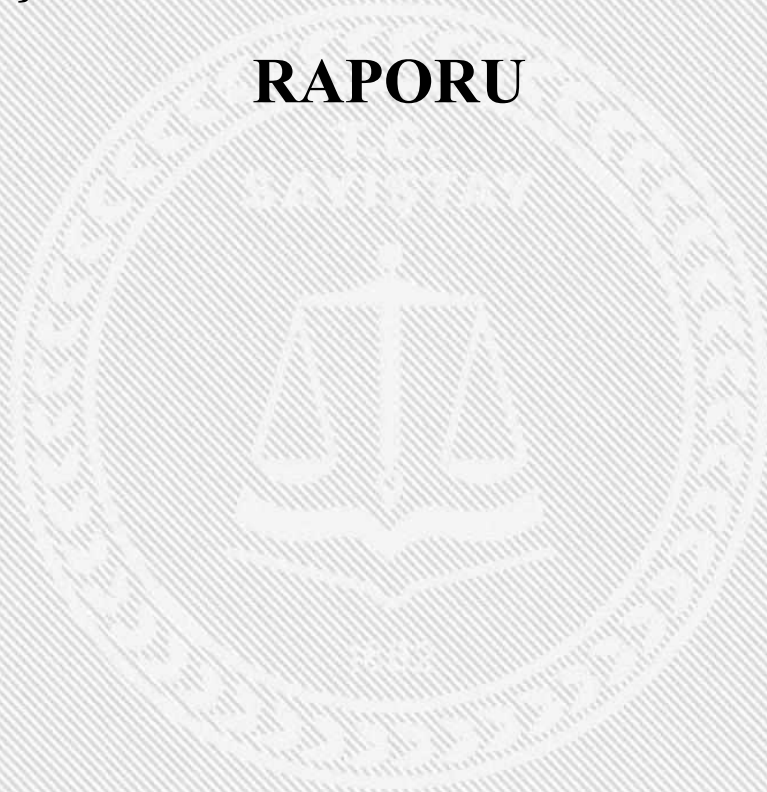
630	14	03	00	00	Tıbbi ve Laboratuar Sarf Malzemeleri	4.711.954,17
630	14	04			Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	514.801,74
630	14	04	00		Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	514.801,74
630	14	04	00	00	Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	514.801,74
630	14	05			Temizleme Ekipmanları	697.402,61
630	14	05	00		Temizleme Ekipmanları	697.402,61
630	14	05	00	00	Temizleme Ekipmanları	697.402,61
630	14	06			Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri	176.987,75
630	14	06	00		Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri	176.987,75
630	14	06	00	00	Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri	176.987,75
630	14	07			Yiyecek	3.086.205,31
630	14	07	00		Yiyecek	3.086.205,31
630	14	07	00	00	Yiyecek	3.086.205,31
630	14	08			İçecek	138.785,55
630	14	08	00		İçecek	138.785,55
630	14	08	00	00	İçecek	138.785,55
630	14	09			Canlı Hayvanlar	10.514,40
630	14	09	00		Canlı Hayvanlar	10.514,40
630	14	09	00	00	Canlı Hayvanlar	10.514,40
630	14	10			Zirai Maddeler	152.852,61
630	14	10	00		Zirai Maddeler	152.852,61
630	14	10	00	00	Zirai Maddeler	152.852,61
630	14	11			Yem	3.791,70
630	14	11	00		Yem	3.791,70
630	14	11	00	00	Yem	3.791,70
630	14	12			Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	10.200.079,07

630	14	12	00		Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	10.200.079,07
630	14	12	00	00	Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	10.200.079,07
630	14	13			Yedek Parçalar	8.414.576,58
630	14	13	00		Yedek Parçalar	8.414.576,58
630	14	13	00	00	Yedek Parçalar	8.414.576,58
630	14	14			Nakil Vasıtaları Lastikleri	818,92
630	14	14	00		Nakil Vasıtaları Lastikleri	818,92
630	14	14	00	00	Nakil Vasıtaları Lastikleri	818,92
630	14	15			Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Yayınlar	96.351,22
630	14	15	00		Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Yayınlar	96.351,22
630	14	15	00	00	Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Yayınlar	96.351,22
630	14	16			Spor Malzemeleri Grubu	17.022,68
630	14	16	00		Spor Malzemeleri Grubu	17.022,68
630	14	16	00	00	Spor Malzemeleri Grubu	17.022,68
630	14	17			Basınçlı Ekipmanlar	100.255,18
630	14	17	00		Basınçlı Ekipmanlar	100.255,18
630	14	17	00	00	Basınçlı Ekipmanlar	100.255,18
630	14	99			Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	237.788,27
630	14	99	00		Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	237.788,27
630	14	99	00	00	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	237.788,27
630	20				Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	139.747,33
630	20	02			Kişilerden Alacaklardan Silinenler	139.747,33
630	20	02	09		Diğer Mevzuat Hükümleri Gereğince Silinenler	139.747,33
630	20	02	09	90	Fazla veya Yersiz Olarak Kaydedilen Alacaklar ve Faizleri	19.433,24
630	20	02	09	98	Mahkeme Kararı Uyarınca Silinen	110.724,84

					Alacaklar	
630	20	02	09	99	Diğer Mevzuat Gereğince Silinenler	9.589,25
630	30				Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	28.072.169,22
630	30	06			Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	28.072.169,22
630	30	06	02		Menkul Sermaye Üretim Giderleri	6.930.149,60
630	30	06	02	01	Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler	6.930.149,60
630	30	06	05		Gayrimenkul Sermaye Üretim Giderleri	426.923,81
630	30	06	05	01	Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler	426.923,81
630	30	06	09		Diğer Sermaye Giderleri	20.715.095,81
630	30	06	09	02	Yolluk Giderleri	88.834,50
630	30	06	09	09	Diğer Sermaye Giderleri	20.626.261,31
630	99				Diğer Giderler	882.431,78
630	99	99			Yukarıda Tanımlanamayan Diğer Gideler	882.431,78
630	99	99	00		Yukarıda Tanımlanamayan Diğer Gideler	882.431,78
630	99	99	00	00	Yukarıda Tanımlanamayan Diğer Gideler	882.431,78
					GİDERLER TOPLAMI	737.168.317,00

GİDERLER TOPLAMI (A)	737.168.317,00	NET GELİR (D = B – C)	877.416.643,55
GELİRLER TOPLAMI (B)	877.416.643,55	FAALİYET SONUCU (D – A)	140.248.326,55
İNDİRİM; İADE; İSKONTO TOPLAMI (C)	0,00		

**EGE ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE
İŞLETMESİ
2017 YILI
SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM
RAPORU**

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	138
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	139
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	139
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	139
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	140
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	151
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	151
8.	EKLER.....	179

KISALTMALAR

- AUM : Araştırma Uygulama Merkezi
BİTAM : Bilgisayar Teknolojileri Araştırma Merkezi
EDYS : Elektronik Doküman Yönetim Sistemi
EÜ : Ege Üniversitesi
MKYS : Malzeme Kaynak Yönetim Sistemi
POS : Point of Sale
SGDB : Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı
TBMM : Türkiye Büyük Millet Meclisi
UAM : Uygulama Araştırma Merkezi
ÜFE : Üretici Fiyat Endeksi

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Ege Teknopark A.Ş'ye Aktarılan Sermaye Payı

Tablo 2: Yaklaşık Maliyet Birim Fiyatı-İhale Birim Fiyatı Karşılaştırması

Tablo 3: 2017 Yılı Bütçe Tahminleri İle 2016 Yılı Gerçekleşen Gelir-Gider Karşılaştırması

Tablo 4: İşletmenin Bazı Birimlerinin 2017 Yılı Gelir-Gider Gerçekleşmeleri

Tablo 5: İşletmenin Bazı Birimlerinin 2017 Yılı Gelir-Gider Gerçekleşmeleri İle Bütçe Tahminlerinin Karşılaştırılması

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Ege Üniversitesi (EÜ) Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü 2017 yılı muhasebe, hesap ve işlemleri Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde yürütülmektedir. Bu bağlamda döner sermaye işlemlerinin sonuçlarını göstermek üzere anılan Yönetmelik'in 565 ve 573'üncü maddelerinde sayılan mali tablolar düzenlenmektedir.

Döner sermayenin muhasebe kayıt işlemleri, Maliye Bakanlığına bağlı muhasebe yetkilisince Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

2017 yılı bilançosunda sermayesi 374,80 TL olup, 2,00 TL'si ödenmemiştir. Toplam aktif büyüklüğü 97.301.714,39 TL'dir. Döner sermaye gelir toplamı 500.670.365,88 TL, gider toplamı 614.616.630,34 TL olup, gelir tablosunda yıl sonu itibarıyla tahakkuk eden zarar toplamı 113.946.264,46 TL olarak gerçekleşmiştir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Yevmiye defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Gelir tablosu
- Kasa Sayım Tutanağı,
- Banka Mevcudu Tespit Tutanağı,
- Teminat Mektupları Sayım Tutanağı.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri

de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Mevduat Faizlerine İlişkin Vergi Stopajının Hatalı Muhasebeleştirilmesi

İşletmenin vadeli hesaplarından elde edilen mevduat faizlerinden kesilen vergilerin (stopajın) 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabı yerine 610 Satıştan İadeler Hesabında muhasebeleştirildiği görülmüştür.

İşletmenin uygulamakla yükümlü olduğu Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Maliyet hesapları" başlıklı bölümünde yer alan 462'nci maddesinde; Maliyet hesapları ana hesap grubunun, maliyeti oluşturan her türlü giderin izlenmesi için kullanılacağı, direkt ilk madde ve malzeme giderleri, direkt işçilik giderleri, genel üretim giderleri, hizmet üretim maliyeti, araştırma ve geliştirme giderleri, pazarlama, satış ve dağıtım giderleri ve genel yönetim giderleri hesap gruplarına ayrıldığı,

"Gider çeşitleri" başlıklı kısımda yer alan 464'üncü maddenin (e) bendinde ise; mevzuat gereğince tahakkuk ettirilen gider niteliğindeki vergi, resim ve harçlar ile genel bütçeye aktarılacak tutarların, sosyal hizmetler ve çocuk esirgeme kurumu payı, merkez hissesi, kâr payı gibi Hazine veya ilgili idareye ödenecek giderlerin maliyet hesapları içerisinde muhasebeleştirileceği şeklinde düzenleme yapılmıştır.

Yine aynı Yönetmelik'in "77 Genel yönetim giderleri" başlıklı 516'ncı maddesinde; bu hesap grubunun; işletmenin yönetim fonksiyonu ile ilgili faaliyetlerinin izlenmesinde kullanılan gider, yansıtma ve fark hesapları için kullanılacağı, "hesabın niteliği"nin açıklandığı 517'nci maddesinde de üretilen veya satılan malın maliyeti ile doğrudan ilişkisi kurulamayan genel mahiyetteki giderlerin bu hesapta muhasebeleştirileceği belirtilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; mevduat faizlerinden

yapılan vergi stopajlarının 7 Maliyet Hesap Grubu içerisinde yer alan 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabında muhasebeleştirilmesinin gerekli olduğu açıktır.

İşletmenin 2017 yılında mevduat faiz geliri 1.575.023,08 TL olup, bu gelirden banka tarafından yapılan stopaj kesintisi 205.336,83 TL'dir. Mevduat faizlerinden yapılan stopaj vergi kesintisinin 610 Satıştan İadeler Hesabında muhasebeleştirilmesinin mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi üretmesini engeller mahiyette olduğu değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle; mevduat faizlerinden kesilen stopaj tutarlarının 2017 yılında 610 no'lu Hesapta takip edilmekteyken, 2018 yılından itibaren 193 no'lu Hesapta takip edilmekte olduğu bildirilmiştir.

Sonuç olarak; Kamu idaresi hatalı uygulamasını 2018 yılından itibaren düzelttiğini beyan etmesi 2017 yılı mali tablolarındaki hatanın giderilmesini sağlayacak nitelikte değildir.

İşletmenin 2017 yılında mevduat faiz gelirlerinden banka tarafından yapılan stopaj kesintisi 205.336,83 TL olup, mevduat faizlerinden yapılan stopaj vergi kesintisinin 610 Satıştan İadeler Hesabında muhasebeleştirilmesinin mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi üretmesini engeller mahiyette olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 2: Üniversitenin Sermaye Payı Olarak Döner Sermaye İşletme Birimleri Tarafından Ege Teknopark A.Ş'ye Yapılan Doğrudan Kaynak Aktarımının Hatalı Muhasebeleştirilmesi

Ege Teknopark A.Ş'ye, Üniversitenin sermaye payı olarak Döner Sermaye İşletme Birimleri tarafından iki defa doğrudan kaynak aktarımı yapıldığı ve bu aktarımın 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabı yerine, 248 Diğer Mali Duran Varlıklar Hesabına kaydedildiği görülmüştür.

Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Yönetici şirket kurucuları" başlıklı 14'üncü maddesinin beşinci fıkrasında; "*Yönetici şirket ortaklarından; üniversiteler, yüksek teknoloji enstitüleri ya da kamu Ar-Ge merkez veya enstitüleri, yönetici şirkete taahhüt ettikleri sermaye payını döner sermaye gelirlerinden ödeyebilir.*" denilmektedir.

Merkezi Yönetim Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 241 Mal ve Hizmet Üretilen Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı bölümünün "Hesabın niteliği" başlıklı 159'uncu maddesinde ise; "*(1) Mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabı; mal ve*

hizmet üreten kuruluşlara nakden veya aynı olarak verilen sermaye tutarları ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kâr ve zararlar, bütçeye iade olunan sermayeler ile bu kurumlara ikrazen verilen özel tertip iç borçlanma senetleri bedelinden, bu kurumların ödenmemiş sermayelerine mahsup edilenlerin izlenmesi için kullanılır.” hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre, üniversitelerin sermaye artırımlarına yönelik sermaye taahhütleri döner sermaye bütçesinden ödenebilmekte olup, bu ödemelerin üniversite aracılığı ile yapılması gerekmektedir. Zira üniversitelerin döner sermayelerinden elde etmiş olduğu bu kaynağı ödeme için kullandıklarında, 241 Mal ve Hizmet Üretilen Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına kaydetmesi ve izlemesi gerekmektedir. Dolayısıyla döner sermayelerce aktarım yapıldığında bu aktarıma ilişkin kaydın bir gider kaydı olması ve bunun dışında bir alacak kaydının yapılmaması gerektiği açıktır.

Ancak Ege Teknopark A.Ş’ye, Döner Sermaye İşletme Birimlerinden yapılan ve ayrıntısı aşağıdaki tabloda gösterilen toplam 500.000,00 TL’lik sermaye payı ödemesi, doğrudan giderleştirilerek 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabına kaydedilmesi gerekirken, 248 Diğer Mali Duran Varlıklar Hesabına kaydedilmiştir.

Bu itibarla, Ege Teknopark A.Ş’ye Döner Sermaye İşletmesince yapılan 500.000,00 TL’lik sermaye payı ödemesinin 248 Diğer Mali Duran Varlıklar Hesabından çıkarılarak, 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabına kaydedilmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Tablo 1: Ege Teknopark A.Ş’ye Aktarılan Sermaye Payı

Döner Sermaye İşletme Birimi	Ödenen Teknopark Payı (TL)
1. Aktarım	
Tıp Fakültesi (Hastane)	20.000,00
Diş Hekimliği Fakültesi	20.000,00
Ziraat Fakültesi	10.000,00
Mühendislik Fakültesi	10.000,00
Fen Fakültesi	10.000,00
Eczacılık Fakültesi	10.000,00
Su Ürünleri Fakültesi	10.000,00
Eğitim Fakültesi	20.000,00
Bilgi ve İletişim Teknolojileri Araştırma Uygulama Merkezi	10.000,00
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	5.000,00
Toplam	125.000,00

2. Aktarım	
Ziraat Fakültesi	30.000,00
İletişim Fakültesi	10.000,00
Mühendislik Fakültesi	30.000,00
Fen Fakültesi	30.000,00
Edebiyat Fakültesi	10.000,00
Eczacılık Fakültesi	20.000,00
Su Ürünleri Fakültesi	30.000,00
Güneş Enerjisi Enstitüsü	10.000,00
Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü	10.000,00
Tekstil Konfeksiyon Araştırma ve Uygulama Merkezi	30.000,00
Eğitim Fakültesi	30.000,00
Bilgi ve İletişim Teknolojileri Araştırma Uygulama Merkezi	20.000,00
Bilim Teknolojisi Araştırma Uygulama Merkezi	10.000,00
Sürekli Eğitim Merkezi	10.000,00
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	30.000,00
Ölçme ve Değerlendirme Uygulama ve Araştırma Merkezi	10.000,00
Kordon Kanı, Hücre-Doku Uygulama ve Araştırma Merkezi	10.000,00
İlaç Geliştirme ve Farmakokinetik Araştırma Uygulama Merkezi	20.000,00
Ege Meslek Yüksekokulu	25.000,00
Toplam	375.000,00
Genel Toplam	500.000,00

Kamu idaresi cevabında özetle; gerekli düzeltme işlemlerinin gerçekleştirildiği ve buna ilişkin muhasebe işleminin sunulduğu bildirilmiştir.

Sonuç olarak düzeltme işlemleri 2018 yılında yapıldığından; 2017 yılı mali tablolarında yer alan 248 Diğer Mali Duran Varlıklar Hesabı gerçek durumu yansıtmamaktadır.

Kurumun 2017 yılı mali tablolarında, 248 Diğer Mali Duran Varlıklar Hesabında kayıtlı tutar 500.000,00 TL fazla, 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabında kayıtlı tutar ise aynı tutarda eksik görünmekte olup, bu durumun mali tablolardaki verilerin doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilediği değerlendirilmiştir.

BULGU 3: EÜ Logosunun Reklam Amaçlı Kullanımı Karşılığında Elde Edilen Gelirlerin Hatalı Muhasebeleştirilmesi

EÜ ile çeşitli firmalar arasında imzalanan “Logo Kullanım Protokolü” kapsamında Ege Üniversitesi logosunun reklam amaçlı kullanımı karşılığında elde edilen gelirlerin hatalı muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

EÜ ve Bağlı Birimlerinin Görüntü, İsim, Amblem ve Logosu ile Personelinin Reklamlarda Yer Almasına İlişkin Yönerge'nin 6'ncı maddesinde; Üniversite bünyesindeki Kurum ve kişilere gelen reklam başvurularının, Ege Üniversitesi Rektörlüğüne yönlendirileceği, Rektörlüğe gelen bu başvuruların, Ege Üniversitesi Reklam Kurulunca değerlendirileceği,

7'nci maddesinde; EÜ ve ona bağlı birimlerin görüntü, isim, amblemi ve logosu ile yapılan reklamların ve reklamlarda kullanılmak üzere Üniversiteye bağlı birimlere yaptırılan analiz sonuçlarının Reklam Kurulunun iznine bağlı olacağı,

10'uncu maddesinde de; Reklam Kurulunun reklam başvurularını inceleme ve uygunluğunu karara bağlama, taraflarca üzerinde anlaşılan ve hazırlanan protokolü onaylama görevini yerine getireceği hükümlerine yer verilmiştir.

Söz konusu Yönerge'nin yukarıda anılan hükümleri gereğince; öğretim üyelerinin yürüttüğü projeler çerçevesinde EÜ ile bazı firmalarca logo kullanımına ilişkin üzerinde anlaşılan ve hazırlanan protokollerin onaylanması için Üniversiteye yapılan başvurular Reklam Kurulunca değerlendirilmiş ve;

“Neonatologlara Yönelik Yenidoğan Yoğun Bakımda 1. Akciğer Ultrasonografisi Kursu 28 Ekim 2017” ve “Neonatologlara Yönelik Yenidoğan Yoğun Bakımda 2. Akciğer Ultrasonografisi Kursu 29 Ekim 2017” adlı Proje Kapsamında Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalında görevli öğretim üyeleri tarafından düzenlenecek Yenidoğan Yoğun Bakımda çalışan doktorlara yönelik bilimsel kurs eğitimlerinin tanıtımlarında Ege Üniversitesi logosunun iki firma tarafından toplantıların doktorlara ve sağlık çalışanlarına duyurulması ve toplantıların düzenlenebilmesi için her türlü resmi makamlara başvuru amacıyla insert, flyer, afiş, poster, broşür, mektup, internet ve e-posta ortamı iletişim kanalları mecralarında protokol süresiyle sınırlı olmak üzere kullanabilmesinde”,

“Okul Çağı Tüketici Ürünlerinin Toksik Kimyasal Madde İçeriği ve Bulaşıcı Açısından Analiz Edilmesi ve Sağlık Risk Değerlendirilmesi Çalışması Yoluyla İyileştirilmesi” adlı proje kapsamında Eczacılık Fakültesi Toksikoloji Anabilim Dalında görevli bir öğretim üyesi tarafından yapılacak “insan sağlığı toksikolojik risk değerlendirmesi” sonuçlarına göre sağlık açısından güvenli çıkacak ve hazırlanacak “Güvenli Ürünler Listesi”nde yer verilecek olan kırtasiye ve tekstil ürünlerinin tanıtımlarında, Üniversite logosunun ve firma tarafından hazırlanan onay metni ve/veya görseli ile birlikte, koyu renkli olarak belirtilen “Akredite

laboratuvarda yapılan test sonuçlarına dayalı gerçekleştirilen risk değerlendirmesinde bu ürünün insan sağlığı açısından güvenli olduğu, Ege Üniversitesi tarafından onaylanmıştır” ifadesinin, ilgili ürünlerin tanıtım, satış ve pazarlama aşamalarında firma tarafından televizyon reklamları da dahil olmak üzere her türlü reklamlarda, insert, flyer, ürün tanıtım posterleri, ürün ambalajları,gazete, dergi ve sair her türlü yazılı basın, internet,telefon, radyo,sinema gibi iletişim kanalları ile açık hava basılı materyal gibi iletişim araçları ile dilediği sair her mecrada protokol süresiyle sınırlı olmak üzere kullanılabilmesinde”

şakınca olmadığı belirtilerek, gerekli onaylar verilmiştir.

İlk proje çerçevesinde imzalanan protokol kapsamındaki logo kullanımı için ilgili firmalar 1.000,00 TL’yi, ikinci proje çerçevesinde imzalanan protokol kapsamındaki logo kullanımı için ise ilgili firma 50.000,00 TL’yi Döner Sermaye İşletmesinin banka hesabına yatırmıştır.

Yapılan incelemede, Döner Sermaye İşletmesince 600 Yurtiçi Satışlar Hesabının alt kırılımında reklam gelirlerinin kaydedileceği bir hesap kodu olmadığından ve tahsil edilen tutarın mahiyeti tespit edilemediğinden toplam 51.000,00 TL tutarındaki reklam gelirinin 336 Diğer Çeşitli Borçlar Hesabına kaydedildiği görülmüştür.

Oysaki öğretim üyelerinin gelir getirici katkısına bağlı olmayan bir faaliyetten (logo kullanımı) kaynaklanan reklam gelirlerinin Döner Sermaye İşletmesiyle ilişkilendirilmemesi ve özel bütçenin öz geliri niteliğinde olan bu tutarların, 600 Gelirler Hesabının alt kırılımındaki 600.3.1.2.11 kodlu İlan ve Reklam Gelirleri hesabına kaydedilmesi gerekmektedir.

Bu itibarla, Ege Üniversitesi ile çeşitli firmalar arasında imzalanan “logo kullanım protokolü” kapsamında Üniversite logosunun reklam amaçlı kullanımı karşılığında elde edilen gelirlerin Döner Sermaye İşletmesi hesaplarında değil, özel bütçe hesaplarında muhasebeleştirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle; Eczacılık Fakültesine ait 50.000,00 TL tutarındaki meblağın gelir hesaplarına alındığı, ancak Tıp Fakültesine ait 1.000,00 TL (KDV Hariç) tutarındaki meblağın sehven Eczacılık Fakültesi hesaplarına girdiği ve Mahiyeti Tespit Edilemeyen Tutarlar (336-08) Hesabına alındığı tespit edildiğinden, Döner Sermaye Saymanlık Müdürlüğüne yazılan 21/05/2018 tarih ve 38911 sayılı yazı ile söz konusu tutarın SGDB hesaplarına aktarılması için gerekli işlemin yapılmasının talep edildiği bildirilmiştir.

Sonuç olarak; bulguda ayrıntıları ile belirtildiği üzere; öğretim üyelerinin gelir getirici katkısına bağlı olmayan bir faaliyete (logo kullanımı) dayanan reklam gelirlerinin Döner Sermaye İşletmesiyle ilişkilendirilmemesi mümkün görülmemekte olup, özel bütçenin öz geliri niteliğinde olan bu tutarların, 600 Gelirler Hesabının alt kırılımındaki 600.3.1.2.11 kodlu İlan ve Reklam Gelirleri hesabına kaydedilmesi gerekmektedir.

Dolayısıyla, söz konusu reklam gelirlerinin özel bütçe hesaplarında muhasebeleştirilmesi gerekirken Döner Sermaye İşletmesi hesaplarında muhasebeleştirilmesinin mali tabloların ürettiği bilgilerin doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilediği değerlendirilmiştir.

BULGU 4: Demirbaşlar Hesabında Kayıtlı Canlı Hayvanlar İçin Amortisman Ayrılmaması

Döner Sermaye İşletme Müdürlüğüne bağlı birimlerden Ziraat Fakültesi bünyesindeki Menemen Araştırma ve Uygulama Çiftliğinde bulunan ve 255.05 Hesap Kodunda Canlı Demirbaşlar Grubunda kayıtlı olan çiftlik hayvanları (sığır, koyun ve keçi) için 2016 ve 2017 yıllarında amortisman ayrılmadığı, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabında kayıtlı tutarın fiili durumu yansıtmadığı görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Amortisman ve tükenme payı uygulaması" başlıklı 49'uncu maddesinde; "(1) Muhasebe sistemine dâhil edilen duran varlıklardan; arazi ve arsalar, yapım aşamasındaki sabit varlıklar, varlıkların elde edilmesi için verilen avans ve krediler ile sanat eserleri dışındakilerden hangilerinin amortisman ve tükenme payına tabi tutulacağı ve bunlara ilişkin usul ve esaslar ile uygulanacak amortisman ve tükenme payının süre, yöntem ve oranları duran varlık çeşitlerine göre Bakanlıkça belirlenir." hükmü bulunmaktadır.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Hüküm bulunmayan haller" başlıklı 599'uncu maddesinde;

"Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hâllerde, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanuna dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile 30/12/2006 tarihli ve 26392 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin genel esasları, kıyasen uygulanır." denilmektedir.

Maddi duran varlıklarından hangilerinin amortisman ve tükenme payına tabi tutulacağı, buna ilişkin usul ve esaslar ile uygulanacak amortisman ve tükenme payının süre, yöntem ve

oranları Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği (Sıra No: 47) ve eki Amortisman ve Tükenme Payı Süre ve Oranları Listesinde düzenlenmiştir.

Söz konusu Tebliğ'in 3'üncü maddesinde; 255 Demirbaşlar Hesabında izlenen duran varlıkların amortisman ve tükenme payına tabi olduğu ifade edilmiş, Tebliğ'e ekli Amortisman ve Tükenme Payı Süre ve Oranları Listesinde 255.05 Hesap Kodunda takip edilen çiftlik hayvanları için amortisman süresi 5 yıl, amortisman oranı da %20 olarak belirlenmiştir.

Yapılan incelemede, 255.05 Hesap Kodunda takip edilen çiftlik hayvanları için 2016 ve 2017 yılı sonunda %20 oranında amortisman ayrılmadığı, 257 Birikmiş Amortisman Hesabında bulunan tutarın (159.188,00 TL) 31.12.2015 tarihinde kaydedildiği, dolayısıyla, 2015 yılından beri çiftlik hayvanları için amortisman ayırma işlemi yapılmadığı tespit edilmiştir.

Bu itibarla, 255.05 Hesap Kodunda kayıtlı çiftlik hayvanları için yukarıda anılan Tebliğ hükümleri ve eki Amortisman ve Tükenme Payı Süre ve Oranları Listesine uygun olarak 2015 yılından bu yana amortisman ayrılmamasının mevzuata aykırı olduğu değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle; gerekli düzeltme işleminin yapılarak ilgili muhasebe işleminin sunulduğu bildirilmiştir.

Sonuç olarak; 2018 yılında yapılan düzeltme kayıtlarının, 2017 yılı dönem sonu mali tablolarındaki 255 Demirbaşlar Hesabı ile 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına ilişkin hatayı düzeltici bir etkisi bulunmadığından, bu durumun mali tablolardaki verilerin doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilediği değerlendirilmiştir.

BULGU 5: Gider Taahhütleri Hesaplarında Kayıtlı Tutarların Fiili Durumu Yansıtması

Döner Sermaye İşletmesinin bağtlanan çok sayıda mal ve hizmet alımlarına ilişkin sözleşmesi olduğu halde, 2017 yılında 980 Gider Taahhütleri Hesabı ve 981 Gider Taahhütleri Alacaklı Hesabına herhangi bir kayıt yapılmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun Geçici 11'inci maddesi ve Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 597'nci maddesine dayanılarak hazırlanan Döner Sermayeli İşletmeler Genel Tebliği'nin (Döner Sermayeli İşletmeler Detaylı Hesap Planı) (Sıra No: 1) "Yeni açılan nazım hesaplar" başlıklı 5'inci

maddesinde; yılı için geçerli sözleşmeler ile ertesi mali yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen taahhütlerin, mevzuatı gereğince bu tutarlara ilave edilenler ile bunlardan yerine getirilenler veya feshedilenlerin sözleşme fiyatlarıyla izlenmesi için 980 Gider Taahhütleri Hesabı ile 981 Gider Taahhütleri Alacaklı Hesabının kullanılacağı belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, Gider Taahhütleri Hesabında 253.600,00 TL'nin bulunduğu, bu tutarın açılış kaydıyla bir önceki yıldan devrolduğu, 2017 yılında İşletme tarafından sözleşmelere dayanılarak girişilen çok sayıda taahhüt olmasına rağmen, bu taahhütlerin izlenmesi için 980 ve 981 no'lu Hesaplara herhangi bir kayıt yapılmadığı tespit edilmiştir.

980 ve 981 no'lu Hesapların kullanılarak İşletme tarafından girişilen taahhütlerin izlenmesi, bütçe ve nakit planlaması açısından son derece önemli olup, söz konusu hesaplara kayıt yapılmaması, hem yukarıda anılan Genel Tebliğ'e aykırılık teşkil etmekte, hem de İdare tarafından girişilen taahhütlerin sağlıklı bir şekilde takip edilmesine engel olmaktadır.

Bu itibarla, İşletme ile yükleniciler arasında imzalanan sözleşmeler ve bu sözleşmelere dayanılarak yapılan ödemelerin gider taahhüt hesaplarına kaydedilmesi gerektiği değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle; Döner Sermayeli İşletmeler Genel Tebliği'nin hükümlerine uygun olarak 2018 yılında yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen taahhütlerin, gerekli muhasebe hesaplarına kayıtlarının yapılarak sağlıklı bir şekilde takip edilmesinin sağlanacağı bildirilmiştir.

Sonuç olarak; 2018 yılında yapılacak kayıtların 2017 yılı dönem sonu mali tablolarındaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamakta olup, taahhütlerinin tamamının, izleme ve bilgi verme fonksiyonu olan 920 Gider Taahhütleri ve 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesaplarında izlenmemesi 2017 yılı bilanço dipnotlarında eksikliğe neden olmuştur. Bu durumun mali tablolardaki verilerin doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilediği değerlendirilmiştir.

BULGU 6: Kıdem Tazminatları ve Karşılıklarının İzlenmesi İçin Kullanılması Gereken 372 ve 472 No'lu Hesapların Mali Tablolarda Yer Almaması

Döner Sermaye İşletmesinde işçi statüsünde çalışan (hizmet alımı yoluyla çalıştırılanlar dahil) personel için kıdem tazminatları karşılığı olarak herhangi bir miktar hesaplanıp ayrılmadığı ve yapılan bu hatanın sonucu olarak da 372 ve 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesaplarının mali tablolarda yer almadığı görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 29'uncu maddesinde; “(1) Döner sermayeli işletmelerin muhasebesi, muhasebe ilke ve kurallarının dayanağını oluşturan ve aşağıda belirtilen kavramlara göre yürütülür:

(...)

h) İhtiyatlılık: Muhasebe uygulamasında muhtemel risklere ve olaylara karşı bu Yönetmelikte belirtilen durumlarda karşılık ayrılır. Faaliyet sonucunu değiştirmeye yönelik olarak gizli yedekler ya da gereğinden fazla karşılık ayrılamaz.”

63'üncü maddesinde, Döner Sermaye İşletmelerinin uygulamakla yükümlü olduğu hesap planı içinde yer alan ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar belirtilmiştir. Buna göre Döner Sermaye İşletmeleri hesap planı içinde:

3 Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar

.....

37 Borç ve Gider Karşılıkları

.....

372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı

4 Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar

.....

47 Borç ve Gider Karşılıkları

.....

472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı

Ana hesap/hesap grupları ve hesapları yer almaktadır.

311'inci maddesinde; “(1) Kıdem tazminatı karşılığı hesabı, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve bir yıl içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılır.”,

312'nci maddesinde; “ (1) Kıdem tazminatı karşılığı hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir

a) Alacak

1) Ayrılan karşılık tutarları bu hesaba alacak, ilgili gider hesaplarına borç kaydedilir.

b) Borç

1) Ödenen tazminatlar bu hesaba borç, ödemenin şekline göre ilgili hesaplara alacak kaydedilir.”,

354'üncü maddesinde; “(1) Kıdem tazminatı karşılığı hesabı, belirlenecek esaslar dâhilinde ayrılan bir yıldan uzun vadeli kıdem tazminatı karşılıklarının izlenmesi için kullanılır.”,

355'inci maddesinde ise; “(1) Kıdem tazminatı karşılığı hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Alacak

1) Faaliyet dönemini aşan bir süreyle ayrılan kıdem tazminatı karşılıkları bu hesaba alacak, 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabına borç kaydedilir.

b) Borç

1) Bu hesapta kayıtlı tutarlardan dönem sonunda, izleyen dönemde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatı karşılıkları bu hesaba borç, 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak kaydedilir.

2) Konusu kalmayan kıdem tazminatı karşılıkları bu hesaba borç, 679 Diğer Olağandışı Gelir ve Kârlar Hesabına alacak kaydedilir.”

hükümlerine yer verilmiştir.

Döner Sermaye İşletmesinin 2017 yılı işlem ve faaliyetleri ile bunlara ilişkin muhasebe kayıtları incelendiğinde; kurumda işçi statüsünde çalışanlar için mevzuatında belirlenen esaslar çerçevesinde ayrılması ve 372 ve 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesaplarına kaydedilmesi gereken karşılıkların hiç ayrılmadığı, dolayısıyla bu hesapların mali tablolarda yer almadığı görülmüştür. Bunun da mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilediği tespit edilmiştir.

Bu itibarla, 372 ile 472 no'lu Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesaplarının çalıştırılarak, ihtiyatlık ilkesine uygun olarak, Döner Sermaye İşletmesi bünyesinde istihdam edilen işçiler için kıdem tazminatı karşılığı ayrılması gerektiği halde ayrılmamasının mali tabloların doğruluğu ve güvenilirliğini etkilediği değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle; faaliyet dönemi içerisinde veya uzun vadede ödenecek kıdem tazminatlarının karşılıklarının izlenmesi için kullanılan 372 ve 472 Kıdem Tazminatları Karşılıkları Hesaplarının Üniversite bünyesinde işçi çalıştıran harcama birimleri ile gerekli koordinasyon sağlanarak muhasebe kayıtlarında yer almasının sağlanacağı bildirilmiştir.

Sonuç olarak; Döner Sermaye İşletmesi bünyesinde istihdam edilen işçiler için kıdem tazminatı karşılığı ayrılmayarak, 372 ile 472 no'lu Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesaplarının çalıştırılmaması, mali tablolarda eksikliğe neden olmuştur. Bu durumun mali tablolardaki verilerin doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilediği değerlendirilmiştir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Ege Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin 2017 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.”

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: EÜ Döner Sermaye İşletmesinin Mali Yeterliğini Kaybetmiş Olması

Döner Sermaye İşletmesinin 2017 yılı mali tabloları incelenmesi sonucunda, özkaynaklarının negatif (-) olduğu (- 402.738.309,86 TL) ve işletmenin kısa vadeli borçlarını ödeme kapasitesini kaybettiği tespit edilmiştir.

İşletmelerin geleceğini plânlamak, kararlar alabilmek için mevcut durum ve gelecek ile

ilgili bir takım analiz ve verilere ihtiyaç vardır. İşletmenin mali durumu mali tabloları üzerinde Rasyo (oran) analizi yapılarak değerlendirilmiş olup değerlendirme sonuçları aşağıda belirtilmiştir:

1. Likidite Oranları: Bu oranlar, İşletmenin kısa sürede ödenmesi gereken borçlarını ödeme gücünü, işletme sermayesinin yeterliliğinin tespit edilebilmesi için kullanılır. Dönen varlıklar ile kısa süreli borçlar arasındaki ilişki, işletmenin kısa süreli borçlarını ödeme gücünü göstermektedir.

Önemli likidite oranları:

a) **Cari oran:** Bu oran İşletme dönen varlıklarının, kısa vadeli yabancı kaynaklara bölünmesiyle hesaplanır ve bu oran işletmenin kısa süreli borçlarını ödeme gücü ile net işletme sermayesinin yeterliliği hakkında fikir verir. Bu oranın en az 1 ve 1'in üzerinde olması gerekir.

$$\begin{aligned}\text{Cari Oran} &= \text{Dönen Varlıklar} / \text{Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar} \\ &= 82.458.909,16 / 493.066.813,84 \\ &= 0,1672\end{aligned}$$

Görüleceği üzere İşletmede bu oran 0,1672 olup İşletmenin kısa süreli borçlarını ödeme gücü olmadığını göstermektedir. İşletme faaliyetleri neticesinde zarar ettiği için bu oran 1'in altına düşmüştür.

b) **Asit test oranı:** Bu oranın hesaplanmasında, likiditesi diğerlerine göre düşük olan stoklar, gelecek aylara ait peşin ödenmiş giderler, gelir tahakkukları ve diğer dönen varlıklar gibi kalemler toplam dönen varlıklar tutarından düşülür. Böylece paraya daha kolay çevrilen hazır değerler ve kısa surely alacaklar toplamı dikkate alınır. Dolayısıyla cari orana göre daha anlamlı bir oran olup genel kabullere göre 1 olması yeterli kabul edilmektedir.

Asit Test Oranı = (Hazır Değerler + Menkul Kıymetler + Alacaklar) / Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar

$$\begin{aligned}&= 22.866.835,69 + 0,00 + 6.521.298,41 / 493.066.813,84 \\ &= 0,0596\end{aligned}$$

Görüleceği üzere; İşletme kısa vadeli borçlarını ödeyemez duruma düşmüştür.

2. Finansal Durum Oranları: Bu oranlar İşletmenin mevcut durumu itibariyle, faaliyetleri neticesinde zarar etmesi ve gelecek dönemlerde de yeterli fon yaratma kabiliyetini yitirmesi durumunda, orta ve uzun vadeli borçlarını ödeyip ödemeyeceği hakkında fikir verir.

Önemli finansal durum oranları:

a) **Kaldıraç Oranı:** İşletme aktiflerinin oransal olarak ne kadarının, kısa ve uzun vadeli yabancı kaynaklar ile karşılandığını gösterir. Bu oranının 0,50 oranının üstünde olmasına genellikle olumsuz bakılır, bir uyarı işareti olarak değerlendirilir.

$$\begin{aligned}\text{Kaldıraç oranı} &= \text{Toplam Yabancı Kaynaklar} / \text{Aktif Toplamı} \\ &= 493.792.226,62 / 82.479.545,65 \\ &= 5.9868\end{aligned}$$

Görüleceği üzere 0,50'nin üzerinde olmaması gereken oran İşletmede 5,9868 seviyesindedir.

b) **Öz sermaye oranı:** Öz kaynakların, aktif toplamına bölünmesi ile hesaplanan bu oranın yüksek olması, İşletmenin mali gücünün yüksekliğine işaret olarak değerlendirilir.

$$\text{Öz sermaye oranı} = \text{Öz Kaynaklar} / \text{Aktif Toplamı}$$

Ancak İşletmenin özsermayesi (-) olduğundan (-411.312.680,97 TL) bu oran (-) değerdedir ve bu da işletmenin mali gücünün olmadığını göstermektedir.

c) **Borçlanma katsayısı oranı:** Bu oran, İşletmenin borçlanarak sağladığı kaynak ile İşletme ortaklarının getirdiği ve işletmenin oluşturduğu öz kaynak arasındaki ilişkiyi gösterir. Yabancı kaynakların toplam tutarının, İşletme öz kaynaklarına (öz sermaye) bölünmesi ile hesaplanır. Borçlanma katsayısının yüksek oluşundan, işletmeye borç verenlerin işletme ortaklarından daha fazla kaynak sağladığı anlaşılır. Bu oranın 1 olması öz kaynağın yeterliliğini gösterir, 2'ye çıkması işletmeler için olumsuz yönde bir alarm olarak düşünülebilir.

$$\text{Borçlanma Katsayısı oranı} = \text{Toplam Yabancı Kaynaklar} / \text{Öz Kaynaklar}$$

İşletmenin özkaynakları negative (-) bir değer olduğundan (- 411.312.680,97 TL) bu oran çok yüksektir ve son derece vahim bir durum olarak gözükmektedir.

d) **Kısa vadeli yabancı kaynağın aktif toplamına oranı:** Bu oran İşletmenin aktif toplamının yüzde kaçının kısa vadeli kaynak ile finanse edildiği hakkında fikir verir. Kısa vadeli yabancı kaynakla kısa sürede paraya çevrilebilen varlıkların finanse edilmesi gerekir. Kısa vadeli borç ile uzun vadede paraya çevrilebilen duran varlıkların fonlanması işletmeyi kısa vadeli borçlarını ödemede sıkıntıya sokabilecektir. Bu oranının 0,33'ü aşmaması genel olarak kabul edilebilir.

$$\begin{aligned}\text{Kısa vadeli yabancı kaynak oranı} &= \text{Kısa Vadeli Yabancı Kaynak} / \text{Aktif Toplamı} \\ &= 493.066.813,84 / 82.479.545,65 \\ &= 5,9780\end{aligned}$$

Görüleceği üzere; işletmenin aktif toplamının 5,9780'i kısa vadeli kaynaklarla finanse edilmektedir.

Özetle; işletmenin temel muhasebe ilkeleri karşısında mali yeterliliğini kaybettiği açıktır. İşletme zararının büyük kısmının tıbbi hizmet veren döner sermaye işletmesinden kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

Yerinde yapılan denetim sırasında yapılan alımların ödemelerinin 12 ay sonrası olarak belirlendiği (uygulamada bu sürenin üzerine 10-15 ay daha eklenerek ödeme yapılabildiği tespit edilmiştir), bu nedenle ihalelere katılım olmadığı, ihale yapılamadığı için alımların çoğunun “doğrudan temin ve pazarlık usulü” kullanılarak temin edildiği, bunun da rekabet oluşmadığı için yüksek fiyatlarla alım yapılmasına sebep olduğu ve zararın katlanarak çoğaldığı, yine ihale ile yapılabilen alımlarda da yüklenicilerin sattıkları malın bedelini 12 ay sonra alabileceklerini göz önüne alarak yüksek fiyatlar teklif ettikleri anlaşılmıştır.

Diğer taraftan; sözleşmelerinde sattıkları malın bedelini 365 gün içinde alacakları yönünde hüküm bulunan birçok firma, aradan bu sürenin iki katından fazla zaman geçtiği halde kendilerine ödeme yapılmadığından işletme aleyhine icra davaları açmaya başlamış olup, alacaklarına faiz de talep etmekte, icra masraflarıyla birlikte borç katlanarak artmakta ve bu hususun olayı daha da vahim hale getirmekte olduğu değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle; Üniversitece 2547 sayılı Kanun'un 58'inci maddesinin “h” fıkrasında geçen “*Döner sermaye işletmesi faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde, kaynakların ekonomik, verimli ve tasarruflu kullanılması esastır. Yapılacak olan ödemelerde gelir-gider dengesinin gözetilmesi zorunludur.*” ibaresinin temel ilke olarak benimsenmesine rağmen, kamu üniversite hastanesi olmanın kuruma yüklediği tıp alanında en ileri düzeyde ve kaliteli hizmet misyonunun söz konusu hedefe ulaşılmasını zorlaştırdığı, nitekim en komplike ve maliyeti en yüksek hasta gruplarının tanı ve tedavisinin yapıldığı hastanede hizmet sunumu sırasında kullanılan ilaç ve malzeme geri ödeme politikasının (kullanılan malzeme, bu malzemeye ilişkin ödeme) gelir gider dengesine artan maliyet olarak yansıdığı,

Diğer taraftan üniversite hastanelerinin gelirlerinin %100'üne yakın kısmının Sosyal Güvenlik Kurumu hastalarından sağlandığı göz önüne alındığında, bu hastaların tedavisi

karşılığında düzenlenen faturalarda SUT'da yer alan birim fiyatların birkaç kalem haricinde 2007 yılından bu yana güncellenmemesi nedeniyle Sosyal Güvenlik Kurumundan tahsil edilen bedelin sağlık hizmetini finanse etmekte yeterli olmadığı,

Hastanede hasta tanı, tedavi ve bakım hizmetlerinin yüksek kalitede ve bilimsel standartlarda sürdürülebilmesi için yüksek kalitede personel (profesör, doçent vb.) istihdamının şart olduğu, ihtiyaç duyulan özelliklere sahip olan personelin günümüz mevzuatı çerçevesinde Kurumda hizmet vermesini sağlamanın büyük ölçüde işletmenin gelir artış seviyeleriyle doğrudan ilişkili olduğu, bu durumun beraberinde büyük ölçekli personel maliyeti doğurduğu, nitekim istihdam edilen personelin ek ödeme, ücret ve maaşlarının döner sermaye gelirlerinden karşılandığı dikkate alındığında, Hastanenin döner sermaye gelirleri ve giderleri arasında bir dengesizlik doğmasının kaçınılmaz olduğu,

Bunun yanında asgari ücret, döviz fiyatları ve elektrik-doğalgaz (enerji) giderlerinin sürekli olarak arttığı,

İdare dışı nedenlerden kaynaklanan bu durum için gelir-gider dengesinin düzeltilmesine yönelik tedbirlerin alındığı (borç yapılandırması, özel bütçeli personel sayısının artırılarak hizmet kalitesinin artırılması vb.) ve alınmaya devam edileceği bildirilmiştir.

Sonuç olarak; 06.04.2018 tarih ve 30383 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 7104 numaralı Katma Değer Vergisi Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 178 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 22'nci maddesi ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa Geçici 75 Madde eklenmiş olup, söz konusu maddede aynen:

“GEÇİCİ MADDE 75- Devlete ait üniversitelerin tıp fakültelerine bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezi birimleri ile rektörlüklerine bağlı sağlık hizmeti sunan enstitüleri döner sermaye işletmelerinin 31/12/2017 tarihi itibarıyla muhasebe kayıtlarında yer alan ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ödenmemiş ilaç ve tıbbi malzeme alımlarına ilişkin borçları, ikinci fıkrada belirtilen şartların birlikte gerçekleşmesi halinde, Maliye Bakanlığı bütçesinden işletmeye verilen borç karşılığında ilgili döner sermaye muhasebe birimi tarafından defaten ödenir.

Gerçek veya tüzel kişi alacaklıların bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içerisinde;

a) Kapsama dâhil alacak tutarı yerine, vade tarihi ve alacağın türüne (ilaç, tıbbi

malzeme türleri itibarıyla) göre Bakanlar Kurulunca belirlenecek olan iskonto oranlarının uygulanması sonucu hesaplanacak tutarın ödenmesini kabul ettiğine ve iskonto oranına tekabül eden tutardan feragat ettiğine,

b) Kapsama giren alacakları için açmış oldukları davalar ile icra takiplerinden feragat ettiğine,

c) Kapsama dâhil alacıklardan bu madde uyarınca ödeme yapılanlarla ilgili hak ve alacakların hiçbir şekilde ihtilaf konusu yapılmayacağına,

dair yazılı olarak ilgili işletmeye başvurması gerekmektedir. Alacaklılar ilgili işletmedeki kapsama dâhil tüm alacakları için başvuruda bulunmak zorundadır. Başvuru sırasında alacaklılar, bu fıkranın (b) bendi kapsamındaki feragat beyanını mahkemelere veya icra müdürlüklerine sunduklarına ilişkin tevsik edici belgeleri de ibraz etmek zorundadır.

İşletmeler, başvuru süresinin sona ermesini müteakip bu madde kapsamında başvuruda bulunan gerçek ve tüzel kişi alacaklıların ve bu maddenin ikinci fıkrasının (a) bendi kapsamında hesaplanan alacak tutarlarına ilişkin bilgilerin yer aldığı listeyi on beş gün içinde Maliye Bakanlığına bildirir. Maliye Bakanlığı, listelerde yer alan tutarları esas alarak, döner sermaye işletmesi itibarıyla gerekli kaynağı işletmeye bir ay içerisinde aktarır. İşletme tarafından hak sahibi gerçek ve tüzel kişilere, yasal olarak yapılması gereken tüm kesintiler düşüldükten sonra kalan tutar, aktarım tarihini takip eden beş işgünü içinde ödenir. Ödenecek borçlar ile ilgili olarak ayrıca temerrüt faizi, vade farkı benzeri herhangi bir ödeme yapılmaz.

Feragat suretiyle kayıtlardan çıkarılacak borç tutarları, üniversite döner sermaye işletmeleri tarafından sonuç hesaplarına aktarılır ve bu tutar üzerinden Hazine hissesi ve bilimsel araştırma projesi payı ayrıca hesaplanmaz.

İlgili döner sermaye işletmesi tarafından Maliye Bakanlığına borçlanılan tutarlar, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından 2020 yılı Ocak ayından itibaren ilgili işletmeye yapılacak ödeme tutarlarından 60 ayda eşit taksitlerle faiz uygulanmaksızın kesinti yapılması suretiyle tahsil edilir. Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yapılacak kesintiler, kesintinin yapıldığı tarihten itibaren beş işgünü içerisinde Maliye Bakanlığı Merkez Muhasebe Birimi hesaplarına aktarılır.

Bu maddenin birinci fıkrası kapsamında yapılan ödemeler sonrasında, Devlete ait üniversitelerin tıp fakültelerine bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezi birimlerinin ve

rektörlüklerine bağlı sağlık hizmeti sunan enstitülerin döner sermaye işletmeleri öncelikle 1/1/2018 tarihinden sonraki mal ve hizmet alımları ile ilgili ödemelerini yaparlar. Üçer aylık dönemler itibarıyla nakit akışlarının uygun olması halinde 31/12/2017 öncesi dönemlere ait vadesi geçmiş borçlar, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenir.

Mahkemelerce, feragat nedeniyle vekâlet ücreti ve yargılama giderlerinin tarafların üzerinde bırakılmasına karar verilir.

Başvurulara ve ödemelere ilişkin doğacak tereddütleri gidermeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.” denilmektedir.

Kanun koyucu tarafından yapılan mevzuat düzenlemesinin; Devlete ait üniversitelerin tıp fakültelerine bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezi birimleri ile rektörlüklerine bağlı sağlık hizmeti sunan enstitülerini döner sermaye işletmelerinin borçlarına çözüm bulmaya, söz konusu işletmelerin mali yeterliklerini sağlamaya ve işletmelerin mevcudiyetlerinin sürdürülebilir hale gelmesine yönelik olduğu açıktır.

Döner Sermaye İşletmesinin mali yeterliliğini sağlaması ve varlığını devam ettirebilmesi için yukarıda anılan mevzuat düzenlemesi çerçevesinde gerekli işlemleri yapmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

BULGU 2: İcra Yoluyla Tahsil Edilen Alacaklara İlişkin İşletme ile Hukuk Müşavirliği Kayıtları Arasında Uyumsuzluk Bulunması

İşletmenin hastane tarafından verilen sağlık hizmeti kapsamındaki alacaklarından tahsil edemediklerinin Hukuk Müşavirliği tarafından icra takipleri yapıldığı, icra yoluyla tahsil edilen alacaklara ilişkin iki birimin kayıtlarının birbirleri ile örtüşmediği, aralarında uyumsuzluk bulunduğu görülmüştür.

Hukuk Müşavirliğinden 2017 yılında icra kanalıyla yaptıkları tahsilatlara ilişkin listeler ile banka dekontları istenmiş ve buradaki bilgiler İşletme kayıtları ile karşılaştırılmıştır. Yapılan çalışma sonucunda; İşletme tarafından yapılan tahsilatların Hukuk Müşavirliği tarafından gönderilen listede yer almadığı, Hukuk Müşavirliği tarafından tahsil edilerek SGDB hesabına yatırılmış görünenlerin de İşletme hesabına intikal etmediği görülmüş ve iki birim tarafından aynı konuda tarafımıza ibraz edilen listelerin birbiri ile büyük ölçüde uyumsuz olduğu tespit edilmiştir.

İcra yoluyla yapılan tahsilatlarla ilgili iki birim kayıtları üzerinde çapraz denetim yapılamamış ve bu alan hakkında bilgi sahibi olunamamıştır.

İdarenin; icra yoluyla yapılan alacak tahsilatları ile ilgili olarak İşletme ile Hukuk Müşavirliğinin kayıtları arasındaki uyumsuzluğu ortadan kaldıracak ve iki birimin koordineli bir şekilde çalışmalarını sağlayacak önlemleri almasının önemli ve gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle; Tıp Fakültesi Hastanesi tarafından sunulan sağlık hizmetleri bedelinin Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanmaması veya ilgili kişilerce rızaen ödenmemesi durumunda, söz konusu alacakların tahsili için, borç müstenidi evrakların cebri icra yoluyla tahsili için Hukuk Müşavirliğine gönderildiği, Hukuk Müşavirliğince alacağın tahsili yönünde gerekli icra ve dava takip işlemlerinin yapıldığı, hastanede tedavi ve muayene işlemi yapılan kişilerin tamamı açısından Hastane alacaklarının bir kamu alacağı niteliğine haiz olması dolayısıyla alacağın tahsilinin sağlanması yönünde işlemlerin eksiksiz yürütüldüğü,

Hukuk Müşavirliği adına Vakıfbank İzmir/Bornova Şubesi nezdinde bir hesap açıldığı, söz konusu hesaba icra dairelerince yapılan tahsilat, avans iadesi ve benzeri tahsilatlar ile yine mahkeme dosyalarına yatan dava avanslardan kullanılmayan kısımların iadesinin ilgili mercilerce yatırıldığı, belli dönemlerde Müşavirlik avukatlarınca söz konusu hesapta biriken meblağın çekildiği, çekilen meblağın hangi birimlere (SGDB ya da Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü veya bazen döner sermayesi olan Dekanlıklar) ait olduğunun ayrımının yapıldığı, bu ayrım sırasında bankadan temin edilen ve çekilen meblağa ilişkin hesap dökümünün esas alındığı, çekilen toplam meblağ içerisinde hesap dökümüne göre, Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü banka hesabına yatırılmasının Müşavirlikçe sağlandığı, dosyanın infaz olması durumunda İşletme Müdürlüğüne yazılı şekilde bilgi verildiği, yatırılan meblağlara ilişkin dekontlar incelendiğinde hangi icra dosyasının, kime at olduğu, paraların borcun hangi kalemine (asıl, faiz, gider vb.) ait olduğunun açık olduğu, çekilen meblağ içinde Üniversite hakkında açılan dava ya da Üniversitece üçüncü kişilere karşı açılan davalara ilişkin ve İşletme Müdürlüğü avansından kullanılan ilgili adli mercilere depo edilen yargılama gideri avansından, ilgili mahkemece iadeten yatırılmış var ise, avans iadesi işlemi yapılarak hangi mahkeme dosyasının olduğu açıklaması ile İşletme Müdürlüğü hesabına yatırıldığı,

bildirilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında; sağlık hizmeti kapsamındaki alacakların tahsili ile ilgili yapılan işlemler ayrıntılı bir şekilde anlatılmış, ancak, tahsil edilemeyen söz konusu alacakların takibi ve tahsili ile kayıtlarını yapan iki birimin (Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü - Hukuk Müşavirliği) kayıtları arasındaki tutarsızlığa hiç değinilmemiş ve nedenleri hakkında herhangi bir açıklama yapılmamıştır.

Kamu idaresinde yapılan inceleme sırasında; icra yoluyla yapılan tahsilatlarla ilgili iki birim kayıtları üzerinde çapraz denetim yapılamamış ve bu alan hakkında bilgi sahibi olunamamıştır.

İdarenin; icra yoluyla yapılan alacak tahsilatları ile ilgili olarak İşletme ile Hukuk Müşavirliğinin kayıtları arasındaki uyumsuzluğu ortadan kaldıracak ve iki birimin koordineli bir şekilde çalışmalarını sağlayacak önlemleri almasının önemli ve gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 3: İhalelerde Yaklaşık Maliyetin Üzerinde Kalan Tekliflerin Mevzuat Uyarınca Sorgulamasının Yapılmaması

EÜ Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü tarafından yapılan “15 Kalem Muhtelif Tıbbi Malzeme, Tıbbi Sarf Malzeme Alımı” ihalesine ilişkin ihale dosyası incelendiğinde; 4 kalem tıbbi malzeme için teklif edilen fiyatların yaklaşık maliyetin üzerinde olmasına rağmen, konu ile ilgili ihale evrakları içinde herhangi bir açıklamaya gidilmediği tespit edilmiştir.

2016/492859 ihale kayıt numaralı tıbbi malzeme alımı 15 kalem üzerinden yapılmış, 8 kalem 4 ayrı firmadan temin edilmiştir. Alımı yapılan 8 kalemden 4 ünün teklif fiyatları yaklaşık maliyet üzerindedir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun “Temel ilkeler” başlıklı 5'inci maddesinde; *“İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur (...)*” denilmek suretiyle, ihalelerde uyulması gereken temel ilkeler belirlenmiştir.

Aynı Kanunun “Yaklaşık maliyet” başlıklı 9'uncu maddesinde;

“Mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalesi yapılmadan önce idarece, her türlü fiyat araştırması yapılarak katma değer vergisi hariç olmak üzere yaklaşık maliyet belirlenir

ve dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir. Yaklaşık maliyete ihale ve ön yeterlik ilânlarında yer verilmez, isteklilere veya ihale süreci ile resmî ilişkisi olmayan diğer kişilere açıklanmaz.” denilmektedir.

Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin “Yaklaşık maliyetin hesaplanması” başlıklı 8'inci maddesinde;

“(1) İdare yaklaşık maliyetin hesaplanmasında; alım konusu malın niteliğini, miktarını, teslim süresini, nakliyesini, sigortasını ve diğer özel şartlarını belirterek KDV hariç fiyat bildirilmesini ister. Ancak, idare, gerçek piyasa fiyatlarını yansıtmayan ve yaklaşık maliyetin hesaplanmasında hatalara sebep olabilecek fiyat bildirimlerini ve proforma faturaları değerlendirmeye almaz.

(2) Yaklaşık maliyetin hesaplanmasında kullanılan her tür bilgi ve belgeye hesap cetveli ekinde yer verilir. Değerlendirmeye alınmayan fiyat bildirimleri ile proforma faturaların değerlendirmeye alınmama gerekçeleri de hesap cetvelinde belirtilir.

(3) İdare, alımın niteliğini ve piyasa koşullarını göz önünde bulundurmak suretiyle, aşağıdaki (a), (b), (c), (ç) ve (d) bentleri çerçevesinde elde ettiği fiyatların birini, birkaçını veya tamamını kullanmak suretiyle yaklaşık maliyeti hesaplar:

a) İdare, alım konusu malın özelliğine göre kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından fiyat isteyerek yaklaşık maliyeti hesaplayabilir.

b) İdare, piyasada alım konusu malı üreten veya pazarlayan gerçek veya tüzel kişilerden de fiyat bildirimini veya proforma fatura isteyerek yaklaşık maliyeti hesaplayabilir.

c) İdare, alım konusu mala ilişkin olarak Bütçe Uygulama Talimatlarında ve/veya Sağlık Uygulama Tebliğlerinde yer alan fiyatları kullanarak yaklaşık maliyeti hesaplayabilir. Bu fiyatlarda KDV veya farklı nitelikte giderler bulunması durumunda bu giderler fiyatlardan indirilerek yaklaşık maliyet hesaplanır.

ç) İdare, alım konusu mal ile ilgili daha önceki dönemlerde alım yapmış ise bu alımlarda ortaya çıkan sözleşme bedelleri, endeks veya Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan ilgili endekslerden uygun olanı kullanmak suretiyle güncelleyerek yaklaşık maliyeti hesaplayabilir. Döviz ile yapılmış olan alımlarda ise Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuru veya çapraz kur üzerinden fiyatlar güncellenerek yaklaşık maliyet hesaplanabilir.

d) *İdare, kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının internet sayfalarında yayımlanan fiyatları kullanarak yaklaşık maliyeti hesaplayabilir.*” hükmü yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinde, ihtiyaç duyulan malların en uygun fiyatla temin edilebilmesi için yaklaşık maliyetin doğru ve gerçek piyasa rayicini gösterecek şekilde tespit edilmesinin gerekliliği vurgulanmış, bunun için de kullanılacak yöntemler belirlenmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu’nun uygulanmasında karşılaşılan tereddütlere açıklık getirilmesi ve bu hususlarda uyulması gerekli esasların belirlenmesi amacıyla çıkarılan Kamu İhale Genel Tebliği’nin “Yaklaşık maliyetin üzerindeki teklifler” başlıklı 16.3’üncü maddesinde; *“Yaklaşık maliyetin üzerindeki tekliflerin kabul edilip edilemeyeceği hususunda tereddütler olduğu anlaşılmaktadır. İhale komisyonu;*

a) *Yaklaşık maliyet hesaplanırken değerlendirilmeyen her hangi bir husus olup olmadığını,*

b) *Yaklaşık maliyet güncellenerek tespit edilmişse, güncellenenin doğru yapıp yapılmadığını,*

c) *Verilen teklif fiyatlarının piyasa rayiç fiyatlarını yansıtmayı yansıtmadığını,*

sorgulayarak verilen teklifleri yaklaşık maliyete göre mukayese eder ve bütçe ödeneklerini de göz önünde bulundurarak, teklif fiyatlarını uygun bulması halinde ekonomik açıdan en avantajlı teklifi ve varsa ikinci teklifi belirlemek veya verilen teklif fiyatlarını uygun bulmaması halinde ihalenin iptaline karar vermek hususunda takdir yetkisine sahiptir.” denilmektedir.

Aşağıda listesi bulunan 4 kalem malzemeye ilişkin Kamu İhale Genel Tebliği’nin 16.3’üncü maddesinde belirtilen araştırmaların yapıldığına dair herhangi bir evraka ihale evrakları arasında rastlanmamıştır.

Tablo 2: Yaklaşık Maliyet Birim Fiyatı-İhale Birim Fiyatı Karşılaştırması

Malzeme Adı	Yaklaşık Maliyet Birim Fiyat (TL)	İhale Edilen Fiyat (TL)
Kılıf, Timpanik Isı Probu İçin	0,08867	0,095

Torba Kan, Dörtlü, Filtreli	72,04757	77,50
İğne, Menisküs Tamiri İçin	72,25268	90,00
Solusyon,Dezenfektan, Alet, Tek Kullanımlık	16,16987	19,50

Bundan böyle ihalelerde yaklaşık maliyetin üzerinde kalan tekliflerin mevzuat uyarınca sorgulamasının yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; yaklaşık maliyetin üstünde alımı yapılmak zorunda kalınan ihalelerde İhale Komisyon Kararının üçüncü paragrafının üçüncü cümlesinde “*Alımına karar verilen yaklaşık maliyetin üstündeki kalemlere ait fiyatlar yaklaşık maliyete göre sorgulanmış olup kurumumuz bütçe ödenekleri yeterli olması ve kamu yararı gözetilerek alımına karar verilmiştir.*” ibaresinin yer aldığı bildirilmiştir.

Sonuç olarak; Kamu idaresi cevabında her ne kadar yaklaşık maliyetin üzerinde kalan tekliflerin sorgulandığını öne sürdüyse de bu sorgulamanın gerçekleştiğine ve sonuçlarına dair kanıtlayıcı belgelere ihale dosyası içinde rastlanmamıştır.

Bundan böyle ihalelerde yaklaşık maliyetin üzerinde kalan tekliflerin mevzuat uyarınca sorgulamasının yapılması, sorgulamanın yapıldığını kanıtlayan ve tekliflerin yaklaşık maliyetin üzerinde olma nedenlerini açıklayan belgelerin dosya içerisine eklenmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

BULGU 4: Üniversite Bünyesinde Faaliyet Gösteren Döner Sermaye İşletmelerinin 5018 Sayılı Kanun'da Tasarlanan Kamu Mali Yönetim Sistemi ile Uyumsuz Olması

Üniversite bünyesinde faaliyet gösteren Döner Sermaye İşletmelerinin 5018 sayılı Kanun'da tasarlanan kamu mali yönetim sistemi ile uyumsuz olduğu görülmüştür.

Üniversite mali tabloları, kamu idaresinin tüm faaliyetlerini içermeli ve gerçek durumunu yansıtmalıdır.

Üniversite faaliyetleri, özel bütçe ve döner sermayeli işletme bütçeleri olmak üzere iki ayrı bütçe yapısı üzerinden yürütülmektedir. Kamu idaresi bünyesinde döner sermaye işletmesi birimlerinden teşekkül eden döner sermaye işletmesi mevcuttur. İşletmeler 1050 sayılı Kanun'un yürürlük döneminde bu dönem öngörülen mali sistem ile uyumlu olarak faaliyete geçmiştir. Bu birimlerin mevcut yapısı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol

Kanunu'nda belirlenen temel ilkeler ve bütçe esasları ile uyumlu olmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kanun'un “Kamu maliyesinin temel ilkeleri” başlıklı 5'inci maddesinde; kamu mali yönetiminin uyumlu bir bütün olarak oluşturulacağı ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin (TBMM) bütçe hakkına uygun şekilde yürütüleceği belirtilmiştir. “Bütçe türleri ve kapsamı” başlıklı 12'nci maddesinde ise bütçe türleri tanımlanmış; genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçelerinin merkezî yönetim bütçesi, sosyal güvenlik kurumları bütçeleri ve mahallî idareler bütçeleri olarak hazırlanacağı belirtilmiştir. Kamu idarelerince bunlar dışında herhangi bir ad altında bütçe oluşturulamayacağı da hüküm altına alınmıştır. “Bütçe ilkeleri” başlıklı 13'üncü maddesinde ise bütçelerin ait olduğu yıl başlamadan önce TBMM veya yetkili organlarca kabul edilmedikçe veya onaylanmadıkça uygulanamayacağı; kamu idarelerinin tüm gelir ve giderlerinin bütçelerinde gösterileceği belirtilmiştir.

Döner sermayeli işletme bütçeleri 5018 sayılı Kanun'un 12'nci maddesinde belirlenen bütçe türleri içinde sayılmamıştır. Bu durumda Kanun da sayılan bütçe türleri dışında herhangi bir ad altında bütçe oluşturulamayacağı hükmüne de aykırı bir yapı teşkil etmektedirler. Zira Üniversite özel bütçeli bir kamu idaresi olmasına rağmen, döner sermayeli işletme bütçeleri aynı kamu idaresi içinde farklı bir bütçe yapısını oluşturmaktadır.

5018 sayılı Kanununun 13'üncü maddesinde kamu idarelerine bütçeyle verilen harcama yetkisinin kanunlarla düzenlenen görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla kullanılacağı belirtilmiştir. Bu kapsamda kanunlarla tanımlanan üniversite görev ve hizmetlerinin özel bütçe ile verilen harcama yetkisi çerçevesinde üniversiteye tahsis edilen bütçe ve ödeneklerle karşılanması gerekmektedir.

Üniversite faaliyetleri, iç içe geçmiş bu yapıda, ikili bir bütçe sistemi üzerinden yürütülmektedir. Mal ve hizmet alımları, yapım, bakım, onarım işleri, yolluk ödemeleri, elektrik, su, yakıt giderleri ve benzeri birçok ödemenin bir kısmı kamu idaresi bütçesinden bir kısmı ise döner sermaye bütçesinden karşılanmaktadır. Bu iki bütçe için oluşturulan mali tablolar ayrı ayrı incelendiğinde faaliyetlerin ancak bir kısmı hakkında bilgi edinilmektedir. Bu mali tablolar konsolide de edilemediğinden Üniversite faaliyetleri bir bütün olarak tek bir mali tabloda raporlanamamaktadır.

Döner sermayeli işletmelerin 5018 sayılı Kanun'da öngörülen mali yapı ile uyumlu hale getirilmesi için Kanun'un geçici 11'inci maddesinde düzenleme yapılmıştır. Bu maddenin mülga 1'inci fıkrasında genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulan

döner sermaye işletmeleri ve fonların bütçelerinin, ilgili idarelerin bütçeleri içinde yer alacağı ve bu işletmelerin ve fonların tasfiye edileceği belirtilmiştir. Bu suretle kamu idaresinin tüm faaliyetlerinin tek bir bütçe üzerinden yürütülmesi ve raporlanması amaçlanmıştır. Ancak; söz konusu fıkra yürürlükten kaldırılmıştır. 2'nci fıkarda söz konusu işletmelerinin 31.12.2007 tarihine kadar yeniden yapılandırılacağı belirtilmiş, bu tarih 31.12.2010 olarak güncellenmiş ise de işletmeler bu güne kadar yeniden yapılandırılmamıştır.

TBMM tarafından verilen bütçe yetkisi ve raporlanan bütçe uygulama sonuçları özel bütçeye ilişkin olup döner sermayeli işletme bütçesi ile yürütülen faaliyetler TBMM tarafından verilen bütçe yetkisi dışında gerçekleşmektedir. Dolayısı ile tahsis edilen bütçe ve uygulama sonuçları Üniversitenin tüm faaliyetlerini içermediğinden TBMM, Üniversite faaliyetleri hakkında doğru bilgilendirilememektedir.

Sonuç olarak, döner sermayeli işletmelerin kamu mali sistem ile uyumlu hale getirilmesi için gerekli yasal ve yönetsel düzenlemelerin gerçekleştirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle; Döner Sermaye İşletmelerinin kamu mali yönetim sistemi ile uyumlu hale getirilebilmesinin ancak yasal düzenleme ile mümkün olacağı, söz konusu yasal düzenleme için Maliye Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurumu Başkanlığına gerekli girişimlerde bulunulacağı bildirilmiştir.

Sonuç olarak; denetim bulgusunda belirtilen hususlara Kurum tarafından da iştirak edilmiş, bu durumun mevzuat değişikliğini gerektirdiği değerlendirilmiştir.

BULGU 5: İşletme Müdürlüğü Bünyesindeki İşletmelere Ait Bütçelerin Gerçekçi Hazırlanmaması

EÜ Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bünyesinde bulunan 40 adet işletmeden bazılarının 3 yıllık tahmini gelir-gider bütçelerinin gerçekçi tahminlere dayanmadan hazırlandığı tespit edilmiştir. Örneğin:

a) Ziraat Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi 2016 yılında gerçekleşen geliri 4.841.222,05 TL ve gerçekleşen gideri de 4.380.351,04 TL iken 2017 yılı gelir-gider bütçesini % 94'lük bir artışla 9.365.920,00 TL olarak,

b) Fen Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi 2016 yılında gerçekleşen geliri

1.476.501,85 TL ve gerçekleşen gideri de 1.307.908,05 TL iken 2017 yılı gelir-gider bütçesini % 117'lik bir artışla 3.205.000,00 TL olarak,

c) Eczacılık Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi 2016 yılında gerçekleşen geliri 191.532,32 TL ve gerçekleşen gideri de 210.848,86 TL iken 2017 yılı gelir-gider bütçesini % 469'luk bir artışla 1.089.000,00 TL olarak,

ç) İlaç Araştırma Farmokinetik A.U.M. Döner Sermaye İşletmesi 2016 yılında gerçekleşen geliri 2.986.223,74 TL ve gerçekleşen gideri de 3.200.926,76 TL iken 2017 yılı gelir-gider bütçesini % 191'lik bir artışla 8.690.220,00 TL olarak,

d) Devlet Türk Musikisi ve Konservatuvarı Döner Sermaye İşletmesi 2016 yılında gerçekleşen geliri 152.831,02 TL ve gerçekleşen gideri de 160.315,17 TL iken 2017 yılı gelir-gider bütçesini % 470'lik bir artışla 871.535,46 TL olarak,

e) Ege M.Y.O. Döner Sermaye İşletmesi 2016 yılında gerçekleşen geliri 3.133,25 TL ve gerçekleşen gideri de 74.801,31 TL iken 2017 yılı gelir-gider bütçesini 440 kat artışla 1.382.000,00 TL olarak,

f) Bilgisayar Teknolojileri Araştırma Merkezi (BİTAM) Döner Sermaye İşletmesi 2016 yılında gerçekleşen geliri 394.308,73 TL ve gerçekleşen gideri de 476.339,68 TL iken 2017 yılı gelir-gider bütçesini % 532 artışla 2.491.667,64 TL olarak ve

g) Kordon Kanı, Hücre-Doku U.A.M. Döner Sermaye İşletmesi 2016 yılında gerçekleşen geliri 470.057,57 TL ve gerçekleşen gideri de 544.449,40 TL iken 2017 yılı gelir-gider bütçesini % 437'lik artışla 2.522.952,13 TL olarak,

belirlendiği görülmüş ve bunlar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 3: 2017 Yılı Bütçe Tahminleri İle 2016 Yılı Gerçekleşen Gelir-Gider Karşılaştırması

BİRİM	2017	2018	2019	2016 Yılı gerçekleşen gelir		2016 yılı gerçekleşen gider
				600	800	830
Ziraat Fakültesi	9.365.920,00	10.302.512,00	11.332.763,20	5.374.053,38	4.841.222,05	4.380.351,04
Fen Fakültesi	3.205.000,00	4.006.250,00	5.007.812,00	1.577.302,03	1.476.501,85	1.307.908,05
Eczacılık Fakültesi	1.089.000,00	1.089.000,00	1.089.000,00	183.552,36	191.532,32	210.848,86
İlaç Araştırma Farmakokinetik AUM	8.690.220,00	9.385.437,60	10.136.272,61	2.849.298,52	2.986.223,74	3.200.926,76
Devlet Türk Musikisi ve Konservatuvarı	871.535,46	915.112,23	960.867,84	156.310,42	152.831,02	160.315,17
Ege MYO	1.382.000,00	1.382.000,00	1.382.000,00	2.156,43	3.133,25	74.801,31
BİTAM	2.491.667,64	2.616.251,02	2.747.063,57	421.603,73	394.308,73	476.339,68
Kordon Kanı, Hücre-Doku UAM	2.522.952,13	2.797.247,04	3.044.301,35	470.057,57	470.057,57	544.449,40

Söz konusu birimler bütçe tahmini ile ilgili belgelerde 2017 bütçelerindeki yüksek artışlara ilişkin olarak herhangi bir açıklamada bulunmamışlar, uygulamada bu rakamlara ulaşamadıkları da 2017 kesin hesap cetvellerinden tespit edilmiş ve 2017 yıl sonu itibariyle gerçekleşen gelirleri aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 4: İşletmenin Bazı Birimlerinin 2017 Yılı Gelir-Gider Gerçekleşmeleri

BİRİM	2017 Yılı gerçekleşen gelir		2017 yılı gerçekleşen gider
	600	800	830
Ziraat Fakültesi	5.396.494,35	5.742.486,06	5.142.105,14
Fen Fakültesi	1.664.914,18	1.669.999,97	1.641.459,30
Eczacılık Fakültesi	217.905,58	217.909,34	204.678,32
İlaç Araştırma Farmakokinetik AUM	3.310.597,56	3.353.132,74	3.423.946,42
Devlet Türk Musikisi Ve Konservatuvarı	227.626,75	231.757,77	186.569,54
Ege MYO	5.092,59	5.092,59	2.530,56
BİTAM	105.365,50	170.660,50	278.087,68
Kordon Kanı, Hücre-Doku UAM	509.014,02	509.014,02	281.642,30

Tablo 5: İşletmenin Bazı Birimlerinin 2017 Yılı Gelir-Gider Gerçekleşmeleri İle Bütçe Tahminlerinin Karşılaştırılması

BİRİM	2017	2017 Yılı gerçekleşen gelir		2017 yılı gerçekleşen gider 830	2017 gelir gerçekleşme %'si	2017 gider gerçekleşme %'si
		600	800			
Ziraat Fakültesi	9.365.920,00	5.396.494,35	5.742.486,06	5.142.105,14	% 57,62	% 54,90
Fen Fakültesi	3.205.000,00	1.664.914,18	1.669.999,97	1.641.459,30	% 51,95	% 51,21
Eczacılık Fakültesi	1.089.000,00	217.905,58	217.909,34	204.678,32	% 20,00	% 18,80
İlaç Araştırma Farmakokinetik AUM	8.690.220,00	3.310.597,56	3.353.132,74	3.423.946,42	% 38,09	% 39,40
Devlet Türk Musikisi Ve Konservatuvarı	871.535,46	227.626,75	231.757,77	186.569,54	% 26,12	% 21,41
Ege MYO	1.382.000,00	5.092,59	5.092,59	2.530,56	% 0,37	% 0,18
BİTAM	2.491.667,64	105.365,50	170.660,50	278.087,68	% 4,23	% 11,16
Kordon Kanı, Hücre-Doku UAM	2.522.952,13	509.014,02	509.014,02	281.642,30	% 20,17	% 11,16

Tablodan da görüleceği üzere; 2017 yılı bütçe tahminleri 2016 yıl sonundaki gelir-gider gerçekleştirmeleri dikkate alınmaksızın yapılmış, bu nedenle de 2017 yılı gelir-gider gerçekleştirmeleri tahmini bütçenin çok altında kalmıştır.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması ve muhasebesi ile kontrol ve denetimine ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla hazırlanan Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Bütçe" başlıklı 4'üncü maddesinin 4'üncü bendinde bütçenin hazırlanması ve uygulanmasında uyulması gereken ilkeler sayılmıştır. Buna göre:

- a) Bütçeyle verilen harcama yetkisi, mevzuatla düzenlenen görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla kullanılır.
- b) Bütçeler, izleyen iki yılın bütçe tahminleriyle birlikte hazırlanır ve değerlendirilir.
- c) Bütçe, malî işlemlerin kapsamlı ve saydam bir şekilde görünmesini sağlar.
- ç) Tüm gelir ve giderler gayri safi olarak bütçelerde gösterilir.
- d) Belirli gelirlerin belirli giderlere tahsis edilmemesi esastır.
- e) Bütçelerde giderlerin gelirleri aşmaması esastır.
- f) Bütçeler, ait olduğu yıl başlamadan önce yetkili merci tarafından onaylanmadıkça uygulanamaz.
- g) Bütçe gelir ve gider tahminleri ile uygulama sonuçlarının raporlanmasında açıklık, doğruluk ve malî saydamlık esas alınır.
- ğ) İşletmelerin tüm gelir ve giderleri bütçelerinde gösterilir.
- h) İşletme hizmetleri, bütçelere konulacak ödeneklerle, mevzuatla belirlenmiş yöntem, ilke ve amaçlara uygun olarak gerçekleştirilir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere işletmeler bütçe gelir-gider tahminlerini doğru şekilde yapmak ve malî işlemlerin kapsamlı ve saydam bir şekilde görünmesini sağlamakla yükümlüdürler.

EÜ Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünü oluşturan birimlerin gelecek yıllara ait

bütçelerini doğru verilere dayanarak yapmamaları, İşletme Müdürlüğünün de bütçedeki gelir artış tahminlerinin nedenlerini sorgulamaması İşletme Müdürlüğü bütçesinin de gerçekçi olmamasına yol açmıştır.

Kamu idaresi cevabında özetle; İşletme Müdürlüğü bünyesindeki birimlere konu ile ilgili 09.05.2018 tarih ve 134364 sayılı yazıyla gerekli uyarıların yapıldığı, konunun yakından takip edilip gerekli hassasiyetin gösterileceği bildirilmiştir.

Sonuç olarak; genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması ve muhasebesi ile kontrol ve denetimine ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla hazırlanan Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Bütçe" başlıklı 4'üncü maddesinde bütçenin hazırlanması ve uygulanmasında uyulması gereken ilkeler sayılmış olup; bütçe gelir ve gider tahminleri ile uygulama sonuçlarının raporlanmasında açıklık, doğruluk ve malî saydamlık esas alınması gerektiği belirtilmiştir.

EÜ Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünü oluşturan birimlerin gelecek yıllara ait bütçelerini doğru verilere dayanarak yapmamaları, İşletme Müdürlüğünün de bütçedeki gelir artış tahminlerinin nedenlerini sorgulamaması İşletme Müdürlüğü bütçesinin de gerçekçi olmamasına yol açmıştır.

Kamu idaresi cevabında; İşletme Müdürlüğü bünyesindeki birimlere konu ile ilgili gerekli uyarıların yapıldığını bildirmiştir.

Söz konusu döner sermaye birimlerine ait bütçelerin gerçekçi hazırlanmasının gerektiği değerlendirilmiştir.

BULGU 6: Döner Sermaye İşletmelerinde Usul ve Esaslara Uygun Ön Mali Kontrol İşlemlerinin Yapılmaması

Döner Sermaye İşletmelerinde, İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun ön mali kontrol işlemlerinin yapılmadığı görülmüştür.

10.12.2003 tarih ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 55, 56, 57 ve 58'inci maddelerine dayanılarak hazırlanan İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'da; Ön Malî Kontrol "*İdarelerin gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerine ilişkin malî karar ve işlemlerinin; idarenin bütçesi, bütçe tertibi, kullanılabilir ödenek tutarı, harcama*

programı, finansman programı, merkezi yönetim bütçe kanunu ve diğer malî mevzuat hükümlerine uygunluğu ve kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması yönlerinden yapılan kontrolünü ifade eder” şeklinde tanımlanmış olup, Esaslar’ın “Amaç ve kapsam” başlıklı 1’inci maddesinde; “Bu Usul ve Esasların amacı, düzenleyici ve denetleyici kurumlar hariç olmak üzere, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde iç kontrol ve ön malî kontrol faaliyetlerinin yürütülmesine ilişkin ilke, iş, işlem ve süreçleri belirlemektir.” denilmektedir. Kapsam maddesinden de anlaşılacağı üzere genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinden olan Döner Sermaye İşletmeleri de ön mali kontrol yapacak kurumlar arasında kabul edilmektedir.

Esaslarda Malî Hizmetler birimi “Kamu idarelerinde 5018 sayılı Kanununun 60 ıncı maddesinde belirtilen görevleri yürüten birimi ifade eder” denilmektedir. İç kontrole ilişkin yetki ve sorumlulukların belirlendiği Esasların 8’inci maddesinde; “Üst yöneticiler, iç kontrol sisteminin kurulması ve gözetilmesinden, harcama yetkilileri ise görev ve yetki alanları çerçevesinde, idari ve malî karar ve işlemlere ilişkin olarak iç kontrolün işleyişinden sorumludur.

İdarelerin malî hizmetler birimi, iç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapar ve ön malî kontrol faaliyetini yürütür (...)” ifadesi yer almaktadır.

Esasların “Ön malî kontrolün kapsamı” başlıklı 10’uncu maddesinde; “Ön malî kontrol görevi, idarelerin yönetim sorumluluğu çerçevesinde, harcama birimleri ve malî hizmetler birimi tarafından yerine getirilir.

Ön malî kontrol, harcama birimleri tarafından yapılan kontroller ile malî hizmetler birimi tarafından yapılan kontrollerden oluşur. Malî hizmetler birimi tarafından yapılacak ön malî kontrol, Usul ve Esaslarda belirtilen kontroller ile idarelerce yapılacak düzenlemeler çerçevesinde bu birim tarafından yapılması öngörülen kontrollerden meydana gelir.

Gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerle ilişkin malî karar ve işlemler, harcama birimleri ve malî hizmetler birimi tarafından idarenin bütçesi, bütçe tertibi, kullanılabilir ödenek tutarı, ayrıntılı harcama veya finansman programları, merkezi yönetim bütçe kanunu ve diğer malî mevzuat hükümlerine uygunluk yönlerinden kontrol edilir. Malî karar ve işlemler harcama birimleri tarafından kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması açısından da kontrol edilir.” denilmektedir.

Esaslar'ın “Ön malî kontrol süreci” nin anlatıldığı 12'nci maddesinde; “*Malî hizmetler biriminin ön malî kontrolüne tâbi malî karar ve işlemler, kontrol edilmek üzere malî hizmetler birimine gönderilir. Malî hizmetler birimince kontrol edilen işlemler hakkında görüş yazısı düzenlenir ve ilgili birime gönderilir. Ön malî kontrol sonucunda yazılı görüş düzenlenmesi halinde bu yazılı görüşler ayrıntılı, açık ve gerekçeli olmak zorundadır. Malî hizmetler biriminin görüş yazısı ilgili işlem dosyasında saklanır ve bir örneği de ödeme emri belgesine eklenir(...)*” denilmektedir.

Esaslar'da Ön mali Kontrole Tabi Tutulacak İşlemler olarak; “*Kanun tasarılarının malî yükünün hesaplanması (Md.16), Taahhüt evrakı ve sözleşme tasarıları (Md.17), Ödenek gönderme belgeleri (Md.18), Ödenek aktarma işlemleri (Md.19), Kadro dağılım cetvelleri (Md.20), Seyahat kartı listeleri (Md.21), Seyyar görev tazminatı cetvelleri (Md.22), Geçici işçi pozisyonları (Md.23), Yan ödeme cetvelleri (Md.24), Sözleşmeli personel sayı ve sözleşmeleri (Md.25), Yurtdışı kira katkısı (Md.26)*” şeklinde sayılmıştır

EÜ Döner Sermaye İşletmelerinde yapılan 2017 yılı denetimlerinde:

-Harcama Öncesi Ön Mali Kontrolün yapılması için Mali Hizmetler Biriminin kurulmadığı,

-Mevcut İç Kontrol Biriminin Ön Mali Kontrol kapsamındaki işlemlerle ilgili Ön Mali Kontrol görevi yapmadığı,

- Ön Mali Kontrole tabi tutulması gereken İhale dokümanlarının Ön Mali Kontrole tabi tutulmadığı için dosyalarda Ön Mali Kontrole ilişkin herhangi bir görüş yazısının yer almadığı,

tespitleri yapılmış olup söz konusu uygulama 5018 sayılı Kanun'un “Ön malî kontrol” başlıklı 58'inci maddesi, Kanun'un 60'inci maddesi (1) bendi ile 5018 sayılı Kanun'un 55, 56, 57 ve 58'inci maddelerine dayanılarak Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın 3, 13, 17, 26, 28'inci maddelerine aykırılık teşkil etmektedir.

EÜ Döner Sermaye İşletmelerinde, İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'da belirtilen hükümlere uygun olarak ön mali kontrol işlemlerinin yapılması gerektiği değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle; Döner Sermaye İşletmesinde Mali Hizmetler Birimi bulunmamasından dolayı ön mali kontrolün hali hazırda harcama birimlerinin gerçekleştirme görevlileri tarafından yapıldığı, İşletme bünyesinde Mali Hizmetler Birimi kurulması için gerekli çalışmaların başlatıldığı bildirilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında; İşletme bünyesinde Mali Hizmetler Birimi kurulması için gerekli çalışmaların başlatıldığı bildirilmiştir.

EÜ Döner Sermaye İşletmelerinde, İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'da belirtilen hükümlere uygun olarak ön mali kontrol işlemlerinin yapılması gerektiği değerlendirilmiştir.

BULGU 7: Bazı Birimlerde İhale Kapsamında Alınan Nakit Teminatların İşin Sonunda İlgilisine İade veya Hazineye Gelir Aktarımı İşlemlerinin Gerçekleştirilmemesi

İhale kapsamında alınan nakit teminatların işin sonunda ilgisine iade veya hazineye gelir aktarımı işlemlerinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

05.01.2002 tarih ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "İade edilemeyen teminatlar" başlıklı 14'üncü maddesinde; "*Madde 14- 13 üncü maddeye göre mahsup işlemi yapılmasına gerek bulunmayan hallerde; yapım işlerinde kesin hesap ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından, diğer işlerde ise işin kabul tarihinden veya varsa garanti süresinin bitim tarihinden itibaren iki yıl içinde idarenin yazılı uyarısına rağmen talep edilmemesi nedeniyle iade edilemeyen kesin teminat mektupları hükümsüz kalır ve bankasına iade edilir. Teminat mektubu dışındaki teminatlar sürenin bitiminde Hazineye gelir kaydedilir.*" hükmü bulunmaktadır. Buna göre kurumların ihalelerle ilgili aldıkları nakit teminatların madde hükmünde belirtilen süreçlerden sonra ilgilileri tarafından alınmaması halinde Hazineye gelir kaydedilmesi gerekmektedir. Kanun maddesinde yer alan hükmün uygulamaya ilişkin düzenlemeleri muhasebe yönetmeliklerinde yer almaktadır.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Hüküm bulunmayan hâller" başlıklı 599'uncu maddesinde "*Madde 599 - (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hâllerde, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanuna dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile 30/12/2006 tarihli ve 26392 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin genel esasları, kıyasen uygulanır.*" denilmektedir. Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde nakit teminatların kaydıyla ilgili 330 Alınan Depozito ve

Teminatlar Hesabına ilişkin işlemlerin anlatıldığı 257'nci maddesinde:

“(…)

3) 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 13 üncü maddesine göre mahsup işlemi yapılmasına gerek bulunmayan hâllerde; yapım işlerinde kesin hesap ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından, diğer işlerde ise işin kabul tarihinden veya varsa garanti süresinin bitim tarihinden itibaren iki yıl içinde idarenin yazılı uyarısına rağmen talep edilmemesi nedeniyle ilgisine iade edilemeyen teminatlar sürenin bitiminde genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde bütçeye gelir kaydedilir; diğer kamu idarelerinde ise genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere illerde defterdarlık muhasebe müdürlüğü, ilçelerde ise mal müdürlüğünün banka hesaplarına beş iş günü içerisinde aktarılır. Ayrıca ilgili muhasebe birimine yazıyla bilgi verilir.” denilmektedir.

Buna göre; bu kapsamda nakit teminatı bulunan İdareler söz konusu 2 yıllık sürenin başladığı andan itibaren (yine bu 2 yıllık süre içerisinde) öncelikle ilgili yükleniciye nakit teminatın iadesine dair uyarı yazısı yazmalı, buna rağmen nakit teminatın alınmaması halinde bu 2 yıllık sürenin bitmesini müteakiben genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde bütçeye; diğer kamu idarelerinde (ve bu arada üniversitelerdeki döner sermayelerde) ise hazineye gelir kaydedilmesi için gerekli işlemleri beş iş günü içerisinde tesis etmek zorundadırlar.

Yukarıda yer verilen mevzuat çerçevesinde yapılan denetimlerde;

- EÜ Tıp Fakültesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ziraat Fakültesi, İlaç Geliştirme ve Farmakokinetik Araştırma Uygulama Merkezi, Kordon Kanı, Hücre-Doku Uygulama ve Araştırma Merkezi Döner Sermaye birimlerinde 326 no'lu Hesapta kayıtlı nakit teminatların bulunduğu,

- İhale kapsamında alınan nakit teminatların iadesine ilişkin ilgisine her hangi bir yazı tebliğ edilmediği,

- Kabulü tamamlanan/varsın garanti süresi dolan mal alımı/yapım işi/hizmet alımlarının kabulü yapıldığına veya garanti süresinin dolduğuna dair ilgili harcama birimleri tarafından nakit teminatların kayıtlı tutulduğu birime (istekliye/yüklenicisine iadesine veya Hazineye gelir kaydedilmesi için gerekli işlemlerin tesisi edilmesine ilişkin) yani saymanlığa herhangi bir yazı yazılmadığı,

-Böylece söz konusu nakit teminatların ilgisine iade veya hazineye gelir aktarımı işlemlerinin gerçekleştirilemediği, bundan dolayı da ilgili nakit teminatlarının 31.12.2017 tarihi itibarıyla hala İdarenin muhasebe kayıtlarında görüldüğü, yukarıdaki veri eksikliklerinden dolayı ilgili birimler için toplam nakit teminat tutarının ne kadarının zaman aşımı nedeniyle hazineye aktarılması gerektiği, ne kadarının ilgisine iadesi gerektiği hususlarının belirlenemediği

tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle; Döner Sermaye İşletmelerince alınan nakit teminatların iadesine ilişkin gerekli çalışmaların başlatıldığı ve söz konusu teminat listelerinin hazırlanarak gelir işlemi için Saymanlık Müdürlüğüne gönderileceği bildirilmiştir.

Sonuç olarak; bahse konu döner sermaye birimlerinde gerekli çalışmaların ivedilikle başlatılarak, ihale kapsamında alınan nakit teminatların işin sonunda ilgisine iade veya Hazineye gelir aktarımı işlemlerinin yapılması gerektiği değerlendirilmiştir.

BULGU 8: İç Kontrol Sistemine Döner Sermaye İşletmesinin Dahil Edilmemesi ve Döner Sermaye İşletmesinde İç Kontrol Sisteminin Kurulmaması

Üniversitede iç kontrol sistemine Döner Sermaye İşletmesinin dahil edilmediği gibi, Döner Sermaye İşletmesinde de iç kontrol sisteminin kurulmasına ilişkin herhangi bir çalışma yapılmadığı tespit edilmiştir.

İç kontrol 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 55'inci maddesinde; *“idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünü”* olarak tanımlanmıştır.

5018 sayılı Kanun'un “Kontrolün yapısı ve işleyişi” başlıklı 57'inci maddesinde ise;

“Kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrol sistemleri; harcama birimleri, muhasebe ve malî hizmetler ile ön malî kontrol ve iç denetimden oluşur.

Yeterli ve etkili bir kontrol sisteminin oluşturulabilmesi için; mesleki değerlere ve dürüst

yönetim anlayışına sahip olunması, malî yetki ve sorumlulukların bilgili ve yeterli yöneticilerle personele verilmesi, belirlenmiş standartlara uyulmasının sağlanması, mevzuata aykırı faaliyetlerin önlenmesi ve kapsamlı bir yönetim anlayışı ile uygun bir çalışma ortamının ve saydamlığın sağlanması bakımından ilgili idarelerin üst yöneticileri ile diğer yöneticileri tarafından görev, yetki ve sorumluluklar göz önünde bulundurulmak suretiyle gerekli önlemler alınır” denilmektedir.

10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 55, 56, 57 ve 58’inci maddelerine dayanılarak hazırlanan İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esasların “Amaç ve kapsam” başlıklı 1’inci maddesinde; *“Bu Usul ve Esasların amacı, düzenleyici ve denetleyici kurumlar hariç olmak üzere, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde iç kontrol ve ön malî kontrol faaliyetlerinin yürütülmesine ilişkin ilke, iş, işlem ve süreçleri belirlemektir.”* hükmü yer almaktadır. Kapsam maddesinden de anlaşılacağı üzere genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinden olan Döner Sermaye İşletmelerinin de iç kontrol faaliyetlerini yürütmekle yükümlü olduğu kabul edilmektedir.

Anılan Usul ve Esaslar’ın 8’inci maddesi gereğince üst yöneticiler, iç kontrol sisteminin kurulması ve gözetilmesinden, harcama yetkilileri, görev ve yetki alanları çerçevesinde, idari ve malî karar ve işlemlere ilişkin olarak iç kontrolün işleyişinden sorumludur.

Bununla birlikte, 5018 sayılı Kanun’un geçici 11’inci maddesinin üçüncü fıkrasında; *“Döner sermaye işletmeleri yeniden yapılandırıluncaya kadar bunların bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması ve muhasebesi ile kontrol ve denetimi Maliye Bakanlığınca yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirlenir (...) ”*, denilmektedir.

Yukarıdaki madde hükmüne istinaden 01.05.2007 tarih ve 26509 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe konulan Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin “Kontrol ve denetimin amacı” başlıklı 11’inci maddesinde;

“İşletmelerde kontrol ve denetimin amacı;

- a) Gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerin, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesini,*
- b) İlgili mevzuata uygun olarak faaliyet gösterilmesini,*
- c) Her türlü malî karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesini,*

d) *Karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesini, sağlamaktır.*” ifadesi yer almaktadır.

Aynı Yönetmelik’in 599’uncu maddesinde ise;

“Yönetmelikte hüküm bulunmayan hâllerde, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanuna dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile 30/12/2006 tarihli ve 26392 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin genel esasları, kıyasen uygulanır.” denilmektedir.

Buna göre, Yönetmelik’te işletmelerin iç kontrol sisteminin yapılandırılmasına ilişkin farklı bir düzenleme olmadığı için Döner Sermaye İşletmeleri 5018 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatta yer alan iç kontrol sistemine ilişkin hükümlere tabi olacaklardır.

Ancak yapılan incelemede;

Üniversite üst yöneticisine bağlı olan Döner Sermaye İşletmesinin, Üniversitede oluşturulan iç kontrol sisteminin dışında bırakıldığı, Döner Sermaye İşletmesi bünyesinde iç kontrol sistemi kurulmadığı,

Üniversitenin hazırladığı Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı kapsamında Döner Sermaye İşletmesinde iç kontrol sisteminin yapılandırılmasına yönelik herhangi bir eyleme yer verilmediği,

görülmüştür.

Bu itibarla, Üniversite İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planınının, Döner Sermaye İşletmesini de kapsayacak şekilde revize edilerek, Döner Sermaye İşletmesinde iç kontrol sisteminin kurulmasına yönelik çalışmaların ivedilikle başlatılması ve sonuçlandırılmasının gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle; Üniversitede iç kontrol sisteminin oluşturulması çalışmalarının, İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından koordine edildiği, yürütülen faaliyetlerin tüm birimleri kapsayacak şekilde tasarlandığı, Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün de Rektörlüğe bağlı bir birim olarak Üniversite genelinde yürütülen çalışmalara dahil edildiğinin SGDB’nin 10.05.2018 tarih ve 134601 sayılı yazısı ile bildirildiği belirtilmiştir.

Sonuç olarak; Kamu idaresi cevabında, Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün de Üniversite genelinde yürütülen iç kontrol çalışmalarına dahil edilerek, iç kontrol sisteminin oluşturulması için gerekli işlemlerin başlatıldığı ifade edilmiştir.

Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünde iç kontrol sisteminin kurulmasına yönelik çalışmaların ivedilikle tamamlanmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

BULGU 9: Bilişim Sisteminin Değerlendirilmesi

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu, Başbakanlık Elektronik Belge Standartları, 2014/7074 Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ve E-Yazışma Teknik Rehberi uygun şekilde Elektronik Doküman Yönetim Sistemi (EDYS) uygulaması mevcuttur. Sistem bazında yetki, sorumluluk ve haklar tanımlıdır. İşletimsel olarak sistem bazında denetlenmektedir.

İnternet erişiminde Ulaknet'in politikası uygulanmaktadır. Sistemler Üniversitenin temin ettiği şartlar dahilinde fiziken korunmaktadır. Sistemlere yetkilendirme kullanıcı adı ve şifre sağlanmakta olup, yetkisiz kişilerin sistemlere girişini kısıtlayan IP Tables, Firewall gibi kurallar mevcuttur.

IP Tables ve Firewall ile sistemlere yetkisiz erişimler engellenmektedir. Mail, Eduroam, Proxy sistemlerinde güçlü şifre kullanımı zorunludur. Kullanıcı adı ve şifre ile yetkilendirme dışında erişim engellenmiştir.

Elektronik doküman yönetim sisteminde birim içi eğitici kullanıcılarına eğitim verilmiştir. Yetkilendirilmiş kullanıcılar şifrelerini paylaşmamaları konusunda sık sık bilgilendirmektedir.

Mail, Proxy, EDYS sistemlerinde sistem yöneticilerinin işlemleri kaydedilmektedir. Sistem yöneticileri yetkileri dahilinde işlem yapmaktadır.

Sistemde güvenlik firewall, mail firewall ile sağlanmaktadır. Güvenli girişleri sağlayabilmek için kuruma ait SSL sertifikası mevcuttur. Üniversite genelinde lisanslı antivirüs yazılımı bulunmaktadır.

Sistem yedekleri belli sıklıklarda düzenli olarak alınmaktadır. Kurumun yedekleme işlemi için dokümante olmamakla birlikte uygulaması vardır.

Otomasyon sistemlerini kullanan veri giriş sorumluları bulunmakta olup, bu kişilerin uymaları gereken süreçler sistemler üzerinde tanımlanmıştır. Kişilerin sorumlu oldukları alanlar dahilinde veri girişleri sağlanmaktadır. Kullanılan sistemlerde, işleyişe göre hiyerarşik yapıda üstten alta doğru gerekli tanımlamalar yapılmıştır. Oluşturan, parafleyen, imzalayan kişilerin sorumluluğu sistem üzerinde belirlenmiş ve kısıtlanmıştır.

Sistemler üzerindeki tüm işlemler, kullanıcı bazlı olarak kayıt altına alınmaktadır. Gerekliğinde tüm iş akışları, log ve tarihçe kayıtlarından alınabilmektedir.

Uygulamalarda hatalı veri girişlerine engel olacak otomatik sistem kontrolleri mevcuttur. Mail, EDYS sistemlerinde hatalar otomatik olarak raporlanmaktadır. Uygulamaların amaca uygunluğu ve güvenliği test edilmektedir. Hatalı işlemlerin düzeltimi işletimsel olarak mevcuttur.

Yazılım ve donanım bazında işin gerekliliğine göre yapılan değişiklikler ilgili birim ile koordineli olarak düzenlenmektedir. Bu düzenlemeler sadece yetkili personel tarafından takip edilmekte ve çözülmektedir.

Öğrenci bilgi sistemi ve personel entegrasyon sistemleri ile EDYS arasında güvenli Web Servis uygulamaları kullanılarak veri transferi yapılmaktadır. Ayrıca, yüklü SSL sertifikası ile veri transferi güvenli bir şekilde yapılmaktadır.

Eksiklikler:

Bilgi İşlem Daire Başkanlığı yönetimindeki yazılımlar (Microsoft Lisansları, EDYS Hizmet ve Bakım sözleşmesi, Üniversite SSL Sertifikası, Mail sistemleri hizmet ve bakım sözleşmesi, Firewall ve Mail-guard sistemleri lisansları, Network altyapı cihazları lisansları), sistem odaları ve iç donanımlarına ait envanter kayıtları tutulmaktadır. Üniversite genelinde her birimde görevli olan sorumlu birimlerin kendileri tarafından tutulan envanter kayıtları mevcut olup bunların tamamının Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından tek noktadan görülebilmesini sağlayan genel bir sistem bulunmamaktadır.

Bilişim sistemlerinin tamamı, yeni sistemler üzerinde aktif-aktif yedekli olacak şekilde çalıştırılmaktadır. Olabilecek donanımsal arızalara karşı risk bu şekilde minimize edildiği belirtilmişse de; bilişim sistemlerinin risklerinin değerlendirildiği güncel bir risk kütüğü bulunmamaktadır. İnternet, mail, web siteleri, elektronik belge yönetim sistemi, öğrenci bilgi

sistemi gibi sistemler için güvenlik politikaları hazırlanmış ancak halihazırda senato tarafından onaylanmamıştır. Bilgi Güvenliği Yönetimi kurulmamış olup, çalışmalar devam etmektedir.

Domain yapısı olmadığı için kullanıcı, bilgisayar, grup politikaları oluşturulmamıştır. Bu nedenle kullanıcıların bilgisayarlar üzerindeki kullanım ayarlarını kısıtlayan herhangi bir önlem bulunmamaktadır. Sadece Internet çıkışı üzerinde zararlı içerik barındıran sitelere erişim Firewall düzeyinde engellenmekte ve anormal hareketler olduğunda raporlanmaktadır. 5651 sayılı Kanun gereğince ağ erişimini yapan bilgisayar ve kullanıcı bilgilerinin eşlenerek kaydı tutabilecek sistemler bulunmadığından İç ağda erişimlerin kayıtları tutulmamaktadır.

Acil durum prosedür çalışması mevcut olmayıp, bu konudaki çalışmalar halen devam etmektedir.

Muhasebe bilgilerinin doğruluğu dayanakları olan kaynak belgelerle ve ilgili olduğu diğer sistemlerin verileriyle (maaş dışında) kontrol edilmemektedir.

Hatalı girişler tespit edilmektedir, ancak, düzeltilmesine ilişkin süreçler belirlenmemiştir.

İnternet ucuna ethernet kablosu bağlantısına erişebilen her bilgisayar kullanıcısı herhangi bir şifreleme olmaksızın doğrudan Üniversite ağına erişebilmektedir. Bu bir güvenlik zafiyeti olarak algılanmıştır.

Kamu idaresi cevabında özetle; envanter kayıtlarının kontrol altına alınabilmesi için donanım tespitine yönelik bir yazılım ile bilgisayar ve donanım araçlarının merkezi olarak bilgilerinin kaydedilebilmesi için gereken altyapının da hazırlandığı, ancak düzenlemelerin yapılabilmesi ve kullanıcı eğitimlerinin verilebilmesi için yeterli personel olmadığından birimler bazında henüz kullanıma başlanmadığı,

Acil durum prosedür çalışmasının, ISO 27001 sertifikasyon çalışmaları sırasında ele alınarak tamamlanacağı, ethernet ucuna takılan her bilgisayarın internete girememesi ve kontrol altına alınabilmesi için 802.1x kimlik doğrulamasının gerektiği, bunun için uygun yazılımlar kullanılması ve tüm ağ altyapısındaki kenar anahtarların bunu destekler hale getirilmesinin şart olduğu, EÜ'de Domain altyapısı bulunmadığından, bu işlem için yeni altyapı yatırımları ile birlikte yazılım temininin yapıldığı, ancak ağ cihazlarının tüm birimlerde konumlandırılması ve kullanılabilir hale getirilmesi çalışmaları halen devam ettiği için yazılımın çalışır hale getirilmesinin henüz yapılamadığı, 2018 yılı Haziran ayı itibariyle ağ altyapı çalışmalarının

tamamlanmasının ardından bu çalışmanın da öncelikler dikkate alınarak plan dahilinde gerçekleştirileceği,

Bulguda yer alan tespitlere ilişkin gerekli dikkat ve özenin gösterileceği bildirilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından gönderilen cevaptan; Kurumun bilişim sistemlerinde saptanan ve bulgumuzda yer alan eksikliklerin giderilmesi için gerekli çalışmalara başlandığı anlaşılmıştır.

Kurumda kullanılan bilişim sistemlerinin düzgün çalışması tüm işlem ve faaliyetleri ilgilendirdiği ve etkilediği için önem arz etmekte olup, Kurumun bilişim sistemleri üzerindeki eksikliklerin giderilmesine yönelik çalışmaların ivedilikle tamamlanmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

8. EKLER**EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI****EGE ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2017 YILI BİLANÇOSU**

		2017 Yılı (TL)
AKTİF HESAPLAR		97.301.714,39
1 – DÖNEN VARLIKLAR		96.100.413,15
10 – Hazır Değerler		32.598.426,52
	100 – Kasa Hesabı	28,40
	102 – Banka Hesabı	32.598.398,12
	103 – Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı (-)	4.446.700,00
12 – Ticari Alacaklar		7.255.441,83
	120 – Alıcılar Hesabı	5.881.323,16
	123 – Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabı	1.374.118,67
	126 – Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı	270.473,00
13 – Diğer Alacaklar		2.700.363,07
	134 – İşletmeler Arası Mali Borçlardan Alacaklar Hesabı	2.866,90
	135 – Personelden Alacaklar Hesabı	1.641.382,71
	136 – Diğer Çeşitli Alacaklar Hesabı	1.056.113,46
15 - Stoklar		49.831.722,61
	150 – İlk Madde ve Malzeme Hesabı	49.525.087,28
	151 – Yarı Mamuller – Üretim Hesabı	276.485,72
	152 - Mamuller Hesabı	30.149,61

	18 – Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	3.617.553,60
	181 – Gelir Tahakkukları Hesabı	3.617.553,60
	19 – Diğer Dönen Varlıklar	96.905,52
	190 – Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı	81.488,80
	193 – Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar Hesabı	15.416,72
	2 – Duran Varlıklar	1.201.301,24
	24 – Mali Duran Varlıklar	500.000,00
	248 – Diğer Mali Duran Varlıklar Hesabı	500.000,00
	25 – Maddi Duran Varlıklar	364.282,00
	255 – Demirbaşlar Hesabı	523.470,00
	257 – Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	159.188,00
	26 – Maddi Olmayan Duran Varlıklar	4.027,00
	260 – Haklar Hesabı	4.027,00
	28 – Gelecek Yıllara Ait Giderler Ve Gelir Tahakkukları	636,49
	280 – Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabı	636,49
	29 – Diğer Duran Varlıklar	332.355,75
	294 – Elden Çıkarılacak Stoklar Ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı	10.000,00
	295 – Peşin Ödenen Vergi Ve Fonlar Hesabı	324.355,75
	299 – Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	2.000
	PASİF HESAPLAR	97.301.714,39
	3 – Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	499.314.611,47
	32 – Ticari Borçlar	449.921.571,66
	320 – Bütçe Emanetleri Hesabı	449.341.190,63

	326 – Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	532.044,69
	329 – Diğer Ticari Borçlar Hesabı	48.336,34
	33 – Diğer Borçlar	6.382.039,39
	335 – Personele Borçlar Hesabı	1.534.854,12
	336 – Diğer Çeşitli Borçlar Hesabı	4.847.185,27
	34 – Alınan Avanslar	20.406.079,59
	340 – Alınan Sipariş Avansları Hesabı	8.706.040,79
	349 – Alınan Diğer Avanslar Hesabı	11.700.038,80
	36 – Ödenecek Diğer Yükümlülükler	22.007.639,76
	360 – Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı	10.381.819,71
	361 – Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı	386.727,01
	362 – Ödenecek Döner Sermaye Yükümlülükleri Hesabı	2.873.183,58
	363 – Ödenecek Döner Sermaye Katkı Payları Hesabı	8.164.266,54
	369 – Ödenecek Diğer Yükümlülükler Hesabı	201.642,92
	37 – Borç ve Gider Karşılıkları	594.414,17
	370 – Dönem Kârı Vergi Ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları Hesabı	777.320,37
	371 – Dönem Kârının Peşin Ödenen Vergi Ve Diğer Yükümlülükleri Hesabı (-)	182.906,20
	39 – Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabı	2.866,90
	399 – Diğer Çeşitli Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabı	2.866,90
	4 – Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabı	725.412,78
	42 – Ticari Borçlar	725.412,78
	426 – Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	725.412,78

5 – Öz Kaynaklar		-402.738.309,86
	50 – Ödenmiş Sermaye	372,80
	500 – Sermaye Hesabı	374,80
	501 – Ödenmemiş Sermaye Hesabı (-)	2,00
57 – Geçmiş Yıllar Kârları		12.810.818,94
	570 – Geçmiş Yıllar Kârları Hesabı	12.810.818,94
58– Geçmiş Yıllar Olumsuz Zararları		-301.399.820,18
	580 – Geçmiş Yıllar Zararları Hesabı (-)	-301.399.820,18
59 – Dönem Net Karı / Zararı		-114.149.681,42
	590 – Dönem Net Kârı Hesabı	1.728.277,04
	591 – Dönem Net Zararı hesabı (-)	-115.877.958,46

EGE ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2017 YILI GELİR TABLOSU

60 – Brüt Satışlar		504.045.824,47
	600 – Yurtiçi Satışlar Hesabı	496.229.349,43
	602 – Diğer Gelirler	7.816.475,04
61 – Satış İndirimleri (-)		10.190.006,3
	610 – Satıştan İadeler Hesabı (-)	10.184.298,12
	611 – Satış İskontoları Hesabı (-)	5.439,30
	612 – Diğer İndirimler Hesabı (-)	268,88
NET SATIŞLAR		493.855.818,17
62 – Satışların Maliyeti(-)		375.389.521,77
	620 – Satılan Mamuller Maliyeti Hesabı (-)	2.169.596,54
	622 – Satılan Hizmet Maliyeti Hesabı (-)	373.217.741,23
	623 – Diğer Satışların Maliyeti Hesabı (-)	2.184,00
BRÜT SATIŞ KARI VEYA ZARARI		118.466.296,40
63 – Faaliyet Giderleri(-)		237.847.214,81
	632 – Genel Yönetim Giderleri Hesabı	237.847.214,81

FAALİYET KARI ZARARI		-119.380.918,41
	64 – Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir Ve Kârlar	5.842.659,61
	642 – Faiz Gelirleri Hesabı	1.575.023,08
	649 – Diğer Olağan Gelir Ve Kârlar Hesabı	4.267.636,53
	65 – Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider Ve Zararlar(-)	1.614,75
	659 – Diğer Olağan Gider Ve Zararlar Hesabı (-)	1.614,75
OLAĞAN KAR VEYA ZARAR		-113.539.873,55
	67 – Olağandışı Gelir Ve Kârlar	971.888,10
	679 – Diğer Olağandışı Gelir Ve Kârlar Hesabı	971.888,10
	68 – Olağandışı Gider Ve Zararlar (-)	1.378.279,01
	681 – Önceki Dönem Gider Ve Zararları Hesabı (-)	1.206.287,53
	689 – Diğer Olağandışı Gider Ve Zararlar Hesabı (-)	171.991,48
DÖNEM KARI VEYA ZARARI		-113.946.264,46
	69 – Dönem Net Karı(Zararı)	203.416,96
	691 – Dönem Kârı Vergi Ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları Hesabı (-)	203.416,96
DÖNEM NET KÂRI VEYA ZARARI		-114.149.681,42